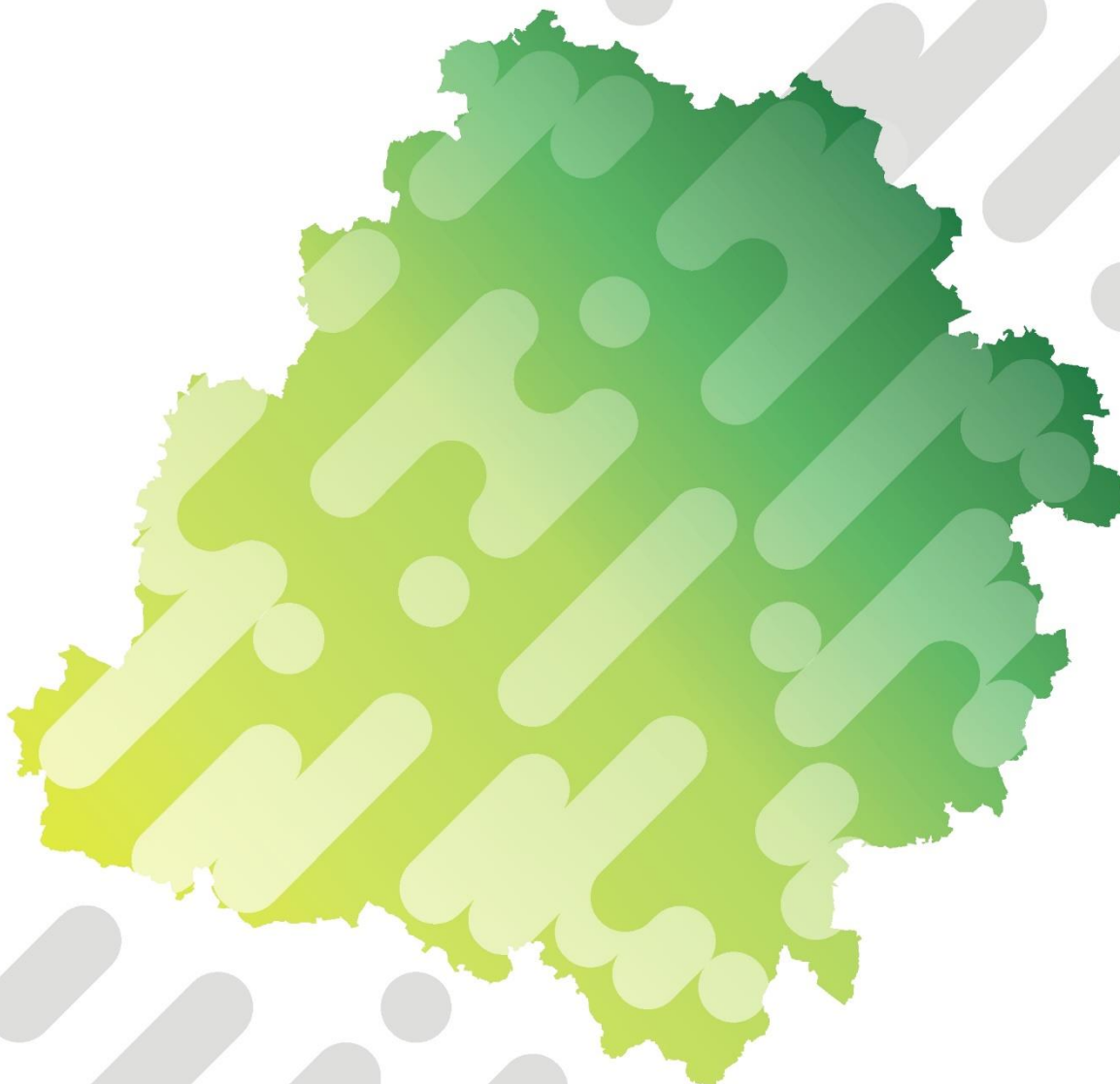


Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 1556/19
Zarządu Województwa Łódzkiego
z dnia 21 listopada 2019 r.



PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030



SPIS TREŚCI:

I.	WPROWADZENIE	5
1.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	5
2.	CEL I ZAKRES PROGNOZY	6
II.	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	8
1.	METODA OCENY WPŁYWU NA ŚRODOWISKO ZAPISÓW STRATEGII	9
2.	METODA ANALIZY I OCENY ODDZIAŁYWANIA ZAPISÓW STRATEGII NA CELE, PRZEDMIOT OCHRONY, INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	12
III.	INFORMACJA O „STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030”	13
1.	ZAWARTOŚĆ STRATEGII	13
2.	CELE STRATEGII	14
3.	POWIĄZANIA STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI	15
4.	POWIĄZANIA STRATEGII Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM	18
IV.	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	21
1.	SYNTETYCZNA INFORMACJA O WOJEWÓDZTWIE	21
2.	MIĘDZYREGIONALNE POWIĄZANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	25
3.	FORMY OCHRONY PRZYRODY	26
4.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA (W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM)	28
5.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI STRATEGII	42
6.	POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STRATEGII	54
V.	ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ STRATEGII NA ŚRODOWISKO ORAZ OBSZARY NATURA 2000	58
1.	ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ STRATEGII NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA	58
1.1.	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI, GLEBY, ZASOBY NATURALNE	73
1.2.	ODDZIAŁYWANIE NA WODY	75
1.3.	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT I POWIETRZE	77
1.4.	ODDZIAŁYWANIE NA ROŚLINNOŚĆ	79
1.5.	ODDZIAŁYWANIE NA ZWIERZĘTA	80
1.6.	ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	82
1.7.	ODDZIAŁYWANIE NA CIĄGŁOŚĆ UKŁADÓW PRZYRODNICZYCH	83
1.8.	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM NATURA 2000	85

1.9.	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI	88
1.10.	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ	89
1.11.	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI I DOBRA MATERIALNE	91
2.	ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA ZAPISÓW KIERUNKOWYCH WYNIKAJĄCYCH ZE STRATEGII NA CELE, PRZEDMIOT OCHRONY, INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000	95
3.	OCENA REALIZACJI ZAPISÓW STRATEGII NA FORMY OCHRONY PRZYRODY	98
VI.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE I ICH WPŁYW NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCE Z USTALEŃ STRATEGII	100
VII.	ANALIZA ODPORNOŚCI USTALEŃ STRATEGII NA ZMIANĘ KLIMATU	103
VIII.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI STRATEGII, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	105
IX	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W STRATEGII	108
X.	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ STRATEGII ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	109
XI.	INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	112
XII.	WNIOSKI I REKOMENDACJE	113
XIII.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	116
XIV.	SPIS TABEL	121
XV.	SPIS RYSUNKÓW	122
XVI.	BIBLIOGRAFIA	123
XVII.	ZAŁĄCZNIKI 1 – 6	125

I. WPROWADZENIE

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Podstawę prawną sporządzenia „Prognozy oddziaływania na środowisko” (dalej: Prognoza) dla zapisów „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030” (dalej: Strategia lub SRWŁ 2030) stanowi art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081; ze zm.), który formułuje obowiązek sporządzenia Prognozy przez organ opracowujący Strategię.

Ustawa w zakresie swojej regulacji dokonuje wdrożenia następujących **dyrektyw Wspólnot Europejskich**:

1. Dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985, str. 40, ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1);
2. Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2);
3. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6);
4. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 7);
5. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7);
6. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Zakres Prognozy wynikający z art. 51 ust. 2 ww. ustawy:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Głównym celem „Prognozy oddziaływania na środowisko” jest określenie wystąpienia możliwych skutków w środowisku, które mogą powstać w wyniku realizacji potencjalnych działań i przedsięwzięć, dla których ramy wyznaczają cele i kierunki działań zawarte w Strategii.

Prognoza została opracowana w oparciu o wytyczne zawarte w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081; ze zm.). Ponadto, zgodnie z art. 53 omawianej ustawy, przy sporządzaniu prognozy do ocenianego dokumentu uwzględniono postanowienia dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie wydane przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (Pismo z dnia 28 września 2018 r. znak: WOOŚ.411.319.2018.MGw),
- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi (Pismo z dnia 1 października 2018 r. znak: ŁPWIS.NSOZNS.9022.1.512.2018.JOK).

Przy sporządzeniu Prognozy uwzględniono akty powszechnie obowiązującego prawa z zakresu środowiska i jego ochrony.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy całego województwa łódzkiego i odpowiada obszarowi objętemu Strategią. Mając jednak na uwadze możliwość oddziaływań wykraczających poza granice województwa, Prognoza uwzględnia także niektóre powiązania z sąsiednimi województwami w zakresie m.in. systemu obszarów chronionych, ciągłości powiązań przyrodniczych, przepływu zanieczyszczeń, obszarów zasilania Głównych

Zbiorników Wód Podziemnych, zlewni i kontinuum dolin rzecznych oraz potencjalnych inwestycji, głównie infrastrukturalnych i transportowych, o charakterze liniowym.

W Prognozie przeprowadzono ocenę wpływu na środowisko całości zapisów „Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030”. Należy jednak zauważyć, że Strategia będąc dokumentem określającym cele i priorytety polityki rozwoju regionu, charakteryzuje się bardzo dużym stopniem ogólności, m.in. nie wskazuje konkretnych inwestycji i lokalizacji planowanych działań oraz zintegrowanych przedsięwzięć strategicznych. Ze względu na wynikające z tego faktu szerokie możliwości interpretacyjne zapisów Strategii, przeprowadzona w ramach Prognozy ocena ma charakter subiektywny. Należy przy tym podkreślić, że przy kwalifikacji prawdopodobieństwa wystąpienia potencjalnych źródeł oraz skali zagrożeń dla ochrony i jakości komponentów środowiska uwzględniono przyjęte potencjalne oddziaływanie na zasady zrównoważonego rozwoju oraz na cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r.¹

¹ Art. 2. 1. Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; 4) siedlisk przyrodniczych; 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; 7) krajobrazu; 8) zieleni w miastach i wsiach; 9) zadrzewień. 2. Celem ochrony przyrody jest: 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów; 2) zachowanie różnorodności biologicznej; 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego; 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony; 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień; 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody; 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

II. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę opracowano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz przy uwzględnieniu stanu współczesnej wiedzy i z zastosowaniem dostępnych metod oceny. Przy czym ocena wpływu na środowisko zapisów Strategii została dostosowana do poziomu szczegółowości ustaleń wynikających z charakteru dokumentu, który z zasady nie wskazuje konkretnych inwestycji oraz nie precyzuje przestrzennej lokalizacji działań wynikających z celów i kierunków SRWŁ 2030.

Metody wykorzystywane przy opracowywaniu Prognozy uwzględniają:

- zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081; ze zm.) wraz z aktami wykonawczymi do tej ustawy;
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w dokumencie zgodnie z wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Ze względu na złożoność dokumentu jakim jest Prognoza, na poszczególnych etapach opracowania zastosowano różne metody:

- w **rozdziale III** opisano zawartość i cele Strategii oraz dokonano analizy jej powiązań z innymi dokumentami szczebla krajowego i regionalnego, a także z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym;
- w **rozdziale IV** scharakteryzowano stan środowiska przyrodniczego województwa łódzkiego oraz główne problemy związane z jego ochroną. Materiał został przygotowany z wykorzystaniem najbardziej aktualnych dostępnych danych źródłowych (m.in. Państwowego Monitoringu Środowiska, BDL GUS) oraz szczegółowych porównawczych analiz statystycznych i środowiskowych, przeprowadzonych na potrzeby diagnozy do „Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030”. Uzupełnienie informacji stanowią dane zawarte w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Planie zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi. Łódzkie 2030+” oraz „Prognozie oddziaływania na środowisko do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego ...”;
- w **rozdziale V** dokumentu, przeprowadzono **ocenę ogólną wpływu** zapisów Strategii, w szczególności kierunków działań, przewidzianych w ramach celów operacyjnych i celu horyzontalnego, na poszczególne komponenty środowiska. Podczas oceny brano pod uwagę sposób i charakter oddziaływania.

Ze względu na brak jednoznacznych wytycznych metodologicznych dla wykonywania oceny zastosowano metodę² obejmującą szczegółową ocenę przewidywanych (docelowych) znaczących oddziaływań na komponenty środowiska (opis metody w podrozdziale II.1.). Dodatkowo dla obszarów NATURA 2000 przeprowadzono identyfikację, analizę i ocenę oddziaływań generowanych zapisami Strategii na cele, przedmiot ochrony, ich integralność oraz spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, z jednoczesnym wskazaniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko (opis metody w podrozdziale II.2.). Ponadto dokonano ocena szczegółowa oddziaływań zapisów Strategii została przeprowadzona odniesieniu do form ochrony przyrody i otulin.

w **rozdziale VI** dokonano analizy przewidywanych oddziaływań skumulowanych przyjmując za punkt wyjścia nakładanie się oddziaływań pochodzących z różnych kierunków działań na ten sam komponent środowiska. Ze względu na określenie w Strategii jedynie horyzontu czasowego do 2030 r., przy jednoczesnym braku konkretnych terminów realizacji kierunków działań, analiza oddziaływań

² Metoda została opracowana na podstawie prognoz oddziaływania na środowisko dla dokumentów o charakterze regionalnym (m.in. Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Łódzkie 2030+; Prognozy oddziaływania na środowisko Regionalnego Planu Transportowego Województwa Łódzkiego spełniającego kryteria warunku ex ante dla celu tematycznego 7 do RPO WŁ na lata 2014-2020). Analizy uwzględniają również „Operat wodnoprawny na odwodnienie Zakładu Górniczego KWB „Bełchatów”, Poltegor-projekt, 2014 r. oraz „Raport oddziaływania wydobycia węgla brunatnego ze złoża Złoczew na środowisko”, Poltegor-projekt, 2017 r. oraz Decyzję nr 19/2018 z 28 marca 2018 r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Wydobycie węgla brunatnego ze złoża Złoczew”.

skumulowanych ma charakter przybliżony i dotyczy wyłącznie potencjalnego ryzyka wystąpienia takiego oddziaływania.

- w **rozdziale VII** przygotowano wykaz przykładowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko.
- w **rozdziale VII** dokonano analizy odporności ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych oraz analizę oddziaływania zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu.
- w **rozdziale VII** wskazanie rozwiązań alternatywnych nie było możliwe ze względu na strategiczny charakter dokumentu, nie przesądzający o przestrzennej lokalizacji potencjalnych działań.
- w **rozdziale IX** zaprezentowano metodę analizy skutków realizacji postanowień Strategii opartą na monitoringu wskaźników.
- w **rozdziale IX** wskazanie rekomendacji i wniosków nie było konieczne ze względu na sposób powstawania Prognozy umożliwiającą jednoczesną weryfikację zapisów proponowanych w Strategii.

1. METODA OCENY WPŁYWU NA ŚRODOWISKO ZAPISÓW STRATEGII

W celu oceny wpływu zapisów Strategii na środowisko została przeprowadzona identyfikacja, analiza i ocena przewidywanych oddziaływań³ na 16 komponentów środowiska, w odniesieniu do kierunków działań wskazanych w ramach celów operacyjnych i celu horyzontalnego. Przy ocenie ogólnej oddziaływania przeanalizowano jak zaproponowane zapisy mogą wpłynąć na środowisko, w tym na zasoby, twory i składniki przyrody i czy w sposób właściwy uwzględniają aspekty środowiskowe oraz cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. Jednocześnie w Prognozie przyjęto założenie, że potencjalne inwestycje realizowane w ramach kierunków działań i działań Strategii będą spełniać standardy środowiskowe i będą wdrażane z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik (BAT).

Kryteria oceny wybranych komponentów środowiska zostały sprecyzowane z uwzględnieniem aktualnego stanu środowiska przyrodniczego, zidentyfikowanych problemów oraz wniosków wynikających z przeprowadzonych analiz dokument w strategicznych i programowych (tab. 1).

Ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska ustaleń Strategii została przeprowadzona metodą macierzową z uwzględnieniem sposobu i charakteru oddziaływania (tab. 2, tab. 3).

Wpływ zapisów Strategii na poszczególne komponenty został scharakteryzowany z ukierunkowaniem na potencjalne oddziaływania pozytywne i potencjalne oddziaływania negatywne wraz z katalogiem przykładowych rozwiązań mających na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym potencjalnych inwestycji wynikających z kierunków działań.

W Prognozie odstąpiono od oceny Zintegrowanych Przedsięwzięć Strategicznych (ZPS), które są wyborem strategicznym oraz priorytetyzacją działań ujętych w ramach polityki horyzontalnej i na poziomie Strategii nie mają swojej terytorializacji. Będą one realizowane poprzez kierunki działań zapisane w celach operacyjnych i celu horyzontalnym Strategii. W związku tym przeprowadzenie odrębnej oceny ZPS jest bezzasadne.

Szczegółowej oceny w Prognozie nie wymagały także krajowe obszary strategicznej interwencji (OSI). Przewidziane dla nich kluczowe działania wynikają bowiem bezpośrednio z celów operacyjnych i celu horyzontalnego, dla których oddziaływania zostały przeanalizowane na etapie oceny ogólnej Prognozy.

Tab. 1. Kryteria oceny komponentów środowiska uwzględniane przy analizie oddziaływania na skutek realizacji przyjętych celów i kierunków działań w Strategii

Komponenty środowiska (receptory oddziaływania)	Kryteria oceny
Powierzchnia ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na ukształtowanie powierzchni (w tym trwała zmiana rzeźby terenu np. nasypy, przekopy, odkrytki w wyniku eksploatacji surowców etc.); • Wpływ na przemieszczanie gruntów; • Wpływ na zmianę użytkowania terenu (w tym zajęcie nowych powierzchni, ponowne wykorzystanie zdegradowanych terenów); • Wpływ na stabilizację gruntów i ich ochronę przed procesami osuwiskowymi oraz erozją.

³ Rozumianych jako potencjalne docelowe oddziaływania.

Komponenty środowiska (receptory oddziaływania)	Kryteria oceny
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na degradację fizyczną, chemiczną i biologiczną pokrywy glebowej; • Wpływ na poprawę warunków glebowych; • Wpływ na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu i degradacji gleb.
Zasoby naturalne	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na zużycie surowców mineralnych; • Wpływ na degradację siedlisk leśnych oraz zmniejszenie lesistości; • Wpływ na poprawę lesistości.
Wody powierzchniowe	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na jakość wód powierzchniowych; • Wpływ na zmianę stosunków wodnych; • Wpływ na zrównoważone wykorzystanie zasobów wodnych; • Wpływ na zmniejszenie zagrożenia powodziowego.
Wody podziemne	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na jakość wód podziemnych; • Wpływ na wielkość zasobów wód podziemnych; • Wpływ na głębokość zalegania zwierciadła wody.
Klimat	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na ograniczanie skutków suszy; • Wpływ na adaptację do zmian klimatu, w tym zjawisk ekstremalnych; • Wpływ na minimalizację efektu cieplarnianego.
Powietrze	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza (w tym pochodzenia komunalnego i komunikacyjnego) oraz dotrzymanie norm emisyjnych;
Roślinność	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na zmniejszenie powierzchni dziko występujących gatunków roślin na skutek zmiany sposobu użytkowania gruntu i warunków siedliskowych (tj. m.in. osuszanie, eutrofizacja wód, ruderalizacja); • Wpływ na ograniczenie możliwości kontaktu między sąsiadującymi populacjami; • Wpływ na poprawę warunków siedliskowych dla rozwoju szaty roślinnej.
Zwierzęta	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na ograniczenie miejsc rozrodu, regularnego przebywania oraz liczebności dziko występujących zwierząt wskutek zmiany sposobu użytkowania gruntu; • Wpływ na zmniejszenie liczebności populacji gatunków chronionych; • Wpływ na poprawę warunków siedliskowych fauny.
Różnorodność biologiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na zubożenie składu gatunkowego siedlisk; • Wpływ na fragmentację populacji, a w konsekwencji jej izolację; • Wpływ na utratę różnorodności biologicznej gatunków priorytetowych dla Wspólnoty; • Wpływ na zwiększanie ryzyka upowszechnienia gatunków obcych; • Wpływ na degradację ekosystemów (w tym na funkcje i procesy w nich zachodzące m.in. poprzez duże zmiany warunków wodnych, jakości powietrza, zmiany sposobu użytkowania gruntu, intensywne rolnictwo); • Wpływ na degradację usług ekosystemowych; • Wpływ na degradację siedlisk obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000, skutkująca utratą lub pogorszeniem stanu i jakości siedlisk naturalnych lub półnaturalnych.
Ciągłość układów przyrodniczych	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ powodujący fragmentację przestrzeni przyrodniczej (w tym korytarzy ekologicznych).
Obszary chronione, w tym Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na fragmentację lub ciągłość obszarów chronionych; • Wpływ na jakość środowiska obszarów chronionych, w tym utratę lub podwyższenie ich wartości.
Zabytki	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na stan zachowania obiektów zabytkowych; • Wpływ na jakość sąsiedztwa dla obiektów zabytkowych (w tym ekspozycja zabytków); • Wpływ na poprawę funkcjonalności i dostępności zabytków dla społeczeństwa oraz utrwalanie ich estetyki w przestrzeni publicznej; • Wpływ prowadzonych w ramach procesu inwestycyjnego prac budowlanych na stan techniczny zabytków położonych w sąsiedztwie realizowanego przedsięwzięcia.
Krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na pogorszenie walorów krajobrazowych; • Wpływ na zachowanie walorów krajobrazu przyrodniczego, przyrodniczo-kulturowego i antropogenicznego; • Wpływ na poprawę jakości krajobrazu.
Dobra materialne	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na wartość nieruchomości (gruntów i budynków) z uwagi na planowane zagospodarowanie w ich otoczeniu; • Wpływ na przychody podmiotów gospodarczych, instytucji kultury i ludności.
Ludzie	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na wzrost lub minimalizację zagrożeń dla zdrowia człowieka związanych m.in. z klimatem akustycznym (hałasem), emisją zanieczyszczeń do powietrza, promieniowaniem elektromagnetycznym, skutkami zjawisk ekstremalnych; • Wpływ na dostęp do wody pitnej dobrej jakości; • Wpływ na dostępność komunikacyjną; • Wpływ na dostęp do miejsc pracy; • Wpływ na dostęp do terenów rekreacji i wypoczynku; • Wpływ na dostęp do usług i przestrzeni publicznych.

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 2. Kategorie wpływu ze względu na sposób oddziaływania na komponenty środowiska uwzględnione w ramach oceny przeprowadzonej w Prognozie

Sposób oddziaływania (kolorystyka zgodna z zastosowaną w analizie macierzowej)	Opis oddziaływania
Pozytywny	Korzystny wpływ na środowisko, prowadzący do odbudowy, wzbogacenia systemu albo co najmniej do zachowania (utrzymania) najistotniejszych wartości (walorów) przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych oraz odpowiednich standardów środowiska
Negatywny	Negatywny wpływ na środowisko, prowadzący do degradacji lub potencjalnie generujący zagrożenia środowiska lub prowadzenie do obniżania jakości środowiska (także zurbanizowanego)
Minimalny negatywny	Minimalny, o niskim poziomie istotności w zakresie negatywnego oddziaływania lub o niewielkim zasięgu oddziaływania na środowisko (na granicy neutralności)
Zmienny (pozytywny, z wyjątkiem etapu realizacji, dla którego prognozuje się możliwe oddziaływanie negatywne)	Negatywny wpływ na środowisko w pierwszym etapie realizacji przedsięwzięcia np. etap budowy. Korzystny wpływ na środowisko w dalszej perspektywie, np. na etapie eksploatacji przedsięwzięcia zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, lub – w pewnych aspektach niekorzystny, a w innych korzystny wpływ
Brak wpływu	Nie dotyczy danego komponentu środowiska (receptora)

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 3. Kategorie wpływu ze względu na charakter oddziaływania na komponenty środowiska uwzględnione w ramach oceny przeprowadzonej w Prognozie

Kryterium		Opis kryterium	Skrót stosowany w analizie macierzowej
Bezpośredniość oddziaływania	Bezpośrednie	Zmiana w środowisku jest bezpośrednią konsekwencją oddziaływania na dany komponent środowiska, zaś skutki diagnozuje się poprzez określenie m.in. przekształconych powierzchni, wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza, utraconych siedlisk przyrodniczych, zrztu ścieków czy deponowania odpadów. Ustalenie charakteru i zasięgu oddziaływania bezpośredniego wymaga wiedzy o sposobie zagospodarowania obszaru, gdzie działanie będzie realizowane i zastosowanej w nim technologii. Oddziaływanie zanika po ustąpieniu czynnika oddziałującego	B
	Pośrednie	Wywołane zmianą środowiska spowodowaną oddziaływaniem bezpośrednim innego czynnika, np. wzrost eutrofizacji wód na skutek wzrostu ładunku ścieków wprowadzanych do odbiornika	P
	Wtórne	Powstałe w wyniku zmian, procesów przekształcania lub ich następstw	W
Czas trwania oddziaływania	Długoterminowe	Kilkunastoletnie i dłuższe	D
	Średnioterminowe	Oddziaływanie kilkuletnie	SR
	Krótkoterminowe	Przewiduje się, że oddziaływanie będzie trwać jedynie przez ograniczony czas i ustanie po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych albo naturalnego powrotu do stanu wyjściowego (np. opadanie osadów, które podczas budowy przeszły w zawiesinę)	K
Częstotliwość oddziaływania	Stałe	Oddziaływanie powodujące trwałe zmiany w dotkniętych zasobach/przedmiotach, bądź utrzymujące się co najmniej przez czas użytkowania obiektu	S
	Chwilowe	Przewiduje się, że oddziaływanie będzie trwało krótko, będzie nieregularne i sporadyczne (np. sporadyczne zwałowanie materiału skalnego wzdłuż trasy rurociągów)	C

Źródło: opracowanie własne.

2. METODA ANALIZY I OCENY ODDZIAŁYWANIA ZAPISÓW STRATEGII NA CELE, PRZEDMIOT OCHRONY, INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000

Ocena oddziaływania zapisów kierunkowych wynikających ze Strategii polega na przeanalizowaniu ich wpływu na cele, przedmiot ochrony, integralność i spójność obszarów NATURA 2000. Analizie poddano 41 obszarów Natura 2000 wraz z buforem o szerokości 1 km. Ocenę zawarto w macierzy (Załącznik 4) zawierającej:

- numer porządkowy, nazwę i kod obszaru Natura 2000,
- przedmiot ochrony,
- rodzaj zagrożeń (istniejących i potencjalnych),
- kierunki działań wynikające z zapisów Strategii na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000,
- ocenę (klasyfikacja w Załączniku 4),
- opis potencjalnych oddziaływań, zawierający syntetyczną charakterystykę możliwych oddziaływań potencjalnych,
- proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Tab. 4. Klasyfikacja ocen zastosowanych w analizie wpływu zapisów kierunkowych wynikających ze Strategii na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000

Symbol	Ocena	Opis
N	negatywne	Oddziaływanie o dużym natężeniu
NM	negatywne minimalne	Oddziaływanie o najniższym natężeniu
NM/P	zmiennie	Oddziaływanie negatywne na etapie realizacji, a pozytywne na etapie eksploatacji inwestycji
P	pozytywne	Oddziaływanie, którego skutkiem pośrednim są korzyści dla środowiska naturalnego
B	brak	Oddziaływania nie występują

Źródło: opracowanie własne.

Źródłem informacji na temat przedmiotów ochrony oraz zagrożeń były obowiązujące plany zadań ochronnych (PZO) obszarów Natura 2000, w tym plany zadań ochronnych dla rezerwatów pokrywających się z tymi obszarami. W przypadku braku tego dokumentu, posłużono się standardowym formularzem danych (SDF).

Oceniane zapisy kierunków działań Strategii przypisywano poszczególnym obszarom Natura 2000, jeśli uznano, że ich realizacja może potencjalnie wpływać na dany obszar. Każdemu z przypisanych kierunków działań nadano jedną ocenę zgodnie z wyżej opisaną klasyfikacją.

Wynikiem analizy są propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Są to zalecenia o charakterze uniwersalnym i dość ogólnym, dostosowanym do stopnia szczegółowości Strategii.

Napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy związane były przede wszystkim z dużym poziomem ogólności zapisów Strategii. Utrudniało to często jednoznaczne określenie skali, zasięgu oraz intensywności oddziaływań. Ze względu na brak precyzyjnego terminu realizacji kierunków działań trudno było jednoznacznie określić ryzyko pojawienia się oddziaływań skumulowanych. Niedostatki techniki nie wystąpiły podczas opracowywania Prognozy, natomiast napotkane trudności ograniczono do minimum uwzględniając potencjalny przestrzenny rozkład danego działania⁴.

⁴ W odniesieniu do przesądzeń infrastrukturalnych wynikających z dokumentów stanowiących na poziomie krajowym.

III. INFORMACJA O „STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030”

1. ZAWARTOŚĆ STRATEGII

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i ust. 2 ustawy o samorządzie województwa⁵ z dnia 5 czerwca 1998 r. oraz art. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju⁶ samorząd województwa jest odpowiedzialny za kreowanie polityki rozwoju na poziomie regionalnym, a podstawowym narzędziem do prowadzenia tej polityki jest strategia rozwoju województwa.

Podstawę prawną opracowania „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030” stanowi Uchwała Nr LV/680/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, zmieniona Uchwałą Nr III/44/19 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 stycznia 2019 r.

Strategia wskazuje cele i kierunki działań, które podejmuje samorząd województwa oraz pozostali interesariusze strategii, tj. jednostki samorządu terytorialnego, środowiska biznesowe i naukowe, organizacje pozarządowe i inne instytucje. Pełni również funkcję koordynacyjną dla pozostałych dokumentów programowych i planistycznych tworzonych na poziomie regionalnym. Dodatkowo pełni też funkcję informacyjną stanowiąc kompendium wiedzy o regionie.

„Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030” uwzględnia:

- podstawy prawne opracowania Strategii,
- najważniejsze uwarunkowania programowe wynikające z europejskich i krajowych dokumentów strategicznych,
- światowe trendy rozwojowe wpływające na gospodarkę, społeczeństwo i przestrzeń,
- opis strategicznych wyzwań rozwojowych regionu do 2030 roku,
- wizję rozwoju województwa łódzkiego
- cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań w wymiarach:
 - gospodarczym,
 - społecznym,
 - przestrzennym;
- cel horyzontalny,
- zintegrowane przedsięwzięcia strategiczne,
- cele SRWŁ 2030 w układzie miasta, obszary wiejskie,
- Obszary Strategicznej Interwencji,
- system realizacji Strategii zawierający:
 - podmioty realizujące Strategię,
 - zasady realizacji Strategii,
 - źródła finansowania i narzędzia realizacji Strategii,
 - system monitorowania i ewaluacji Strategii.

Szczegółne miejsce w Strategii zajmują Zintegrowane Przedsięwzięcia Strategiczne (ZPS). Są one wyrazem operacjonalizacji celów Strategii oraz stosowanego na poziomie krajowym podejścia projektowego. Przedsięwzięcia te są wyborem strategicznym i priorytetyzacją działań ujętych w ramach polityki horyzontalnej, a także integracją celów i kierunków działań sformułowanych w sferach: gospodarczej, społecznej, przestrzennej i zarządczej, co pozwoli na osiągnięcie efektu synergii w realizacji Strategii i dążeniu do zrównoważonego rozwoju województwa. Zintegrowane Przedsięwzięcia Strategiczne stanowią wiązki projektów, których zasadniczym celem jest osiągnięcie oddziaływania w ramach wszystkich sfer określonych w Strategii. W ramach ZPS nastąpi konsolidacja sił i środków w najważniejszych z punktu widzenia rozwoju województwa obszarach wymagających wsparcia.

⁵ Dz. U. z 2019 r., poz. 512; ze zm.

⁶ Dz. U. z 2019 r., poz. 1295; ze zm.

Strategia zakłada realizację 8 Zintegrowanych Przedsięwzięć Strategicznych:

1. Przedsiębiorczy rozwój,
2. Kompetentne kadry dla regionalnej gospodarki,
3. Silny kapitał społeczny,
4. Dostępność usług zdrowotnych i profilaktyka zdrowotna w każdym wieku,
5. Włączenie społeczne,
6. Minimalizacja zjawiska suszy oraz poprawa jakości wód powierzchniowych,
7. Czyste powietrze,
8. Zintegrowana gospodarka odpadami.

2. CELE STRATEGII

Strategia przyjmuje optymalną, docelową wizję rozwoju województwa łódzkiego jako *harmonijnie rozwijającego się województwa w centrum Polski, przyjaznego rodzinom, mieszkańcom miast i obszarów wiejskich. Region, w którym nowoczesna gospodarka idzie w parze z ochroną walorów kulturowych i przyrodniczych.*

Natomiast część strategiczną dokumentu tworzy hierarchiczny i spójny układ zamierzeń rozwojowych regionu, na który składają się: cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań pozwalające na osiągnięcie założonej wizji rozwoju. W Strategii wskazano trzy cele strategiczne w ramach trzech sfer - gospodarczej, społecznej i przestrzennej:

1. Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka,
2. Obywatelskie społeczeństwo równych szans,
3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń.

Dodatkowo wskazano jeden cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region. Działania podejmowane w sferze zarządczej warunkują realizację wskazanych powyżej celów strategicznych. Pozwolą na skuteczną realizację strategii i optymalizację procesów rozwojowych. W ramach tego celu działania będą skoncentrowane na poprawie funkcjonowania administracji publicznej oraz rozwoju współpracy na różnych poziomach zarządzania, szczególnie współpracy samorządu regionalnego i samorządów lokalnych.

Struktura celów SRWŁ 2030 przedstawia się w następujący sposób:

- Sfera gospodarcza – Cel strategiczny: Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka
 - Cel operacyjny 1.1 Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego,
 - Cel operacyjny 1.2 Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego,
 - Cel operacyjny 1.3 Wsparcie rozwoju MŚP i sektora rolnego,
 - Cel operacyjny 1.4 Wzmacnianie gospodarczych przewag w sektorze wytwórczym i usługowym;
- Sfera społeczna – Cel strategiczny: Obywatelskie społeczeństwo równych szans
 - Cel operacyjny 2.1 Rozwój kapitału społecznego,
 - Cel operacyjny 2.2 Poprawa stanu zdrowia mieszkańców,
 - Cel operacyjny 2.3 Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego;
- Sfera przestrzenna – Cel strategiczny: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń
 - Cel operacyjny 3.1 Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska,
 - Cel operacyjny 3.2 Ochrona i kształtowanie krajobrazu,
 - Cel operacyjny 3.3 Zwiększenie dostępności transportowej,
 - Cel operacyjny 3.4 Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego,
 - Cel operacyjny 3.5 Racjonalizacja gospodarki odpadami,
 - Cel operacyjny 3.6 Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych;
- Cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region.

3. POWIĄZANIA STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI

Z perspektywy regionu funkcjonującego w ramach polityki rozwoju prowadzonej na szczeblu krajowym kluczowe znaczenie dla przyszłych planów województwa miało uchwalenie Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR), pełniącej rolę średniookresowej strategii rozwoju kraju, oraz przyjęcie Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Ważną rolę pełnią również cele i kierunki wskazane w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Nakreślone w tych dokumentach kierunki postępu i wskazane priorytety stanowią niejako ramy działania dla samorządu województwa w kontekście zachowania spójności rozwoju całego kraju.

Istotnym uwarunkowaniem procesu tworzenia nowej strategii, wpływającym na formułowanie celów i kierunków interwencji są również cele polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027. Po roku 2020 zakłada się większą koncentrację środków na innowacje, wsparcie małych przedsiębiorstw, technologie cyfrowe i modernizację przemysłu. Priorytetowe będzie również przechodzenie do niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym oraz walka ze zmianami klimatu.

Opracowana Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (Strategia 2030) jest spójna z celami wskazanymi powyżej dokumentów. Została przygotowana z wykorzystaniem klasycznego podejścia i zawiera wszystkie obligatoryjne elementy, wynikające z uwarunkowań ustawowych. Pełni funkcję koordynacyjną dla pozostałych dokumentów programowych i planistycznych tworzonych na poziomie regionalnym. W warstwie przestrzennej Strategia 2030 jest spójna z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, który pozostaje najważniejszym dokumentem w zakresie zagospodarowania przestrzennego na poziomie regionalnym. Integralną częścią Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 jest wojewódzka strategia polityki społecznej.

Strategia realizuje cele zrównoważonego rozwoju wynikające z dokumentu „Przekształcamy Nasz Świat: Agenda na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030” (przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 25 września 2015 r.). Cele Zrównoważonego Rozwoju zapewniają równowagę pomiędzy trzema aspektami: gospodarczym, społecznym i środowiskowym. Wszystkie cele i kierunki działań Strategii wpisują się w plan działań na rzecz ludzi, naszej planety i dobrobytu (Załącznik 1).

DOKUMENTY SZCZEBLA EUROPEJSKIEGO I KRAJOWEGO

AGENDA 2030 NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju, została przyjęta przez zgromadzenie ogólne ONZ w dniu 25 września 2015 r. Agenda wskazuje 17 celów zrównoważonego rozwoju zapewniających równowagę pomiędzy trzema aspektami: gospodarczym, społecznym i środowiskowym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

POLITYKA SPÓJNOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ NA LATA 2021-2027

Komisja Europejska w projekcie rozporządzenia ogólnego⁷ z 29 maja 2018 r. wskazała 5 celów polityki spójności wspieranych przez EFRR i EFS+⁸ w perspektywie 2021-2027. Są to:

1. Bardziej inteligentna Europa – dzięki innowacjom, cyfryzacji, transformacji gospodarczej oraz wsparciu dla małych i średnich przedsiębiorstw,
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa – wdrażająca porozumienie paryskie i inwestująca w transformację sektora energetycznego, w odnawialne źródła energii oraz walkę ze zmianą klimatu,
3. Lepiej połączona Europa z siecią transportu strategicznego i siecią cyfrową,

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające wspólne przepisy Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz COM(2018) 375.

⁸ EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus.

4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, realizująca cele europejskiego filaru praw socjalnych i inwestująca w wysokiej jakości zatrudnienie, edukację, umiejętności, integrację społeczną i równy dostęp do opieki zdrowotnej,
5. Europa bliżej obywateli dzięki wsparciu lokalnych strategii rozwoju i zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich w całej Europie.

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju - SOR, przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r., w której jako cel główny wskazano: „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Strategia określiła nowy model rozwoju – Rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Realizację celu głównego wspierają trzy cele szczegółowe:

1. Trwały wzrost gospodarczy oparty o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną – osiągnąć poprzez: wykorzystanie dotychczasowych przewag i równoległe kreowanie nowych w obszarach przynoszących wysoką wartość dodaną, przy większym i lepszym wykorzystaniu wiedzy i kapitału oraz racjonalnym/efektywnym wykorzystaniu zasobów. Główne obszary koncentracji działań to: Reindustrializacja, Rozwój Innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna.
2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony – osiągnąć poprzez: politykę regionalną promującą zrównoważony, trwały i samopodtrzymujący się rozwój z zakresu polityki społecznej, instrumenty ekonomiczne i finansowe oraz zróżnicowane podejście do rozwoju (różnych typów terytoriów, grup społecznych). Główne obszary koncentracji działań: spójność społeczna i rozwój zrównoważony terytorialnie. Obok działań wzmacniających konkurencyjność wszystkich regionów, miast i obszarów wiejskich, szczególne wsparcie skierowane będzie do obszarów problemowych, które zmagają się z trudnościami adaptacyjnymi i restrukturyzacyjnymi, do których zaliczono: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (w tym 7 miast z województwa łódzkiego) oraz obszary wiejskie zagrożone trwałą marginalizacją (w tym 14 gmin z województwa łódzkiego). Obszary te wskazano jako obszary strategicznej interwencji państwa (OSI).
3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu – osiągnąć poprzez: poprawę jakości funkcjonowania państwa i instytucji służących rozwojowi, dobre zarządzanie krajem i państwowym majątkiem, angażujące różne podmioty, integrujące różne polityki publiczne oraz uwzględniające specyficzne uwarunkowania i potrzeby zróżnicowanych terytoriów. Główne obszary koncentracji działań to: prawo w służbie obywatelom i gospodarce, instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, e-państwo, finanse publiczne, efektywność wykorzystania środków UE.

Ponadto, jako obszary wpływające na osiągnięcie celów Strategii wskazano: kapitał ludzki i społeczny, cyfryzację, transport, energię, środowisko i bezpieczeństwo narodowe.

Realizacja SOR będzie się odbywała poprzez projekty strategiczne i flagowe oraz liczne inicjatywy. Efektem realizacji Strategii będzie wzrost zamożności obywateli Polski oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Na samorządach wojewódzkich spoczywać będzie aktywna rola inicjatora, koordynatora i mentora działań rozwojowych w regionie, także w układach funkcjonalnych. Polityka regionalna w układzie terytorialnym będzie w większym stopniu realizowana w sposób zintegrowany, wiążąc różnego rodzaju przedsięwzięcia w zintegrowane pakiety, dostosowane do danego terytorium.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030), przyjęta przez Radę Ministrów 17 września 2019 r., jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. KSRR określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalnej dla zapewnienia udziału samorządów wszystkich szczebli w polityce regionalnej. KSRR 2030 jest jedną z dziewięciu strategii zintegrowanych i rozwija postanowienia Strategii na rzecz

Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030), w zakresie celu II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Celem głównym polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Rozwinięciem celu głównego są trzy cele szczegółowe:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym,
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Nowym elementem w systemie realizacji są rozwiązania dotyczące zintegrowanego podejścia, wynikające z przebudowy systemu zarządzania rozwojem kraju.

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK) – przyjęta przez Radę Ministrów 13 grudnia 2011 r., jest najważniejszym dokumentem szczebla krajowego odnoszącym się do zagospodarowania przestrzennego. Celem strategicznym koncepcji jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągania ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie. Główne cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju to:

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności, poprzez m.in.: wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych głównych ośrodków miejskich (w tym Łodzi), intensyfikację powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym;
2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju, m.in. poprzez wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów, w tym wspomaganie spójności w specyficznych obszarach problemowych wymagających restrukturyzacji i rewitalizacji obszarów zdegradowanych i miast (Łódź, Kutno, Zgierz, Pabianice, Skierniewice, Tomaszów Mazowiecki, Bełchatów);
3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej;
4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski;
5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa;
6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego, m.in. poprzez: zbudowanie sprawnego zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego.

KONCEPCJA PRZYGOTOWANIA I REALIZACJI INWESTYCJI PORT SOLIDARNOŚĆ – CENTRALNY PORT KOMUNIKACYJNY DLA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej, przyjęta przez Radę Ministrów 7 listopada 2017 r., nie stanowi programu rozwoju, jest jednak rozwinięciem zapisów SOR w zakresie inwestycji, stanowiącej istotny impuls rozwojowy. Koncepcja wskazuje CPK jako centrum nowego systemu transportu w kraju, integrującego transport kolejowy, lotniczy i drogowy. Oprócz podstawowych inwestycji infrastrukturalnych (m.in. budowy portu lotniczego, rozbudowy sieci kolejowej i autostrady A2) koncepcja przewiduje podjęcie działań mających bezpośredni wpływ na integrację Łodzi i Warszawy, w tym powstanie High Tech City (parków biznesu), centrum targowo-wystawienniczego oraz kampusu polskich uczelni wyższych. Zakłada się również wdrożenie programów rozwojowych związanych z dziedzictwem narodowym i rewitalizacją obszarów zurbanizowanych, w tym Łodzi. Jako projekty komplementarne wskazuje

rozbudowę systemu Łódzkiego Węzła Kolejowego, rewitalizację, modernizację i rozbudowę systemu łódzkich tramwajów podmiejskich, przebudowę dworca Łódź Kaliska oraz budowę systemu P&R.

PLAN GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA WISŁY⁹ oraz PLAN GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA ODRY¹⁰

Dokumenty stanowią podstawę podejmowania decyzji dotyczących stanu zasobów wodnych i określają zasady gospodarowania nimi w poszczególnych dorzeczach. Są opracowaniami strategicznymi wskazującymi zadania, których efektem będzie m.in. osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Projekt Strategii uwzględni cele środowiskowe Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy Odry i Wisły poprzez adaptację do zmian klimatu oraz poprawę jakości zasobów środowiska. W szczególności wskazuje się podejmowanie działań związane z poprawą jakości wód poprzez m.in. rozwój systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, ograniczenie eutrofizacji wód, zwiększenie zdolności retencyjnych oraz zmniejszenie deficytu wód.

PLAN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM DLA OBSZARU DORZECZA WISŁY¹¹ oraz PLAN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM DLA OBSZARU DORZECZA ODRY¹²

Nadrzędnym celem planów zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska oraz dziedzictwa kulturowego. Ma on być realizowany poprzez podejmowanie działań w ramach 3 celów głównych: zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego oraz poprawę systemu zarządzania ryzykiem powodziowym. Celem planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy jest określenie poziomu ryzyka powodziowego na analizowanych obszarach, opracowanie map zagrożenia powodziowego (MZP) oraz map ryzyka powodziowego (MRP). W planach umieszcza się listę działań służących zmniejszeniu ekspozycji na negatywne skutki powodzi.

Projekt Strategii zakłada konieczność ograniczania skutków zjawisk ekstremalnych poprzez rozbudowę infrastruktury przeciwpowodziowej oraz zwiększanie retencji wód.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO ORAZ PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO ŁODZI.¹³

Plan stanowi wytyczne rozwoju przestrzennego regionu oraz jest podstawą podejmowania i koordynacji działań o charakterze przestrzennym realizowanych przez samorząd województwa. Podstawę sformułowania tej polityki stanowi dokument nadrzędny jakim jest Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego, wyznaczająca wizję rozwoju. Projekt Strategii jest zgodny w wymiarze przestrzennym z przyjętymi celami i kierunkami rozwoju przestrzennego oraz zasadami zagospodarowania i kształtowania przestrzeni określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi.

4. POWIĄZANIA STRATEGII Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. d) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przeprowadzono szczegółową analizę powiązań głównych celów wynikających ze Strategii z celami

⁹ Załącznik do rozporządzenia rady ministrów z dnia 18 października 2016 r. (dz.u. z 2016 r., poz. 1911).

¹⁰ Załącznik do rozporządzenia rady ministrów z dnia 18 października 2016 r. (dz.u. z 2016 r., poz. 1967).

¹¹ Załącznik do rozporządzenia rady ministrów z dnia 18 października 2016 r. (dz.u. z 2016 r., poz. 1841).

¹² Załącznik do rozporządzenia rady ministrów z dnia 18 października 2016 r. (dz.u. z 2016 r., poz.1938)

¹³ Uchwała nr LV/679/18/ Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie uchwalenia „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi”.

ochrony środowiska określonymi w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnymi z punktu widzenia dokumentu.

Należy zauważyć, że „Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2030” została opracowana zgodnie z zapisami wynikającymi z konwencji międzynarodowych oraz przyjętą polityką UE w zakresie ochrony środowiska. Kierunki zawarte w Strategii uwzględniają również ustalenia krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych obowiązujących w tej dziedzinie.

Pełna wersja zestawienia przedstawiającego sposoby uwzględnienia celów ochrony środowiska w Strategii została umieszczona w Załączniku 1.

Zarówno zdiagnozowane w dokumentach cele i problemy środowiska zostały uwzględnione w Strategii na wszystkich etapach opracowania podczas:

- przygotowywania diagnozy „Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030”,
- określania wyzwań stojących przed regionem łódzkim,
- formułowania celów, kierunków działań i działań.

Tab. 5. Wykaz konwencji i dokumentów strategicznych uwzględnionych w analizie powiązań Strategii z celami ochrony środowiska wynikającymi z konwencji wielostronnych (międzynarodowych) i dokumentów szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego

Konwencje wielostronne (międzynarodowe)	
1.	Europejska Konwencja Krajobrazowa (Florencja, 20.10.2000 r.)
2.	Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (16.11.1972)
3.	Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (Nowy Jork, 09.05.1992)
4.	Konwencja o Dostępie do Informacji, Udziale Społeczeństwa w Podejmowaniu Decyzji oraz Dostępie do Sprawiedliwości w Sprawach Dotyczących Środowiska (Aarhus, 25.11.1998 r.)
5.	Konwencja o Obszarach Wodno-Błotnych Mających Znaczenie Międzynarodowe, zwłaszcza jako Środowisko Życiowe Płctwa Wodnego (Ramsar, 02.02.1971 r.)
6.	Konwencja o Ochronie Wędrownych Gatunków Dzikich Zwierząt (Bonn, 23.06.1979 r.)
7.	Konwencja o Różnorodności Biologicznej (Rio de Janeiro, 09.05.1992 r.)
8.	Konwencja o Ochronie Dzikiej Fauny i Flory Europejskiej oraz ich Siedlisk Naturalnych (Bern, 19.09.1979 r.)
9.	Program Działań z Nairobi ws. Oddziaływania, Wrażliwości i Adaptacji do Zmian Klimatu z 2006 r., Forum Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych ws. Zmian Klimatu
10.	Przekształcamy Nasz Świat: Agenda na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030
11.	Konferencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Paryż, 12.12.2015 r.)
Dokumenty szczebla UE	
1.	Art. 191 ust 1 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)
2.	Dyrektywa NEC, (ang. „National Emission Ceilings” - Dyrektywa o Krajowych Pułapach Emisji)
3.	Ramowa Dyrektywa Wodna, Dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r.
4.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy
5.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim
6.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku
7.	Dyrektywa rady wspólnot europejskich 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych
8.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów
9.	Agenda Terytorialna Unii Europejskiej 2020
10.	Agenda Miejska dla Unii Europejskiej
11.	Polityka Spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027
12.	Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu
13.	Energia 2020 - Unijna strategia na rzecz konkurencyjnego, zrównoważonego i bezpiecznego sektora energetycznego
14.	Unijna Strategia Ochrony Różnorodności Biologicznej do 2020 r.
15.	Europejska Strategia na rzecz mobilności niskoemisyjnej
16.	Nowa strategia dotycząca biogospodarki dla zrównoważonej Europy
17.	Strategia UE w Zakresie Przystosowania się do Zmiany Klimatu, 16.04.2013 (COM(2013) 216
18.	Pakiet energetyczno-klimatyczny UE 2030
19.	Projekt Polityka energetyczna Polski do 2040 r.
20.	Pakiet Odpadowy Gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ)
21.	Pakiet „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”
22.	Globalne porozumienie klimatyczne – Porozumienie paryskie
23.	Biała Księga – Plan utworzenia jednolitego obszaru transportu
Dokumenty szczebla krajowego	
1.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
2.	Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku)
3.	Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko
4.	Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

5.	Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030
6.	Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki
7.	Strategiczny Plan Adaptacji dla Sektorów i Obszarów Wrażliwych na Zmiany Klimatu do roku 2020 z Perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)
8.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku
9.	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
10.	Krajowa Polityka Miejska 2023
11.	Polityka Surowcowa Państwa (projekt)
12.	Polityka Klimatyczna Polskiej Strategii Redukcji Emisji Gazów Ciężkich w Polsce do roku 2020
13.	Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011–2023
14.	Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju
15.	Program Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020
16.	Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)
17.	Krajowy Program Zwiększania Lesistości (Aktualizacja 2014 r.)
18.	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
19.	Mapa drogowa Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
20.	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032
21.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
22.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
23.	Program Rozwoju Turystyki do 2020 r.
24.	Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (projekt)
25.	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022
26.	Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły
27.	Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry
28.	Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Wisły
29.	Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Odry
30.	Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (projekt)
31.	Polityka Wodna Państwa 2030 (projekt)
32.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030
33.	Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej
34.	Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020
35.	Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku (KPK)
36.	Program Budowy i Uruchomienia Przewozów Kolejami Dużych Prędkości w Polsce
37.	Program Rozwoju Sieci Lotnisk i Lotniczych Urzędzeń Naziemnych
38.	Program Polskiej Energetyki Jądrowej
39.	Polityka Energetyczna Polski do 2030
40.	Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. (projekt)
Dokumenty szczebla regionalnego	
1.	Kontrakt Terytorialny dla Województwa łódzkiego
2.	Program Ochrony Środowiska Województwa łódzkiego 2016 na lata 2017-2020 z Perspektywą do 2024
3.	Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028
4.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi
5.	Regionalny Program Operacyjny Województwa łódzkiego na lata 2014-2020 (wersja zaakceptowana decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 grudnia 2014 r., ze zmianami z dnia 19 kwietnia 2017 r.)
6.	Wojewódzki Program Ochrony i Rozwoju Zasobów Wodnych dla Województwa łódzkiego
7.	Wojewódzki Program Małej Retencji dla Województwa łódzkiego
8.	Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa łódzkiego - „LORIS 2030”
9.	Program Ochrony Powietrza dla aglomeracji łódzkiej
10.	Program Ochrony Powietrza dla strefy łódzkiej
11.	Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Łodzi do 2030 roku
12.	Strategia 5G dla Polski
13.	Narodowy Plan Szerokopasmowy do 2025 roku

IV. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

Szczegółowa analiza i ocena stanu środowiska została przeprowadzona na etapie diagnozy do „Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030” oraz opracowania ekofizjograficznego do „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego”, które zawierają aktualne informacje o środowisku przyrodniczym, jego zasobach, walorach i zagrożeniach, na podstawie których sformułowano uwarunkowania w czterech sferach (gospodarczej, społecznej, przestrzennej i zarządzania rozwojem) dla rozwoju regionu. Materiały te stanowiły podstawę do opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko” do „Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030”.

1. SYNTETYCZNA INFORMACJA O WOJEWÓDZTWIE

Województwo łódzkie położone jest w centrum Polski i graniczy z województwami: mazowieckim, świętokrzyskim, śląskim, opolskim, wielkopolskim oraz kujawsko-pomorskim, obejmując obszar pogranicza regionów historycznie ukształtowanych - Mazowsza, Małopolski i Wielkopolski. Zajmuje obszar 18 219 km², co stanowi 5,83% powierzchni kraju (9.). Administracyjnie województwo dzieli się na 24 powiaty (21 ziemskich i 3 grodzkie - Łódź, Piotrków Trybunalski, Skierniewice) oraz 177 gmin (18 miejskich, 26 miejsko-wiejskich oraz 133 wiejskich). Na strukturę hierarchiczną jednostek osadniczych składają się kształtujący się ośrodek metropolitalny o znaczeniu krajowym - Łódź, ośrodki regionalne - Piotrków Trybunalski, Pabianice, Zgierz, Skierniewice, Radomsko, Kutno, Sieradz oraz ośrodki subregionalne (Tomaszów Mazowiecki, Bełchatów, Łowicz, Rawa Mazowiecka, Zduńska Wola, Wieluń), ponadlokalne (Brzeziny, Łask, Łęczyca, Opoczno, Pajęczno, Poddębice, Wieruszów) i lokalne (grupa 23 miast).

Województwo łódzkie należy do regionów o dobrej dostępności drogowej zewnętrznej i wewnętrznej. Przebiegają tu ważne drogi o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, będące elementami transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T), a powiązania międzyregionalne i regionalne zapewniają drogi krajowe i wojewódzkie. W środkowej części województwa krzyżują się autostrady: A1 relacji Gdańsk - Łódź - Katowice - Gorzyczki (Ostrawa) z A2 relacji (Berlin) Świecko - Poznań - Stryków - Warszawa - Siedlce - Kukuryki (Mińsk). Ponadto istotnymi elementami strategicznego układu transportowego województwa są: droga ekspresowa S8 relacji Piotrków Trybunalski - Warszawa i Łódź - Wrocław (E67) oraz fragment drogi ekspresowej S14.

W 2018 r. długość dróg publicznych¹⁴ wynosiła 26 045,8 km (7.), a gęstość 143,0 km/100 km² (7. miejsce w kraju) (Polska 135,8 km/100 km²). Długość dróg krajowych od 2010 r. wzrosła o 137,1 km i w 2018 r. wynosiła 1 485,9 km (3.). W tym samym czasie długość autostrad wzrosła z 77,2 km do 226,2 km (1.), natomiast długość dróg ekspresowych wzrosła do 223 km (3.). W 2018 r. gęstość dróg krajowych wyniosła 8,2 km/100 km², w tym autostrad i dróg ekspresowych 2,5 km/100 km² (1. miejsce w kraju; średnia krajowa 1,2 km/100 km²).

Łączna długość dróg wojewódzkich w regionie wzrosła z 1 178,6 km (14.) w 2010 r. do 1 363,4 km (13.) w 2018 r. Pod względem gęstości dróg wojewódzkich wynoszącej w 2018 r. 7,5 km/100 km², region zajmuje 15. pozycję w kraju (Polska 9,2 km/100 km²), co jest rekompensowane przez dużą gęstość dróg krajowych.

Województwo charakteryzuje się relatywnie dobrze rozwiniętą siecią dróg powiatowych i gminnych, których łączna długość w 2018 r. wyniosła 23 196,5 km (7.), z czego 17 956,5 km (6.) stanowiły drogi o nawierzchni twardej. Gęstość dróg powiatowych i gminnych o nawierzchni twardej w regionie w 2018 r. wynosiła 98,6 km/100km² (4.) i była wyższa niż średnia dla kraju 81,8 km/100 km².

Przez region przebiegają strategiczne elementy układu kolejowego, w tym linie kolejowe należące do sieci TEN-T: Nr E20/CE20 Berlin - Kunowice - Poznań - Kutno - Warszawa - Terespol - Moskwa, E65/CE65 Katowice - CMK - Warszawa - Gdynia, E65 Chorzów Batory - Zduńska Wola Karsznice - Tczew - Gdynia, CE20 Łowicz - Skierniewice - Łuków i C65/1 relacji Zduńska Wola Karsznice - Koluński - Skierniewice oraz planowana linia dużych prędkości Warszawa - Łódź - Poznań/Wrocław wraz z podłączeniem do Centralnej Magistrali Kolejowej. Województwo łódzkie charakteryzuje niższą od średniej krajowej gęstość sieci kolejowej, wynosząca w 2018 r. 5,9 km/100 km², przy całkowitej długości linii kolejowych - 1 081,0 km (stanowiąc 5,6% sieci krajowej, przy czym niezelektryfikowane pozostawało 7,6% linii).

¹⁴ Krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Podstawę funkcjonowania transportu lotniczego na terenie województwa stanowi Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta. Lotnisko obsługuje ruch pasażerski (w 2018 r. obsłużył 217 426 osób, 11. miejsce w kraju) i towarowy (cargo). W 2018 r. w PL Łódź zrealizowano 1 564 operacje (12. miejsce w kraju), o ok. 52,0% mniej niż w 2010 r. – 3 268 operacji (7.). W tym samym okresie w Polsce liczba operacji lotniczych wzrosła o ok. 58,0%.

Liczba ludności województwa łódzkiego na koniec 2018 r. wynosiła 2 466 322 osoby -6,4% ludności kraju (6.), a średnia gęstość zaludnienia 135 os./km² (5.) i była większa od średniej krajowej (123 os./km²). Należy podkreślić, że od wielu lat województwo znajduje się w bardzo trudnej sytuacji demograficznej, wynikającej z silnych procesów depopulacyjnych. W latach 2010-2018 liczba ludności spadła o ponad 76,0 tys. osób i w 2018 r. stanowiła jedynie 97,0% liczby ludności z 2010 r. Przyrost naturalny w 2018 r. wyniósł -3,5 os./1 000 M i był najniższy w kraju (16.). Starzenie się społeczeństwa, niska dzietność kobiet (łódzkie – 1,40; Polska – 1,43) i ruchy migracyjne sprawiają, że w strukturze wieku ludności tylko 59,4% mieszkańców województwa stanowią osoby w wieku produkcyjnym (16.), aż 23,7% osoby w wieku poprodukcyjnym (1.), a zaledwie 16,9% osób w wieku przedprodukcyjnym (14.). Mediana wieku wyniosła w 2018 r. 42,6 lat (2.) i była wyższa aniżeli przeciętnie w Polsce (40,9). Województwo charakteryzowało się najwyższym w kraju współczynnikiem feminizacji, na 100 mężczyzn przypadało tutaj aż 110 kobiet (Polska - 107). Szczególnie trudna sytuacja demograficzna panuje w Łodzi, Piotrkowie Trybunalskim oraz powiecie kutnowskim.

Ludność miast stanowiła 62,55% mieszkańców województwa (7.) wobec średniej wartości wskaźnika dla kraju 60,05%. Miejskie jednostki osadnicze kształtują: 1 ośrodek metropolitalny – Łódź, największe miasto województwa, miasta duże (40-80 tys. - 10 ośrodków), miasta średnie (15-40 tys. - 8 ośrodków), miasta małe (5- 15 tys. - 12 ośrodków) i miasta bardzo małe (mniej niż 5 tys. - 13 ośrodków).

Województwo położone jest na pograniczu dwóch dużych jednostek geomorfologicznych: pasa nizin (Niż Środkowoeuropejski) oraz obszaru wyżyn (Wyżyny Polskie). w północnej części województwa dominują równiny morenowe i sandrowe urozmaicone morenowymi wzgórzami ostańcowymi. Większe zróżnicowanie ukształtowania powierzchni związane jest z dolinami rzek (Warty, Pilicy) oraz z centralną (Garb Łódzki) i południową częścią regionu (Pasma Przedborsko-Małopolskie). Najwyższym naturalnym wzniesieniem jest Fajna Ryba (347 m n.p.m.), stanowiąca kulminację Pasma Przedborsko-Małopolskiego oraz Góra Kamieńsk pochodzenia antropogenicznego (386 m n.p.m.), będąca zwałowiskiem zewnętrznym Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów”. Najniżej położony punkt w województwie znajduje się poniżej ujścia Rawki do Bzury (77 m n.p.m.). Wysokość względna wynosi 270 m.

O specyfice hydrograficznej województwa decyduje jego wododziałowe położenie pomiędzy dorzecziami rzek Wisły i Odry. Głównymi rzekami regionu, tworzącymi jego sieć hydrograficzną, są: Pilica, Warta i Bzura, a największymi zbiornikami retencyjnymi: Zbiornik Sulejowski oraz Zbiornik Jeziorski. Ponadto, w regionie znajduje się wiele małych cieków o stosunkowo niedużych przepływach oraz niewielkich zlewniach o bardzo małej zdolności retencyjnej. Dodatkowo sytuację pogarsza niewystarczająca liczba obiektów retencyjnych.

Zmiany klimatu oraz związane z nimi ekstremalne zjawiska pogodowe (coraz wyższe temperatury powietrza, silne nasłonecznienie, deficyt opadów, ekstremalne susze), generują niekorzystny proces stepowienia, zdiagnozowany w północnej i północno-zachodniej części województwa. Obszar ten charakteryzuje się deficytem wody w sezonie wegetacyjnym. Stepowienie to jeden z ważniejszych problemów, jaki będzie występował w obszarze intensywnego rolnictwa. Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym postępującemu stepowieniu jest najniższa w Polsce lesistość regionu oraz bardzo mała zdolność retencyjna zlewni. Obszarem największej kumulacji problemów związanych ze zjawiskami ekstremalnymi są miasta powyżej 100 tys. mieszkańców. Dla Łodzi zdiagnozowano 3 spośród 10 głównych zagrożeń klimatycznych, tj. upały, intensywne opady i burze, powódzie miejskie¹⁵. Ponadto, problem deficytu wód jest odczuwalny w rejonie leja depresji spowodowanego działalnością Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów. Do powstania kolejnego leja depresji przyczynić się może planowana eksploatacja złoża Złoczew.

¹⁵ „Plany adaptacji do zmian klimatu 44 miast Polski – Publikacja podsumowująca”, Warszawa 2018 (www.44mpa.pl).

Wody powierzchniowe województwa są silnie zanieczyszczone, a ich jakość w latach 2010-2017 uległa pogorszeniu. w 2017 r. zły stan zdiagnozowano dla 96% spośród 84 ogółu badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP)¹⁶. Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe ze źródeł punktowych, ponadto zanieczyszczenia obszarowe (spłukiwane opadami z terenów zurbanizowanych, rolnych i leśnych) oraz liniowe (pochodzenia komunikacyjnego). Eutrofizacja wód powierzchniowych jest obecnie jednym z najważniejszych problemów środowiskowych w regionie. Akwenem szczególnie narażonym na to zjawisko jest Zbiornik Sulejowski. Ponadto w regionie 113 JCWP uznano za wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, odpowiedzialnych za wysoki poziom eutrofizacji. Do najbardziej zanieczyszczonych rzek należą Łódka, Jasień, Ner (od Dobrzyńki do Zalewki) oraz Wolbórka.

Województwo łódzkie jest zasobne w wody podziemne (8,4% zasobów kraju¹⁷). Pod względem hydrogeologicznym znajduje się w zasięgu regionów: Kaliskiego, Kujawsko-Mazowieckiego, Południowo-Mazowieckiego, Śląskiego, Świętokrzyskiego, Niecki Łódzkiej i Niecki Miechowskiej. Na terenie województwa występują cztery główne poziomy wodonośne: jurajski, kredowy, trzeciorzędowy oraz czwartorzędowy. Ponadto, region znajduje się w zasięgu 17 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Wody podziemne są głównie II (53,2%) i III klasy czystości (19,3%)¹⁸.

Województwo znajduje się w obrębie trzech regionów klimatycznych: środkowopolskiego (XVII), zachodniomałopolskiego (XX) oraz wschodniomałopolskiego (XXI). Charakteryzuje się klimatem umiarkowanym ciepłym, przejściowym kształtowanym przez masy powietrza oceanicznego i kontynentalnego. w 2017 roku średnia temperatura wyniosła 8,8°C, maksymalna 37,6°C, a minimalna -30,3°C. Obserwuje się wyraźny wzrost średniej rocznej temperatury powietrza, w północnej i zachodniej części nawet na poziomie 2°C. Opady atmosferyczne w regionie notuje się poniżej 400 mm rocznie w północnej jego części i powyżej 550 mm w części południowej. Województwo łódzkie leży w strefie wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich, dość często widać też wiatry wschodnie oraz południowo-wschodnie.

Województwo jest zasobne w surowce mineralne. Udokumentowano tu znaczne ilości złóż kopalin energetycznych, głównie węgla brunatnego oraz piasków formierskich i surowców szklarskich, mających istotne znaczenie w skali Europy. Wielkość złóż i osiągnięte wydobycie stawiają Kopalnię Bełchatów wśród największych europejskich dostawców tego surowca energetycznego. Natomiast wyjątkowe właściwości piasków formierskich oraz surowców szklarskich sprawiają, że systematycznie zwiększa się grono ich odbiorców, w tym i zagranicznych. Ponadto na tle kraju region odznacza się występowaniem wapieni i margli oraz wód geotermalnych, m.in. w rejonie Uniejowa, Poddębic, Łęczycy, Ozorkowa, Skierniewic, Sieradza, Zduńskiej Woli, Kleszczowa, Radomska i Wielunia. Od 2012 r. Uniejów posiada status miejscowości uzdrowiskowej i jest to jedyne w Polsce uzdrowisko termalne.

Wskaźnik lesistości województwa wynoszący 21,5%¹⁹ plasuje je na ostatnim miejscu w kraju i wyraźnie odbiega od średniej krajowej (29,6%). Rozmieszczenie lasów w regionie jest nierównomierne, największą lesistością (ponad 30,0%) charakteryzują się gminy w środkowo-wschodniej i południowo-wschodniej jego części, najmniej zalesione (do 10,0%) są północne fragmenty oraz centralna jego część. W strukturze siedliskowej lasów regionu przeważają siedliska borowe²⁰, gatunkiem dominującym jest sosna²¹.

Większość gleb województwa charakteryzuje się niską jakością i wysokim zakwaszeniem. Biorąc pod uwagę wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej (61,9 pkt, Polska 66,6 pkt) oraz udział gruntów ornych i sadów w ogólnej powierzchni gminy (48,7%, Polska 44,8%²²), największe predyspozycje do rozwoju funkcji rolniczej występują w północnej części województwa, a najgorsze w południowej. Struktura odczynu gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych utrzymuje się na wysokim poziomie plasując region na pierwszym miejscu w kraju, a ponad ¼ gleb województwa wymaga zabiegów wapnowania (3.) (Polska 18,0%)²³.

¹⁶ Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź 2018.

¹⁷ 2017 r., <https://bdl.stat.gov.pl>

¹⁸ 2017 r.

¹⁹ GUS 2018 r.

²⁰ Obliczenia własne na podstawie Banku Danych o Lasach 2018 r. - <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

²¹ Ochrona środowiska 2018, GUS

²² Obliczenia własne na podstawie BDOT 2018 r.

²³ w latach 2014-2017. Ochrona środowiska 2018, GUS

Istotnym elementem dla zapewnienia łączności i spójności ekologicznej są także korytarze ekologiczne stanowiące ważne osie układu przyrodniczego regionu nawiązujące do głównych dolin rzek (m.in. Pilicy, Warty, Bzury, Proсны i Neru) oraz najcenniejsze kompleksy leśne. Przez teren województwa przebiega 8 głównych korytarzy ekologicznych (międzynarodowych: Bory Stobrawskie-Lasy Przedborskie, Dolina Dolnej Pilicy, Dolina Drzewiczki, Lasy Przedborskie, Puszcza Świętokrzyska-Dolina Pilicy, Stawy Milickie-Bory Stobrawskie, Załęczański Łuk Warty, Załęczański Łuk Warty-Lasy Przedborskie) oraz 7 uzupełniających (krajowych: Dolina Bzury-Dolina Pilicy, Dolina Bzury-Neru, Dolina Górnej Proсны, Dolina Warty, Dolina Warty-Dolina Pilicy, Lasy Kaliskie i Sieradzkie, Lasy Łowickie-Puszcza Bolimowska). Korytarze międzynarodowe (oprócz Doliny Drzewiczki) stanowią zarazem oś korytarza ekologicznego o znaczeniu paneuropejskim.

Region łódzki charakteryzuje się stosunkowo niewielką powierzchnią obszarów o wysokich walorach przyrodniczych. W 2018 r. udział obszarów prawnie chronionych stanowił 19,5% powierzchni województwa (15.) (Polska 32,6%). W 2019 r. formami ochrony przyrody na terenie województwa są²⁴: 1 park narodowy, 87 rezerwatów przyrody, 7 parków krajobrazowych, 41 obszarów Natura 2000 (5 Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków, 7 specjalnych obszarów ochrony siedlisk, 29 Obszarów Mających Znaczenie dla Wspólnoty), 17 obszarów chronionego krajobrazu, 36 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, 4 stanowiska dokumentacyjne, 886 użytków ekologicznych i 1 989 pomników przyrody²⁵. Część z nich (głównie wielkopowierzchniowe formy) kształtuje docelowy system obszarów chronionych województwa, jednak nadal nie jest on spójny. Zakłada się, że powstanie system zintegrowany z istniejącymi formami ochrony przyrody, obejmujący większość korytarzy ekologicznych, zapewniających utrzymanie łączności ekologicznej nie tylko w skali krajowej, ale i międzynarodowej.

Region pod względem kulturowym posiada duży potencjał związany z wielokulturowym dziedzictwem. Wyjątkowym w skali Europy miastem jest Łódź, posiadająca unikatowy, wielokulturowy krajobraz wielkomiejski z przenikającą się dziewiętnasto- i dwudziestowieczną zabudową mieszkaniową, rezydencjonalną (okazale kamienice, wille, pałace, rezydencje prezentujące różne style architektoniczne) oraz zabudową przemysłową (fabryki i famuły robotnicze), które dopełniają zabytkowe parki i nekropolie różnych wyznań. Nagromadzenie pałaców i willi fabrykanckich, budowanych z rozmachem i przepychem zarówno w sposobie kształtowania formy, jak i dekoracji wnętrz, jest wyjątkowe w skali kraju i świadczy o ówczesnej potęgze ekonomicznej Łodzi.

Województwo charakteryzuje się występowaniem licznych obiektów i obszarów zabytkowych świadczących o jego bogatej przeszłości. W 2018 r. w rejestrze zabytków ŁWKZ znajdowało się 2 551²⁶ zabytków nieruchomości, które koncentrują się głównie w miastach (m.in. Łodzi – 556, Łowiczu – 100, Piotrkowie Trybunalskim – 94). Najliczniejszą grupę stanowią zabytki mieszkalne (22,1%) oraz sakralne (21,0%). W Wojewódzkim programie opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2016-2019 wskazano listę 205 obiektów i obszarów reprezentatywnych, 30 zabytków archeologicznych oraz wyróżniono 72 ośrodki, tworzące sieć unikatowych ośrodków historycznych (głównie miasta i miasteczka o rodowodzie średniowiecznym), w których zachowały się wartościowe elementy zabytkowego rozplanowania, zespoły budowlane lub ich pozostałości o znacznej wartości.

Do najcenniejszych zabytków na obszarze województwa należą obiekty i obszary uznane przez Prezydenta RP za pomniki historii (4), są to: Bazylika Katedralna pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Łowiczu, Zespół Opactwa Cystersów w Sulejowie, Łódź – wielokulturowy krajobraz miasta przemysłowego oraz Nieborów i Arkadia – zespół pałacowo-ogrodowy i ogród sentymentalno-romantyczny. Dla ochrony cennych form krajobrazu kulturowego na terenie województwa utworzono 4 parki kulturowe: „Miasto Tkaczy” w Zgierzu, „Wzgórze Zamkowe” w Sieradzu, Park kulturowy etnograficznego podregionu kutnowskiego związanego z poetą romantycznym Józefem Bohdanem Zaleskim w Leszczynku oraz Park Kulturowy ulicy Piotrkowskiej w Łodzi.

²⁴ Stan na 30.05.2019 r.

²⁵ Użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (stan na 28.05.2019 rok) <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>.

²⁶ Dane WUOZ-Łódź, stan na 30.10.2018 r.

2. MIĘDZYREGIONALNE POWIĄZANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego i A. Rychlinga województwo łódzkie usytuowane jest na pograniczu dwóch dużych jednostek geomorfologicznych: pasa nizin (Niż Środkowoeuropejski) oraz obszaru wyżyn (Wyżyny Polskie), przebiegających równoleżnikowo na obszary sąsiednich województw.

Województwo łódzkie leży w obrębie trzech głównych jednostek tektonicznych Polski, które przebiegają z północnego zachodu na południowy wschód: antyklinorium śródpolskiego (mającego kontynuację w województwach: wielkopolskim, kujawsko-pomorskim, mazowieckim i świętokrzyskim), synklinorium szczecińsko-miechowskiego (mającego kontynuację w województwach: wielkopolskim, świętokrzyskim i śląskim) oraz monokliny przedsudeckiej (mającego kontynuację w województwach: wielkopolskim, śląskim i opolskim).

Powiązania przyrodnicze umożliwiające migrację roślin, zwierząt i grzybów kształtują się poprzez sieć korytarzy ekologicznych, które nie są prawną formą ochrony przyrody.

Łódzkie dzieli z województwami ościennymi obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną. Obejmują one: Bolimowski Park Krajobrazowy położony na pograniczu z województwem mazowieckim, Przedborski Park Krajobrazowy usytuowany również w województwie świętokrzyskim oraz Załęczański Park Krajobrazowy wkraczający na obszar województwa śląskiego. Spośród 41 obszarów Natura 2000, 13 z nich wkracza na tereny województw sąsiednich - mazowieckiego: Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003, Grabinka PLH140044, Dolina Rawki PLH100015, Dolina Pilicy PLB140003, Dolina Dolnej Pilicy PLH140016; świętokrzyskiego: Dolina Czarnej PLH260015, Dolina Górnej Pilicy PLH260018, Ostoja Przedborska PLH260004; śląskiego: Dolina Górnej Pilicy PLH260018 oraz województwa wielkopolskiego: Zbiornik Jeziorsko PLB100002, Dolina Środkowej Warty PLB300002, Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001, Pradolina Bzury-Neru PLH100006.

Przez teren województwa łódzkiego przebiega 8 głównych (międzynarodowych) oraz 7 uzupełniających (krajowych) korytarzy ekologicznych, które są ważnym elementem dla zapewnienia łączności i spójności ekologicznej, należą do nich:

Rys. 1. Powiązania międzyregionalne - korytarze ekologiczne

Źródło: Opracowanie własne BPPWŁ



- główne korytarze ekologiczne (międzynarodowe): Bory Stobrowskie - Lasy Przedborskie, Dolina Dolnej Pilicy, Dolina Drzewiczki, Lasy Przedborskie, Puszcza Świętokrzyska - Dolina Pilicy, Stawy Milickie - Bory Stobrowskie, Załęczański łuk Warty, Załęczański łuk Warty - Lasy Przedborskie. Przez te korytarze (za wyjątkiem Doliny Drzewiczki) przebiega oś korytarza ekologicznego o znaczeniu paneuropejskim;

- uzupełniające korytarze ekologiczne (krajowe): Dolina Bzury - Dolina Pilicy, Dolina Bzury - Neru, Dolina Górnej Prosnicy, Dolina Warty, Dolina Warty - Dolina Pilicy, Lasy Kaliskie i Sieradzkie, Lasy Łowickie - Puszcza Bolimowska.

Na stan czystości rzek województwa łódzkiego istotny wpływ mają zanieczyszczenia wód powierzchniowych wprowadzane do rzek poza jego granicami, w szczególności Warty, Pilicy, spływających z obszaru województwa śląskiego oraz Prosnicy – z województwa opolskiego. Jednocześnie odbiorcą zanieczyszczeń wód z obszaru województwa łódzkiego są województwa wielkopolskie oraz

mazowieckie.

Województwo łódzkie współdzieli z województwami sąsiednimi główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP)²⁷, charakteryzujące się wysoką zasobnością i dużymi walorami użytkowymi (z województwem kujawsko-pomorskim: 215 Subniecka Warszawska, 226 Zbiornik Krośniewice Kutno; z województwem mazowieckim: 215 Subniecka Warszawska, 225 Łanięta, 404 Zbiornik Koluśki-Tomaszów, 412 Zbiornik Goszczewice-Szydłowiec; z województwem świętokrzyskim: 408 Niecka Miechowska (część NW), 411 Zbiornik Końskie; z województwem śląskim: 325 Zbiornik Częstochowa (W), 326 Zbiornik Częstochowa (E), 408 Niecka Miechowska (część NW); z województwem opolskim: 311 Zbiornik Rzeki Proсна, 325 Zbiornik Częstochowa (W); z województwem wielkopolskim: 151 Zbiornik Turek-Konin-Koło, 226 Zbiornik Krośniewice-Kutno, 311 Zbiornik Rzeki Proсна).

Ponadto udokumentowane złoża węgla brunatnego i soli kamiennej mają kontynuację na terenie województwa wielkopolskiego, natomiast strefa wód geotermalnych zlokalizowana jest również w województwach mazowieckim, kujawsko-pomorskim i wielkopolskim.

3. FORMY OCHRONY PRZYRODY

Region łódzki charakteryzuje się stosunkowo niewielką powierzchnią obszarów o wysokich walorach przyrodniczych. Część z nich objęta jest formami ochrony prawnej, które jednak nie tworzą spójnego systemu obszarów chronionych. W 2018 r. udział obszarów prawnie chronionych stanowił 19,5% powierzchni województwa (15., Polska 32,6%), od 2010 r. utrzymywał się na zbliżonym poziomie i zmniejszył się o 0,1%²⁸.

W 2019 r. na terenie województwa występują w całości lub części następujące formy ochrony przyrody:

- 1 park narodowy – Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach, stanowiący część Kampinoskiego Parku Narodowego (72,4 ha²⁹),
- 87 rezerwatów przyrody (7 036,04 ha³⁰),
- 7 parków krajobrazowych (powierzchnia w granicach województwa łódzkiego 100 136,4 ha³¹),
- 17 obszarów chronionego krajobrazu (244 238,8 ha)³²,
- 41 obszarów Natura 2000 (5 Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków – 41 037,95 ha, 7 specjalnych obszarów ochrony siedlisk – 8 863,75 ha, 29 Obszarów Mających Znaczenie dla Wspólnoty – 55 467,51 ha; łącznie 105 369,21 ha)³³,
- 36 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (11 998,6 ha)³⁴,
- 4 stanowiska dokumentacyjne³⁵,
- 886 użytków ekologicznych (o łącznej powierzchni 2 442,0 ha)³⁶,
- 1 989 pomników przyrody³⁷.

²⁷ Stan na 8.03.2019 r. na podstawie Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego.

²⁸ GUS. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych ogółem dla Polski od 1995 r. w celu wyeliminowania podwójnego liczenia tej samej powierzchni nie uwzględnia rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych położonych w granicach parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Dane dotyczące powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej nie uwzględniają informacji o obszarach Natura 2000. Dane z zakresu form ochrony przyrody dotyczą stanu na 31.XII.

²⁹ <https://www.kampinoski-pn.gov.pl/edukacja/ohz-w-smardzewicach>

³⁰ Opracowanie własne na podstawie Rejestru form ochrony przyrody w województwie łódzkim (stan na 15.02.2019 r.) www.lodz.rdos.gov.pl

³¹ Opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych.

³² Opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych (z wyjątkiem 3 OChK: Bolimowsko-Radziejowicki z doliną środkowej Rawki, Dolina Przysowy oraz Doliny Bzury ustanowionych rozporządzeniami byłych wojewodów, obecnie częściowo leżących na terenie sąsiednich województw, których powierzchnię oszacowano z wykorzystaniem narzędzi GIS).

³³ Powierzchnia zdublowana. Opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych, w tym: Uchwały nr 16 Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2019 r. ws. wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu „Lista zmian granic obszarów Natura 2000”; Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. ws. obszarów specjalnej ochrony ptaków; Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniającego rozporządzenie ws. obszarów specjalnej ochrony ptaków, <http://isap.sejm.gov.pl>; Decyzji Wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. ws. przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358)-2013/741/UE (stan na 30.05.2019 r.)

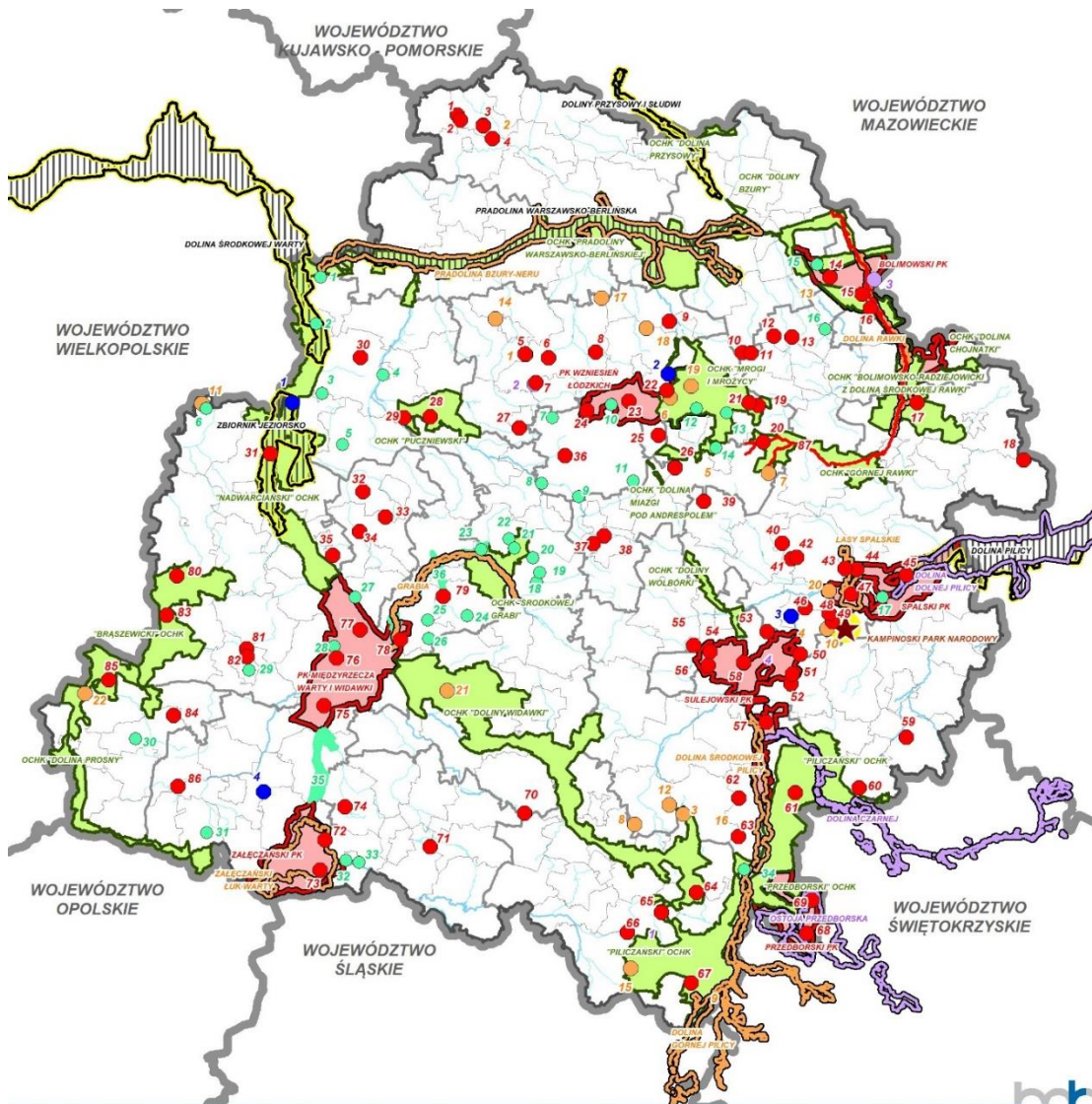
³⁴ Opracowanie własne na podstawie Rejestru Form Ochrony Przyrody w województwie łódzkim (stan na 15.02.2019 r.) – www.lodz.rdos.gov.pl. Powierzchnię ZPK „Kolumna-Las” i „Parki Złoczewskie” oszacowano na podstawie narzędzi GIS.

³⁵ J.w.

³⁶ Opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (stan na 28.05.2019 r.) <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>.

³⁷ J.w.

Rys. 2. Istniejące wybrane formy ochrony przyrody w województwie łódzkim w 2019 r.



- PARK NARODOWY
- REZERWATY PRZYRODY
- PARKI KRAJOBRAZOWE
- OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
- STANOWISKA DOKUMENTACYJNE
- OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW
- SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK
- OBSZARY MAJĄCE ZNACZENIE DLA WSPÓLNOTY

REZERWATY PRZYRODY

- 1 OSTROWY
- 2 OSTROWY BAZANTARNA
- 3 DĄBRÓWA ŚWIETLISTA
- 4 PERNA
- 5 DĄBRÓWA GROTNICKA
- 6 CIOSNY
- 7 GRADY NAD LINDĄ
- 8 GRADY NAD MOJCZENICĄ
- 9 ZABRZEŻNA
- 10 KWASNA BUCZYNA
- 11 BUKOWIEC
- 12 ZRODŁA BORKOWI
- 13 URUCHOŚNO RAKONTARNA
- 14 POLANA ŚWICA
- 15 KOPARCZA
- 16 RUDA CHLEBAJCZ
- 17 BARSK
- 18 TRZĄBIECZEW
- 19 ŻEMNA WODA
- 20 PORTEIN
- 21 DOŁSKA
- 22 PAROWY JANINOWSKIE
- 23 STRUGA DOBIESZOWSKA
- 24 LAS ŁACIEWICKI
- 25 WŁĄCZYŃ
- 26 GAJKÓW
- 27 TORI OWISKO RABIEŃ
- 28 JOKY I LESZCIEK
- 29 MIANÓW
- 30 NAPOLEONÓW
- 31 JEZIORNIKI
- 32 JAMNO
- 33 WOLSŁAWICE

- 34 JABŁ ECZNIK
- 35 PĘLBORU
- 36 POLESIE
- 37 KONSTANTYNOWSKIE
- 38 WOLBÓRKA
- 39 ŁĄDZÓW
- 40 MAŁEJCZ
- 41 KRUSZEWIEC
- 42 STAROGRÓW
- 43 GĄC SPALSKA
- 44 KOPARCZA
- 45 ZĄDŁOWICE
- 46 NIEBESKIE ZRODŁA
- 47 SPĘŁA
- 48 SŁUGOJCIE
- 49 JELEN
- 50 TWARDIA
- 51 GĄK
- 52 BŁOGIE
- 53 CZARNY ŁUG
- 54 MISZCIE
- 55 DERY W MIEŚCZACH
- 56 LAS JABŁONIOWY
- 57 JANISZKÓW
- 58 LUBIASZÓW
- 59 TRAJACZÓW
- 60 JODŁY SIELECKIE
- 61 DWAŁA GÓRA
- 62 WIELKOPOLSKIE
- 63 JAWORA
- 64 GÓRA CHELMO

- 65 KOBIELE WIELKIE
- 66 JASIEŃ
- 67 DEBOWIEC
- 68 CZARNA HÓŁZA
- 69 PIKORÓWIEC
- 70 ŁUSZCZANOWICE
- 71 MIKROWANIEC
- 72 DĄBRÓWA
- 73 WIEŻE
- 74 MOKRY LAS
- 75 HOLA
- 76 WYBICA
- 77 KORZEŃ
- 78 GRABICA
- 79 JOKY ŁASKIE
- 80 WYBITYNEGO LEŚNIKA
- 81 NOWA WIEŚ
- 82 PAZA
- 83 JAZWYŃ
- 84 RYS
- 85 DŁUGOSZ KRÓLEWSKI
- 86 LASIEK KUROWSKI
- 87 RAWKA

ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

- 1 ZABYTKOWY PARK PODORSKI
- 2 LIPCZYŃSKI ZIELEŃ
- 3 SIEMPOWÓW
- 4 PODDEBICKO
- 5 PARK ZĄDZIŃ
- 6 LIPICKIE BŁOTA
- 7 DOLINA SOKOŁÓWÓ
- 8 MEDZYŻECCZA NERU
- 9 DĄBRZYŃKI
- 10 RUDA WILÓWA
- 11 SUCHA POLANA W MOSKULACH
- 12 DOLINA NERU
- 13 DOLINA MROGI
- 14 RUCHWA
- 15 NIEBORÓW
- 16 ZWIĘZIŃCIEC KRÓLEWSKI
- 17 SKRĘPA JUBANSKA
- 18 BORKOWICE
- 19 DĄBRÓWA II
- 20 DĄBRÓWA I
- 21 DOBRON
- 22 MOSIŁKO
- 23 DOLINA GRABI
- 24 ZABYTKOWY PARK W BUCCZU
- 25 SĘDZIEJOWICE
- 26 LUCYLIÓW
- 27 STRĘBA KRAWCZEJÓWA DOLINY RZeki WARTY

OBSZARY MAJĄCE ZNACZENIE DLA WSPÓLNOTY

- 1 DĄBRÓWA GROTNICKA
- 2 DĄBRÓWA ŚWIETLISTA W PERNE
- 3 ŁĄKA W BIECZKOWICACH
- 4 NIEBESKIE BRZGA
- 5 BUCZYNA GAŁKOWSKA
- 6 BUCZYNA JANINOWSKA
- 7 DĄBRÓWY ŚWIETLISTE KIKO REDYBNA
- 8 LASY GÓRZKOWICKE
- 9 LAS DEBOWIEC
- 10 LASY SZARLOTKOWICKE
- 11 LIPICKIE MOKRADA
- 12 DĄBRÓWY W MARJANKU
- 13 POLNY PUSZCZY BOLIŃSKIEJ
- 14 BŁONIE IARU W FELCZYSKACH
- 15 TORFOWISKA ZYTNO - EWINA
- 16 WIELKOPOLSKIE - JODŁY I KIKO CZARTARNA
- 17 BŁONIE BŁOTA
- 18 SZCZYPIORNAK I KOWALKI
- 19 WOLA CYRUSOWA
- 20 ŁĄKI CIEBŁOWICKIE
- 21 ŚWIECIE LUG
- 22 TORFOWISKA NAD PROSNA

STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

- 1 SIEDLĄTKÓW
- 2 OROBIECIE CEKŁOGICZNE
- 3 GROTY MĄGÓRCZANE
- 4 KAMIEŃNOLÓM PIASKOWCÓW OLEWIN

SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK

- 1 CIŚNY W JASIEŃCU
- 2 GRADY NAD LINDĄ
- 3 GRABINA
- 4 LUBIASZÓW W PUSZCZY PIŁIKOJ

Źródło: opracowanie własne.

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA (W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM)

KOPALINY

Występowanie złóż w regionie łódzkim jest ściśle związane z jego budową geologiczną, głównie z czwartorzędowymi formami działalności lodowców, akumulacyjną działalnością rzek i procesami eolicznymi.

Najstarszym surowcem województwa, pochodzącym z paleozoiku, jest sól cechsztyńska. Gospodarczo użyteczne są niektóre skały mezozoicznego podłoża. Są to piaski formierskie i surowce szklarskie niecki tomaszowskiej oraz wapienie i margle z okolic Sulejowa, Sławna i Działoszyna. Z okresu trzeciorzędowego pochodzi węgiel brunatny, którego największe pokłady zalegają w głębokich zapadliskach tektonicznych (rów kleszczowski i złoczewski). Najmłodsze polodowcowe utwory, pochodzące z okresu czwartorzędu, to złoża surowców ilastych i okrucowych – gliny, piaski i żwiry.

Region wyróżnia w skali kraju występowanie wód geotermalnych, m.in. w rejonie Uniejowa, Poddębic, Łęczycy, Ozorkowa, Skierniewic, Zduńskiej Woli, Kleszczowa, Radomska i Wielunia.

Według Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce³⁸ (według stanu na 31.12.2018 r.) na terenie województwa występowało ogółem 1 136 złóż kopalin, w tym 11 złóż surowców energetycznych, 3 złoża surowców chemicznych, 1 115 złóż surowców innych (skalnych) oraz 7 złóż solanek, wód leczniczych i termalnych. W stosunku do 2010 r. udokumentowano o 257 złóż więcej. Wody lecznicze i geotermalne są dużym potencjałem w regionie dla rozwoju turystyki uzdrowiskowej (w Uniejowie) i rehabilitacyjnej (m.in. w Kleszczowie, Poddębicach, Skierniewicach).

W grupie surowców energetycznych, składającej się z ropy naftowej, gazu ziemnego oraz węgla brunatnego, tylko ten ostatni ma istotne znaczenie gospodarcze, zarówno w skali regionu jak i kraju. W 2018 r. jego zasoby geologiczne bilansowe stanowiły około 9,2% zasobów krajowych (9 złóż: Bełchatów – pole Bełchatów, Bełchatów – pole Kamieńsk, Bełchatów – pole Szczerców, Łęki Szlacheckie, Łowicz, Rogóźno, Uniejów, Węglewice, Złoczew), a wydobycie z pola Bełchatów i Pola Szczerców pokrywało ponad 76,0% wydobycia krajowego. Polska jest piątym producentem węgla brunatnego, po Niemczech, Chinach, Rosji i Stanach Zjednoczonych³⁹. Ropa naftowa (udokumentowana w rejonie Gomunic, gmina Sulmierzyce) oraz gaz ziemny (stwierdzony w okolicach Unikowa, na pograniczu gmin Lututów i Złoczew) występują w niewielkich ilościach i nie odgrywają większego znaczenia gospodarczego.

Surowce chemiczne reprezentują nieeksploatowane złoża soli kamiennej stwierdzone w rejonie miejscowości Łanięta (gmina Łanięta), Rogóźno (gmina Zgierz) oraz w gminie Grabów (udokumentowane także w województwie wielkopolskim). Zasoby geologiczne bilansowe soli kamiennej stanowią około 24,0% zasobów krajowych⁴⁰.

Najliczniejszą grupą są surowce skalne (inne), do których zaliczono:

- piaski formierskie – 10 złóż, wśród których 3 są eksploatowane, najwięcej w rejonie Grudzeń-Lasu (gmina Sławno) oraz Ludwikowa (na pograniczu miasta i gminy Tomaszów Mazowiecki); ich zasoby geologiczne bilansowe stanowią niewiele ponad 39,0% zasobów krajowych, a wydobycie pokrywa ponad 72,0% wydobycia krajowego;
- surowce szklarskie – 12 złóż, których eksploatacja koncentruje się w rejonie Białej Góry (gmina Tomaszów Mazowiecki), Zajączkowa (gminy Mniszków i Sławno) oraz Unewela (gminy Tomaszów Mazowiecki, Sławno); zasoby geologiczne bilansowe stanowią 80,0% zasobów krajowych, a ich wydobycie pokrywa prawie 70,0% wydobycia krajowego;
- piaski i żwiry – najliczniejsze w tej grupie, rozproszone w regionie, na które składa się 859 złóż, w tym 370 eksploatowanych; ich zasoby geologiczne bilansowe stanowią prawie 4,0% zasobów krajowych, a wydobycie pokrywa około 4,5% wydobycia krajowego; naturalne piaski i żwiry pozyskiwane są również podczas eksploatacji złóż węgla brunatnego; ze złóż nieudokumentowanych, podczas

³⁸ Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2019 r.

³⁹ Bilans Gospodarki Surowcami Mineralnymi Polski i Świata 2013. Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2015.

⁴⁰ Ze złożem Kłodawa, którego większa część znajduje się w województwie wielkopolskim.

eksploatacji w 2018 r. w kopalni Bełchatów z Pola Szczerców wydobyto łącznie 246,34 tys. t piasków i żwirów⁴¹;

- piaski kwarcowe⁴² – 16 złóż, wśród których tylko 2 są eksploatowane – w rejonie Mierzyna (gmina Rozprza) oraz Teodorów (gmina Dobroń); zasoby geologiczne bilansowe stanowią odpowiednio⁴³: 13,0% oraz 8,6% zasobów krajowych, a wydobycie 8,8% i 2,3% wydobycia krajowego;
- kamienie łamane i bloczne (chalcedonit, opoka, piaskowiec, trawertyn, wapień) – 68 złóż, z których 41 jest eksploatowanych w powiatach opoczyńskim, pajęczańskim, piotrkowskim, poddębickim, radomszczańskim, tomaszowskim i wieluńskim; w grupie tej istotne znaczenie mają chalcedonity, których eksploatacja ze złoża Teofilów (gmina Inowódz) pokrywa 100,0% wydobycia krajowego;
- surowce ilaste ceramiki budowlanej – 101 złóż, w tym 7 eksploatowanych w powiatach bełchatowskim, opoczyńskim, piotrkowskim, wieluńskim i zgierskim, najwięcej ze złoża „Chetsty” (gmina Żarnów) oraz „Mokrsko” (gmina Mokrsko); zasoby geologiczne bilansowe stanowią niewiele ponad 2,0%, a ich wydobycie około 1,5% wydobycia krajowego;
- surowce ilaste do produkcji kruszywa lekkiego – 7 złóż, z których żadne nie jest eksploatowane; zasoby geologiczne bilansowane stanowią niespełna 13,0% zasobów krajowych tego surowca;
- surowce ilaste dla przemysłu cementowego – z jedyne go złoża „Wieluń-Widoradz” (gmina Wieluń) zaniechano eksploatacji; zasoby geologiczne bilansowe stanowią prawie 26,0% zasobów krajowych;
- surowce dla prac inżynierskich – jedyne eksploatowane (okresowo) złożo to „Wiewiórow Rządowy II” (gmina Dobryszycy);
- wapień i margle dla przemysłu cementowego – udokumentowano 14 złóż, których eksploatacja koncentruje się w powiecie pajęczańskim ze złóż „Działoszyn-Trębaczew”, „Niwiska Górne-Grądy” oraz „Pajęczno-Makowiska I”; zasoby geologiczne bilansowe stanowią blisko 15,0% zasobów krajowych tego surowca i pokrywają niecałe 9,0% krajowego wydobycia;
- wapień dla przemysłu wapienniczego – 15 złóż, obecnie jedyne eksploatowane złożo występuje w rejonie Lisowic (gmina Działoszyn); zasoby geologiczne bilansowe stanowią 11,1% zasobów krajowych;
- gliny ceramiczne kamionkowe – jedyne zaniechane złożo „Paskowice” (gmina Żarnów) pokrywa 5,3% zasobów krajowych;
- gliny ogniotrwałe – jedyne zaniechane złożo „Żarnów” (gmina Żarnów);
- torfy – udokumentowano 9 złóż, tylko 1 jest eksploatowane w rejonie Huty Porajskiej (gmina Kamieńsk) i stanowi znikomy udział w zasobach krajowych tego surowca oraz w jego wydobyciu.

Do grupy solanek, wód leczniczych i termalnych zaliczono 7 złóż, z których:

- złoża: „Kleszczów GT-1”, „Poddębice”, „Skierniewice GT-1, GT-2” to wody termalne o temperaturze powyżej 50 stopni C;
- złoża: „Łódź (EC-2, otwór nr 3)” i „Sieradz GT-1” to wody termalne o temperaturze 20-50 stopni C;
- złożo „Uniejów I” to zarówno wody termalne o temperaturze powyżej 50 stopni C, jak i wody lecznicze zmineralizowane;
- złożo „Kotowice” to wody lecznicze zmineralizowane.

Występowanie wód termalnych w rejonie Uniejowa stanowiło podstawę do ustanowienia w 2012 r. jedyne go kraju uzdrowiska termalne go „Uniejów”⁴⁴. Obszar uzdrowiska obejmuje wydzieloną powierzchnię 3 207,0 ha miasta i gminy Uniejów w powiecie poddębickim. Wody termalne na potrzeby turystyki, rekreacji i rehabilitacji wykorzystywane są również w Poddębicach, gdzie w 2014 r. powstała Pijalnia Wód Termalnych. Wody te w sezonie letnim ogrzewają odkryte miejskie baseny oraz służą do hydroterapii i rehabilitacji. Udokumentowane wody lecznicze oraz klimat o potwierdzonych właściwościach leczniczych w rejonie Rogóżna

⁴¹ Na podstawie Bilansu zasobów złóż kopalni w Polsce (według stanu na 31.12.2018 r.). Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2019 r.

⁴² Zasoby obliczono łącznie dla piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej oraz piasków kwarcowych do produkcji betonów komórkowych

⁴³ 1. Piaski kwarcowe do produkcji betonów komórkowych, 2. Piaski kwarcowe do produkcji cegły wapienno-piaskowej

⁴⁴ UCHWAŁA NR XXXII/182/2012 RADY MIEJSKIEJ w UNIEJOWIE z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrawiska Uniejów (Dz.Urz.W.Ł. z dnia 21 grudnia 2012 r., poz. 4 651);

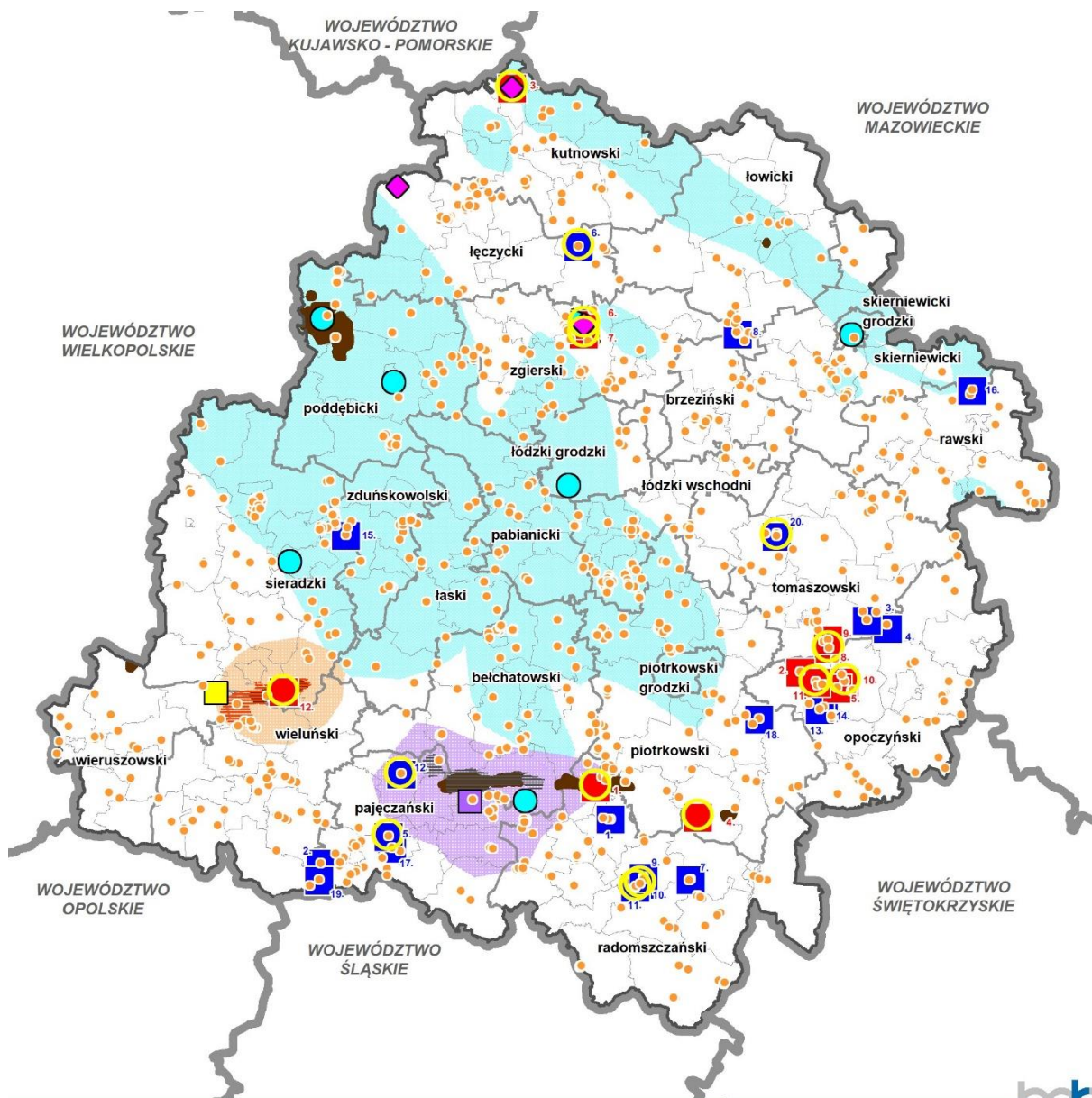
(gminy Zgierz i Ozorków) oraz wód termalnych w rejonie Skierniewic i Makowa, mogą stanowić podstawę do rozwoju funkcji uzdrowiskowej.

W 2016 r. w celu zabezpieczenia potrzeb i bezpieczeństwa surowcowego kraju oraz umożliwienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego regionu, Główny Geolog Kraju wytypował⁴⁵:

- 12 złóż o szczególnych walorach surowcowych, mających znaczenie ogólnokrajowe, są to: węgiel brunatny (Bełchatów – p. Kamieński, Złoczew, Łęki Szlacheckie, Rogóźno), sól kamienna (Łanięta, Rogóźno), surowce szklarskie (Góry Trzebiatowskie, Radonia, Unewel-Wschód, Unewel Zachód – Las, Wygnanów II, Zajęczków);
- 20 złóż o wyróżniających się walorach surowcowych (jakością kopaliny i wielkością zasobów), które mogą mieć znaczenie regionalne, w tym kopalin niezbędnych dla zabezpieczenia potrzeb budowlanych regionu, są to: kamienie łamane i bloczne (chalcedonit – Dęborzyczka, wapień – Kodrąb 2), wapień dla przemysłu wapienniczego (Bobrowniki, Kodrąb-Dmenin, Pajęczno, Sulejów II), wapień i margle dla przemysłu cementowego (Goślub, Granice, Kodrąb-Dmenin, Kule, Mariampol-Stok, Mariampol-Stok I), piaski kwarcowe do produkcji betonów komórkowych (Dylów Szlachecki, Męcka Wola II, Zaosie-Bronisławów), piaski i żwiry (Barczkowie-1, Brzustów I, Kalenice, Narty II, Węże).

⁴⁵ Wniosek Głównego Geologa Kraju do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego – pismo z dnia 22 grudnia 2016 roku (znak: DSA-LO.075.20.2016.KD).

Rys. 3. Udokumentowane złoża kopalin w 2018 r.



UDOKUMENTOWANE
ZŁOŻA KOPALIN W 2018 R.

ZŁOŻA O ZNACZENIU
OGÓLNOKRAJOWYM *

ZŁOŻA O ZNACZENIU
REGIONALNYM **

SUROWCE ENERGETYCZNE:

WĘGIEL BRUNATNY

GAZ ZIEMNY /
ROPA NAFTOWA

SUROWCE CHEMICZNE

SUROWCE SKALNE

WODY LECZNICZE
I TERMALNE

STREFA WYSTĘPOWANIA WÓD
GEOTERMALNYCH
DO WYKORZYSTANIA
W CIĘPŁOWNICTWIE
I BALNEOLOGII

TERENY GÓRNICZE ISTNIEJĄCE

TERENY GÓRNICZE
PROJEKTOWANE (ZŁOCZEW)

OBSZARY GÓRNICZE ISTNIEJĄCE
(POLE BĘLCZATÓW I, POLE SZCZERCÓW I)

OBSZARY GÓRNICZE
PROJEKTOWANE (ZŁOCZEW)

REJONY KONCENTRACJI KONFLIKTÓW
PLANOWANEJ URBANIZACJI Z OBSZARAMI
POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI ZŁOŻ
KOPALIN O ZNACZENIU OGÓLNOKRAJOWYM
I REGIONALNYM

* 1. Bęczatów-p. Kamięńsk, 2. Góry Trzebiatowskie, 3. Łanięta, 4. Łęki Szlacheckie, 5. Radonia, 6-7. Rogóźno (sól kamienna, węgiel brunatny), 8. Unewel-Wschód, 9. Unewel Zachód-Las, 10. Wygnanów II, 11. Zajączków, 12. Złoczew

** 1. Barczkowie-1, 2. Bobrowniki, 3. Brzustów I, 4. Dęborzyczka, 5. Dylów Szlachecki, 6. Goślub, 7. Granice, 8. Kalenice, 9. Kodrąb 2, 10.-11. Kodrąb-Dmenin (wapienie dla przemysłu wapienniczego, wapienie i margle dla przemysłu cementowego), 12. Kule, 13. Mariampol-Stok, 14. Mariampol-Stok I, 15. Męcka Wola II, 16. Narty II, 17. Pajęczno, 18. Sulejów II, 19. Węże, 20. Zaosie-Bronisławów

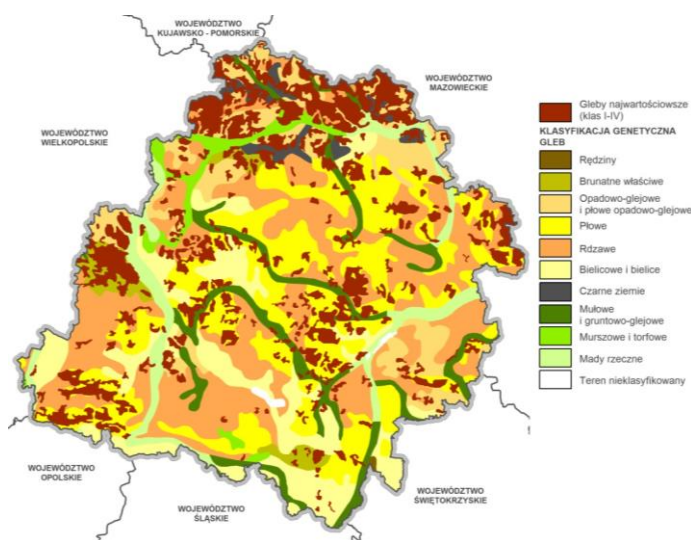
Źródło: opracowanie własne.

GLEBY

Gleby najwyższej jakości (klas I-IV) koncentrują się w północnej części regionu i są to najkorzystniejsze obszary dla rozwoju produkcji rolnej. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla województwa wynosi 61,9 pkt i jest niższy od średniej krajowej (66,6 pkt). Większość gleb województwa charakteryzuje się niską jakością i wysokim zakwaszeniem, co przyczynia się do ich degradacji, stanowiąc istotny problem dla rozwoju rolnictwa. W latach 2014-2017 struktura odczynu gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych utrzymywała się na wysokim poziomie i łącznie stanowiła 55,0% gleb województwa (3., Polska 37,0%⁴⁶). W latach 2014-2017 konieczne potrzeby wapnowania gleb wskazano dla 26,0% gleb regionu (3., Polska 18,0%⁴⁷).

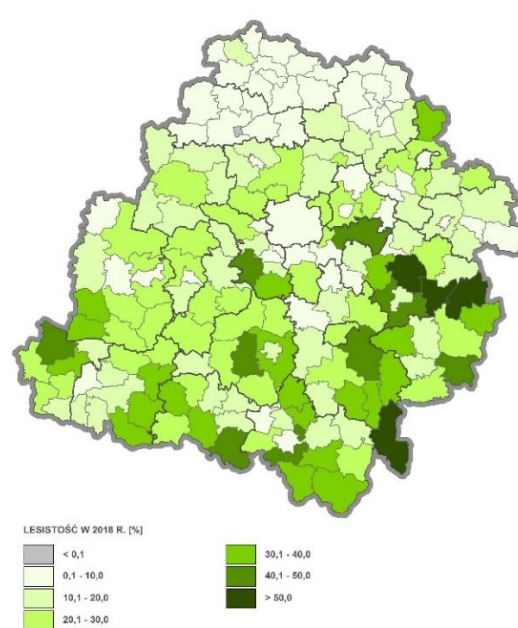
Rys. 4. Klasyfikacja genetyczna gleb

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Atlasu Rzeczypospolitej Polskiej



Rys. 5. Lesistość w województwie w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS



LASY

Region należy do najmniej zalesionych w skali kraju, ze wskaźnikiem rzędu 21,5%⁴⁸ lokuje go na ostatnim miejscu, wskazując zarazem na pilną potrzebę zwiększania powierzchni leśnej. Rozmieszczenie lasów jest nierównomierne, największą lesistością charakteryzują się gminy w środkowo-wschodniej i południowo-wschodniej części województwa, najmniej zalesione są północne fragmenty oraz centralna jego część. W 2017 r. w strukturze siedliskowej lasów regionu dominowały siedliska borowe (drzewostany z przewagą gatunków iglastych, najczęściej sosny i świerku), występujące na około 65,6% powierzchni lasów⁴⁹ (Polska 50,3%⁵⁰). Natomiast w strukturze wiekowej lasów województwa przeważały drzewostany IV i V klasy (wiek 61-80 oraz 81-100), zajmujące odpowiednio 21,1% i 20,7% ich powierzchni⁵¹. Przeciętny wiek drzewostanów lasów państwowych to około 54 lata⁵² (Polska 59 lat⁵³). W 2017 r. w strukturze gatunkowej lasów dominowała sosna (74,4%, Polska 58,0%⁵⁴).

⁴⁶ Ochrona środowiska 2018, GUS. Za województwami podkarpackim i podlaskim

⁴⁷ Ochrona środowiska 2018, GUS. Razem z województwami mazowieckim i podlaskim

⁴⁸ GUS 2018 r.

⁴⁹ Obliczenia własne na podstawie Banku Danych o Lasach 2018 r. - <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

⁵⁰ Ochrona środowiska 2018, GUS

⁵¹ Obliczenia własne na podstawie Banku Danych o Lasach 2018 r. - <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

⁵² Obliczenia własne na podstawie Banku Danych o Lasach 2018 r. - <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

⁵³ Raport o stanie lasów w Polsce 2017, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Warszawa 2018

⁵⁴ Ochrona środowiska 2018, GUS

KRAJOBRAZ

Na stan krajobrazu wpływa kondycja jego składników, tj. elementów przyrodniczych - abiotycznych i biotycznych, oraz środowiska antropogenicznego. Krajobraz regionu łódzkiego w przeważającej mierze należy do grupy krajobrazów przyrodniczo-kulturowych ze względu na dominację terenów wiejskich. Przekształcone w różnym stopniu krajobrazy przyrodnicze wraz z krajobrazami kulturowymi pokrywają mniejszą część województwa.

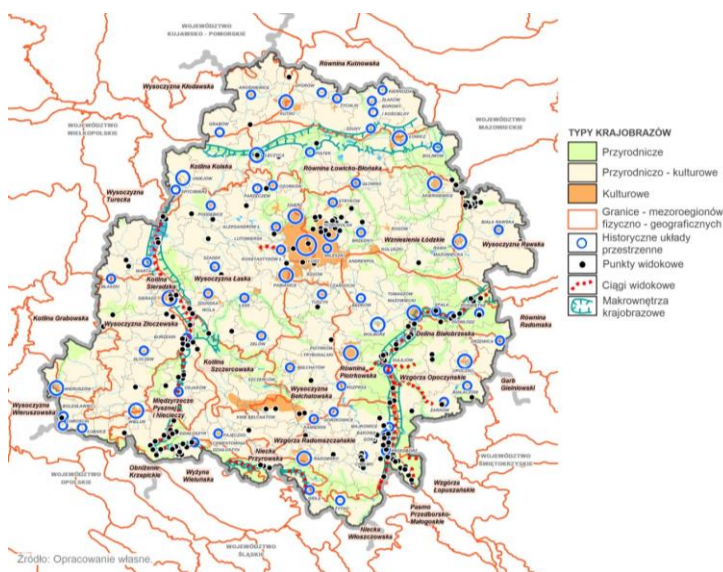
Najmniej znamion przekształcenia antropogenicznego posiada krajobraz przyrodniczy, szczególnie na obszarach objętych ochroną rezerwatową. W nieco mniej nienaruszonym stanie znajdują się takie krajobrazy przyrodnicze jak naturalne odcinki rzek, krajobrazy bagienno-łąkowe, związane z dolinami rzek i bezodpływowych obniżen i ekstensywnym użytkowaniu, a także krajobrazy największych kompleksów leśnych. Szczątkowy udział mają tutaj krajobrazy bezleśne związane z murawami kserotermicznymi i zbiorowiskami naskalnymi. Z powodu zaniechania użytkowania krajobrazy podlegają przekształceniom w wyniku sukcesji. Jedynie na terenach objętych czynną ochroną człowiek podejmuje próbę ich zachowania.

W województwie łódzkim dominuje krajobraz wiejski przynależący do grupy krajobrazów przyrodniczo-kulturowych. Tworzą go przede wszystkim tereny upraw stanowiące tło krajobrazowe. Urozmaicenie stanowią takie formy pokrycia/zagospodarowania terenu jak zabudowa wiejska, miejska, przemysłowa, tereny komunikacyjne oraz przyrodnicze – leśne i dolinne. Stan krajobrazu wiejskiego różni się w zależności od rejonu województwa. Na północy dominują wielkopowierzchniowe uprawy, natomiast na południu powierzchnia użytków rolnych jest mniejsza, krajobraz jest bardziej urozmaicony innymi formami pokrycia, a gdzieśgdzie zachował się wstęgowy układ pól i miedz.

Najbardziej przekształcone, a w niektórych przypadkach całkowicie ukształtowane przez człowieka, są krajobrazy kulturowe. Najcenniejszy zasób stanowią ośrodki miejskie i wiejskie o zachowanych historycznych układach przestrzennych, często o rodowodzie średniowiecznym i z odznaczającymi się w krajobrazie panoramami zdominowanymi przez wieże kościołów. Przekształceniami negatywnymi charakteryzują się obszary zabudowy przemysłowej i magazynowej, wielkopowierzchniowa eksploatacja surowców naturalnych oraz wielkie farmy energetyki alternatywnej, w których dominują agresywne krajobrazowo dominanty zarówno wysokościowe, jak i kubaturowe oraz powierzchniowe.

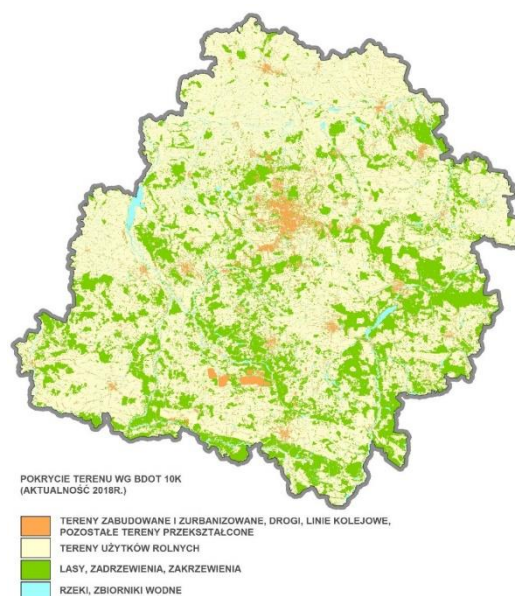
Rys. 6. Typy krajobrazów w województwie łódzkim

Źródło: Opracowanie własne



Rys. 7. Udział form pokrycia terenu w powierzchni województwa w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS



STAN WÓD PODZIEMNYCH

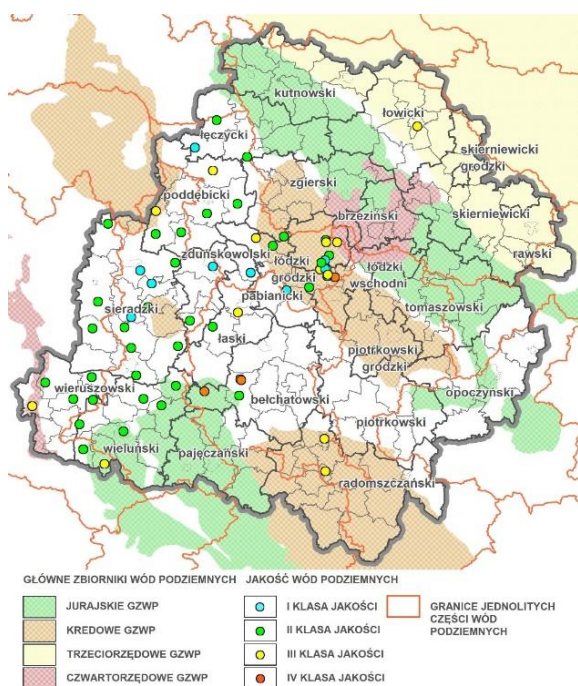
Obecne zasoby eksploatacyjne wód podziemnych województwa szacuje się na 1 517,5 hm³ (8,4% ogólnych zasobów kraju). W stosunku do roku 2010 nastąpił przyrost udokumentowanych zasobów wód podziemnych w regionie o 91,6 hm³⁵⁵. Na terenie województwa występują cztery główne poziomy wód podziemnych związane z utworami jurajskimi, kredowymi, trzeciorzędowymi i czwartorzędowymi.

Region znajduje się w zasięgu 17 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych⁵⁶ oraz obejmuje duże zasoby wód termalnych szacowane na 42,0 mln m³/km², spośród których wyodrębniono 7 rozpoznanych złóż⁵⁷ (rejon Kleszczowa, Poddębic, Łodzi, Kotowic, Skierniewic, Sieradza i Uniejowa) o całkowitych zasobach eksploatacyjnych na poziomie 744,6 m³/h.

Według danych z 2017 r. wody podziemne, podzielone na 14 JCWPd, są głównie II klasy czystości - 53,2% punktów pomiarowych (p.p.)⁵⁸, w klasie I znalazło się 14,7% p.p., w klasie III - 19,3% p.p. klasy czystości, co umożliwia wykorzystywanie ich na potrzeby zaopatrzenia w wodę mieszkańców oraz rozwój geotermii i balneoterapii. Pozostałe 12,8% p.p. wykazywało IV klasę czystości. Potencjalne zagrożenie dla czystości wód podziemnych stanowią zamknięte składowiska odpadów przeznaczone do rekultywacji. W regionie zidentyfikowano 19 takich składowisk⁵⁹. Na stan chemiczny wód podziemnych wpływają także zanieczyszczenia obszarowe, głównie w postaci infiltracji z pól nawozów sztucznych i środków ochrony roślin wraz z wodami opadowymi.

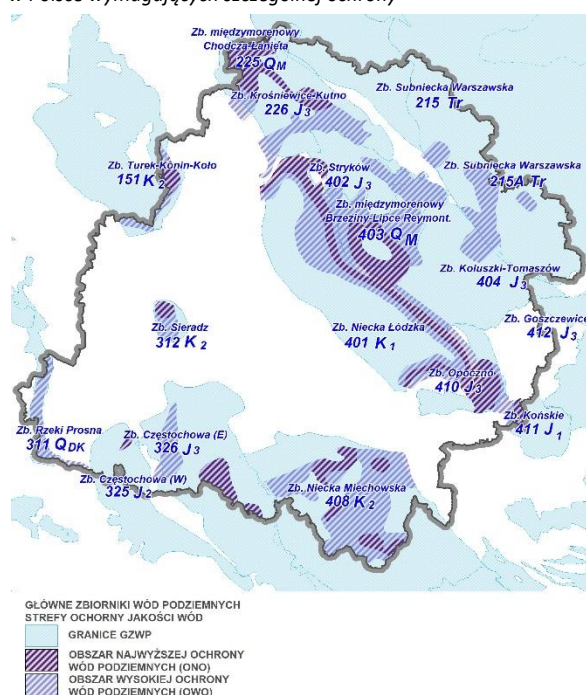
Rys. 8. Wody podziemne w 2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WIOŚ, PiG



Rys. 9. Strefy ochrony wód podziemnych

Źródło: Atlas Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony



⁵⁵ <https://bdl.stat.gov.pl>

⁵⁶ Na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego, Państwowego Instytutu Badawczego (według stanu na 8.03.2019 r.), Warszawa 2019 r.

⁵⁷ Na podstawie Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce (według stanu na 31.12.2018 r.). Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2019 r.

⁵⁸ Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2018 r.

⁵⁹ Stan na maj 2019 r. Dane pochodzą z urzędów gmin.

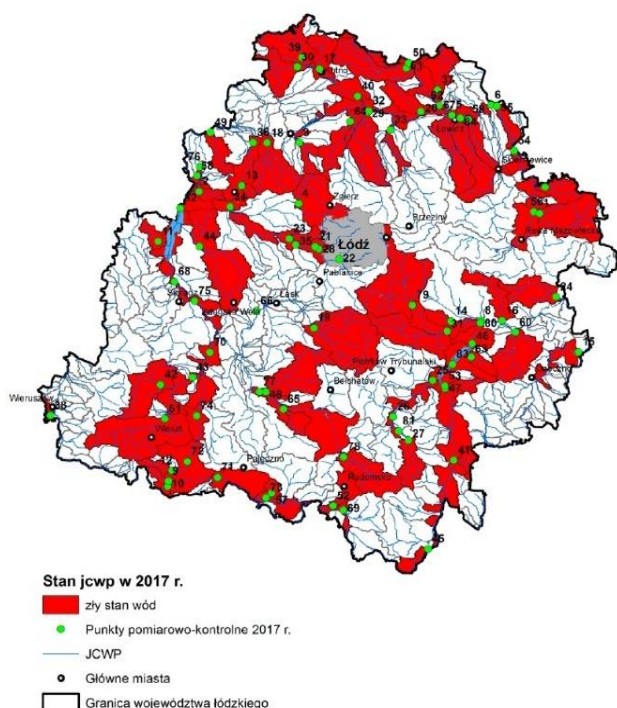
Dużym zagrożeniem dla obecnego zasobu wód podziemnych są leje depresji, w tym istniejący (wynoszący 482 km²) oraz prognozowany w rejonie odkrywkowej kopalni węgla brunatnego Bełchatów i Szczerców oraz prognozowany w rejonie planowanej eksploatacji złoża Złoczew. Według prognoz⁶⁰ zasięg leja wokół odkrywki Bełchatów i Szczerców w 2025 r. wyniesie ok. 390 km², zaś wokół odkrywki Złoczew osiągnie w przybliżeniu⁶¹ 312 km².

Ponadto, obszar województwa znajduje się w obrębie regionów wodnych Warty i Środkowej Wisły będących obszarami szczególnie narażonymi, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć. W województwie stwierdzono 11 JCWPd, które określono jako wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

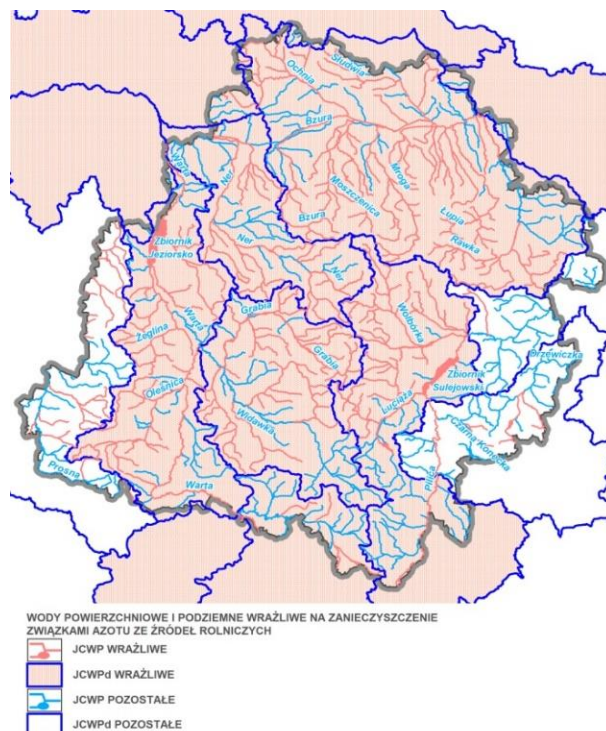
STAN WÓD POWIERZCHNIOWYCH

O specyfice hydrograficznej województwa decyduje jego wododziałowe położenie pomiędzy dorzecziami rzek Wisły i Odry. w regionie znajduje się wiele małych cieków o stosunkowo niedużych przepływach oraz niewielkich zlewniach o bardzo małej zdolności retencyjnej. Głównymi rzekami regionu, tworzącymi jego sieć hydrograficzną, są: Pilica, Warta i Bzura oraz ich największe dopływy: Czarna Maleniecka, Wolbórka, Luciąża, Ner, Widawka, Oleśnica, a także Ochnia, Rawka i Mroga. Ponadto, największymi zbiornikami retencyjnymi w regionie są: Zbiornik Sulejowski i Zbiornik Jezioro. Dodatkowo kilka mniejszych zbiorników pełni podobne do nich funkcje, m.in.: Cieszanowice, Miedzna, Próba i Smardzew.

Rys. 10. Stan JCWP w województwie łódzkim w 2017 r.
Źródło: Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2017 r., WIOŚ 2018 r.



Rys. 11. JCWP i JCWPd wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rozp. Dyr. RZGW w W-wie z dn. 29.03.2017 r. oraz Dyr. RZGW w Poznaniu z dn. 28.02.2017 r.



⁶⁰ Wg Szkicu sytuacyjnego zasięgu leja depresji ZG KWB „Bełchatów”, 1:100 000, stan na 31.03.2018 r.; „Operat wodnoprawny na odwodnienie Zakładu Górniczego KWB „Bełchatów”, Poltegor-projekt, 2014 r.

⁶¹ Zasięg leja depresji oszacowany z wykorzystaniem narzędzi ArcGIS, z połączenia zasięgów leja depresji dla poziomu kenozoicznego (167,75 km²) i mezozoicznego (311,53 km²). Zasięgi lejów dla poszczególnych poziomów wg „Raportu oddziaływania wydobycia węgla brunatnego ze złoża Złoczew na środowisko”, Poltegor-projekt, 2017 r.

Wody powierzchniowe województwa są silnie zanieczyszczone. Ogólna klasyfikacja stanu wód w 2017 r., prowadzona dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP)⁶², zarówno w dorzeczu Wisły, jak i Odry, jest zła. Analiza obejmowała klasyfikację stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. W roku 2017 badaniom poddano 84 JCWP (ze 142 JCWP), a oceniono 81.

Wyniki pokazały, że ani jedna z ocenianych rzek nie otrzymała oceny dobrej. W trzech badanych JCWP stwierdzono jedynie dobry stan/potencjał ekologiczny, bądź dobry stan chemiczny. O złej ocenie JCWP w większości wypadków zdecydowała ocena stanu/potencjału ekologicznego, w dużej mierze – ocena elementów biologicznych. Żywe organizmy są najlepszymi indykatorami wszystkich negatywnych zakłóceń i interakcji pogorszających ocenę potencjału lub stanu ekologicznego. Ocena chemiczna potwierdziła jedynie tę ocenę, pokazując wpływ ścieków komunalnych, rolnictwa i przemysłu na stan JCWP.

Mimo prowadzonych sukcesywnie prac związanych z budową i modernizacją oczyszczalni ścieków, nadal głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe ze źródeł punktowych, ponadto zanieczyszczenia obszarowe (sptukiwane opadami z terenów zurbanizowanych, rolnych i leśnych) oraz liniowe (pochodzenia komunikacyjnego). Eutrofizacja wód powierzchniowych jest obecnie jednym z najważniejszych problemów środowiskowych w regionie. Akwenem szczególnie narażonym na to zjawisko jest Zbiornik Sulejowski. Do najbardziej zanieczyszczonych rzek należą Łódka, Jasień i Ner (od Dobrzyńki do Zalewki), odbierający ścieki z GOŚ w Łodzi i trzech mniejszych oczyszczalni oraz Wolbórka. Zły stan wód ogranicza wykorzystanie wód rzek, cieków i zbiorników na cele rolnicze (nawodnienia) i przemysłowe (produkcja), a także rekreacyjne (kąpieliska, sporty wodne). W przypadku rejonu Zbiornika Sulejowskiego eutrofizacja wód przyczyniła się do znacznej degradacji walorów przyrodniczych i turystycznych.

Ponadto, obszar województwa znajduje się w obrębie regionów wodnych Warty i Środkowej Wisły, będących obszarami szczególnie narażonymi, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć. W województwie stwierdzono 113 JCWP, które określono jako wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Szczególnym problemem w regionie, zwłaszcza w jego największych miastach, jest niska jakość powietrza atmosferycznego związana z emisją powierzchniową, liniową oraz punktową. W 2017 r. pod względem emisji dwutlenku siarki (45,3 tys. ton) województwo zajmowało 1. miejsce w kraju, 2. miejsce pod względem emisji tlenków azotu (36,7 tys. ton), 4. miejsce w zakresie emisji pyłów (2,3 tys. ton), 3. miejsce pod względem emisji tlenków węgla (34,3 tys. ton) oraz 1. miejsce z uwagi na emisję dwutlenku węgla (43 091,7 tys. ton)⁶³.

Problem niskiej jakości powietrza dotyczy przede wszystkim miast, co wynika z emisji powierzchniowej, której źródłem były głównie obszary zabudowy mieszkaniowej z ogrzewaniem indywidualnym.

W ramach rocznej oceny jakości powietrza stwierdzono w regionie przekroczenia:

- rocznej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀,
- poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle PM₁₀;
- rocznej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5},
- poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu.

W 2017 r. przekroczenia rocznej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ odnotowano w 22 miastach Polski. W tej grupie znalazły się 4 ośrodki z województwa łódzkiego (Brzeziny, Łódź, Zduńska Wola, Radomsko). Spośród miast z regionu łódzkiego najwyższe przekroczenia odnotowano w Radomsku (9. miejsce w kraju). W zestawieniu 64 miast z Polski o najwyższej liczbie dni ze stężeniem PM₁₀ większym niż 50 µg/m³, w których odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM₁₀, znajduje się aż 11 miast województwa łódzkiego. Najdłuższy okres z wysokim poziomem zanieczyszczeń w regionie zaobserwowano w Zduńskiej Woli i Łodzi (stacja pomiarowa ul. Legionów), odpowiednio 90 i 84 dni (10. oraz 15. miejsce w kraju). Poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyle PM₁₀ osiągnął wartości powyżej dopuszczalnej normy

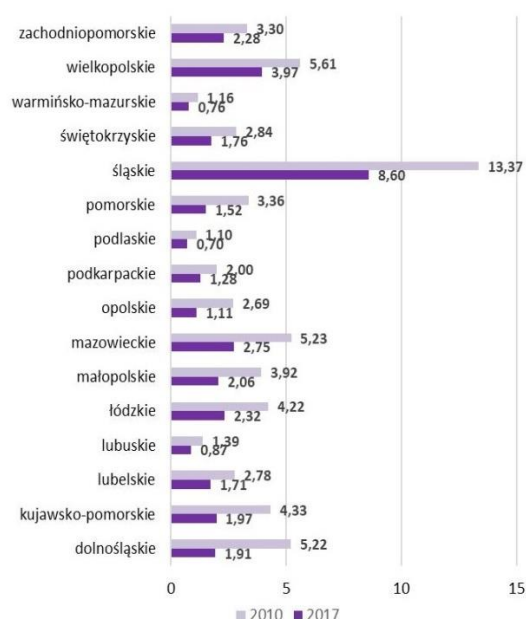
⁶² Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim. Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2018.

⁶³ GUS Ochrona Środowiska 2018.

w 24 miastach Polski. Przekroczenia zanotowano w dwóch miastach województwa łódzkiego – Zduńskiej Woli i Radomsku

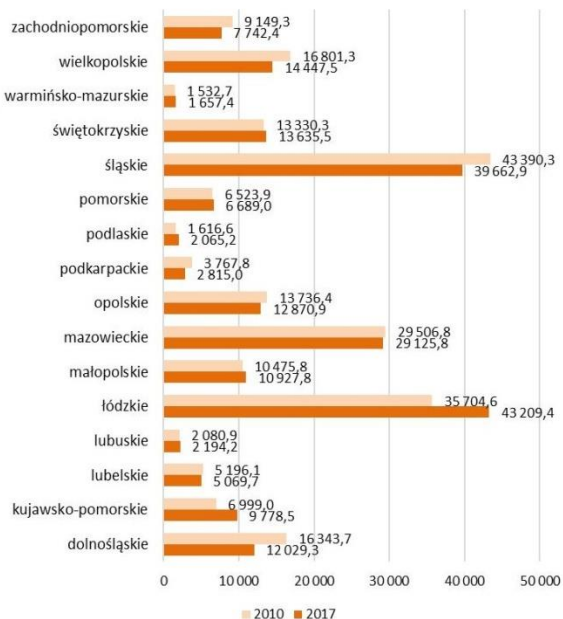
(17. i 18. miejsce w kraju). Zbyt wysoki poziom dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} został odnotowany w 20 miastach w Polsce, w tym w dwóch z regionu łódzkiego – Łodzi oraz Piotrkowie Trybunalskim (odpowiednio na 3. i 4. miejscu w kraju). Należy jednak zauważyć, że w większości miast, w których nie odnotowano przekroczeń w 2017 r., stacje pomiarowe wykazywały wysokie wartości stężeń.

Rys.12. Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2010 i 2017 r. [tys. t/rok]



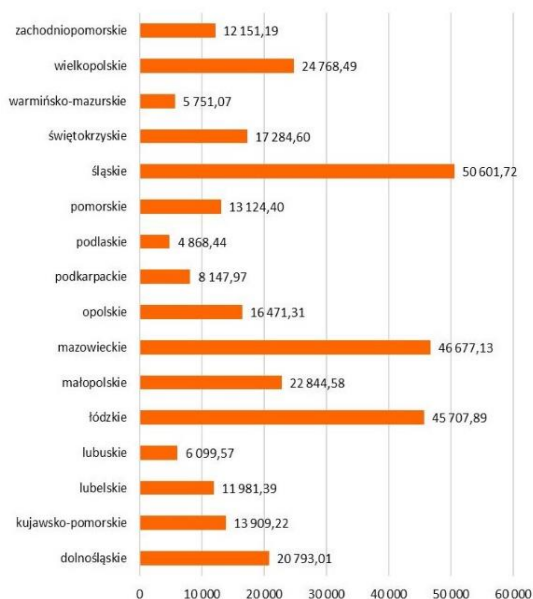
Źródło: Ochrona Środowiska 2018, GUS

Rys.13. Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2010 i 2017 r. [tys. t/rok]



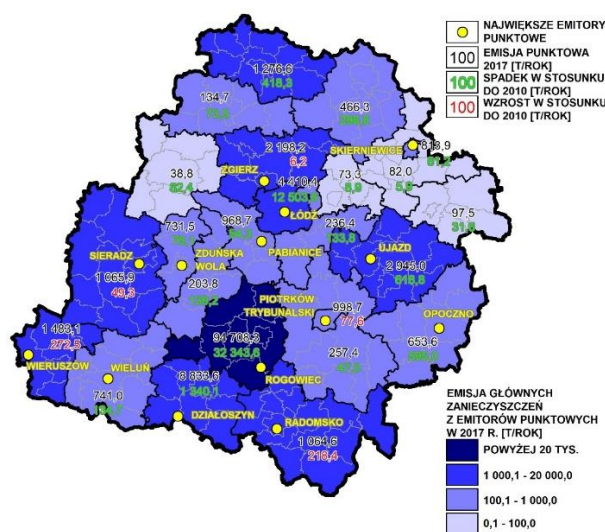
Źródło: Ochrona Środowiska 2018, GUS

Rys.14. Emisja wybranych gazów cieplarnianych i ich prekursorów według województw w 2016 r.



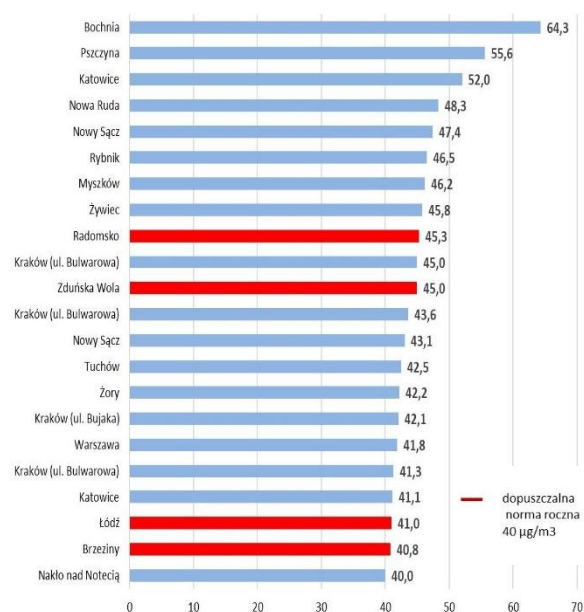
Źródło: Ochrona Środowiska 2018, GUS

Rys.15. Jakość powietrza na podstawie emisji zanieczyszczeń z emitorów punktowych w 2017 r. [t/rok]



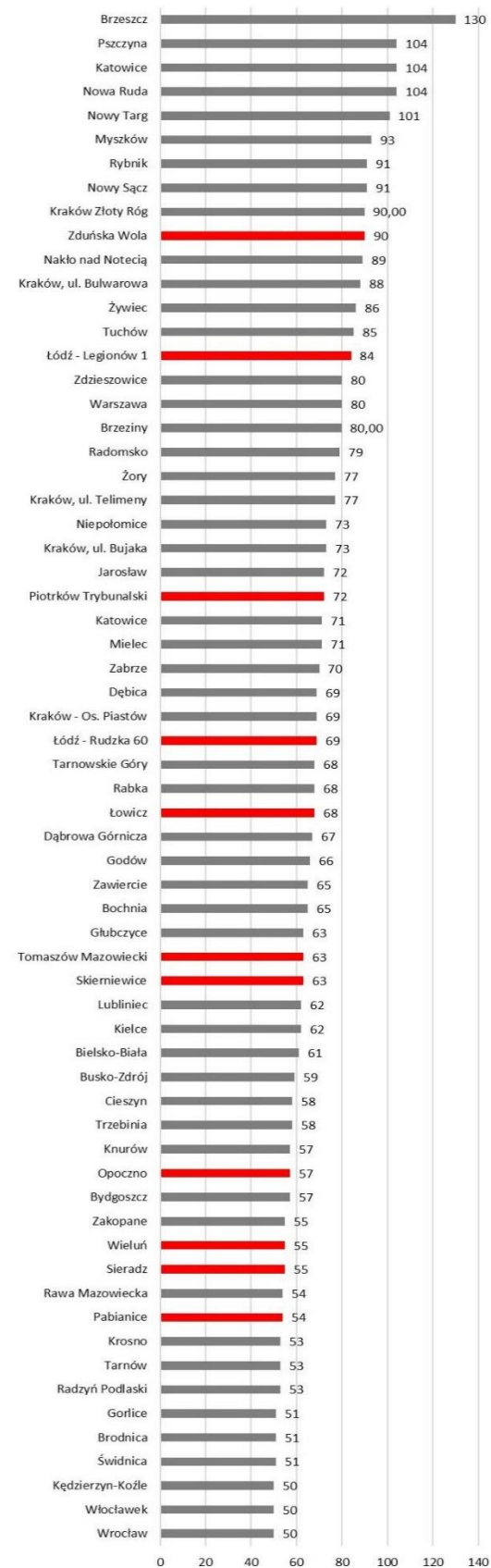
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2017 r., WiOS 2018 r.

Rys.16. Miasta o najwyższym stężeniu średniorocznym pyłu PM10 - powyżej normy 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2017 r.



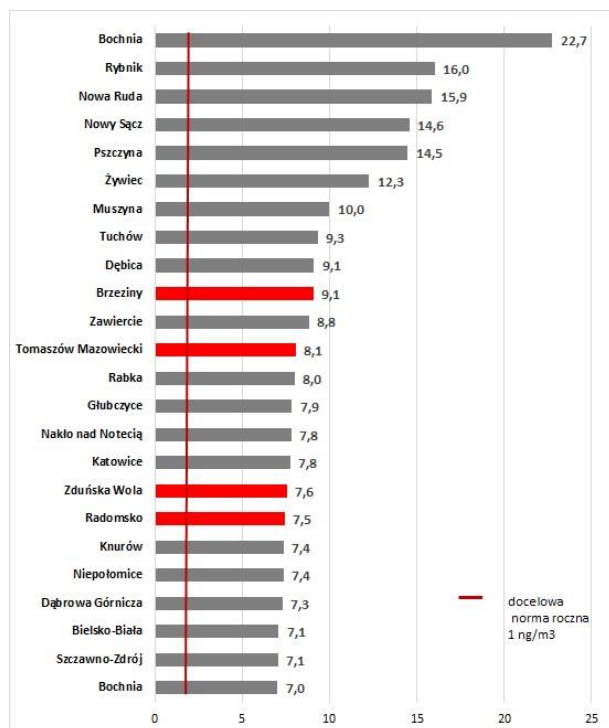
Źródło: GIOŚ

Rys.17. Miasta Polski o najwyższej liczbie dni ze stężeniem PM10 większym niż 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2017 r. w skali kraju



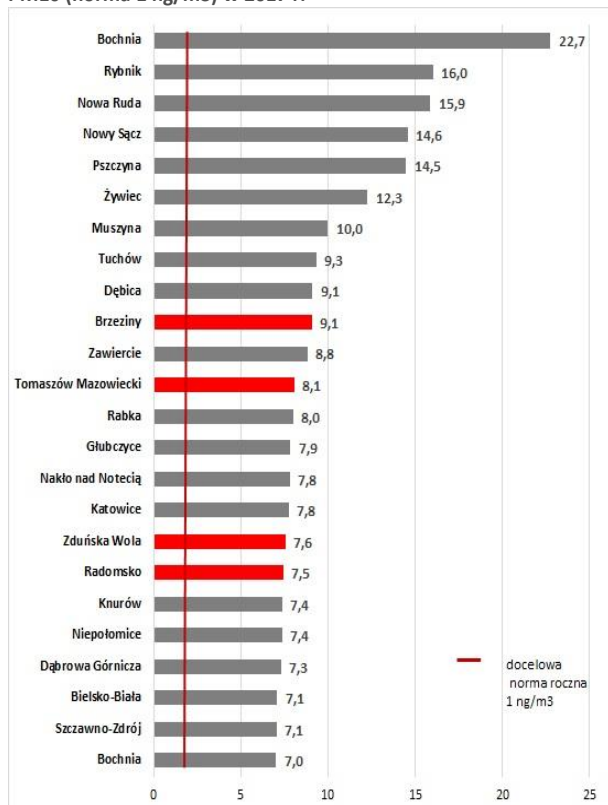
Źródło: GIOŚ

Rys.18. Miasta o najwyższym stężeniu średniorocznym BaP w pyłe PM10 (norma 1 ng/m^3) w 2017 r.



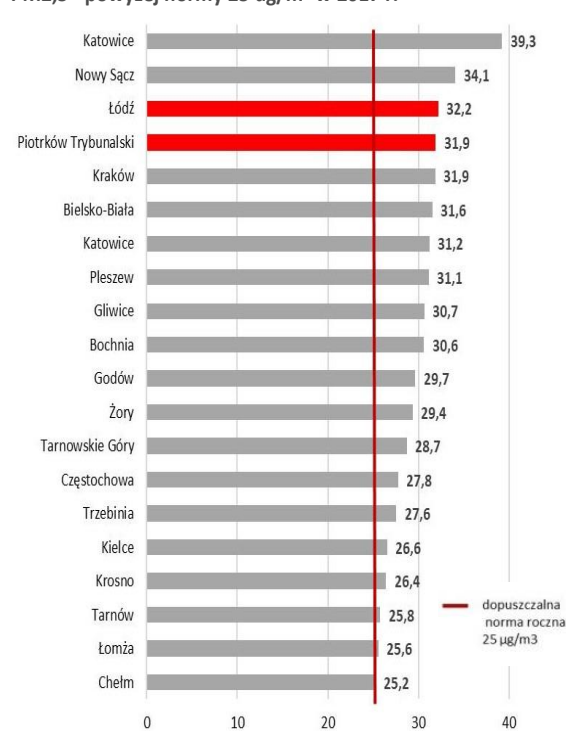
Źródło: GIOŚ

Rys.19. Miasta o najwyższym stężeniu średniorocznym BaP w pyłe PM10 (norma 1 ng/m³) w 2017 r.



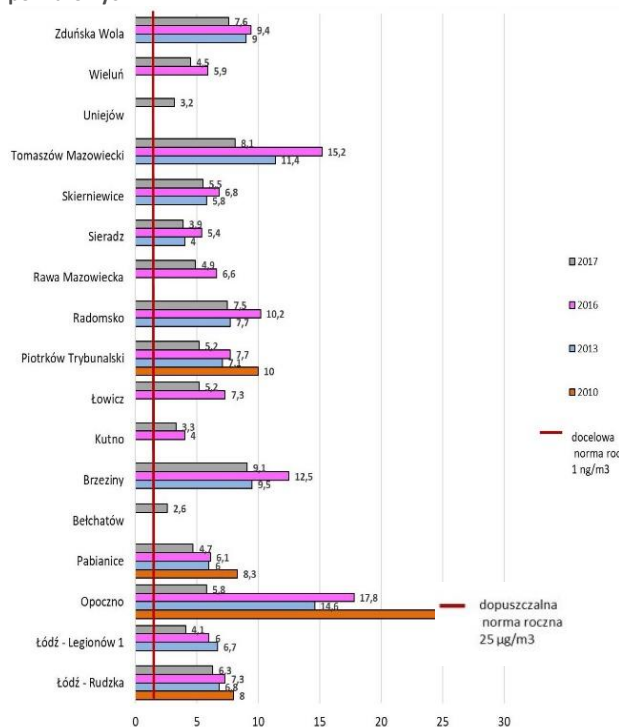
Źródło: GIOŚ

Rys.20. Miasta o najwyższym stężeniu średniorocznym pyłu PM2,5 - powyżej normy 25 ug/m³ w 2017 r.

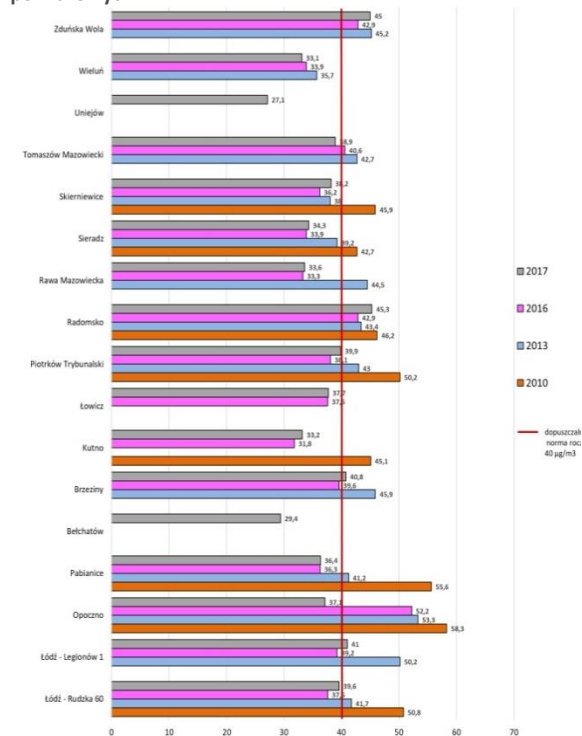


Źródło: GIOŚ

Rys.21. Wartości średnioroczne poziomu stężenia BaP (w pyłe PM10) w województwie łódzkim odnotowane w stacjach pomiarowych

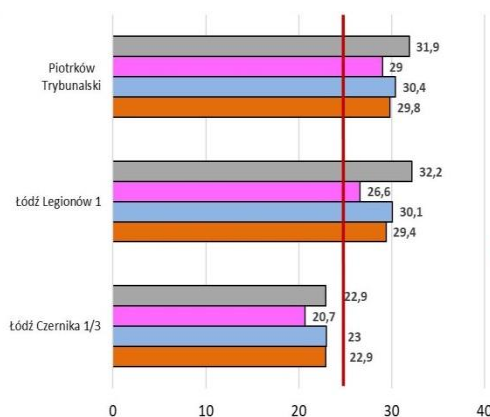


Rys.22. Wartości średnioroczne poziomu stężenia pyłu PM10 w województwie łódzkim odnotowane w stacjach pomiarowych



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GiOŚ zamieszczonych na stronie internetowej: <http://www.gios.gov.pl>

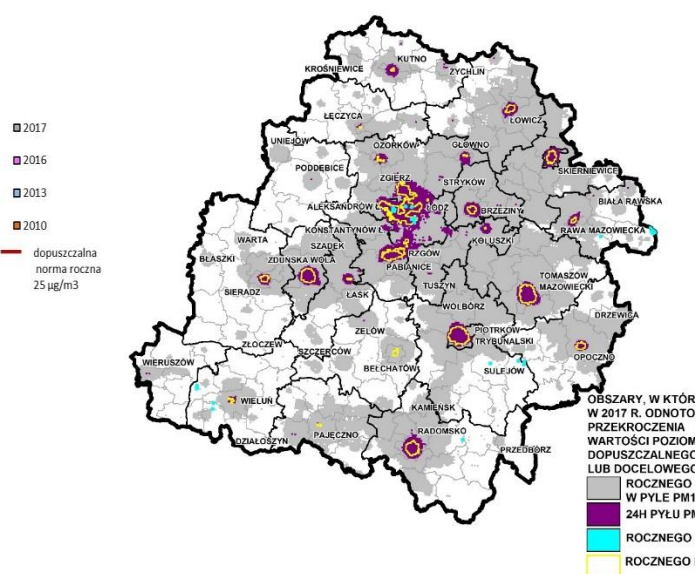
Rys.23. Wartości średnioroczne poziomu stężenia pyłu PM2,5 w województwie łódzkim odnotowane w stacjach pomiarowych



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GiOŚ zamieszczonych na stronie internetowej: <http://www.gios.gov.pl>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GiOŚ zamieszczonych na stronie internetowej: <http://www.gios.gov.pl>

Rys. 24. Obszary przekroczeń wartości poziomu dopuszczalnego lub docelowego stężenia pyłu zawieszonego oraz BaP w pyłe PM10 w województwie łódzkim w 2017 r.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ

Sieć monitoringu jakości powietrza w województwie łódzkim ulega stopniowemu rozszerzaniu, instaluje się coraz więcej stacji pomiarowych.

W 2017 r. przekroczenia dopuszczalnego poziomu stężenia pyłu zawieszonego PM10 odnotowano w stacjach pomiarowych (Radomsko, Zduńska Wola, Łódź-Legionów, Brzeziny). Wyraźną poprawę jakości powietrza pod względem poziomu PM10 w stosunku do 2010 r. zanotowano w 7 ośrodkach (Skierniewice, Sieradz, Piotrków Trybunalski, Kutno, Pabianice, Opoczno, Łódź-Rudzka), we wszystkich z nich poziom zanieczyszczeń utrzymał się poniżej normy. Największa poprawa jakości stanu powietrza pod kątem stężenia PM10 nastąpiła w Opocznie (spadek o 21,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Poziom stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 w okresie 2010-2017 mierzono w 3 stacjach w województwie. Tylko w jednej (Łódź-Czernika) poziom utrzymywał się poniżej dopuszczalnej normy. W pozostałych dwóch zaobserwowano zbyt wysokie wartości zanieczyszczeń. Wyniki ze stacji pomiarowych w Piotrkowie Trybunalskim oraz Łodzi (Legionów) cechuje tendencja wzrostowa wartości przekroczeń.

W 2017 r. poziom stężenia docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 we wszystkich stacjach pomiarowych osiągnął wartość powyżej dopuszczalnej normy. Najwyższy poziom utrzymywał się w Brzezinach oraz Tomaszowie Mazowieckim (9,1 oraz 8,1). W okresie 2010-2017 zauważono wyraźny spadek wskaźnika BaP(PM10) w Opocznie (z 24,6 do 5,8), jednak wciąż pozostaje znacząco powyżej dopuszczalnej normy.

Na jakość powietrza istotny wpływ ma także emisja liniowa, dotycząca przede wszystkim dróg o silnym natężeniu ruchu, a zwłaszcza centrów dużych miast, tj. Łódź, Skierniewice i Piotrków Trybunalski. W 2017 r. wyniosła ona łącznie 24 244,51 ton. Należy jednak zauważyć, że wartości poziomu stężeń w/w zanieczyszczeń są uzależnione od lokalnych warunków pogodowych i lokalizacji stacji.

Wysokie natężenie ruchu przyczynia się do zwiększania stężenia tlenków azotu, tlenków węgla i metali ciężkich. W wyniku tego, przy wysokiej temperaturze wzrasta stężenie ozonu.

Problemem w zakresie bardzo niskiej jakości powietrza jest niewystarczające tempo wdrażania uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza⁶⁴, niedostateczny monitoring zanieczyszczeń oraz niska świadomość ekologiczna mieszkańców regionu. Wiąże się to m.in. z koniecznością zastępowania surowców konwencjonalnych ekologicznymi nośnikami energii, modernizacją i wymianą kotłów grzewczych. W dalszym ciągu wiele obiektów wymaga termomodernizacji, a sieci ciepłownicze nie są wystarczająco rozwinięte. W zakresie infrastruktury komunikacyjnej w wielu miejscowościach ruch samochodowy nadal przebiega przez obszary zwartej zabudowy, a transport wymaga doinwestowania w kierunku zmniejszania jego emisyjności. Istniejące trasy rowerowe nie tworzą spójnej i bezkolizyjnej sieci. Ponadto, problemem w zakresie przewietrzania terenów zurbanizowanych jest zabudowywanie korytarzy napowietrzających.

W zakresie emisji punktowej w 2017 r. łódzkie znajdowało się w grupie województw o najwyższych wskaźnikach emisji: dwutlenku siarki (45,3 tys. ton, 1. miejsce w kraju), tlenków azotu (36,7 tys. ton, 2. miejsce), pyłów (2,3 tys. ton, 4. miejsce), tlenków węgla (34,3 tys. ton, 3. miejsce), dwutlenku węgla (43 091,7 tys. ton, 1. miejsce)⁶⁵. Emitentami przyczyniającymi się do takiego poziomu emisji są przede wszystkim zakłady szczególnie uciążliwe, które w 2017 r. wyemitowały ogółem 43 209,4 tys. ton zanieczyszczeń gazowych (1. miejscu w kraju), z czego 99,7% stanowiła emisja dwutlenku węgla. W porównaniu do 2010 r. emisja dwutlenku węgla wzrosła o 17,5 p.p., przy jednoczesnym spadku pozostałych zanieczyszczeń gazowych i pyłowych⁶⁶. Powietrze w województwie jest zatrufane głównie przez emisję pochodzenia energetycznego⁶⁷.

W 2017 r. zakłady szczególnie uciążliwe w województwie łódzkim wyemitowały ogółem 43 209,4 tys. ton zanieczyszczeń gazowych (z czego 99,7% stanowiła emisja dwutlenku węgla), pozycjonując region na 1. miejscu w kraju oraz na 5. miejscu pod względem emisji zanieczyszczeń pyłowych (2 321 tys. ton). W porównaniu do 2010 r. ilość zanieczyszczeń gazowych wzrosła, co było efektem większej o 17,5 p.p. emisji dwutlenku węgla, przy jednoczesnym spadku pozostałych zanieczyszczeń gazowych i pyłowych⁶⁸.

Powietrze w województwie jest zanieczyszczane głównie przez emisję pochodzenia energetycznego. Największymi emitentami gazów i pyłów są: Elektrownia Bełchatów, Elektrociepłownie Łódzkie, zakłady energetyczne produkujące ciepło na potrzeby innych miast województwa (w Zgierzu, Piotrkowie Trybunalskim, Pabianicach, Sieradzu, Zduńskiej Woli, Skierniewicach, Wieluniu, Radomsku), EUROGLAS POLSKA SPÓŁKA z o.o. Os. Niewiadów gm. Ujazd, PFLEIDERER PROSPAN S.A., Wieruszów, Cementownia „WARTA” S.A. i OPOCZNO Sp. z o.o. w Opocznie⁶⁹.

Zanieczyszczenia powietrza wpływają na zdrowie mieszkańców regionu nie tylko w sposób bezpośredni (w procesie oddychania), ale mogą osiadać na roślinach, dostawać się do gleby i wody. Tymi drogami substancje zawarte pierwotnie w powietrzu mogą być wchłaniane przez rośliny i w nich akumulowane, a w konsekwencji, wraz z spożywaniem produktów roślinnych, substancje szkodliwe dostają się zarówno do organizmów ludzi, jak i zwierząt. Ponadto zanieczyszczenie powietrza niekorzystnie wpływa na wielkość plonów, co może być szczególnie odczuwalne w przypadku upraw ekologicznych.

JAKOŚĆ KLIMATU AKUSTYCZNEGO

Źródła hałasu można podzielić na drogowy, kolejowy, lotniczy oraz przemysłowy. W zależności od rodzaju przeznaczenia terenu dopuszczalne normy hałasu są różne, przy badaniu ich przekroczeń przyjęto poziom od 55 dB wzwyż. Diagnozując stan klimatu akustycznego bierze się przede wszystkim pod uwagę wskaźnik L_{DWN} ⁷⁰. Najpoważniejszym źródłem hałasu w województwie łódzkim są drogi krajowe o przepustowości powyżej 3 mln samochodów rocznie. Na zjawisko pogarszania hałasu komunikacyjnego mają wpływ głównie wzrastająca liczba

⁶⁴ Dla stref, w których odnotowano przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń.

⁶⁵ GUS Ochrona Środowiska 2018.

⁶⁶ Wg GUS Ochrona Środowiska 2018, Największymi emitentami gazów i pyłów są: Elektrownia Bełchatów, Elektrociepłownie Łódzkie, zakłady energetyczne produkujące ciepło na potrzeby innych miast województwa (w Zgierzu, Piotrkowie Trybunalskim, Pabianicach, Sieradzu, Zduńskiej Woli), EUROGLAS POLSKA SPÓŁKA z o.o. Os. Niewiadów gm. Ujazd, PFLEIDERER PROSPAN S.A., Wieruszów, Cementownia „WARTA” S.A.

⁶⁷ Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2017 r. WIOŚ.

⁶⁸ GUS Ochrona Środowiska 2018.

⁶⁹ Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim. Na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2017 r. WIOŚ.

⁷⁰ długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od 06:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (18:00 -22:00) oraz pory nocy (22:00 -06:00).

pojazdów osobowych i ciężarowych oraz ilość i zły stan infrastruktury drogowej. Z badań GDDKiA wynika, że 2,3% ogólnej liczby mieszkańców województwa jest ekspozowanych na hałas, którego źródłem są drogi krajowe o wzmożonej przepustowości. Najwięcej osób narażonych na hałas zamieszkuje powiat zgierski oraz Piotrków Trybunalski, zdecydowana większość z nich jest ekspozowana na hałas w najniższym badanym przedziale 55- 60 dB. W strefie o podwyższonej wartości wskaźnika LDWN znajduje się niewiele ponad 4% powierzchni województwa. Są to tereny leżące w bezpośrednim sąsiedztwie dróg krajowych.

Na poziom hałasu kolejowego wpływa stan infrastruktury, specyfika taboru oraz prędkość jazdy składów kolejowych. Przeanalizowano środowisko akustyczne dla odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie. Hałas kolejowy odgrywa stosunkowo niewielką rolę w kształtowaniu środowiska akustycznego województwa łódzkiego. Niecałe 0,5% ludności województwa jest narażone na ekspozycję powyżej dopuszczalnych norm.

PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE

Podstawowe emitery promieniowania to stacje bazowe GSM/UMTS/CDMA/LTE, nadajniki RTV oraz linie energetyczne napowietrzne i stacje GPZ. W 2017 r. na obszarze województwa łódzkiego znajdowało się 10 402 stacji bazowych GSM/UMTS/CDMA/LTE. Mimo nasycenia rynku usługami telekomunikacyjnymi liczba masztów telefonii nadal wzrasta. Ponadto w regionie funkcjonują 32 nadajniki telewizyjne i 51 radiowych, ich największe zagęszczenie koncentruje się w obszarze Aglomeracji Łódzkiej.

W 2017 r. badania PEM przeprowadzono w 45 punktach pomiarowych w miastach powyżej i poniżej 50 tys. mieszkańców oraz na terenach wiejskich. Badania monitoringowe wykazały, że w żadnym z tych punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnego natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego, określonej w wysokości 7 V/m. Średnia arytmetyczna obliczona za wszystkich wyników pomiarów uzyskanych w 2017 r. wynosiła 0,48 v/m. Generalnie wartości natężenia PEM utrzymywały się na stosunkowo niskich poziomach.

WARUNKI KLIMATYCZNE

Region łódzki charakteryzuje się klimatem umiarkowanym ciepłym, przejściowym. Przejściowość tego klimatu wynika z wpływów oceanicznych i kontynentalnych. W województwie przenikają się wpływy ciepłych klimatów strefy umiarkowanej (od południa) oraz chłodnych klimatów strefy umiarkowanej (od północy).

Lato trwa około 95 dni, a zima przeciętnie około 87 dni. Natomiast okres wegetacyjny, który jest stosunkowo długi – trwa około 220 dni (od końca marca do początku listopada).

Województwo łódzkie leży w strefie wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich (odpowiednio powyżej 20,0% oraz 10,0-12,0%). Dość często wieją też wiatry wschodnie (ponad 10,0%) oraz południowo-wschodnie.

Według rocznika statystycznego województwa łódzkiego w 2017 roku temperatura średnia wyniosła 8,8 °C, maksymalna 37,6 °C, a minimalna – 30,3 °C. Roczna suma opadów wyniosła 832 mm, natomiast średnia prędkość wiatru 3,4 m/s. Średnie usłonecznienie w przeważającej części regionu notuje się na poziomie 1 684 godzin/rok. Zachmurzenie przeciętnie kształtuje się na poziomie 5,8 oktantów (w skali od 0 do 8).

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI STRATEGII

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe są: zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości środowiska, adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń.

Zrównoważony rozwój wymaga, aby prowadzona i planowana działalność gospodarcza była dostosowana do uwarunkowań środowiska, co umożliwi kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni i wpłynie na poprawę warunków życia jego mieszkańców. Niezbędne jest położenie szczególnego nacisku na te komponenty środowiska,

których jakość, pomimo podejmowanych działań naprawczych, jest wciąż niezadowalająca oraz te, których wykorzystanie skutkuje niekorzystnymi zmianami w środowisku.

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska, które ze względu na rodzaj, charakter i zasięg oddziaływania mają kluczowy wpływ na politykę przestrzenną województwa należy zaliczyć:

- fragmentację środowiska przyrodniczego, w tym m.in. zmniejszenie bioróżnorodności,
- postępującą presję urbanizacyjną,
- degradację powierzchni ziemi w wyniku eksploatacji kopalni,
- degradację krajobrazu,
- nadmierne zakwaszenie gleb,
- niska jakość wód powierzchniowych,
- wysokie zagrożenie suszą, pogłębiające proces stepowienia oraz inne ekstremalne zjawiska pogodowe i klimatyczne,
- zagrożenie i ryzyko powodziowe,
- niska jakość powietrza,
- niekorzystny klimat akustyczny,
- zagrożenia związane z gospodarką odpadami,
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Ponadto w województwie wśród dodatkowych, choć marginalnych, zagrożeń z zakresu środowiska można wymienić:

- występowanie 31 osuwisk⁷¹, 165 terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi⁷² oraz 22 obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych ziemi⁷³;
- negatywne oddziaływanie pól elektromagnetycznych, choć w tym zakresie nie odnotowuje się przekroczeń wartości dopuszczalnej.

FRAGMENTACJA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Województwo łódzkie charakteryzuje się zarówno niskim udziałem terenów objętych ochroną prawną, jak również niespójnym systemem obszarów chronionych. Fragmentacja środowiska przyrodniczego to bardzo istotny problem w ochronie przyrody, który może w efekcie doprowadzić do rozczłonkowania siedlisk i utraty ich wartości. Samo objęcie ochroną prawną obszarów najcenniejszych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym nie zapewni prawidłowego funkcjonowania środowiska bez zachowania ciągłości ekologicznej z innymi obszarami. Dlatego szczególnie istotne jest kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, co sprzyjać będzie wysokiej jakości środowiska regionu i wpłynie na poprawę jakości życia jego mieszkańców.

W terenach otwartych negatywnym zjawiskiem jest presja budowlana na obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo oraz tereny usytuowane w ich bezpośrednim sąsiedztwie (enklawy leśne, doliny rzeczne, zbiorniki wodne). Przykładem takich miejsc w regionie są m.in. parki krajobrazowe przyciągające inwestorów ze względu na ich atrakcyjność przyrodniczo-krajobrazową, a tym samym optymalne miejsce zamieszkania. Zakłóca to spójność i ciągłość przestrzenną, a także funkcjonalną obszarów chronionych objętych prawną ochroną bądź predestynowanych do jej ustanowienia. Zmiana przeznaczenia terenów rolnych i leśnych na cele budowlane powoduje w wielu wypadkach utratę cennych siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt. Ponadto tereny te są sukcesywnie doposażane w infrastrukturę komunikacyjną oraz techniczną, stanowiące bariery, które powodują fragmentację systemu przyrodniczego i w rezultacie mogą utrudniać prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów.

⁷¹ w powiatach: poddębickim (3), sieradzkim (1), łaskim (1), bełchatowskim (4), tomaszowskim (16), skierniewickim (6)

⁷² w powiatach: skierniewickim (67), rawskim (72), tomaszowskim (26),

⁷³ 4 obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych znajdują się w okolicach Zbiornika Jeziorsko, natomiast pozostałe obszary (skarpy i zbocza) zlokalizowane są w dolinach rzek: Bzury, Czarnawki, Mrogi, Rawki, Wolbórki, Bieliny, Piasecznicy, Pilicy, Warty oraz w okolicach Zbiornika Sulejowskiego,

Opracowano na podstawie Przeglądowej mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w skali 1:50 000 w ramach projektu Systemu Osłony Przeciwoświsiskowej (SOPO) oraz danych zebranych w rejestrach starostw powiatowych na potrzeby Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi (2018 r.).

BRAK SKUTECZNYCH NARZĘDZI OCHRONY

Istotnym elementem utrudniającym ochronę, racjonalne zagospodarowanie przestrzenne i właściwe zarządzanie zasobami przyrodniczymi obszarów objętych ochroną prawną jest m.in. brak ustanowionych planów ochrony bądź planów zadań ochronnych dla parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody czy obszarów Natura 2000 oraz aktualnych aktów prawnych wydanych na podstawie obowiązującej od 2004 r. ustawy o ochronie przyrody. Tym samym dla wielu obszarów objętych ochroną prawną nie można wyegzekwować skutecznej ochrony, ze względu na brak formalnie obowiązujących zakazów.

POSTĘPUJĄCA PRESJA URBANIZACYJNA

Obserwowana w ostatnich latach postępująca presja urbanizacyjna, zarówno w województwie łódzkim, jak i całym kraju, jest wyraźnie zauważalna w przestrzeni. Jest ona efektem m.in. migracji ludności miast na obszary wiejskie oraz rozwojem terenów inwestycyjnych. Składają się na nią takie zjawiska jak: niekontrolowana suburbanizacja, wkraczanie zabudowy w obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo (np. doliny rzeczne) oraz rozwój obiektów infrastrukturalnych, przemysłowych i reklamowych.

Powierzchnia terenów zabudowanych i zurbanizowanych w 2017 r. wynosiła 105 723 ha (5,8% powierzchni województwa, która wynosi 1 821 895 ha) i w stosunku do 2010 r. wzrosła o 12 411 ha⁷⁴. O presji urbanizacyjnej świadczy m.in. wzrost zasobów mieszkaniowych oraz zwiększenie liczby ludności w gminach podmiejskich. W województwie największy przyrost zasobów mieszkaniowych w latach 2010-2018 odnotowano w gminach sąsiadujących z aglomeracją łódzką, szczególnie w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Łodzi, ale również w gminach Wodzierady, Brójce, Dobroń, Łask, Zduńska Wola, Sieradz (gmina miejska i wiejska), Kleszczów, Bełchatów, Sulejów i Tomaszów Mazowiecki. Największy przyrost ludności na przestrzeni lat 2010-2018, podobnie jak w przypadku analizy zasobów mieszkaniowych, odnotowano w gminach sąsiadujących z Łodzią, Bełchatowem i Tomaszowem Mazowieckim.

Najistotniejsze z punktu widzenia postępujących procesów urbanizacyjnych w województwie jest planowane budownictwo mieszkaniowe i wynikające stąd potrzeby oraz zagrożenia. Lokalizacja zasobów ma szczególne znaczenie dla rozwoju i kształtowania sieci osadniczej oraz wielkości i intensywności zagospodarowania przestrzennego. Polityka przestrzenna prowadzona przez samorządy lokalne skutkuje rozpraszaniem zabudowy i brakiem ładu przestrzennego. Dominującą funkcją nowych terenów inwestycyjnych, planowanych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, jest funkcja mieszkaniowa. Wszystkie gminy niezależnie od istniejącej i prognozowanej sytuacji demograficznej i procesów depopulacji, przewidują wzrost powierzchni terenów przeznaczonych na funkcję mieszkaniową, jednak tendencja ta jest zdecydowanie większa na obszarach wiejskich. W latach 2010-2017 wyznaczona powierzchnia pod tereny mieszkaniowe w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin wzrosła o 21 766 ha, a przeszacowania powierzchni przyszłych terenów mieszkaniowych (9,8-krotne w stosunku do istniejących) znacznie przekraczają rzeczywiste i prognozowane potrzeby mieszkańców gmin. W 2017 r. całkowita pojemność demograficzna wyznaczonych w województwie terenów mieszkaniowych wyniosła 10 024 860 osób i była 4-krotnie większa od liczby mieszkańców regionu (2 476 315 osób w 2017 r.)⁷⁵.

Nowa zabudowa rozprzestrzenia się w sposób niekontrolowany, bez miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na zasadach określanych w pojedynczych decyzjach o warunkach zabudowy. Wkraczanie zabudowy na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo, w tym w doliny rzeczne i tereny zalewowe skutkuje degradacją środowiska i sprawia, że równowaga pomiędzy obszarami otwartymi a zagospodarowanymi zostaje zachwiana. Skutkuje to rozpraszaniem zabudowy oraz powstawaniem osiedli mieszkaniowych bez odpowiedniej infrastruktury i dostępu do podstawowych usług. W efekcie obniża się jakość życia, podwyższają się koszty funkcjonowania i presja na środowisko przyrodnicze, w tym zanieczyszczenie powietrza.

Rozwój gospodarczy wyraźnie zaznacza się w fizjonomii krajobrazu. Związane z zainwestowaniem infrastrukturalnym i przemysłowym obiekty są niezbędne, lecz powstają bez analizy ich wpływu na przestrzeń, powodując przeładowanie krajobrazu elementami infrastruktury technicznej i reklamami, a w efekcie

⁷⁴ BDL GUS

⁷⁵ Raport roczny z monitoringu procesów planowania przestrzennego na poziomie lokalnym w województwie łódzkim za rok 2018, BPPWL.

dysharmonię wywołaną przez obiekty dominujące wysokościowo lub obszarowo. Równie widoczne są konflikty w rozwoju zainwestowania obszarów wiejskich, które następuje kosztem zachowania tradycyjnych układów pól i rozłogów oraz indywidualnych cech budownictwa. Nowa zabudowa jest często diametralnie różna pod względem skali i użytych materiałów od występujących lokalnych form architektonicznych. Powszechny jest brak świadomości w zakresie tradycyjnej architektury i kompozycji przestrzennej. Zabudowa lokowana jest bez uwzględnienia i poszanowania kulturowego krajobrazu rolniczego. Efektem powyższych niekorzystnych zjawisk jest nie tylko degradacja cennych krajobrazów kulturowych oraz przyrodniczych, ale dochodzi również do zakłócania walorów ekspozycyjnych obszarów cennych widokowo (m.in. zabytków i panoram historycznych jednostek osadniczych).

Diagnoza walorów widokowo-kompozycyjnych oraz zagrożeń dla możliwości ich zachowania⁷⁶, w części dotyczącej analizy walorów ekspozycyjnych historycznych jednostek osadniczych, wykazała, że najbardziej zagrożone są elementy krajobrazu związane z dziedzictwem kulturowym oraz fizjonomią, czyli ogólnym wyglądem krajobrazu. Wśród rozpoznanych zagrożeń znajdują się zjawiska związane z szeroko pojętą presją inwestycyjną, tj. zaburzanie historycznych układów przestrzennych przez nowe inwestycje, wprowadzanie materiałów i obiektów degradujących styl i funkcjonalność zespołów przestrzennych, zanik cech architektury regionalnej oraz jednoczesna unifikacja materiałów i form architektury, chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania przestrzeni, wywołany także przez liczne reklamy, wprowadzanie obiektów dominujących wysokościowo i obszarowo oraz przypadkowość i brak estetyki w zabudowie i infrastrukturze. Diagnoza zagrożeń dla walorów widokowo-kompozycyjnych⁷⁷ wewnątrz krajobrazowych w dolinach rzecznych w województwie dała podobne wyniki. Wśród rozpoznanych zagrożeń znalazły się m.in.: wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury w obszarach ekosystemów naturalnych, zaburzanie historycznych układów przestrzennych, brak właściwej ochrony i konserwacji zabytków oraz cennych kulturowo obiektów inżynieryjno-technicznych, wprowadzanie materiałów i obiektów degradujących styl i funkcjonalność, zanik cech architektury regionalnej z jednoczesną unifikacją materiałów i form architektonicznych, przypadkowość i brak estetyki w nowej zabudowie, wprowadzanie dominujących wysokościowo i obszarowo w krajobrazie obiektów, niekontrolowany rozwój zabudowy lotniskowej oraz przeciążenie ruchem turystycznym bezpośredniej strefy brzegowej rzek i zbiorników wodnych.

Dalszą konsekwencją niekontrolowanego rozlewania się dużych miast jest zdegradowanie i wyludnianie ich terenów śródmiejskich. W ramach odwrócenia niekorzystnych trendów oraz poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej obszary te stopniowo poddawane są procesom rewitalizacji.

DEGRADACJA POWIERZCHNI ZIEMI W WYNIKU EKSPLOATACJI KOPALIN

Problemy związane z wpływem eksploatacji kopalni na środowisko koncentrują się przede wszystkim w centralnej części województwa. Biorąc pod uwagę skalę oraz intensywność zmian należy je określić jako zagrożenie środowiska szczególnie istotne w skali regionu.

W skali kraju województwo łódzkie znajduje się w czołówce pod względem powierzchni gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji (4 922,0 ha - 4., Polska 61 863,0 ha), co stanowiło 0,3% powierzchni ogółem (Polska 0,2%)⁷⁸.

Szczególnie negatywne oddziaływania na środowisko odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego w rejonie Bełchatowa i Szczercowa, powodują znaczne przekształcenia rzeźby terenu, zmiany warunków hydrogeologicznych, degradację gleb i krajobrazu oraz zanieczyszczenia atmosfery, czasami też utratę walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych. Zmianom uległa struktura przestrzenna i osadnicza obszaru. Bardzo wyraźną sylwetą w krajobrazie odznacza się Góra Kamieński, powstała jako zwałowisko zewnętrzne Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów, której wygląd dodatkowo dysharmonizują liczne elektrownie wiatrowe.

⁷⁶ Ekspertyza wykonana na zlecenie BPPWŁ przez Pracownię Projektową URBIOSIS Agnieszka Kowalewska pn. Diagnoza walorów widokowo-kompozycyjnych oraz zagrożeń dla możliwości ich zachowania w województwie łódzkim; grudzień 2018.

⁷⁷ Ekspertyza wykonana na zlecenie BPPWŁ przez Pracownię Projektową URBIOSIS Agnieszka Kowalewska pn. Diagnoza walorów widokowo-kompozycyjnych oraz zagrożeń dla możliwości ich zachowania w województwie łódzkim; grudzień 2018.

⁷⁸ GUS BDL, 2018 r.

Inne miejsca przekształcenia powierzchni ziemi w wyniku eksploatacji kopalin zlokalizowane są w rejonie Białej Góry i Unewela (surowce szklarskie), Grudzeń-Lasu (piaski formierskie), Działoszyna (wapienie i margle dla przemysłu cementowego), Raciszyna (kamienie łamane i bloczne – wapień) oraz Czatolina (piaski i żwiry).

Problematyka minimalizowania i ograniczania negatywnych skutków eksploatacji kopalin połączona z oceną korzyści i strat związanych z podejmowaniem nowych inwestycji w tym zakresie ma kluczowe znaczenie dla eliminacji istniejących i potencjalnych konfliktów przestrzennych z obszarami cennymi przyrodniczo i krajobrazowo czy też z istniejącą zabudową. Występowanie udokumentowanych złóż węgla brunatnego, m.in. w rejonie Złoczewa, i ich potencjalna eksploatacja może powodować znaczące zmiany w środowisku. Dlatego tak ważne jest racjonalne wykorzystanie kopalin przy zastosowaniu wszelkich środków ograniczających szkody w środowisku.

DEGRADACJA KRAJOBRAZU

Na istniejące problemy ochrony krajobrazu przekłada się pośrednio większość obecnych problemów związanych z ochroną środowiska. Zagrożeniem widocznym w pierwszej kolejności jest rozwój gospodarczy, w tym rozwój zabudowy (m.in. wielkopowierzchniowej i wielkogabarytowej) oraz infrastruktury technicznej (m.in. sieci energetycznej i komunikacyjnej), zwłaszcza w strefach podmiejskich, słabo zurbanizowanych i na terenach otwartych, często cennych przyrodniczo.

Konieczność rozwoju alternatywnych źródeł energii wiąże się z powstawaniem farm energetyki wiatrowej i słonecznej powodując zmiany w dotychczasowym charakterze krajobrazu wiejskiego. Najbardziej dysharmonizującymi krajobraz elementami infrastruktury technicznej są napowietrzne linie energetyczne, maszty telefonii komórkowej oraz elektrownie wiatrowe. Problem ten jest szczególnie istotny w rejonie obszarów o najwyższych walorach przyrodniczo-krajobrazowych bądź kulturowych.

Równie istotnym problemem dla ochrony krajobrazu jest powierzchniowa eksploatacja surowców, która do momentu zakończenia użytkowania i realizacji rekultywacji, jest zmianą trwałą i powodującą szereg wtórnych zmian w środowisku, a w konsekwencji w krajobrazie. Powstający w wyniku odkrywki złoża leży depresji powoduje znaczące obniżenie poziomu wód gruntowych, a to z kolei skutkuje degradacją siedlisk przyrodniczych, które diametralnie zmieniają skład gatunkowy lub wręcz całkowicie zanikają, pośrednio zmieniając krajobraz.

Równie istotny z punktu widzenia krajobrazu, choć o nieco bardziej lokalnym charakterze, ale szczególnie niebezpieczny na obszarach chronionych i w dolinach rzek, jest niekontrolowany rozwój zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej w lokalizacjach nieuzasadnionych ekonomicznie, powodujący fragmentację oraz antropizację środowiska. Szczególnie dużym problemem jest zabudowywanie makronędrz dolin Warty i Pilicy.

Niestety proces przekształcania krajobrazu jest niemożliwy do powstrzymania. Skutkiem nieodpowiedzialnie zlokalizowanych inwestycji może być zakłócanie walorów widokowych i powodowanie dysharmonii lub wręcz przesłanianie cennych widoków. Ważne jednak, aby próbować równoważyć postępowaniem obszarów najcenniejszych w zakresie krajobrazu przyrodniczego i kulturowego.

NADMIERNE ZAKWASZENIE GLEB

Większość gleb województwa charakteryzuje się niską jakością oraz wysokim zakwaszeniem skutkującym ich degradacją i stanowi istotny problem dla rozwoju rolnictwa. Ponad połowę gleb w regionie stanowią gleby o odczynie kwaśnym i bardzo kwaśnym, konieczne potrzeby wapnowania wskazano dla około 1/4 z nich, a każdy ze wskaźników znacznie przekracza średnią krajową⁷⁹.

NISKA JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Niska jakość wód powierzchniowych regionu łódzkiego wynika głównie z dopływu zanieczyszczeń ze źródeł punktowych. W 2017 r. zarejestrowano około 350 takich obiektów, zdecydowana większość to biologiczne oczyszczalnie ścieków, w których w miastach dodatkowo wyposażono w urządzenia do podwyższonego usuwania

⁷⁹ w latach 2014-2017, GUS BDL, 2018 r.

biogenów⁸⁰. Złym stanem charakteryzuje się 96% spośród 84 ogółu badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP)⁸¹. Zanieczyszczenia powierzchniowe, pochodzące zwłaszcza z terenów rolniczych, są znaczącym źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do wód.

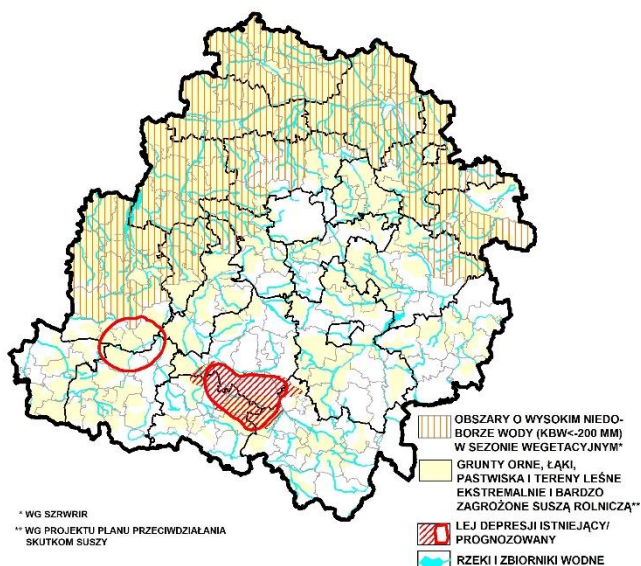
Nawozy sztuczne i pestycydy spłukiwane z pól wraz z wodami opadowymi są jedną z przyczyn eutrofizacji wód⁸². Nieracjonalne stosowanie nawozów oraz niewłaściwe ich składowanie mogą spowodować zanieczyszczenia środowiska wodnego. W konsekwencji większość rzek i zbiorników retencyjnych województwa jest zeutrofizowanych (m.in. Zalew Sulejowski) oraz ubożeje środowisko fauny i flory wodnej. Zjawiska te powodują, że wody powierzchniowe regionu łódzkiego w większości nie nadają się do celów gospodarczych, a także rekreacyjnych. Problem niskiej jakości wód powierzchniowych jest jednym z największych zagrożeń ekologicznych w regionie, którego od wielu lat nie można wyeliminować. Pewnym źródłem zanieczyszczeń dla środowiska wodnego może być także transport drogowy. Spływy powierzchniowe z dróg mogą być bardzo zanieczyszczone, szczególnie po okresach bezdeszczowych lub zalegania śniegu.

WYSOKIE ZAGROŻENIE SUSZĄ ORAZ INNE EKSTREMALNE ZJAWISKA POGODOWE I KLIMATYCZNE

Zmiany klimatu oraz związane z nimi ekstremalne zjawiska pogodowe (coraz wyższe temperatury powietrza, silne nasłonecznienie, niedobór opadów, susze), generują niekorzystne zjawisko występowania braków wody w glebie, wód powierzchniowych i podziemnych. Prowadzi ono do zmian w ekosystemach skutkujących ich zubożeniem i utratą różnorodności biologicznej. W północnej i północno-zachodniej części województwa zdiagnozowano wysoki niedobór wody w sezonie wegetacyjnym, co przyczynia się m.in. do procesu stepowienia (m.in. utraty materii organicznej w glebie). W całym regionie występują grunty orne, łąki, pastwiska i tereny leśne zagrożone suszą rolniczą.

Rys. 25. Deficyt wód w 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne



Na podstawie danych z wielolecia 1971-2000 stwierdza się, że w Łódzkiem wzrosła średnia roczna temperatura o 2 do 3 stopni C, zwłaszcza w północnej i zachodniej części regionu. Zanotowano także anomalie w rocznej sumie opadów atmosferycznych i ich spadek od 10 do 30%. Podobnie jak w przypadku temperatur, jest to trend utrzymujący się. Wyraźny spadek rocznej sumy opadów w latach 2010-2018 skutkowało pojawieniem się strefy niskich opadów (poniżej 400 mm na rok), obejmującej północno-zachodni oraz zachodni fragment województwa. Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym suszy jest niska lesistość regionu (najniższa w Polsce) oraz bardzo mała zdolność retencyjna zlewni.

W pozostałej części regionu problematyka niedoboru wody odczuwalna jest w rejonie leja depresji, spowodowanego przez działalność kopalni węgla brunatnego

Bełchatów-Szczerców. Planowana eksploatacja ze złoża Złoczew przyczyni się do powstania kolejnego leja

⁸⁰ Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2018 r.

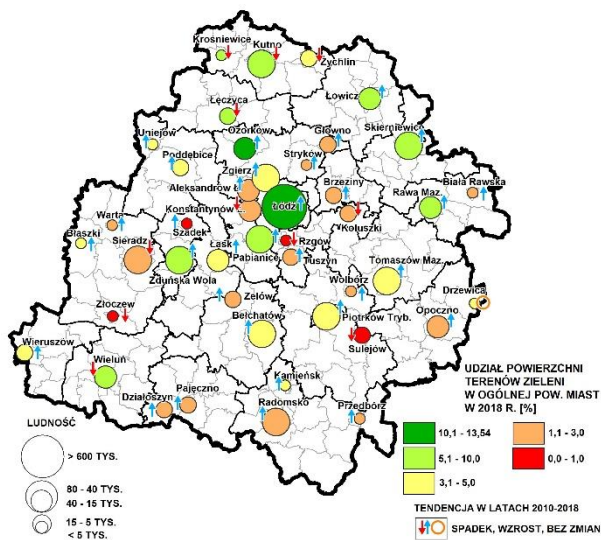
⁸¹ J.w.

⁸² Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2018 r. Zjawisko to wiąże się z wprowadzaniem do wody zbyt dużej ilości pierwiastków biogenych (głównie azot, fosfor). Ogromna produkcja biomasy prowadzi do odkładania się na dnie osadów martwej materii organicznej. Tworzy się środowisko beztlenowe wskutek zużycia dużych ilości tlenu, co w konsekwencji doprowadza do wyginięcia organizmów żywych.

depresji. Długotrwale obniżony poziom wód gruntowych powoduje, i powodować będzie w przyszłości, nieodwracalne skutki w ekosystemach i krajobrazie, a także jest przyczyną problemów w rolnictwie.

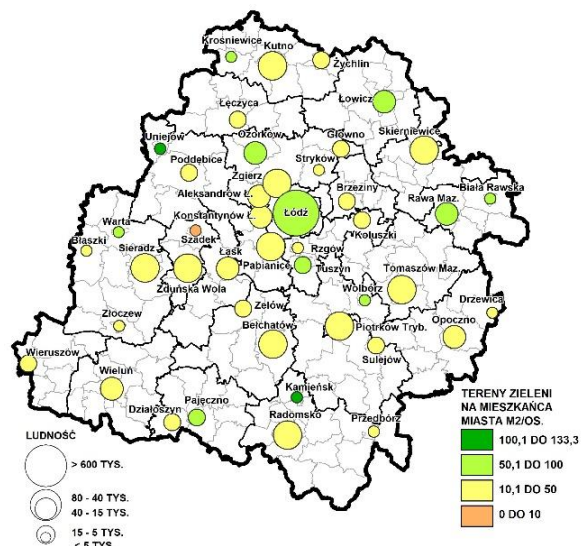
Rys. 26. Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni miast w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS



Rys. 27. Powierzchnia terenów zieleni w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS



Osrodki miejskie, zwłaszcza te największe, w związku z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak upały i nawaalne opady, borykają się z koniecznością adaptacji do zmian klimatycznych. Skutkiem deszczy nawaalnych, ze względu na utrudnioną infiltrację wody i często niedrożne systemy kanalizacji, są podtopienia. Obszarem największej kumulacji problemów związanych ze zjawiskami ekstremalnymi są miasta powyżej 100 tys. mieszkańców. Dla Łodzi zdiagnozowano 3 spośród 10 głównych zagrożeń klimatycznych, tj. upały, intensywne opady i burze, powodzie miejskie⁸³. Ekstremalne zjawiska klimatyczne występują również na obszarach wiejskich, gdzie silne wiatry stają się przyczyną uszkodzeń budynków mieszkalnych i napowietrznych elementów infrastrukturalnych.

Jednym z istotnych elementów sprzyjających adaptacyjności miast do zmian klimatu są tereny zieleni, budujące system błękitno-zielonej infrastruktury. W województwie w 2018 r. średni udział powierzchni terenów zieleni w miastach⁸⁴ kształtował się na poziomie 3,65%, poniżej średniej krajowej (3,87%). Zaledwie kilkanaście miast zarówno w 2010 r., jak i 2018 r. utrzymywało wskaźnik powyżej średnich krajowych, tj. Błaszki, Kutno, Krośniewice, Łęczyca, Łowicz, Pabianice, Poddębice, Rawa Mazowiecka, Tomaszów Mazowiecki, Wieluń, Zduńska Wola, Ozorków i Łódź. Najwyższym udziałem takich terenów w ogólnej powierzchni miasta na poziomie 13,54% charakteryzowała się Łódź. Pod względem powierzchni terenów zieleni miejskiej, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, większość miast (32 przypadki) odnotowuje wskaźnik na poziomie poniżej 50 m²/os., w 12 miastach wskaźnik wynosi powyżej 50 m²/os.⁸⁵, w tym w Kamieńsku i Uniejowie powyżej 100 m²/os. Niewielki udział terenów zieleni w miastach ogranicza ich zdolności adaptacyjne do zmian klimatu, powodując większą podatność na skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych. Ponadto niezwykle istotnym aspektem w kontekście efektywnego funkcjonowania systemów terenów zieleni jest ich jakościowe oraz przestrzenne rozmieszczenie w tkance miejskiej, mające znaczenie zarówno dla poprawy lokalnych warunków klimatycznych, jak i przewietrzania miasta.

⁸³ „Plany adaptacji do zmian klimatu 44 miast Polski – Publikacja podsumowująca”, Warszawa 2018 (www.44mpa.pl).

⁸⁴ Wskaźnik uwzględnia udział powierzchni terenów zieleni takich jak: parki, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej, zieleń uliczna, cmentarze, lasy gminne w ogólnej powierzchni miast.

⁸⁵ 50 m²/osobę to minimalna wielkość terenów zieleni w miastach rekomendowana przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

ZAGROŻENIE I RYZYKO POWODZIOWE

Na terenie województwa zidentyfikowano zagrożenie powodziowe o różnym prawdopodobieństwie pojawienia się wylewów wód i wyznaczono wiele stref z zagrożoną zabudową mieszkaniową, przemysłową i lotniskową zarówno istniejącą, jak i planowaną. Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego oraz studium ochrony przeciwpowodziowej ustalono, że na terenie województwa łódzkiego, w myśl ustawy Prawo Wodne, występują następujące kategorie zagrożenia powodzią:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. Dodatkowo, zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego ustalono, że na terenie województwa łódzkiego występuje również obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$) oraz obszar narażony na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Duże zagrożenie powodziowe pojawia się na rzekach, m.in.: Warcie, Pilicy i Bzurze. Zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne, w ramach wstępnej oceny ryzyka powodziowego, wyznaczone zostały obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi. Dla tych obszarów sporządzono mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego, na których zostały przedstawione m.in. obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Region charakteryzują powodzie roztopowe oraz powodzie opadowe. Problemem jest mała zdolność retencyjna większości zlewni cząstkowych, z których wody odpływają stosunkowo szybko do największych rzek, wywołując stany powodziowe. Według danych z Projektu ISOK⁸⁶ oraz studiów ochrony przeciwpowodziowej obszary szczególnego zagrożenia powodzią w regionie stanowią od 1,46% ($P=10\%$) do 3,10% ($P=1\%$)⁸⁷ powierzchni województwa. Problem z zagrożeniem powodzią dotyczy od 50,3% (89) do 66,6% (118) gmin województwa, w zależności od wielkości zalewu. W najwyższym stopniu problem zagrożenia powodziowego dotyczy 14 gmin regionu. Są to miasta: Łowicz, Łęczyca, Sieradz, Tomaszów Mazowiecki oraz gminy wiejskie: Krzyżanów, Góra Świętej Małgorzaty, Sieradz, Gidle, Nowa Brzeźnica, Bielawy, Zapolice, Radomsko, Sędziejowice i Świnice Warckie, gdzie procent powierzchni gminy zajętej pod obszary szczególnego zagrożenia powodzią wodą 100-letnią wynosi od 10,26% do 19,97%. Łączna powierzchnia obszarów zurbanizowanych, zlokalizowanych w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, wynosi: ok. 448,8 ha dla wody występującej raz na 500 lat, 440,3 ha dla wody występującej raz na 100 lat oraz 132,9 ha dla wody o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 10 lat. W przypadku zabudowy planowanej⁸⁸ wartości te wynoszą odpowiednio: 2 684,1 ha, 3 535,7 ha oraz 1 251,0 ha. Poza tym, w planach zarządzania ryzykiem powodziowym⁸⁹ wskazano 3 gminy, gdzie poziom ryzyka powodziowego jest umiarkowany (m.gm. Sulejów, gminy wiejskie: Łowicz, Inowódz) i 6 gmin, gdzie ten poziom jest wysoki (m.gm. Uniejów, gm. Sieradz, m. Sieradz, m. Ozorków, m. Łowicz, m. Tomaszów Mazowiecki). Ponadto Działoszyn i m.gm. Warta uznano za obszar problemowy o największym ryzyku powodziowym (tzw. HOT-SPOT).

Wskazuje to na konieczność podjęcia działań ochronnych dla istniejącego zainwestowania oraz zmiany polityk rozwoju przestrzennego gmin odnoszących się do zainwestowania docelowego, wskazanego w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym.

Uwzględniając specyfikę regionu wodnego Warty i środkowej Wisły oraz zidentyfikowane obszary szczególnie narażone na ryzyko powodzi dla obszaru województwa określono działania służące minimalizacji

⁸⁶ Projekt ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju) pilotowany przez KZGW w Warszawie, którego efektami prac projektu są mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) Sporządzone na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 2268 ze zm.) oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska, Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 października 2018 r. w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2031).

⁸⁷ $P=0,2\%$ - prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi niskie, raz na 500 lat, $P=1\%$ - prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi średnie, raz na 100 lat, $P=10\%$ - prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wysokie, raz na 10 lat

⁸⁸ Wg „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi. ”Dane dotyczące powierzchni zabudowy planowanej zostały oszacowane na podstawie obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nie są to tereny planowane do zabudowy w „Planie..”.

⁸⁹ Na podstawie: Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły.

skutków powodzi, zawarte w dwóch Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym: dla Obszaru Dorzecza Wisły i dla Obszaru Dorzecza Odry⁹⁰ oraz w Planach Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły i na Obszarze Dorzecza Odry. Są to zadania dotyczące m.in.: analizy zwiększania retencji na terenach zurbanizowanych, możliwości likwidacji/zmiany funkcji oraz modernizacji obiektów zagrażających środowisku w przypadku powodzi, możliwości stosowania mobilnych systemów ochrony przed powodzią, stanu technicznego istniejących systemów melioracji, możliwości zwiększenia retencji na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych, budowy dużych zbiorników retencyjnych, makroniwelacji i rekultywacji zbiorników wodnych, modernizacji wałów, renaturyzacji i regulacji rzek, remontów budowli hydrotechnicznych. Poza tym, w zaktualizowanych Planach Gospodarowania Wodami zaplanowano inwestycje mające służyć zwiększeniu ilości i poprawie jakości wód, tj. makroniwelacje, rekultywacje, udrażnianie zbiorników, zwiększanie przepustowości, regulacje i odmulanie koryt rzek.

Poza zidentyfikowanym zagrożeniem powodziowym oraz obszarami szczególnie problemowymi w tym zakresie, istnieje również ryzyko wstąpienia powodzi w wyniku awarii największych budowli hydrotechnicznych. Obecnie zagrożenie takie dotyczy czterech zbiorników w województwie: Jeziorsko, Sulejów, Cieszanowice i Miedzna. Prawdopodobieństwo tego typu awarii i katastrof nie jest duże, jednak ich skutki mogą spowodować poważne zniszczenia.

NISKA JAKOŚĆ POWIETRZA

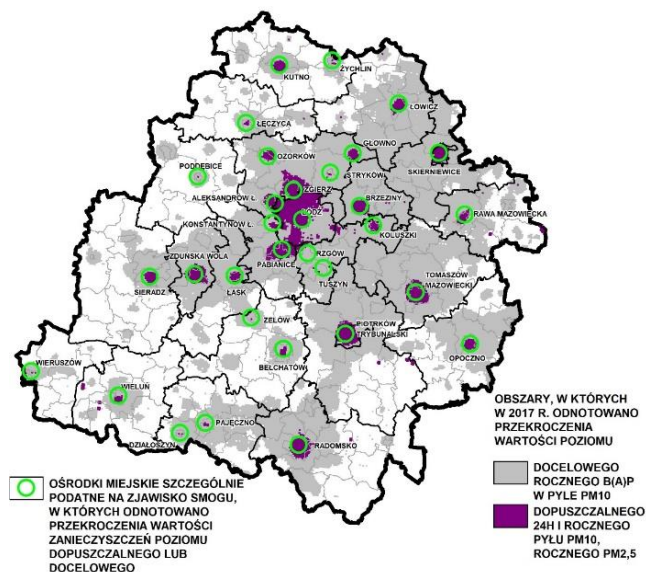
Powietrze atmosferyczne w regionie łódzkim jest znacznie zanieczyszczane przez emisję pochodzenia przemysłowego. Punktowa emisja zanieczyszczeń do powietrza w 2017 r. łącznie wyniosła 124 483,3 t⁹¹, z czego na największych ich emitentów przypadało 114 307,7 t⁹². Emisja energetyczna w 2017 r. stanowiła 93,5% emisji punktowej⁹³, wpływa ona istotnie na wysoki poziom emisji gazów cieplarnianych.

Jednocześnie na pogorszenie jakości powietrza wpływa również wysoka emisja zanieczyszczeń powietrza z transportu w ośrodkach miejskich.

Kluczowy problem stanowi jednak emisja powierzchniowa, która w sezonie grzewczym ma ogromny wpływ na stan powietrza, zwłaszcza w miastach. Stara, zwarta i niezcentralizowana zabudowa w centrum Łodzi i innych ośrodkach miejskich regionu powoduje kumulowanie się dużych ładunków szkodliwych substancji na niewielkiej przestrzeni, o dużej gęstości zaludnienia i utrudnia przewietrzanie tych terenów, co sprzyja powstawaniu zjawiska smogu. W 2017 r. przeważająca część województwa znajdowała się w zasięgu strefy przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀, natomiast w miastach odnotowano przekroczenia wartości poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ (zarówno 24 godzinnej, jak i rocznej) oraz rocznej wartości poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}. Na podstawie

Rys. 28. Ośrodki miejskie szczególnie podatne na zjawisko smogu na tle obszarów przekroczeń dopuszczalnego lub docelowego poziomu stężenia pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀

Źródło: Opracowanie własne BPPWŁ na podstawie danych WIOŚ



⁹⁰ W ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym: dla obszaru dorzecza Wisły i dla obszaru dorzecza Odry zidentyfikowano działania strategiczne techniczne i nietechniczne planowane do wdrożenia w I cyklu planistycznym (lata 2016-2021) oraz działania buforowe, których realizacja może rozpocząć się w I cyklu planistycznym.

⁹¹ Opracowanie własne BPPWŁ na podstawie Raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2018 r.

⁹² Bez NMLZO (niemetanowe lotne związki organiczne).

⁹³ Opracowanie własne BPPWŁ na podstawie Raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Biblioteka Monitoringu Środowiska Łódź 2018 r.

odnotowanych przekroczeń wartości poziomu docelowego i dopuszczalnego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 oraz pyłu zawieszzonego PM10 wskazano w województwie 32 miasta jako ośrodki szczególnie podatne na zjawisko SMOGU.

NIEKORZYSTNY KLIMAT AKUSTYCZNY

W województwie łódzkim istnieje ryzyko ekspozycji mieszkańców na hałas. Najbardziej znaczącym źródłem zanieczyszczenia hałasem jest transport drogowy. Strefa o wzmożonej ekspozycji na hałas drogowy zajmuje ok. 4% powierzchni województwa, jest zamieszkiwana przez ok. 2% ludności⁹⁴. Obecnie obserwuje się wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów osobowych i ciężarowych, co może wpłynąć negatywnie na klimat akustyczny województwa w przyszłości.

W związku z planowaną realizacją Centralnego Portu Komunikacyjnego w gminie Baranów (woj. mazowieckie), który ma powstać do 2027 r., przewiduje się pogorszenie warunków akustycznych, szczególnie dla gmin usytuowanych w północno-wschodniej części województwa.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z GOSPODARKĄ ODPADAMI

Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska jest stale wzrastająca ilość odpadów wytwarzanych zarówno w sektorze komunalnym (7,3% odpadów ogółem), jak i przemysłowym (92,7%), które mają negatywny wpływ na czystość wód, gleby i powietrza, a ich składowanie dodatkowo powoduje konieczność wyłączenia z użytkowania terenów pod składowiska oraz stwarza konflikty krajobrazowe.

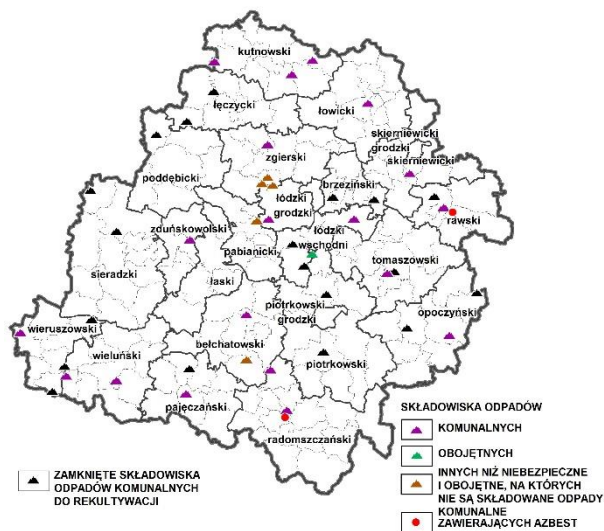
W okresie ostatnich 10 lat, w sektorze zagospodarowania odpadów komunalnych zaobserwowano korzystną tendencję wzrostu udziału odpadów zebranych selektywnie w zebranych ogółem do poziomu 30,6% (o 22 pp.) i jednocześnie spadku udziału odpadów deponowanych na składowiskach do poziomu 51,8% (o 30 pp.), natomiast w przypadku odpadów przemysłowych - niekorzystne tendencje w ich zagospodarowaniu, tj. spadku udziału odpadów poddanych odzyskowi do poziomu 5,8% (o 9 pp.), przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu udziału odpadów nieszkodliwianych przez składowanie (blisko 84%).

Potencjalnym źródłem zagrożenia dla środowiska są instalacje do przetwarzania odpadów⁹⁵. W ww. okresie nastąpił korzystny dla ochrony środowiska proces zmniejszania liczby funkcjonujących składowisk odpadów komunalnych (zamknięto ok. 60 składowisk nie spełniających wymogów ochrony środowiska i zrehabilitowano ok. 34 tereny składowisk zamkniętych). Nadal potencjalne zagrożenie dla środowiska stanowią pozostałe niezrehabilitowane tereny zamkniętych składowisk odpadów komunalnych, których na terenie województwa na początku 2019 r. było 19.

Duży problem dla środowiska stanowią niezrehabilitowane tereny składowisk odpadów, innych niż niebezpieczne i obojętne, na których nie były składowane odpady komunalne (w ostatnim czasie nie odnotowano żadnej zrehabilitowanej powierzchni). Wynika to przede wszystkim z trudności identyfikacji właścicieli terenów tych składowisk oraz brakiem na ten cel środków finansowych.

Rys. 29. Składowiska odpadów w województwie łódzkim w połowie 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne BPPWL



⁹⁴ Ocena stanu klimatu akustycznego województwa łódzkiego na podstawie map akustycznych. WIOŚ, 2018 r.

⁹⁵ Możliwość realizacji inwestycji związanych ze składowaniem i przetwarzaniem odpadów powinna być uzależniona od decyzji środowiskowych. Inwestycje te powinny być realizowane zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz.U. z 2013 r., poz. 523).

W celu minimalizowania zagrożeń dla środowiska wynikających z gospodarki odpadami, do instalacji temu służących sukcesywnie wprowadzane są nowoczesne technologie przetwarzania odpadów, ze szczególnym naciskiem na ich ponowne wykorzystanie.

Źródłem potencjalnego zagrożenia dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi są również wyroby zawierające azbest, które po zinwentaryzowaniu, są unieszkodliwiane poprzez składowanie na przeznaczonych do tego celu 2 składowiskach (Płoszów – gm. Radomsko i Pukinin – gm. Rawa Mazowiecka). Proces oczyszczania województwa z azbestu wymaga zintensyfikowania działań, ponieważ w II połowie 2019 r. pozostało do unieszkodliwienia jeszcze ponad 94% zinwentaryzowanych odpadów.

Potencjalne zagrożenia dla środowiska wynikają również z niskiego poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców województwa, skutkującego m.in. niezadowalającym poziomem selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, powstawaniem „dzikich wysypisk”, w tym zanieczyszczaniem wyrobisk poeksploatacyjnych oraz używaniem odpadów jako opału, zatruwając w ten sposób powietrze toksynami.

RYZIKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII

Według dostępnych materiałów Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi na terenie województwa łódzkiego w 2018 r. zlokalizowanych było: 7 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR), 22 zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR). Poza tym na terenie województwa łódzkiego zlokalizowane jest 56 pozostałych zakładów, w których występują substancje niebezpieczne w ilościach mogących spowodować występowanie zagrożeń dla środowiska również poza ich terenem.⁹⁶

Oprócz wymienionych zakładów w regionie istnieje kilkaset stacji paliw, co również stwarza ryzyko wystąpienia awarii groźnych dla zdrowia i życia ludzi oraz środowiska.

Według danych Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi transport materiałów niebezpiecznych o różnej zawartości (chemikalia, gazy, farby, rozcieńczalniki, materiały wybuchowe, ługi itp.) jest prowadzony na autostradach, drogach ekspresowych, odcinkach dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych i lokalnych przebiegających przez województwo. Oprócz dróg kołowych materiały niebezpieczne są przewożone liniami i magistralami kolejowymi. Poza opisanym powyżej transportem materiałów niebezpiecznych, ma miejsce transport magistralny różnego rodzaju rurociągami.

Centralne położenie regionu powoduje, że jego obszar jest szczególnie narażony na możliwość wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, które mogą być spowodowane intensywnym przewozem substancji niebezpiecznych szlakami drogowymi i kolejowymi. Obecnie za najbardziej niebezpieczne uważa się węzeł kolejowy Łódź – Olechów oraz stację kolejową Zduńska Wola (Karsznice).

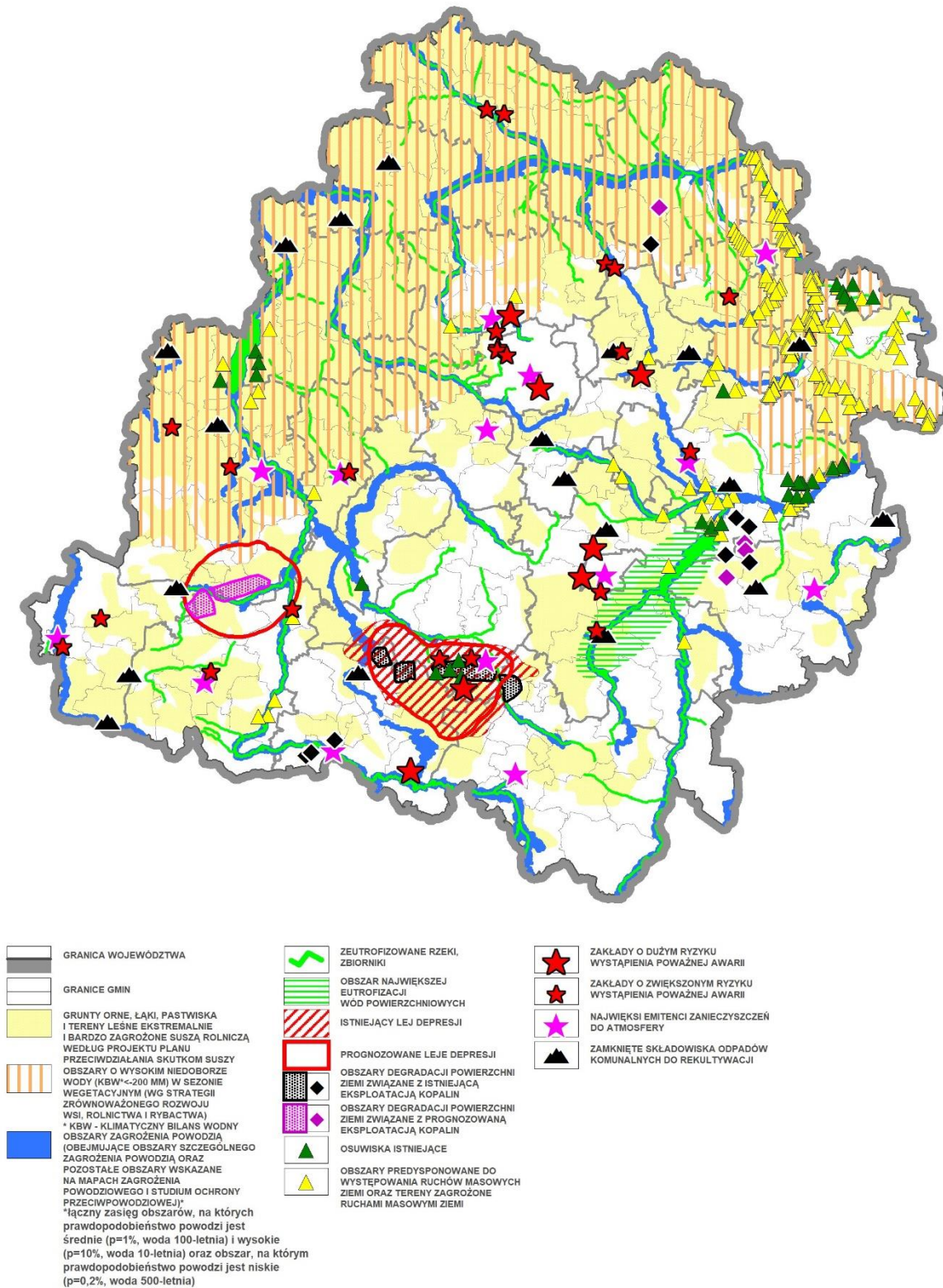
W związku z przewozem substancji niebezpiecznych w latach 2010-2016 zarejestrowano 16 różnego rodzaju zdarzeń w transporcie drogowym i kolejowym z udziałem materiałów niebezpiecznych. Jest to liczba niewielka, zwłaszcza przy wzroście liczby przewozów ładunków niebezpiecznych.

Mimo to, w zakresie przechowywania i transportu materiałów niebezpiecznych, na terenie województwa za najbardziej istotne zagrożenie dla człowieka i środowiska należy uznać stale wzrastającą częstotliwość przewozu substancji i materiałów niebezpiecznych po drogach i liniach kolejowych województwa, podyktowaną wzrostem gospodarczym. Transport ten często odbywa się po drogach niskiej jakości i przez obszary gęsto zaludnione. Brak obwodnic drogowych wokół miast uniemożliwia wyprowadzenie przewozu materiałów niebezpiecznych z obszarów o dużej koncentracji ludności. Ponadto brakuje odpowiednio wyposażonych parkingów dla uszkodzonych pojazdów przewożących substancje niebezpieczne.

⁹⁶ Dane dotyczące zakładów, w których występują substancje niebezpieczne w ilościach mogących spowodować występowanie zagrożeń dla środowiska również poza ich terenem wg „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi”.

Rys.30. Problemy środowiska wynikające z zagrożeń

Źródło: BPPWŁ, KWSP, RZGW, KPZK, ISOK, KWB Bełchatów, Starostwa Powiatowe.



6. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STRATEGII

W przypadku braku realizacji dokumentu obowiązywać będzie Strategia przyjęta Uchwałą Nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013 r.

Potencjalne zmiany stanu środowiska, zarówno poprzez wdrażanie kierunków działań Strategii, jak i w przypadku odstąpienia od nich, w dużej mierze warunkowane będą procesami zachodzącymi w przestrzeni województwa. Obowiązująca Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2020 zakładała, że regionalna polityka rozwoju będzie realizowana w dwóch płaszczyznach: horyzontalnej (odnoszącej się do obszaru całego województwa, obejmującej trzy filary: spójność gospodarczą, społeczną i przestrzenną) oraz terytorialno-funkcjonalnej (realizowanej na terenie obszarów miejskich, obszarów wiejskich oraz wyspecjalizowanych obszarów funkcjonalnych). Dokument porusza wiele aspektów, m.in. problematykę związaną z ochroną środowiska, a kierunki działań zapewniają zrównoważony rozwój regionu.

Ze względu na kończący się okres obowiązywania obecnej Strategii oraz przyjęcie po 2010 r. kluczowych dokumentów strategicznych szczebla:

- europejskiego: Polityki Spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027 (5 celów polityki spójności wspieranych przez EFRR i EFS+⁹⁷: 1. Bardziej inteligentna Europa – dzięki innowacjom, cyfryzacji, transformacji gospodarczej oraz wsparciu dla małych i średnich przedsiębiorstw; 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa – inwestująca w transformację sektora energetycznego, w odnawialne źródła energii oraz walkę ze zmianą klimatu; 3. Lepiej połączona Europa - z siecią transportu strategicznego i siecią cyfrową; 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, realizująca cele europejskiego filaru praw socjalnych i inwestująca w wysokiej jakości zatrudnienie, edukację, umiejętności, integrację społeczną i równy dostęp do opieki zdrowotnej; 5. Europa bliżej obywateli dzięki wsparciu lokalnych strategii rozwoju i zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich w całej Europie⁹⁸),
- krajowego: Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030⁹⁹, Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR)¹⁰⁰, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)¹⁰¹,
- regionalnego (Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi¹⁰²);

niektóre jej zapisy nie są spójne z przyjętą polityką na różnych poziomach i dlatego zachodzi konieczność dostosowania ich do zaktualizowanych dokumentów.

Jednym z elementów Prognozy jest analiza stanu w przypadku braku realizacji założeń Strategii, tzw. wariantu „0”. Ocena ta odnosi się do czysto hipotetycznej sytuacji, jaka mogłaby mieć miejsce w sytuacji, gdyby odstąpiono od aktualizacji Strategii, tym samym ze wsparcia, jakie niesie ze sobą opracowanie tego dokumentu. Skonkretyzowane w sferze przestrzennej, dla której celem strategicznym jest Atrakcyjna i dostępna przestrzeń, wyzwania i problemy rozwojowe (m.in. środowiskowe) oraz cele operacyjne i kierunki działań, w tym adaptacyjność do zmian klimatycznych, szeroko pojęta ochrona i kształtowanie krajobrazu czy racjonalizacja gospodarki odpadami, nie zostaną rozwiązane i zrealizowane.

Ponadto, o wdrażaniu celu horyzontalnego Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region będzie świadczyć racjonalne gospodarowanie przestrzenią. W przypadku odstąpienia od realizacji Strategii również w tym zakresie należy spodziewać się niekorzystnych zmian, skutkujących brakiem ładu przestrzennego, nieracjonalną gospodarką terenami czy słabym wdrażaniem koncepcji zrównoważonego rozwoju na wszystkich szczeblach administracji publicznej (mniejsze wykorzystanie instrumentów zlecania zadań publicznych z uwzględnieniem aspektów ekologicznych tzw. „zielonych zamówień”).

⁹⁷ EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus.

⁹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 maja 2018 r. ustanawiające wspólne przepisy Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz COM(2018) 375.

⁹⁹ Przyjęta przez Radę Ministrów 13 grudnia 2011 r. (Monitor Polski 2012, poz. 252).

¹⁰⁰ Przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. (Monitor Polski 2017, poz. 260).

¹⁰¹ Przyjęta przez Radę Ministrów 17 września 2019 r.

¹⁰² Przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego 28 sierpnia 2018 r. Uchwałą nr LV/679/18/ w sprawie uchwalenia „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi”.

Czynnikami bezpośrednio wywołującymi zmiany w środowisku w wyniku odstąpienia od realizacji celów strategicznych oraz celu horyzontalnego Strategii będą:

- fragmentacja środowiska przyrodniczego, w tym m.in. zmniejszenie bioróżnorodności,
- niewystarczająco spójny system obszarów chronionych województwa,
- niski udział obszarów objętych ochroną prawną,
- niekontrolowana suburbanizacja,
- degradacja powierzchni ziemi oraz powstanie leja depresji w przypadku uruchomienia wydobycia węgla brunatnego ze złoża Złoczew,
- degradacja krajobrazu,
- nadmierne zakwaszenie gleb,
- niedobór wód powierzchniowych,
- bardzo mała zdolność retencyjna zlewni,
- silnie zanieczyszczone i zeutrofizowane wody powierzchniowe,
- przestarzałe sieci wodociągowe i stacje uzdatniania wraz z ujęciami wody,
- niewystarczająco rozbudowane systemy kanalizacji,
- niewielki udział zakładów przemysłowych ponownie wykorzystujących oczyszczone ścieki do celów produkcyjnych,
- zmiany klimatyczne (upały, intensywne opady i burze, powodzie miejskie, podtopienia, wichury),
- utrudniona infiltracja wód opadowych,
- zmniejszanie powierzchni terenów błękitno-zielonej infrastruktury,
- zagrożenie i ryzyko powodziowe,
- bardzo niska jakość powietrza, szczególnie w miastach,
- niekorzystny klimat akustyczny,
- niezrekultywowane tereny składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne¹⁰³,
- wysoki udział odpadów przemysłowych składowanych w odpadach wytworzonych,
- odpady zawierające azbest,
- powstawanie „dzikich wysypisk”,
- niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców województwa m.in. w zakresie selektywnej zbiórki odpadów (w tym odpadów niebezpiecznych) oraz spalania odpadów,
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Natomiast, konsekwencjami zmian w środowisku w wyniku odstąpienia od realizacji celów strategicznych oraz celu horyzontalnego Strategii będzie:

- brak ciągłości systemu obszarów chronionych województwa oraz utrzymania jej z województwami sąsiednimi,
- niewielka powierzchnia obszarów prawnie chronionych,
- niewystarczająca ochrona walorów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej,
- zmniejszenie drożności korytarzy przewietrzających,
- zaburzanie i ograniczanie kształtowania stref ekotonowych,
- zmniejszenie lesistości województwa,
- pogłębianie procesu stepowienia na skutek zmniejszenia powierzchni zadrzewień i zakrzewień, zwłaszcza na obszarach o wysokim deficycie wody w sezonie wegetacyjnym ekstremalnie i bardzo zagrożonych suszą rolniczą,
- zmniejszenie liczby gatunków roślin i zwierząt, w tym rzadkich i zagrożonych wyginięciem oraz siedlisk przyrodniczych, w szczególności na obszarach objętych ochroną prawną,
- ograniczenie powierzchni terenów biologicznie czynnych, w tym trwałych użytków zielonych, zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- rozpraszanie zabudowy i brak ładu przestrzennego,
- degradacja krajobrazu i utrata różnorodności biologicznej skutkująca fragmentacją oraz postępującą presją urbanizacyjną, szczególnie w rejonach obszarów o najwyższych walorach przyrodniczo-krajobrazowych,

¹⁰³ Możliwość realizacji inwestycji związanych ze składowaniem i przetwarzaniem odpadów powinna być uzależniona od decyzji środowiskowych. Inwestycje te powinny być realizowane zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz.U. z 2013 r., poz. 523).

- degradacja walorów przyrodniczo-krajobrazowych m.in. w wyniku potencjalnej eksploatacji węgla brunatnego w rejonie Żłoczewa,
- zwiększona wrażliwość na skutki suszy,
- pogłębiający się niedobór wody,
- zwiększanie uciążliwości klimatycznych, szczególnie na obszarach zurbanizowanych (m.in. wyspa ciepła, zagrożenie lokalnymi podtopieniami, uciążliwe skutki długotrwałej suszy),
- zahamowanie rozwoju systemów błękitno-zielonej infrastruktury,
- spadek jakości gleb w wyniku nadmiernego nawożenia oraz stosowania środków ochrony roślin,
- niewystarczająca poprawa zasobów wód powierzchniowych,
- nasilenie eutrofizacji wód powierzchniowych,
- powolna i niewystarczająca poprawa jakości wód powierzchniowych,
- niewystarczająca poprawa zdolności retencyjnych zlewni,
- nieracjonalna gospodarka wodno-ściekowa oraz gospodarka odpadami stwarzające zagrożenie dla zasobów i jakości wód podziemnych (szczególnie w strefach ONO i OWO),
- niewystarczające niwelowanie zaburzonych warunków hydrologicznych w wyniku potencjalnej eksploatacji węgla brunatnego w rejonie Żłoczewa,
- niewystarczająco rozbudowane systemy kanalizacji,
- presja urbanizacyjna na tereny zagrożenia powodziowego,
- powolna poprawa jakości powietrza,
- kumulowanie się dużych ładunków szkodliwych substancji na niewielkiej przestrzeni, o dużej gęstości zaludnienia i niekorzystnych warunkach przewietrzania, sprzyjających powstawaniu zjawiska smogu,
- zahamowanie rozwoju proekologicznego transportu,
- zwiększanie uciążliwości akustycznych,
- niesprawne systemy selektywnej zbiórki odpadów,
- obciążanie środowiska odpadami komunalnymi,
- niska skuteczność usuwania odpadów zawierających azbest,
- zagrożenie związane ze składowaniem i transportem materiałów niebezpiecznych.

Wyrazem operacjonalizacji celów Strategii oraz stosowanego na poziomie krajowym podejścia projektowego będą Zintegrowane Przedsięwzięcia Strategiczne (ZPS). Przedsięwzięcia te są wyborem strategicznym i priorytetyzacją działań ujętych w ramach polityki horyzontalnej. Każde z przedsięwzięć pozwoli na zintegrowanie celów i kierunków działań sformułowanych w sferach: gospodarczej, społecznej, przestrzennej i zarządczej, co pozwoli na osiągnięcie efektu synergii w realizacji Strategii i dążeniu do zrównoważonego rozwoju województwa. Na 8 Zintegrowanych Przedsięwzięć Strategicznych, 3 związane są bezpośrednio z problematyką środowiska przyrodniczego (6. Minimalizacja zjawiska suszy oraz poprawa jakości wód powierzchniowych, 7. Czyste powietrze, 8. Zintegrowana gospodarka odpadami). W przypadku odstąpienia od realizacji Strategii, tym samym wskazanych w niej ZPS, przypuszczalnie nastąpi:

- zmniejszenie adaptacyjności do postępujących zmian klimatycznych, przyczyniających się do pogłębiania deficytu wód powierzchniowych regionu oraz negatywnie wpływających na rozwój rolnictwa,
- zahamowanie wzrostu świadomości społeczeństwa w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą,
- pogarszanie lokalnych warunków mikroklimatycznych wpływających na stan zdrowia mieszkańców regionu,
- zmniejszenie retencjonowania wód na obszarach zlewni,
- zwiększenie poziomu zanieczyszczenia wód powierzchniowych,
- brak kontynuacji uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej,
- nasilenie skutków zmian klimatycznych,
- zmniejszenie odporności regionu na klęski żywiołowe,
- zahamowanie rozwoju systemów błękitno-zielonej infrastruktury,
- zahamowanie rozwoju termomodernizacji budynków oraz wymiany nieefektywnych źródeł ciepła,
- wzrost niskiej emisji z sektora bytowo-komunalnego,
- wzrost emisji liniowej pochodzenia komunikacyjnego (samochodowego),
- niedoinwestowanie taboru niskoemisyjnego,
- zahamowanie rozwoju węzłów przesiadkowych oraz systemów elektromobilności,

- zahamowanie rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE),
- brak przyrostu stref zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych w miastach,
- zahamowanie rozwoju systemów monitorowania poziomu zanieczyszczenia powietrza,
- pogarszanie jakości życia mieszkańców regionu, w efekcie stanu ich zdrowia,
- nieracjonalne wydatkowanie środków na cele związane z ogrzewaniem domów,
- zahamowanie rozwoju sektora materiałów budowlanych, zwłaszcza w zakresie termomodernizacji, technologii oczyszczania powietrza czy eko-budownictwa,
- zmniejszenie atrakcyjności przestrzeni do zamieszkania oraz spędzania wolnego czasu w miastach,
- zmniejszenie wykorzystania odpadów jako źródła surowców oraz energii,
- niesprawny system zbierania, segregowania i przetwarzania odpadów,
- zahamowanie tempa rekultywacji zamkniętych składowisk odpadów komunalnych oraz likwidacji miejsc nielegalnego składowania odpadów (tzw. dzikich wysypisk),
- ograniczenie rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zwiększenie ilości odpadów trafiających do środowiska,
- zwiększenie powierzchni zajmowanych przez składowiska i pogorszenie lokalnych walorów krajobrazowych.

Zapewnienie optymalnych warunków środowiskowych w województwie jest możliwe przy uznaniu ochrony środowiska za jeden z kluczowych celów rozwojowych, któremu towarzyszyć będzie delegowanie odpowiednich środków finansowych. W sytuacji braku realizacji Strategii może nastąpić zaostrzenie konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska a rozwojem regionu oraz doprowadzić do zahamowania korzystnych przemian dla środowiska, w tym degradacji walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych.

V. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ STRATEGII NA ŚRODOWISKO ORAZ OBSZARY NATURA 2000

1. ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ STRATEGII NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Zgodnie z przyjętą metodologią ocenę wpływu zapisów Strategii na środowisko przeprowadzono z uwzględnieniem sposobu i charakteru ich oddziaływania. W ocenie macierzowej przyjęto założenie, że realizacja zapisów Strategii będzie przebiegała z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technologii, minimalizując tym samym stopień negatywnego oddziaływania na środowisko.

Na podstawie przygotowanych macierzy oceny (tab. 6, 7, 8, 9) opracowano zestawienia w formie tabelarycznej prezentujące łączną ocenę wpływu na środowisko kierunków działań wskazanych w Strategii w ramach sfer – celów strategicznych, celów operacyjnych i celu horyzontalnego (tab. 10, 11, 12, 13).

W macierzach oceny (tab. 6, 7, 8, 9) zastosowano następujące oznaczenia:

Sposób oddziaływania	
	Pozytywny
	Negatywny
	Minimalny negatywny
	Zmienny (pozytywny, z wyjątkiem etapu realizacji, dla którego prognozuje się możliwe oddziaływanie negatywne)
	Brak wpływu
Charakter oddziaływania	
Bezpośredniość oddziaływania	
B	Bezpośrednie
P	Pośrednie
W	Wtórne ¹⁰⁴
Czas trwania oddziaływania	
D	Długoterminowe
SR	Średnioterminowe
K	Krótkoterminowe
Częstotliwość oddziaływania	
S	Stałe
C	Chwilowe

Biorąc pod uwagę wyniki uzyskanej oceny przygotowano syntetyczną analizę sposobu i charakteru oddziaływania celów operacyjnych i horyzontalnego na poszczególne komponenty środowiska, wskazując najbardziej i najmniej obciążone oddziaływaniem negatywnym (Załącznik 3).

W kolejnym etapie opracowania analizy, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska (receptorów oddziaływania), przygotowano szczegółowy opis potencjalnych oddziaływań pozytywnych i negatywnych wraz z propozycją rozwiązań mających na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym potencjalnych inwestycji.

¹⁰⁴ Nie zostało zidentyfikowane na etapie oceny.

Tab. 6. Ocena wpływu kierunków działań w ramach celów operacyjnych Strategii na poszczególne wybrane komponenty środowiska wraz z łączną oceną wpływu sfery gospodarczej

1. SFERA GOSPODARCZA – CEL STRATEGICZNY: NOWOCZESNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA																
Wybrane komponenty środowiska, (receptory oddziaływania)	Powierzchnia ziemi	Gleby	Zasoby naturalne	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Klimat	Powietrze	Roślinność	Zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Ciągłość układów przyrodniczych	Obszary chronione w tym Natura 2000	Zabytki	Krajobraz	Dobra materialne	Ludzie
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kierunki działań (źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 1.1. ZWIĘKSZENIE POTENCJAŁU BADAWCZEGO I INNOWACYJNEGO															
1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
1.1.2. Intensyfikacja współpracy między B+R a przedsiębiorcami	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
Kierunki działań (źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 1.2. PODNOSZENIE JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO															
1.2.1. Poprawa atrakcyjności łódzkich uczelni	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
1.2.3. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
Kierunki działań (źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 1.3. WSPARCIE ROZWOJU MŚP I SEKTORA ROLNEGO															
1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
1.3.2. Wspieranie usieciowienia MŚP	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
1.3.3. Poprawa efektywności i sprawności działania IOB	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
1.3.4. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego	x	x	x	B D S	x	P D S	B D S	P D S	P D S	B D S	x	x	x	B D S	P D S	P D S
Kierunki działań (źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 1.4. WZMACNIANIE GOSPODARCZYCH PRZEWAĞ KONKURENCYJNYCH															
1.4.1. Wykorzystanie istniejących i kształtujących się potencjałów stymulujących rozwój gospodarczy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
1.4.2. Rozwój inteligentnych specjalizacji regionalnych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S

Tab. 7. Ocena wpływu kierunków działań w ramach celów operacyjnych Strategii na poszczególne wybrane komponenty środowiska wraz z łączną oceną wpływu sfery społecznej

2. SFERA SPOŁECZNA – CEL STRATEGICZNY: OBYWATELSKIE SPOŁECZEŃSTWO RÓWNYCH SZANS																
Wybrane komponenty środowiska, (receptory oddziaływania)	Powierzchnia ziemi	Gleby	Zasoby naturalne	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Klimat	Powietrze	Roślinność	Zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Ciągłość układów przyrodniczych	Obszary chronione w tym Natura 2000	Zabytki	Krajobraz	Dobra materialne	Ludzie
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kierunki działań (źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 2.1. ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO															
2.1.1. Budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	B D S
2.1.2. Rozwój sektora organizacji pozarządowych i wolontariatu	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	B D S
2.1.3. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, sportu, turystyki i rekreacji	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	P D S
2.1.4. Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	B D S	B D S
Kierunki działań (źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 2.2. POPRAWA STANU ZDROWIA MIESZKAŃCÓW															
2.2.1. Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	B D S	B D S
2.2.2. Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	B D S	B D S
2.2.3. Rozwój usług w zakresie opieki długoterminowej i psychiatrycznej	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	B D S
Kierunki działań (źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 2.3. OGRANICZENIE SKALI UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO															
2.3.1. Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem	x	x	x	P D S	P D S	P D S	P D S	x	x	x	x	x	x	x	B D S	B D S
2.3.2. Rozwój usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	B D S
2.3.3. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S

Tab. 8. Ocena wpływu kierunków działań w ramach celów operacyjnych Strategii na poszczególne wybrane komponenty środowiska wraz z łączną oceną wpływu sfery przestrzennej

3. SFERA PRZESTRZENNA – CEL STRATEGICZNY: ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ																
Wybrane komponenty środowiska, (receptory oddziaływania)	Powierzchnia ziemi	Gleby	Zasoby naturalne	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Klimat	Powietrze	Roślinność	Zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Ciągłość układów przyrodniczych	Obszary chronione w tym Natura 2000	Zabytki	Krajobraz	Dobra materialne	Ludzie
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kierunki działań (Źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA															
3.1.1. Poprawa jakości powietrza	B D S	B D S	x x	x x	x x	P D S	P D S	B D S	B K S	B D S	P D S	P D S	x D S	B D S	B D S	P D S
3.1.2. Poprawa jakości wód	B SR C	B SR C	x x	B D S	B D S	P D S	P D S	B SR S	B K C	B SR C	B K C	B K C	x D S	B D S	B D S	P D S
3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S
3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B SR S	B SR C	B SR S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S
Kierunki działań (Źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU															
3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B K C	B K C	x x	B K C	P K C	x x	x x	B K C	B K C	B K C	x x	x x	B D S	B D S	B D S	B D S
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S
Kierunki działań (Źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ															
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S
3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S
3.3.3. Zwiększenie dostępności lotniczej regionu	x x	x x	x x	x x	x x	P D S	B K S	x K C	B K C	B x C	x x	x x	x x	x x	B D S	B D S
3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	x x	x x	P D S	B D S	B D S	B D S
3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	x D S	B D S	B D S	B D S
Kierunki działań (Źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO															
3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S
3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego	B K S	B D S	B D S	x x	x x	P D S	B D S	B SR S	B SR S	B SR S	B D S	B SR S	B SR S	B SR S	B D S	P D S
3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S

3. SFERA PRZESTRZENNA – CEL STRATEGICZNY: ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ																
Wybrane komponenty środowiska (receptory oddziaływania)	Powierzchnia ziemi	Gleby	Zasoby naturalne	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Klimat	Powietrze	Roślinność	Zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Ciągłość układów przyrodniczych	Obszary chronione w tym Natura 2000	Zabytki	Krajobraz	Dobra materialne	Ludzie
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kierunki działań (Źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI															
3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	x	x	B D S	B D S	P D S
3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S
3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B D S	B D S	B D S	x	x	x	x	D S	K S	B D S	B D S	x	x	D S	B D S	P D K C
Kierunki działań (Źródła generujące oddziaływania)	CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH															
3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B K S	B K S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	B D S	P D S
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B SR S	B SR S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	B D S	B D S	P D S

Tab. 9. Ocena wpływu na poszczególne wybrane komponenty środowiska kierunków działań w ramach celu horizontalnego: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region,

4. SFERA ZARZĄDZANIA ROZWOJEM																
Wybrane komponenty środowiska (receptory oddziaływania)	Powierzchnia ziemi	Gleby	Zasoby naturalne	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Klimat	Powietrze	Roślinność	Zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Ciągłość układów przyrodniczych	Obszary chronione w tym Natura 2000	Zabytki	Krajobraz	Dobra materialne	Ludzie
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Kierunki działań (Źródła generujące oddziaływania)	CEL HORIZONTALNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION															
a. Podnoszenie wiedzy i umiejętności z zakresu planowania i zarządzania rozwojem pracowników administracji samorządowej wszystkich szczebli	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	B D S
b. Upowszechnianie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu rozwojem	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	B D S
c. Wzmacnianie współpracy i partnerstwa samorządów	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	P D S	B D S
d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	B D S	B D S	x	B D S	P D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	x	x	B D S	B D S	B D S

Podsumowujące oceny wpływu celów, kierunków działań zapisanych w Strategii na środowisko tego obszaru.

Tab. 10. Ocena wpływu na środowisko sfery gospodarczej, celów operacyjnych i kierunków działań Strategii

1. SFERA GOSPODARCZA – CEL STRATEGICZNY: NOWOCZESNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA										
CEL OPERACYJNY	1.1. ZWIĘKSZENIE POTENCJAŁU BADAWCZEGO I INNOWACYJNEGO									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
1.1.2. Intensyfikacja współpracy między B+R a przedsiębiorcami	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
ŚREDNIA	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
CEL OPERACYJNY	1.2. PODNOSZENIE JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
1.2.1. Poprawa atrakcyjności łódzkich uczelni	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
1.2.3. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
ŚREDNIA	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
CEL OPERACYJNY	1.3. WSPARCIE ROZWOJU MŚP I SEKTORA ROLNEGO									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
1.3.2. Wspieranie usieciowienia MŚP	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
1.3.3. Poprawa efektywności i sprawności działania IOB	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
1.3.4. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego	2,00	12,50	0,00	0,00	7,00	43,75	0,00	0,00	7,00	43,75
ŚREDNIA	2,00	12,50	0,00	0,00	1,75	10,94	0,00	0,00	12,25	76,56
CEL OPERACYJNY	1.4. WZMACNIANIE GOSPODARCZYCH PRZEWAĞ KONKURENCYJNYCH									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
1.4.1. Wykorzystanie istniejących i kształtujących się potencjałów stymulujących rozwój gospodarczy	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
1.4.2. Rozwój inteligentnych specjalizacji regionalnych	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
ŚREDNIA	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50

ŚREDNIA DLA CELU STRATEGICZNEGO: NOWOCZESNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
	6,00	12,50	0,00	0,00	1,75	2,73	0,00	0,00	40,25	84,77

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 11. Ocena wpływu na środowisko sfery społecznej, celów operacyjnych i kierunków działań Strategii

2. SFERA SPOŁECZNA – CEL STRATEGICZNY: OBYWATELSKIE SPOŁECZEŃSTWO RÓWNYCH SZANS										
CEL OPERACYJNY	2.1. ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
2.1.1. Budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
2.1.2. Rozwój sektora organizacji pozarządowych i wolontariatu	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
2.1.3. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, sportu, turystyki i rekreacji	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
2.1.4. Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
ŚREDNIA	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
CEL OPERACYJNY	2.2. POPRAWA STANU ZDROWIA MIESZKAŃCÓW									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
2.2.1. Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
2.2.2. Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
2.2.3. Rozwój usług w zakresie opieki długoterminowej i psychiatrycznej	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
ŚREDNIA	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
CEL OPERACYJNY	2.3. OGRANICZENIE SKALI UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
2.3.1. Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem	6,00	37,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,00	62,50
2.3.2. Rozwój usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług)	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
2.3.3. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej	1,00	6,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,00	93,75
ŚREDNIA	3,00	18,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,00	81,25

Wpływ na środowisko										
---------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ŚREDNIA DLA CELU STRATEGICZNEGO: OBYWATELSKIE SPOŁECZEŃSTWO RÓWNYCH SZANS	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
	7,67	14,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45,67

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 12. Ocena wpływu na środowisko sfery przestrzennej, celów operacyjnych i kierunków działań Strategii

3. SFERA PRZESTRZENNEJ – CEL STRATEGICZNY: ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ										
CEL OPERACYJNY	3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
3.1.1. Poprawa jakości powietrza	6,00	37,50	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00	37,50	4,00	25,00
3.1.2. Poprawa jakości wód	6,00	37,50	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00	50,00	2,00	12,50
3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	14,00	87,50	0,00	0,00	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00
3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	8,00	50,00	0,00	0,00	4,00	25,00	4,00	25,00	0,00	0,00
ŚREDNIA	8,50	53,13	0,00	0,00	1,50	9,38	4,50	28,13	1,50	9,38
CEL OPERACYJNY	3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	4,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,00	43,75	5,00	31,25
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	8,00	50,00	0,00	0,00	5,00	31,25	3,00	18,75	0,00	0,00
ŚREDNIA	6,00	37,50	0,00	0,00	2,50	15,63	5,00	31,25	2,50	15,63
CEL OPERACYJNY	3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	2,00	12,50	9,00	56,25	4,00	25,00	1,00	6,25	0,00	0,00
3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	4,00	25,00	8,00	50,00	4,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.3.3. Zwiększenie dostępności lotnicznej regionu	2,00	12,50	0,00	0,00	3,00	18,75	0,00	0,00	11,00	68,75
3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	5,00	31,25	0,00	0,00	9,00	56,25	0,00	0,00	2,00	12,50
3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	2,00	12,50	3,00	18,75	10,00	62,50	0,00	0,00	1,00	6,25
ŚREDNIA	3,00	18,75	4,00	25,00	6,00	37,50	0,20	1,25	2,80	17,50
CEL OPERACYJNY	3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO									

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	1,00	6,25	14,00	87,50	0,00	0,00	1,00	6,25	0,00	0,00
3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego	4,00	25,00	0,00	0,00	3,00	18,75	7,00	43,75	2,00	12,50
3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	4,00	25,00	1,00	6,25	11,00	68,75	0,00	0,00	0,00	0,00
ŚREDNIA	3,00	18,75	5,00	31,25	4,67	29,17	2,67	16,67	0,67	4,17
CEL OPERACYJNY	3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	2,00	12,50	7,00	43,75	5,00	31,25	0,00	0,00	2,00	12,50
3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	16,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	1,00	6,25	2,00	12,50	6,00	37,50	1,00	6,25	6,00	37,50
ŚREDNIA	6,33	39,58	3,00	18,75	3,67	22,92	0,33	2,08	2,67	16,67
CEL OPERACYJNY	3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	2,00	12,50	0,00	0,00	2,00	12,50	0,00	0,00	12,00	75,00
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	1,00	6,25	1,00	6,25	3,00	18,75	0,00	0,00	11,00	68,75
ŚREDNIA	1,50	9,38	0,50	3,13	2,50	15,63	0,00	0,00	11,50	71,88
ŚREDNIA DLA CELU STRATEGICZNEGO: OBYWATELSKIE SPOŁECZEŃSTWO RÓWNYCH SZANS	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
	15,33	29,51	7,50	13,02	11,83	21,70	6,33	13,23	9,67	22,53

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 13. Ocena wpływu na środowisko kierunków działań celu horyzontalnego Strategii

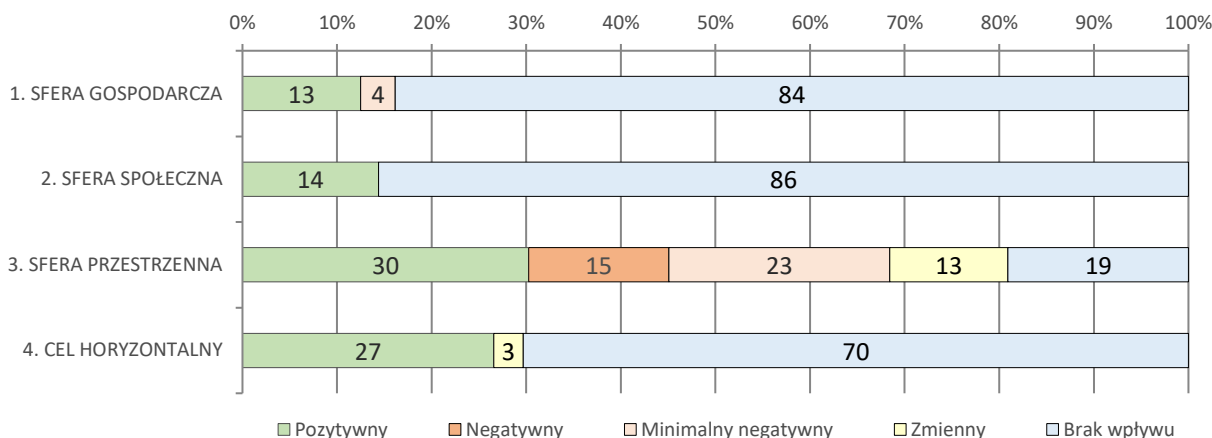
CEL HORYZONTALNY	EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION									
Kierunki działań	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
a. Podnoszenie wiedzy i umiejętności z zakresu planowania i zarządzania rozwojem pracowników administracji samorządowej wszystkich szczebli	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
b. Upowszechnianie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu rozwojem	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
c. Wzmacnianie współpracy i partnerstwa samorządów	2,00	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	87,50
d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	11,00	68,75	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00	12,50	3,00	18,75
ŚREDNIA DLA CELU HORYZONTALNEGO: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
	4,25	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	11,25	87,50

Źródło: opracowanie własne.

Interpretując udział poszczególnych rodzajów wpływu kierunków działań Strategii na wybrane komponenty, należy uznać, że **zapisy SRWŁ 2030 w większości pozostają bez wpływu** na komponenty środowiska (rys. 31). Oznacza to, że potencjalne działania wynikające z ich realizacji nie ingerują w środowisko przyrodnicze. Wynika to z faktu, że **kierunki działań formułowane są z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju**. Ponadto Strategia jest dokumentem formułującym zapisy na dużym poziomie ogólności, a większość kierunków działań dotyczy aspektów społeczno-gospodarczych, dla których realizacja będzie miała **charakter nieinwestycyjny**.

Dlatego też **brak wpływu w największym stopniu dotyczy kierunków działań ze sfery gospodarczej (84%), społecznej (86%) oraz celu horyzontalnego (70%)**, dla których kolejnym zidentyfikowanym znaczącym oddziaływaniem był wpływ pozytywny na środowisko. Znacznie **większe zróżnicowanie rodzajów oddziaływań wykazują kierunki działań w sferze przestrzennej**, której wpływ na poszczególne komponenty środowiska ma przede wszystkim charakter pozytywny (30%), jednak odnotowano również istotny udział oddziaływań o charakterze minimalnie negatywnym (23%), negatywnym (15%) i zmiennym (13%). Zróżnicowanym wpływem odznaczają się kierunki w ramach sfery przestrzennej, których realizacja będzie związana z rozwojem infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Najbardziej inwazyjne w stosunku do komponentów środowiska są kierunki działań zapisane w ramach celów operacyjnych: 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej oraz 3.4. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego. W tych kierunkach działania nastawione będą na budowę infrastruktury transportowej oraz elektroenergetycznej. Inwestycje z tych dziedzin, wkraczając w tereny dotąd niezainwestowane, mogą potencjalnie skutkować przekształceniami komponentów środowiska. Jednocześnie należy podkreślić **przewagę wpływów o charakterze pozytywnym** oraz zmiennym na komponenty środowiska w ramach kierunków działań w celach operacyjnych 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska oraz 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu.

Rys. 31. Udział poszczególnych rodzajów wpływu kierunków działań Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach sfer i celu horyzontalnego

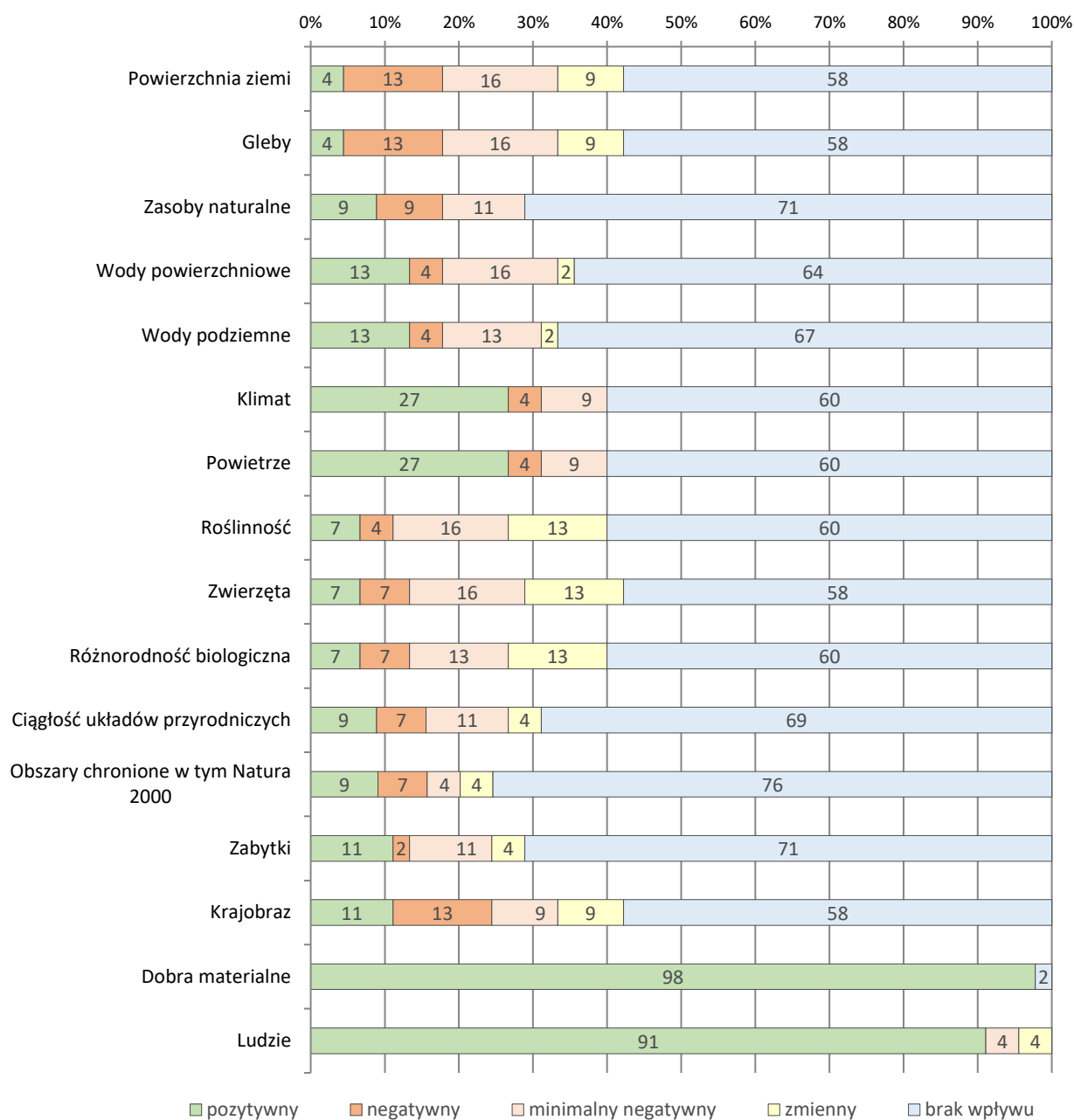


Źródło: opracowanie własne.

W wyniku przeprowadzonej analizy wpływu kierunków działań Strategii na 16 komponentów środowiska stwierdzono, iż **zapisy kierunkowe najbardziej pozytywnie będą oddziaływały na dobra materialne (98%) oraz ludzi (91%)** (rys.2). Istotny pozytywny wpływ zapisów SRWŁ 2030 pojawia się przy komponentach: powietrze oraz klimat (po 27%). W pozostałych 12 komponentach pozytywny wpływ na środowisko zawiera się w przedziale od 4% do 13%. Ponadto ustalenia Strategii w znacznym stopniu charakteryzują się **brakiem wpływu na większość analizowanych komponentów**, który kształtuje się w przedziale 58% - 76%.

Zapisy Strategii będą wywierały najbardziej negatywny wpływ na komponenty: powierzchnia ziemi (13%), gleby (13%) i krajobraz (13%). Dla reszty komponentów negatywny wpływ przyjmuje wartości od 4% do 9%. Zidentyfikowano również wpływ minimalny negatywny dla prognozowanych oddziaływań na roślinność, zwierzęta, wody powierzchniowe, powierzchnię ziemi i gleby (po 16%). Natomiast w odniesieniu do pozostałych 11 komponentów zawiera się on w przedziale do 13%. Niewielki wpływ zapisów SRWŁ 2030 na każdy element środowiska odnotowano dla oddziaływania zmiennego (od 0% do 13%).

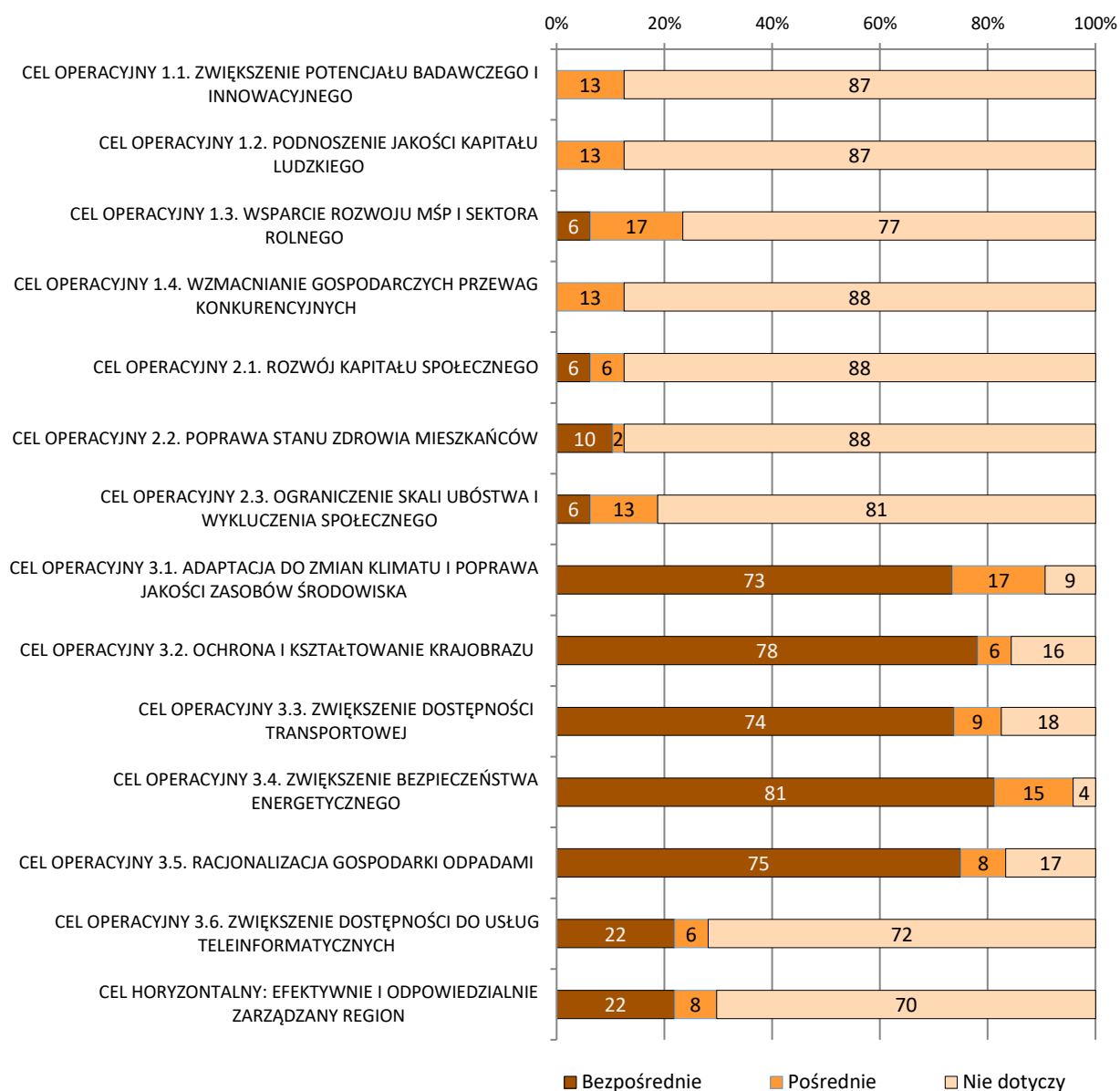
Rys. 32. Rodzaj wpływu kierunków działań Strategii na wybrane komponenty środowiska



Źródło: opracowanie własne.

Analizując bezpośrednio oddziaływań należy uznać, że oddziaływania o charakterze bezpośrednim będą dotyczyły tych celów operacyjnych, w ramach których przewidziane kierunki działań będą wiązały się z realizacją inwestycji o charakterze infrastrukturalnym. Dotyczy to zapisów, celów operacyjnych sfery przestrzennej: 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 3.5. Udział oddziaływań bezpośrednich kształtuje się w tych celach na poziomie od 73% do 81%. Pośredni wpływ na środowisko dość wyraźnie zaznacza się w celach 1.3. (17%), 3.1. (17%), 3.4. (15%), 1.4. (13%). Na etapie oceny żaden zapis Strategii nie generuje oddziaływań wtórnych.

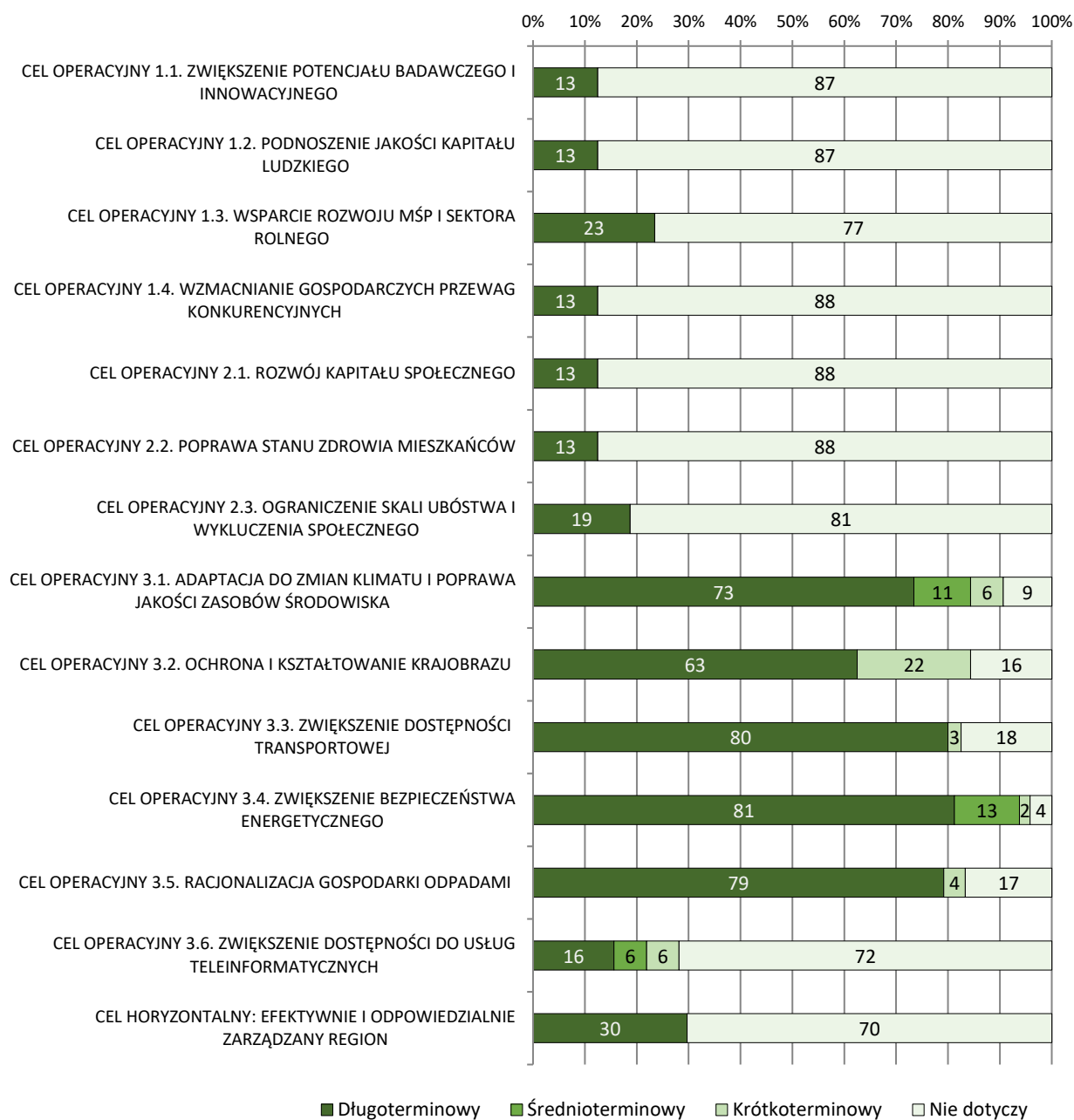
Rys.33. Bezpośredniość oddziaływań na środowisko zapisów Strategii



Źródło: opracowanie własne.

Pod względem **czasu trwania**, oddziaływania mają głównie charakter długoterminowy, utrzymują się tak długo, jak długo funkcjonuje dana inwestycja bądź przedsięwzięcie. Stąd przewaga oddziaływań długoterminowych najbardziej uwidacznia się w celach operacyjnych sfery przestrzennej (od 3.1. do 3.6). Oddziaływania o krótszym horyzoncie czasowym, tj. średnioterminowe, zaznaczają się w celu 3.4. na poziomie 13%, natomiast krótkoterminowe, zidentyfikowane na poziomie 22%, mają największy udział w celu 3.2.

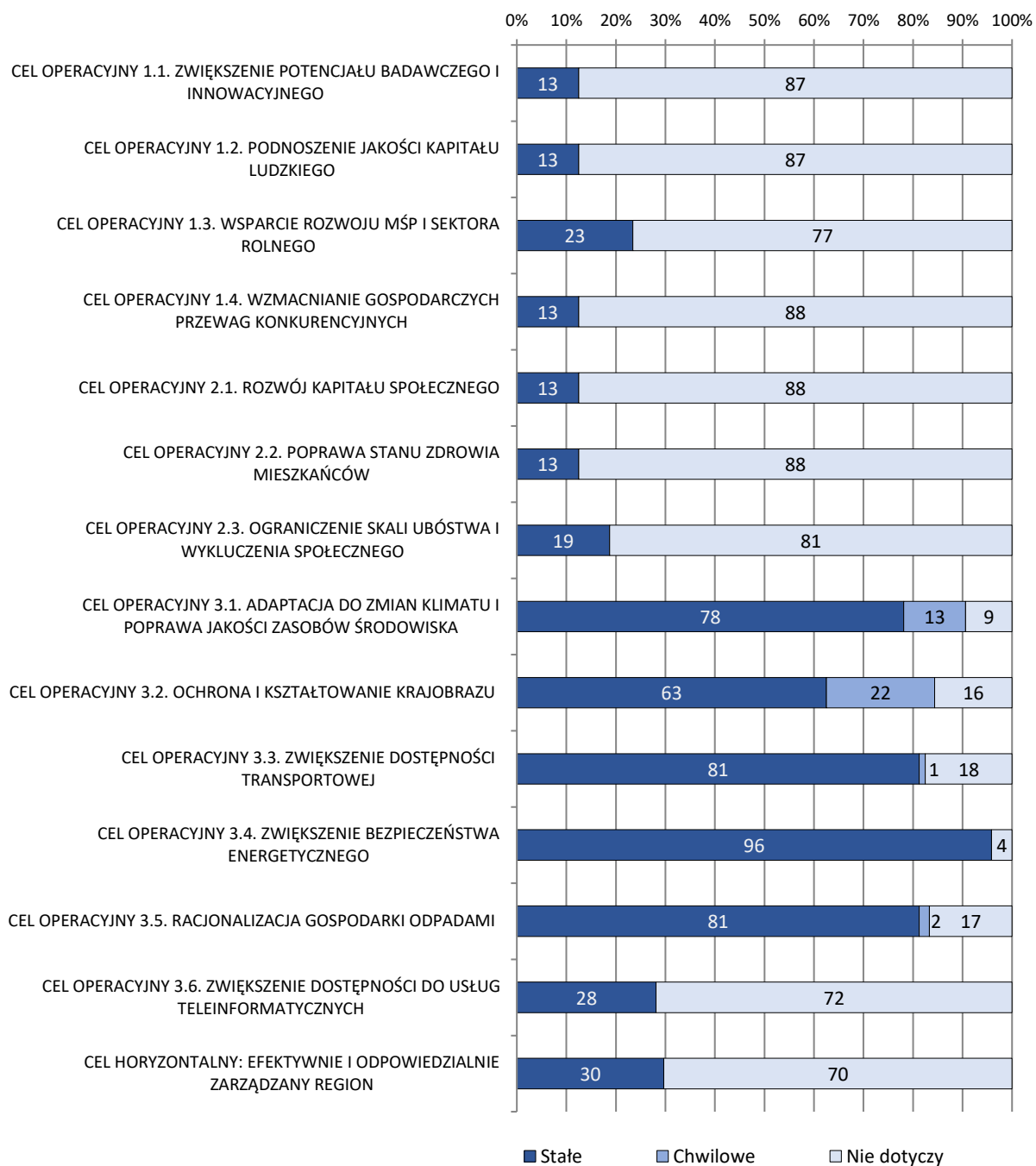
Rys.34. Czas trwania oddziaływań na środowisko zapisów Strategii



Źródło: opracowanie własne.

Biorąc pod uwagę **częstotliwość oddziaływania** należy uznać, że w celach operacyjnych sfery gospodarczej (1.1.-1.4.), społecznej (2.1. – 2.3) i celu horyzontalnego **tylko niewielki odsetek oddziaływań ma charakter stały**. W przeciwieństwie do sfery przestrzennej, w której realizacja większości kierunków działań celów operacyjnych może potencjalnie generować stałe oddziaływanie, tzn. powodujące trwałe zmiany w środowisku. Marginalny pozostaje udział oddziaływań chwilowych, czyli np. związanych jedynie z przejściowym etapem trwania inwestycji, stwierdzony w celach sfery przestrzennej: od 3.1. do 3.3 i 3.5. na poziomie od 1% do 22 %. Należy jednak zauważyć, że trwałe zmiany w środowisku będą miały również wymiar pozytywny.

Rys. 35. Częstotliwość oddziaływań na środowisko ustaleń Strategii



Źródło: opracowanie własne.

1.1. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI, GLEBY, ZASOBY NATURALNE

W ramach realizacji celów i kierunków działań określonych w Strategii przewidywane jest wystąpienie równowagi pozytywnych i negatywnych potencjalnych oddziaływań na zasoby naturalne (odpowiednio po 4 kierunki działań). W przypadku gleb i powierzchni ziemi możemy mówić o przeważającym negatywnym oddziaływaniu (odpowiednio po 6 kierunków działań). Minimalnie negatywne oddziaływanie na komponenty zachodzić może w przypadku realizacji od około 11% (zasoby naturalne - 5 kierunków działań) do ponad 15% kierunków działań (powierzchnia ziemi i gleby - po 7 kierunków działań). Największy udział będzie mieć potencjalny brak wpływu kierunków działań Strategii - w przypadku powierzchni ziemi i gleb, po 26 każdy komponent (58%), a w przypadku zasobów naturalnych 32 kierunki działań (71%). Z kolei oddziaływania o charakterze zmiennym mogą pojawić się przy około 8% kierunków działań (powierzchnia ziemi i gleby, odpowiednio po 4 kierunki działań).

Powierzchnia ziemi, gleby i zasoby naturalne – potencjalne oddziaływania pozytywne

Pozytywny wpływ na zachowanie lub polepszenie dotychczasowego stanu powierzchni ziemi, gleb i zasobów naturalnych będą miały działania na rzecz atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni (Cel strategiczny 3). Bezpośredni pozytywny charakter oddziaływań na powierzchnię ziemi i gleby dotyczyć będzie m.in. przeciwdziałania skutkom suszy i zmniejszania niedoborów wody (3.1.3.), a także zmniejszania negatywnego wpływu odpadów na środowisko (3.5.2.). Powyższe kierunki działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu i poprawy jakości zasobów środowiska i racjonalizacji gospodarki odpadami, w sposób bezpośredni i długookresowy będą się przyczyniać do pozytywnych przekształceń systemu glebowego, rzeźby terenu oraz korzystnie wpływać na zasoby naturalne regionu. Oddziaływania te będą miały charakter stały.

Bezpośredni pozytywny wpływ na zasoby naturalne będą miały także kierunki działań skoncentrowane na przeciwdziałaniu skutkom suszy i zmniejszaniu niedoborów wody (3.1.3.), ograniczaniu skutków zjawisk ekstremalnych (3.1.4.), a także zwiększaniu wykorzystania OZE (3.4.3.) i zmniejszaniu negatywnego wpływu odpadów na środowisko (3.5.2.), przewidziane w ramach celów operacyjnych – zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego (3.4.) oraz racjonalizacja gospodarki odpadami (3.5.). Działania te zasadniczo będą wywoływać długookresowe efekty i trwałe skutki.

Powierzchnia ziemi, gleby i zasoby naturalne – potencjalne oddziaływania negatywne

Realizacja celów operacyjnych Strategii niewątpliwie będzie wywierała negatywny wpływ na powierzchnię ziemi, gleby oraz zasoby naturalne. Trudne do uniknięcia koszty postępu cywilizacyjnego ze szczególnie dużym natężeniem będą występować w przypadku realizacji kierunków działań związanych z celem strategicznym 3: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń, szczególnie w zakresie zwiększania dostępności transportowej (3.3.), bezpieczeństwa energetycznego (3.4.) i racjonalizacji gospodarki odpadami (3.5.).

Potencjalnie negatywne oddziaływania pojawiać się będą zarówno na etapie budowy, jak i późniejszej eksploatacji obiektów infrastruktury technicznej. Podczas realizacji inwestycji możliwe negatywne oddziaływanie na zasoby środowiska wynikać będzie głównie ze wzmożonego zapotrzebowania na materiały budowlane. Zwiększenie dostępności drogowej regionu (3.3.1.), włączenie w system szybkich połączeń kolejowych (3.3.2.) oraz zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych (3.3.5.) skutkować będzie fizyczną ingerencją w podłoże, a w konsekwencji przekształceniami gleb i form ukształtowania powierzchni ziemi, a także zajmowaniem m.in. terenów leśnych. Organizowanie zaplecza materiałowo-technicznego budowy, magazynowanie materiałów budowlanych, kruszyw i odpadów na czas realizacji inwestycji zmniejszy powierzchnię biologicznie czynną i obniży produktywność gleb na skutek ich zasklepienia. Negatywnym oddziaływaniem będzie także przekształcanie powierzchni biologicznie czynnych na skutek usuwania pokrywy glebowej na etapie prowadzonych inwestycji, dotyczących rozwoju strategicznego systemu elektroenergetycznego (3.4.1.), m.in. w rejonie Bełchatowa, Szczercowa i Złoczewa. W krajobrazie pojawią się liczne elementy antropogeniczne w postaci nasypów i rowów odwadniających, zmianie ulegną również dotychczasowe funkcje terenu. Potencjalne przekształcenia powierzchni ziemi będą miały trwały charakter.

Negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby może mieć także rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (3.5.1.), jak również kierunek działań związany z poprawą skuteczności oczyszczania województwa z azbestu (3.5.3.) poprzez budowę i rozbudowę składowisk do deponowania odpadów zawierających azbest.

Większość kierunków działań na rzecz atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni (Cel strategiczny 3) realizowanych będzie poprzez działania o charakterze bezpośrednim, długoterminowym i stałym.

Należy jednocześnie założyć, że w długookresowej perspektywie, w wyniku ingerencji na powierzchnię ziemi i gleby podejmowane będą działania rekultywacyjne, kompensujące szkody dla gleb, powierzchni ziemi i zasobów naturalnych. Po zakończeniu prac budowlanych likwidacji ulegną tymczasowe ciągi komunikacyjne, drogi techniczne (dojazdowe), place manewrowe i miejsca postojowe dla maszyn budowlanych oraz środków transportu.

Przewiduje się, że w wyniku realizacji zapisów Strategii, w zakresie komponentu zasoby naturalne nastąpi nieznaczna poprawa ich stanu. Natomiast w przypadku uruchomienia wydobycia węgla brunatnego ze złoża Złoczew zajdą bardzo wyraźne zmiany w krajobrazie, skutkujące m.in. znaczną degradacją powierzchni ziemi oraz gleb.

Rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym

Do najważniejszych środków prewencyjnych, minimalizujących negatywne oddziaływanie na gleby, powierzchnię ziemi i zasoby naturalne należą:

- ograniczanie do minimum przekształceń rzeźby terenu, np. poprzez maksymalne wykorzystanie naturalnych form terenu w fazie projektowania i planowania infrastruktury oraz podczas realizacji inwestycji (realizacja obiektów wkomponowanych w istniejący krajobraz);
- wdrażanie założeń gospodarki cyrkulacyjnej polegającej na racjonalizacji eksploatacji surowców naturalnych i wykorzystywaniu materiałów budowlanych;
- maksymalne ograniczanie ingerencji w tereny nieprzekształcone oraz przywracanie struktur glebowych i powierzchni terenu do stanu z okresu poprzedzającego wprowadzenie negatywnych zmian w komponentach;
- zmniejszanie znaczenia transportu samochodowego celem obniżania emisji spalin samochodowych i metali ciężkich przenikających do gleb poprzez kształtowanie racjonalnych rozwiązań multimodalnego i proekologicznego transportu pasażerskiego i towarowego (np. rozwój i usprawnianie systemu połączeń kolejowych w ramach propagowania systemu niskoemisyjnych środków transportu).

Tab. 14. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na powierzchnię ziemi

Potencjalne oddziaływanie pozytywne	
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
Potencjalne oddziaływanie negatywne	
3.3.1.	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.3.5.	Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
3.5.1.	Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
3.5.3.	Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu

Tab. 15. Wykaz kierunków działań zapisanych Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na glebę

Potencjalne oddziaływanie pozytywne	
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
Potencjalne oddziaływanie negatywne	
3.3.1.	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.3.5.	Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych

3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
3.5.1.	Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
3.5.3.	Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu

Tab. 16. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na zasoby naturalne

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.1.4.	Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
3.4.3.	Zwiększenie wykorzystania OZE
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.3.1.	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.3.5.	Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego

Źródło: opracowanie własne.

1.2. ODDZIAŁYWANIE NA WODY

Na ogólną liczbę 45 kierunków działań zapisanych w Strategii pozytywnie na wody powierzchniowe będzie oddziaływało 6 (13%). Brak oddziaływań zdiagnozowano dla 29 działań (64%), wpływ minimalny negatywny dla 7 (16%), zaś zmienny w 1 przypadku (2%). Działania mogące mieć negatywny wpływ dotyczą zaledwie 2 przypadków, co stanowi 4% ogólnej liczby.

W odniesieniu do wód podziemnych sytuacja przedstawia się bardzo podobnie, gdyż 6 działań (13% ogółu) ma pozytywny wpływ na środowisko. Wpływ negatywny zdiagnozowano dla 2 działań, minimalnie negatywny stwierdzono w 6 przypadkach (13%), zaś zmienny w 1 przypadku (2%). Największy udział, na poziomie 67% (30 przypadków), mają działania, które nie oddziałują na środowisko.

Wody powierzchniowe i podziemne – potencjalne oddziaływania pozytywne

Ustalono, że część kierunków działań wynikających ze Strategii będzie wpływać pozytywnie na jakość wód powierzchniowych i podziemnych, a ich przewidywane oddziaływania będą mieć w większości charakter bezpośredni, długoterminowy oraz stały.

Zasadniczy wpływ pozytywny na komponent wody podziemne związany będzie z realizacją kierunków działań polegających na: poprawie jakości wód (3.1.2.), przeciwdziałaniu skutkom suszy i zmniejszaniu niedoborów wody (3.1.3.), ograniczaniu skutków zjawisk ekstremalnych (3.1.4.), zmniejszaniu negatywnego wpływu odpadów na środowisko (3.5.2.), wsparciu dla grup społecznych i osób narażonych na ubóstwo i wykluczenie (2.3.1).

Pozytywny wpływ na wody będzie miało również wdrażanie kierunku działań polegającego na prowadzeniu zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego (d.) w ramach realizacji celu horyzontalnego: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region.

W efekcie realizacji ww. kierunków działań należy spodziewać się poprawy jakości wód w rzekach i zbiornikach oraz zwiększenia ich dostępnej pojemności, zachowania istniejącego zasobu wód podziemnych o dobrej jakości, poprawy systemów odprowadzenia ścieków i lepszego dostępu do czystej wody, likwidacji małych i dużych punktowych źródeł zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz podziemnych. Oprócz tego należy spodziewać się mniejszej presji na ekosystemy wodne ze strony doprowadzanych ścieków, zwiększenia retencji wód opadowych na obszarach zurbanizowanych oraz na terenach zieleni, lepszej jakości wód powierzchniowych zapewnionej poprzez ochronę ich dobrego stanu wraz z obszarami chronionymi, pośrednio ochrony ujęć wód podziemnych, zwłaszcza na terenach objętych prawną ochroną przyrody, zmniejszenie poboru i oszczędności wód podziemnych, zabezpieczenia miejsc alimentacji zbiorników wód podziemnych. Dodatkowo pozytywny wpływ na wody powierzchniowe, będzie miało kształtowanie korytarzy ekologicznych, w tym udrażnianie korytarzy hydrologicznych dla poprawy migracji gatunków. Mając na uwadze powyższe można stwierdzić, że realizacja zawartych w Strategii zapisów uwzględni konieczność realizacji celów środowiskowych wynikających z „Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry” oraz „Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły”. Ponadto z punktu widzenia przyjętych w Strategii

kierunków działań możliwe będzie również zapewnienie ochrony wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Wody powierzchniowe i podziemne – potencjalne oddziaływania negatywne

W wyniku analizy zapisów Strategii stwierdzono, że wpływ negatywny na wody powierzchniowe i podziemne może potencjalnie wystąpić w ramach kierunków działań służących rozwojowi strategicznego systemu elektroenergetycznego (3.4.1.) oraz rozwojowi infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (3.5.1.). Oddziaływania powyższych działań w większości mają charakter bezpośredni, długoterminowy i będą trwać stale.

Ze względu wskazany kierunek 3.4.1. można spodziewać się zaburzenia stosunków wodnych związanego z eksploatacją węgla brunatnego, skutkującego przesuwaniem się leja depresji w rejonie odkrywki Bełchatów-Szczerców, a w dalszej perspektywie wystąpieniem leja depresji w rejonie planowanego wydobycia węgla brunatnego (złoże Złoczew). Jednakże ze względu na brak jednoznacznych przesądzeń z poziomu krajowego w zakresie uruchomienia eksploatacji złoża Złoczew, oddziaływanie negatywne tej inwestycji należy rozpatrywać potencjalnie.

Ze względu na działania w ramach kierunku 3.5.1 mogą powstawać nowe miejsca punktowego zanieczyszczania wód albo powierzchni narażonych na to oddziaływanie.

Jednocześnie istnieje również niewielkie potencjalnie ryzyko nie osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód na skutek presji spowodowanych zarówno przez źródła punktowe i obszarowe, pobory wód, a także regulacje przepływów rzek. Jednakże brak możliwości realizacji celów środowiskowych jest znacznie większy przy braku realizacji Strategii.

Rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym

W odniesieniu do zdiagnozowanych oddziaływań zapisów Strategii przewiduje się rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ realizacji potencjalnych inwestycji na wody powierzchniowe i podziemne, tj.:

- prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód;
- ograniczenie intensywności spływu powierzchniowego, m.in. zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnych;
- wykonanie rowów odwadniających wraz z urządzeniami oczyszczającymi (separatory, osadniki, zbiorniki retencyjne, studnie chłonne);
- zidentyfikowanie lokalnych ujęć wód położonych w pobliżu realizowanych inwestycji i ustalenie dla nich stref ochronnych (ze szczególnym uwzględnieniem lokalizowania w tych strefach zaplecza budowy, czy miejsc obsługi sprzętu budowlanego i pojazdów);
- zabezpieczenia urządzeń, w których użytkowane są substancje niebezpieczne dla środowiska wodnego, przed wyciekami;
- wyposażenie zaplecza budowy w system odbioru i odprowadzania ścieków bytowych.

Tab. 17. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na wody powierzchniowe

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
2.3.1.	Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem
3.1.2.	Poprawa jakości wód
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.1.4.	Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
3.5.1.	Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Tab.18. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na wody podziemne

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
2.3.1.	Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem
3.1.2.	Poprawa jakości wód
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.1.4.	Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
3.5.1.	Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Źródło: opracowanie własne.

1.3. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT I POWIETRZE

W związku z realizacją działań przewidzianych w ramach celów operacyjnych określonych w Strategii w znacznej większości kierunków działań, tj. 27 (60%) odnotowano brak oddziaływania na klimat i powietrze. Na dużym poziomie istotności są oddziaływania pozytywne na komponenty środowiska, zdiagnozowane w przypadku 12 kierunków działań (27%). Wpływ 2 kierunków działań (4%) określono jako negatywny, a 4 kierunków (9%) - minimalnie negatywny.

Klimat i powietrze – potencjalne oddziaływania pozytywne

Jednym z czynników klimatotwórczych jest stopień zanieczyszczenia powietrza, natomiast poprawa jakości powietrza wpływa pozytywnie na minimalizowanie negatywnych zmian klimatu (tj. m.in. efekt cieplarniany, miejska wyspa ciepła). Generalnie pozytywny wpływ na warunki klimatyczne będzie miało zatem ograniczenie emisji gazów cieplarnianych odpowiedzialnych efekt ocieplania atmosfery. Ograniczenie wpływu różnych czynników negatywnych na klimat będzie osiągnięte poprzez realizację kierunków działań zapisanych w Strategii o charakterze oddziaływań: bezpośrednim lub pośrednim, długoterminowym lub średnioterminowym, stałym, polegających na wsparciu rodzin i osób narażonych na ubóstwo i wykluczenie (2.3.1.), poprawie jakości powietrza (3.1.1.), poprawie jakości wód (3.1.2.), przeciwdziałaniu skutkom suszy i zmniejszaniu niedoborów wody (3.1.3.), ograniczaniu skutków zjawisk ekstremalnych (3.1.4.), ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych (3.2.2), włączeniu w system szybkich połączeń kolejowych (3.3.2.), stworzeniu atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym (3.3.4.), rozwoju strategicznego systemu gazowego (3.4.2.), zwiększeniu wykorzystania OZE (3.4.3), zmniejszaniu negatywnego wpływu odpadów na środowisko (3.5.2.). Pozytywny wpływ na klimat i powietrze będzie miało również wdrażane kierunku działań polegającego na prowadzeniu zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego (d.) w ramach realizacji celu horyzontalnego Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region.

W związku z prowadzonymi działaniami należy spodziewać się m.in. ograniczenia niekorzystnego wpływu na powietrze atmosferyczne ze strony transportu, zmniejszenia emisji ze źródeł energetycznych na skutek rozwoju systemu gazowego i zwiększenia wykorzystania OZE, wymiany źródeł ciepła oraz nośników energii w miejscach zagrożonych niską emisją.

Klimat i powietrze – potencjalne oddziaływania negatywne

Wśród działań zapisanych w Strategii część charakteryzuje się negatywnym wpływem na klimat i powietrze atmosferyczne. Charakter tych oddziaływań jest bezpośredni lub pośredni, długoterminowy i stały. Działania te dotyczą rozwoju infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (3.5.1.), dla których należy spodziewać się negatywnego wpływu o zasięgu lokalnym na powietrze atmosferyczne w postaci emisji zanieczyszczeń ze składowania odpadów i instalacji do termicznego przetwarzania odpadów. W konsekwencji rozwoju strategicznego systemu elektroenergetycznego (3.4.1.), w tym realizacji utrzymania produkcji energii w okręgu energetycznym w rejonie Bełchatowa, będzie miała miejsce emisja z elektrowni konwencjonalnych związków będących efektem spalania węgla brunatnego.

Rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym

W odniesieniu do zdiagnozowanych oddziaływań negatywnych zapisów Strategii przewiduje się pakiet rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ na klimat i powietrze atmosferyczne:

- na etapie prowadzenia prac budowlanych korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin czy zraszanie materiałów pyłących;
- ograniczenie emisji ze składowisk poprzez odpowiedni dobór technologii składowania, przewożenia oraz utylizacji odpadów na terenach planowanych instalacji;
- dalsze wdrażanie technologii wpływających na minimalizację emisji z elektrowni konwencjonalnych, w tym m.in. Elektrowni Bełchatów, w celu obniżania ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery;
- stosowanie zapisów promujących ochronę powietrza w dokumentach przetargowych.

Tab. 19. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na klimat

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
2.3.1.	Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem
3.1.1.	Poprawa jakości powietrza
3.1.2.	Poprawa jakości wód
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.1.4.	Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
3.2.2.	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.3.4.	Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym
3.4.2.	Rozwój strategicznego systemu gazowego
3.4.3.	Zwiększenie wykorzystania OZE
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
3.5.1.	Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Tab. 20. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na powietrze

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
2.3.1.	Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem
3.1.1.	Poprawa jakości powietrza
3.1.2.	Poprawa jakości wód
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.1.4.	Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
3.2.2.	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.3.4.	Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym
3.4.2.	Rozwój strategicznego systemu gazowego
3.4.3.	Zwiększenie wykorzystania OZE
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
3.5.1.	Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Źródło: opracowanie własne.

1.4. ODDZIAŁYWANIE NA ROŚLINNOŚĆ

Większość kierunków działań (60%) przyjętych w Strategii ma obojętny wpływ na stan roślinności w regionie łódzkim. Natomiast pozostałe wpływają na rośliny pozytywnie i negatywnie w zbliżonych proporcjach. Na 45 kierunków działań 27 będzie obojętnych, 3 wpłyną pozytywnie, 6 będzie miało wpływ zmienny prowadzący do pozytywnego, 7 wykaże minimalnie negatywny wpływ, natomiast w 2 przypadkach prognozuje się wpływ negatywny.

Roślinność – potencjalne oddziaływanie pozytywne

Spośród kierunków działań wskazanych w Strategii pozytywny wpływ na roślinność będzie miało przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody (3.1.3). W wyniku jego realizacji wzrośnie odsetek terenów zalesionych, a dzięki zachowaniu terenów źródłiskowych i podmokłych będą istniały korzystne warunki dla rozwoju i utrzymania szaty roślinnej. Prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej przyczyni się do powstania nowych ości bioróżnorodności. Działania w ramach tego kierunku będą mieć bezpośredni wpływ na szatę roślinną, a skutki ich przeprowadzenia będą miały charakter długoterminowy i stały. Jednocześnie należy podkreślić, że co do zasady pozytywnie na roślinność wpływać również będzie realizacja pozostałych kierunków działań wskazanych w celu operacyjnym 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska oraz 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu, dla których wskazano wpływ zmienny, czyli po zakończeniu fazy budowy potencjalnych inwestycji będzie następowała stopniowa sukcesja roślinności, a także poprawa warunków siedliskowych (np. na skutek rozwoju systemu błękitno-zielonej infrastruktury, tworzenia systemu obszarów chronionych, ochrony i odtwarzania różnorodności biologicznej).

Kierunkiem działań realizującym założenia celu operacyjnego związanego z racjonalizacją gospodarki odpadami (3.5), pozytywnie oddziałującym na roślinność, jest zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko (3.5.2.). Rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów komunalnych oraz likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów będzie mieć pozytywny, długoterminowy i stały wpływ na siedliska roślinne oraz ekosystemy.

Istotny pozytywny wpływ na szatę roślinną będą miały działania wdrażane w ramach realizacji celu horyzontalnego: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region, w tym kierunku: prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego skutkującego m.in. ograniczeniem tzw. rozlewania się zabudowy oraz ochroną terenów otwartych, rolniczych i leśnych przed zabudową, co będzie miało bezpośredni i długotrwały wpływ na stan roślinności.

Roślinność – potencjalne oddziaływanie negatywne

Wśród kierunków działań wpływających negatywnie na roślinność należy wymienić zwiększenie dostępności drogowej regionu (3.3.1.), podejmowanie działań mających na celu uzupełnienie strategicznego układu drogowego oraz poprawę parametrów technicznych dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych może doprowadzić do zmian gatunkowych lokalnych siedlisk roślinności.

Przewiduje się również potencjalne negatywne oddziaływanie na roślinność rozwoju strategicznego systemu elektroenergetycznego (3.4.1.). Istniejąca i przewidywana eksploatacja złóż węgla wiązać się będzie z ingerencją w szatę roślinną na znacznej powierzchni terenu, powodującą usunięcie powierzchni biologicznie czynnej w miejscu odkrywki. Ponadto towarzyszące eksploatacji zjawisko, jakim jest lej depresji, prowadzić będzie do potencjalnych zmian w składzie gatunkowym zbiorowisk roślinnych w zasięgu jego oddziaływania i zubożenia siedlisk roślinności w wyniku niedoboru wód gruntowych.

Rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym

- Ograniczenie negatywnego oddziaływania na roślinność można osiągnąć poprzez:
- wybór lokalizacji inwestycji o możliwie najmniejszym wpływie na obszary cenne przyrodniczo, obszary objęte ochroną przyrody, doliny rzeczne, obszary wodno-błotne i leśne;
 - przeprowadzanie inwentaryzacji przyrodniczych poprzedzających etap realizacji inwestycji;

- w przypadku konieczności przecięcia inwestycją doliny, terenu wodno-błotnego lub korytarza ekologicznego, preferowanie lokalizacji w najwęższym miejscu lub estakadą;
- ograniczanie wycinki drzew i krzewów do minimum, wykonywanie nasadzeń kompensacyjnych;
- na etapie budowy stosowanie odpowiednich zabezpieczeń koron, pni i systemów korzeniowych drzew;
- ograniczenie ingerencji w tereny sąsiadujące z terenem budowy.

Tab. 21. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na roślinność

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.3.1	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego

Źródło: opracowanie własne.

1.5. ODDZIAŁYWANIE NA ZWIERZĘTA

Realizacja zapisów Strategii będzie oddziaływać na faunę województwa łódzkiego w niewielkim stopniu. Znaczna część, blisko 60% analizowanych kierunków, pozostanie bez wpływu na analizowany komponent środowiska przyrodniczego. Spośród zaproponowanych w dokumencie kierunków działań bezpośrednio 3 (6,57%) będą wywoływać pozytywne skutki dla fauny. Przewiduje się, że tyle samo kierunków wpłynie na nią negatywnie.

Zwierzęta – potencjalne oddziaływania pozytywne

Zdecydowanie pozytywny wpływ na życie zwierząt w województwie łódzkim będzie miał kierunek działań na rzecz przeciwdziałania skutkom suszy i zmniejszania niedoborów wody (3.1.3.) w ramach realizacji celu operacyjnego 3.1. adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska. Poprzez ochronę obszarów źródłiskowych, terenów podmokłych oraz zbiorników wodnych bezpośrednio wpłynąć będzie na utrzymanie stanu jak i powiększanie powierzchni ekosystemów naturalnych i półnaturalnych.

Jednocześnie należy podkreślić, że co do zasady pozytywnie na zwierzęta wpłynąć również będzie realizacja pozostałych kierunków działań wskazanych w celu operacyjnym 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska oraz 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu, dla których wskazano wpływ zmienny, czyli po zakończeniu fazy budowy potencjalnych inwestycji będzie następowała stopniowa odbudowa równowagi ekosystemowej na skutek m.in. poprawy jakości wód, rozwoju systemu błękitno-zielonej infrastruktury, tworzenia systemu obszarów chronionych, ochrony i odtwarzania różnorodności biologicznej, (w tym renaturyzacji zdegradowanych ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, zachowaniu trwałych użytków zielonych, utrzymywania istniejących i tworzenia nowych ostoi bioróżnorodności).

Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko (3.5.2.), w tym rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów komunalnych oraz likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów, w perspektywie długookresowej będą sprzyjały powstawaniu nowych ekosystemów o bardziej dogodnych warunkach życia dla zwierząt.

Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego, zwłaszcza poprzez promowanie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, zakładającego ochronę terenów otwartych, rolniczych i leśnych przed zabudową, pozytywnie wpłynie na zasięg i jakość habitatów zwierząt w regionie.

Zwierzęta – potencjalne oddziaływania negatywne

Realizacja niewielkiej części kierunków działań Strategii będzie mogła mieć wyraźnie negatywny wpływ na zwierzęta. Negatywnych skutków należy spodziewać się w związku z rozwojem systemu zewnętrznych i wewnętrznych powiązań drogowych (3.3.1.) i kolejowych (3.3.2.) oraz systemu elektroenergetycznego (3.4.1.).

Inwestycje komunikacyjne i elektroenergetyczne będą skutkowały niszczeniem i fragmentacją siedlisk przyrodniczych, a w konsekwencji pogarszaniem stanu populacji gatunków zwierząt. Intensyfikacja eksploatacji surowców naturalnych w trakcie budowy obiektów infrastruktury transportowej będzie oddziaływać niekorzystnie na naturalne ekosystemy. Tworzenie magazynów materiałów budowlanych, składowisk kruszyw i odpadów ograniczy okresowo powierzchnie biologicznie czynne. Zwierzęta zamieszkujące w pobliżu miejsc eksploatacji i konkretnych inwestycji narażone będą m.in. na hałas, zmiany stosunków wodnych (w tym przesuszanie lub zalewanie niektórych obszarów). Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego (3.4.1.) i prowadzenie w ramach działania potencjalnej odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego skutkować będzie ograniczeniem powierzchni terenów biologicznie czynnych i niedrożnością lokalnych korytarzy ekologicznych.

Powstanie nowych dróg i węzłów komunikacyjnych, zwłaszcza dróg głównych: autostrad, tras szybkiego ruchu, obwodnic miejscowości w ciągu dróg krajowych i wojewódzkich (kierunek działań 3.3.1.) oraz linii kolejowych (kierunek działań 3.3.2.), skutkować będzie niszczeniem siedlisk przyrodniczych z uwagi na fizyczną ingerencję w struktury glebowe, usuwanie szaty roślinnej w pobliżu ciągów komunikacyjnych i infrastruktury towarzyszącej. Tworzone bariery ekologiczne w istotnym stopniu będą ograniczać lub modyfikować drożność naturalnych korytarzy migracji zwierząt. Intensywny ruch komunikacyjny pogorszyć może stan siedlisk i populacji poprzez emisje zanieczyszczeń, a towarzyszący mu hałas sprzyjać będzie płoszeniu zwierząt.

Większość negatywnych dla zwierząt działań Strategii mieć będzie charakter bezpośredni, będąc prowadzone w długoterminowym horyzoncie czasowym i obciążone stałymi konsekwencjami.

Rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym

Do najważniejszych środków minimalizujących negatywne skutki zapisów Strategii na zwierzęta należą m.in.:

- minimalizacja negatywnego wpływu fazy realizacji przedsięwzięć na siedliska zwierząt;
- uwzględnianie okresów rozrodczych zwierząt w ustalaniu harmonogramu robót;
- planowanie inwestycji z zachowaniem ciągłości korytarzy ekologicznych i uwzględnieniem tras migracji zwierząt (przejścia dla zwierząt);
- usuwanie barier ekologicznych w trakcie przebudowy/rozbudowy istniejących inwestycji drogowych i kolejowych
- ograniczanie do minimum wpływu rozwoju energetyki wiatrowej poprzez lokalizację elektrowni wiatrowych z dala od kompleksów leśnych i zidentyfikowanych lub potencjalnych szlaków migracji zwierząt, głównie ptaków i nietoperzy;
- ograniczanie ingerencji w obszary nieprzekształcone, zwłaszcza w tereny objęte ochroną prawną.

Tab. 22. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na zwierzęta

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.3.1.	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego

Źródło: opracowanie własne.

1.6. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

W przypadku większości kierunków działań (60%) określonych w Strategii przewiduje się brak wpływu na różnorodność biologiczną. Tyle samo kierunków działań będzie oddziaływać pozytywnie i negatywnie (po 3) oraz zmiennie i minimalnie negatywnie (po 6).

Różnorodność biologiczna – potencjalne oddziaływania pozytywne

Kluczową rolę w zakresie różnorodności biologicznej będą odgrywać działania ukierunkowane na przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody (3.1.3.), zwłaszcza związane z poprawą naturalnej retencji. Przewiduje się, że działania mające na celu ochronę obszarów źródliskowych, terenów podmokłych i zbiorników wodnych wpłyną pozytywnie na liczebność populacji wielu gatunków zwierząt oraz jakość zbiorowisk roślinnych. Zachowanie trwałych użytków zielonych i uprawa międzyplonów jako element racjonalnej gospodarki rolnej może się przyczynić do tworzenia nowych ostoj bioróżnorodności, co wpłynie pozytywnie na strukturę gatunkową wiejskich habitatów.

Istotne znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej będą miały działania sprzyjające zmniejszeniu negatywnego wpływu odpadów na środowisko. Rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów komunalnych oraz likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów pozytywnie wpłyną na stan potencjalnych siedlisk, a w rezultacie także na większe zróżnicowanie gatunkowe.

Bardzo istotne dla poprawy jakości różnorodności biologicznej w regionie łódzkim będzie prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego. Przewiduje się, że promowanie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, uwzględnianie ochronę terenów otwartych, rolniczych i leśnych przed zabudową będzie miało pozytywny wpływ na stopień zróżnicowania ekosystemów.

Jednocześnie, co do zasady, pozytywnie na roślinność wpłyną również będzie realizacja pozostałych kierunków działań wskazanych w celu operacyjnym 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska oraz 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu, dla których wykazano wpływ zmienny, czyli po zakończeniu fazy budowy potencjalnych inwestycji będzie następowała stopniowa poprawa warunków siedliskowych (np. na skutek rozwoju systemu błękitno-zielonej infrastruktury, tworzenia systemu obszarów chronionych, ochrony i odtwarzania różnorodności biologicznej).

Różnorodność biologiczna – potencjalne oddziaływania negatywne

Przewiduje się, że realizacja kierunków działań związanych ze zwiększeniem dostępności drogowej regionu (3.3.1.) może znacząco negatywnie oddziaływać na różnorodność biologiczną. Planowane zwiększenie gęstości sieci drogowej poprzez dopełnienie strategicznego układu transportowego może stać się przyczyną fragmentacji ekosystemów i rozdrabniania siedlisk populacji poszczególnych gatunków. Negatywne oddziaływanie istniejącej i nowopowstałej infrastruktury drogowej będzie się utrzymywać także na etapie eksploatacji, przyczyniając się do osłabienia lub utraty drożności korytarzy ekologicznych (np. dla dużych ssaków), pogorszenia stanu siedlisk i populacji poprzez emisje (zanieczyszczenia powietrza, hałas), płoszenia zwierząt i wzrostu ich śmiertelności czy potencjalnego rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych albo synantropizacji. Emisja liniowa zanieczyszczeń do atmosfery czy spływ powierzchniowy wód opadowych zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi mogą skutkować wzrostem stężenia szkodliwych związków chemicznych, zakwaszaniem siedlisk, a w dłuższej perspektywie zubożeniem ekosystemów oraz zanikaniem gatunków wrażliwych.

Podobne skutki dla stanu różnorodności biologicznej mogą przynieść działania mające na celu rozwój systemu szybkich połączeń kolejowych. Największym zagrożeniem jest fragmentacja siedlisk, zmniejszenie zwartości ekosystemów oraz wzrost poziomu hałasu.

Znaczące negatywne oddziaływanie na bioróżnorodność będą miały działania związane z rozwojem strategicznego systemu elektroenergetycznego. Przewiduje się, że utrzymanie produkcji energii w rejonie Bełchatowa oraz przewidywane rozpoczęcie eksploatacji węgla brunatnego ze złoża Złoczew przyczynią się do degradacji siedlisk i ekosystemów. Nieunikniony podczas eksploatacji odkrywkowej węgla brunatnego wzrost zanieczyszczenia powietrza pyłami i spalinami, a także podwyższony poziom hałasu będzie miał wpływ na pogorszenie warunków bytowania i rozwoju wielu gatunków zwierząt i roślin.

Rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym

Do najważniejszych środków zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania na różnorodność biologiczną należą:

- unikanie lokalizacji liniowych elementów infrastrukturalnych wzdłuż korytarzy ekologicznych (preferowanie przecięcia dolin rzecznych w ich najwęższym miejscu);
- przestrzeganie zasad ochrony (nienaruszania) elementów środowiska ważnych dla zachowania właściwego stanu korytarzy ekologicznych wzdłuż danego odcinka doliny cieku wodnego (zadrzewienia i zakrzaczenia, zbiorniki wodne, płaty roślinności szuwarowej, mokradła itp.);
- stosowanie przejść dla zwierząt w zależności od potrzeb, wybór optymalnych rozwiązań technicznych dla występujących w sąsiedztwie danej inwestycji gatunków;
- ograniczanie wycinki drzew i krzewów oraz stosowanie odpowiednich zabezpieczeń drzew i krzewów podczas prowadzenia prac;
- prowadzenie ewentualnej wycinki drzew poza okresem lęgowym ptaków;
- przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczych poprzedzających realizację inwestycji
- wprowadzenie ograniczeń czasowych wykonywania robót związanych z potrzebami ochrony cennych gatunków flory i fauny (m.in. okres rozrodu płazów, lęgu ptaków);
- zastosowanie odpowiednich technicznych rozwiązań przy projektowaniu oświetlenia w celu ograniczenia negatywnego efektu przyciągania zwierząt - niskociśnieniowych lamp sodowych oraz unikanie zbędnego rozpraszania światła;
- stosowanie ogrodzeń ochronnych;
- stosowanie nieprzezroczystych ekranów akustycznych.

Tab. 23. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na różnorodność biologiczną

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
3.1.3	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.3.1.	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego

Źródło: opracowanie własne.

1.7. ODDZIAŁYWANIE NA CIĄGŁOŚĆ UKŁADÓW PRZYRODNICZYCH

W ramach realizacji celów i kierunków działań określonych w Strategii na ogólną liczbę 45 kierunków działań nie stwierdzono przewagi istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko w zakresie ciągłości układów przyrodniczych. W ocenie tego komponentu oddziaływania pozytywne (4), wraz ze zmiennymi (pozytywnymi, dla których tylko na etapie realizacji prognozuje się możliwe oddziaływanie negatywne - 2), łącznie stanowiły ponad 13% wszystkich kierunków działań. Natomiast oddziaływania negatywne (3) oraz minimalnie negatywne (5) razem zajmują prawie 1/5 ogólnej liczby kierunków działań, a niemal 69% nie będzie miała wpływu na ciągłość układów przyrodniczych (31).

Ciągłość układów przyrodniczych – potencjalne oddziaływania pozytywne

Kluczową rolę w tym zakresie odgrywać będzie kierunek działań związany z ochroną walorów przyrodniczych i krajobrazowych (3.2.2.), który zapewni trwałość struktur przyrodniczych, m.in. poprzez utworzenie spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych, i sprzyjać będzie długoterminowo, bezpośrednio oraz stale utrzymaniu i zwiększaniu różnorodności biologicznej.

Natomiast kierunki działań zmierzające do: poprawy jakości powietrza (3.1.1.), ograniczania skutków zjawisk ekstremalnych (3.1.4.) oraz zmniejszania negatywnego wpływu odpadów na środowisko (3.5.2.) będą sprzyjać podnoszeniu jakości środowiska przyrodniczego. Realizacja działań polegających na rozwoju systemów błękitno-zielonej infrastruktury, m.in. poprzez utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, wprowadzaniu elementów zielonej infrastruktury w miastach, utrzymaniu i tworzeniu korytarzy przewietrzających czy likwidacji miejsc nielegalnego składowania odpadów, zapewni ciągłość układów przyrodniczych i usprawni ich powiązanie z systemem krajowym i międzynarodowym oraz, w pewnym stopniu, ograniczy presję urbanizacyjną.

W przypadku kierunków działań związanych z poprawą jakości wód (3.1.2.) oraz rozwojem strategicznego systemu gazowego (3.4.2.) przewiduje się zmienny, ale w efekcie pozytywny wpływ (za wyjątkiem etapu realizacji, dla którego prognozuje się możliwe oddziaływanie negatywne).

Oddziaływania pozytywne na ciągłość układów przyrodniczych w zdecydowanej większości będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy i stały. Bezpośrednie i pośrednie pozytywne oddziaływanie przewiduje się w przypadku realizacji celów operacyjnych służących: adaptacji do zmian klimatu i poprawie jakości zasobów środowiska (3.1.), ochronie i kształtowaniu krajobrazu (3.2.) oraz racjonalizacji gospodarki odpadami (3.5.).

Ciągłość układów przyrodniczych – potencjalne oddziaływania negatywne

W ramach realizacji celów operacyjnych określonych w Strategii przewiduje się, że największe potencjalne znaczące negatywne oddziaływanie na ciągłość układów przyrodniczych będą miały kierunki działań związane ze zwiększaniem dostępności drogowej regionu (3.3.1.), włączaniem w system szybkich połączeń kolejowych (3.3.2.) oraz rozwojem strategicznego systemu elektroenergetycznego (3.4.1.). Wdrażanie działań koncentrujących się na: dopełnianiu strategicznego układu drogowego wraz z realizacją sprawnych powiązań z węzłami (obejmujących m.in. wspieranie budowy i przebudowy autostrad i dróg ekspresowych), rozwoju i poprawie parametrów technicznych dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych, realizacji systemu KDP czy rozbudowie układu kolejowego, w największym stopniu mogą zaważyć na ciągłości układów przyrodniczych.

Negatywne oddziaływanie w największym stopniu związane będzie z usuwaniem drzew i krzewów, ryzykiem zajęcia stanowisk gatunków roślin i zwierząt chronionych, jak również przerwaniem drożności korytarzy migracyjnych zwierząt oraz ich płoszeniem.

Ponadto, zwiększanie ruchu komunikacyjnego, związane z podnoszeniem standardów dróg krajowych i wojewódzkich czy realizacją obwodnic w miejscowościach najbardziej obciążonych ruchem tranzytowym, może nieść za sobą negatywne zjawisko rozprzestrzeniania się obcych gatunków roślin wzdłuż tras. Większość negatywnych oddziaływań na gatunki, siedliska przyrodnicze czy korytarze migracyjne będzie miała charakter lokalny i przy zastosowaniu odpowiednich środków zapobiegawczych możliwe będzie zminimalizowanie ich niekorzystnego wpływu.

Wsparcie działań służących utrzymaniu produkcji energii w okręgu energetycznym w rejonie Bełchatowa, uruchomieniu wydobycia węgla brunatnego ze złoża Złoczew, rozwojowi systemu elektroenergetycznego również będzie miało potencjalny negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze.

W przypadku realizacji niektórych działań infrastrukturalnych mogą wystąpić stałe, bezpośrednie negatywne oddziaływania na różnorodność biologiczną, związane ze zwiększaniem liczby barier antropogenicznych, fragmentacją siedlisk i korytarzy migracyjnych zwierząt. W przypadku budowy napowietrznych linii elektroenergetycznych możliwe jest negatywne oddziaływanie na awifaunę.

Minimalnie negatywny wpływ na ciągłość układów przyrodniczych będą odgrywały kierunki działań związane z przeciwdziałaniem skutkom suszy i zmniejszaniu niedoborów wody (3.1.3.), zwiększaniem intermodalności transportu towarowego i rozwojem usług logistycznych (3.3.5.), zwiększaniem wykorzystania OZE (3.4.3.), rozwojem infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (3.5.1.) oraz poprawą skuteczności oczyszczania województwa z azbestu (3.5.3.).

Oddziaływania negatywne na ciągłość układów przyrodniczych będą miały głównie charakter bezpośredni, długoterminowy i stały. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie przewiduje się w przypadku realizacji celów operacyjnych służących: adaptacji do zmian klimatu i poprawie jakości zasobów środowiska (3.1.), ochronie

i kształtowaniu krajobrazu (3.2.), zwiększaniu dostępności transportowej (3.3.), zwiększaniu bezpieczeństwa energetycznego (3.4.) oraz racjonalizacji gospodarki odpadami (3.5.).

Rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym

Do najważniejszych środków zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania na ciągłość układów przyrodniczych należą:

- prowadzenie liniowych elementów infrastrukturalnych przez korytarze migracyjne, w tym doliny rzeczne w sposób ograniczający ilość ich przecięć z realizowaną inwestycją;
- unikanie lokalizacji liniowych elementów infrastrukturalnych wzdłuż korytarzy ekologicznych (preferowanie przecięcia dolin rzecznych w największym ich miejscu);
- stosowanie przejść dla zwierząt w zależności od potrzeb, wybór optymalnych rozwiązań technicznych do występujących w sąsiedztwie danej inwestycji gatunków;
- przestrzeganie zasad ochrony (nienaruszania) elementów środowiska ważnych dla zachowania właściwego stanu korytarzy ekologicznych wzdłuż danego odcinka doliny cieku wodnego (zadrzewienia i zakrzaczenia, zbiorniki wodne, płaty roślinności szuwarowej, mokradła itp.).

Tab. 24. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na ciągłość układów przyrodniczych

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
3.1.1.	Poprawa jakości powietrza
3.1.4.	Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
3.2.2.	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.3.1.	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego

1.8. ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM NATURA 2000

W ramach realizacji celów operacyjnych i kierunków działań określonych w Strategii na ogólną liczbę 45 kierunków działań nie stwierdzono przewagi istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko w zakresie obszarów chronionych, w tym Natura 2000. W ocenie tego komponentu oddziaływania pozytywne (4) wraz ze zmiennymi (pozytywnymi, dla których tylko na etapie realizacji prognozuje się możliwe oddziaływanie negatywne - 2), łącznie stanowiły ponad 13% wszystkich kierunków działań. Natomiast oddziaływania negatywne (3) oraz minimalnie negatywne (2) razem stanowią tylko około 11% ogólnej liczby kierunków działań, a aż 3/4 z nich nie będzie miała wpływu na obszary chronione, w tym Natura 2000 (34).

Obszary chronione, w tym Natura 2000 – potencjalne oddziaływania pozytywne

Kluczową rolę w tym zakresie odgrywać będzie kierunek działań związany z ochroną walorów przyrodniczych i krajobrazowych (3.2.2.), który w pewnym stopniu ograniczy presję urbanizacyjną, zminimalizuje negatywną ingerencję człowieka w krajobraz, w tym na obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo oraz zapewni ochronę, wzbogacanie i odtwarzanie różnorodności biologicznej. Istotnymi działaniami na rzecz obszarów chronionych będą: utrzymanie istniejących oraz powoływanie nowych form ochrony przyrody, utrzymanie i kształtowanie ostoi najwyższej różnorodności biologicznej, renaturyzacja ekosystemów zdegradowanych, jak również kontrola i ograniczanie rozwoju gatunków inwazyjnych. Ponadto, ważnym działaniem wspomagającym będzie stworzenie kompleksowego monitoringu krajobrazowego. Szczególne znaczenie przypisuje się racjonalnemu wykorzystaniu walorów przyrodniczo-krajobrazowych na potrzeby turystyki zrównoważonej, m.in. poprzez ukierunkowanie ruchu turystycznego wyznakowanymi szlakami turystycznymi, zwłaszcza na obszarach objętych ochroną prawną, w tym Natura 2000.

Ponadto, pośrednio pozytywnego wpływu na obszary chronione, w tym Natura 2000, należy spodziewać się w związku z realizacją kierunków działań służących poprawie jakości powietrza (3.1.1.), przeciwdziałaniu skutkom suszy i zmniejszeniu niedoborów wody (3.1.3.) czy zmniejszeniu negatywnego wpływu odpadów na środowisko (3.5.2.). Poprzez działania zmierzające do: utrzymania i tworzenia korytarzy przewietrzających, zwiększania naturalnej retencji za pomocą wprowadzania zalesień i zadrzewień, ochrony obszarów źródłiskowych, terenów podmokłych i zbiorników wodnych, prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej polepszy się stan siedlisk przyrodniczych i funkcjonowanie ekosystemów.

Racjonalne zwiększanie dostępności drogowej regionu, m.in. poprzez koncentrację ruchu na głównych arteriach komunikacyjnych oraz unikanie przecinania istniejących form ochrony przyrody, w tym Natura 2000, korytarzy ekologicznych, w pewnym stopniu przyczyni się do zachowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych tych obszarów oraz zapewni integralność układów przyrodniczych.

W przypadku kierunków działań związanych z poprawą jakości wód (3.1.2.) oraz rozwojem strategicznego systemu gazowego (3.4.2.) przewiduje się zmienny, ale docelowo pozytywny wpływ (za wyjątkiem etapu realizacji, dla którego prognozuje się możliwe oddziaływanie negatywne). Zdefiniowane działania w tym zakresie obejmą m.in.: ograniczanie eutrofizacji wód powierzchniowych (renaturyzację rzek i zbiorników wodnych, wdrażanie dobrych praktyk rolniczych minimalizujących produkcję zanieczyszczeń) oraz tworzenie wysokoefektywnych stref ekotonowych.

Realizacja kierunków działań oddziałujących pozytywnie na obszary chronione, w tym Natura 2000, przyczyni się do zachowania wysokiej jakości krajobrazu, a tym samym poprawy jakości życia mieszkańców regionu. W zdecydowanej większości będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy i stały. Bezpośrednie i pośrednie pozytywne oddziaływanie przewiduje się w przypadku realizacji celów operacyjnych służących: adaptacji do zmian klimatu i poprawie jakości zasobów środowiska (3.1.), ochronie i kształtowaniu krajobrazu (3.2.) oraz racjonalizacji gospodarki odpadami (3.5.).

Obszary chronione, w tym Natura 2000 – potencjalne oddziaływania negatywne

W ramach realizacji celów operacyjnych i kierunków działań określonych w Strategii przewiduje się, że największe potencjalne znaczące negatywne oddziaływanie na obszary chronione, w tym Natura 2000, będą miały kierunki działań związane ze zwiększaniem dostępności drogowej regionu (3.3.1.), włączaniem w system szybkich połączeń kolejowych (3.3.2.) oraz rozwojem strategicznego systemu elektroenergetycznego (3.4.1.). Wdrażanie działań koncentrujących się na: dopełnianiu strategicznego układu drogowego wraz z realizacją sprawnych powiązań z węzłami (obejmujących m.in. wspieranie budowy i przebudowy autostrad i dróg ekspresowych), rozwoju i poprawie parametrów technicznych dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych, realizacji systemu KDP czy rozbudowie układu kolejowego, w największym stopniu mogą zaważyć na szeroko pojętych walorach obszarów chronionych, w tym Natura 2000.

Negatywne oddziaływanie w największym stopniu związane będzie z usuwaniem drzew i krzewów, ryzykiem zajęcia stanowisk gatunków roślin i zwierząt chronionych, jak również przerwaniem drożności korytarzy migracyjnych zwierząt oraz ich płoszeniem. Biorąc pod uwagę fakt, że udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni województwa łódzkiego jest niewielki, zapisy Strategii zapewniają racjonalne i zasobooszczędne podejście do zasobów przyrodniczych, m.in. poprzez koncentrację ruchu komunikacyjnego, głównie wokół istniejących dróg.

Ponadto, zwiększanie ruchu komunikacyjnego, związane z podnoszeniem standardów dróg krajowych i wojewódzkich czy realizacją obwodnic w miejscowościach najbardziej obciążonych ruchem tranzytowym, może nieść za sobą ryzyko negatywnego oddziaływania na gatunki, siedliska przyrodnicze czy korytarze ekologiczne. Jednak przy zastosowaniu odpowiednich środków zapobiegawczych możliwe będzie zminimalizowanie ich negatywnego wpływu.

Wsparcie działań służących utrzymaniu produkcji energii w okręgu energetycznym w rejonie Bełchatowa czy uruchomieniu wydobycia węgla brunatnego ze złoża Złoczew również będzie miało potencjalny negatywny wpływ na istniejące formy ochrony przyrody, m.in. Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki, Brąszewicki Obszar Chronionego Krajobrazu czy pobliskie rezerваты przyrody (Hołda, Nowa Wieś, Paza, Ryś).

W przypadku realizacji niektórych działań infrastrukturalnych mogą wystąpić stałe, bezpośrednie negatywne oddziaływania na różnorodność biologiczną istniejących form ochrony przyrody, związane

ze zwiększaniem liczby barier antropogenicznych, fragmentacją siedlisk i korytarzy migracyjnych zwierząt. W przypadku budowy napowietrznych linii elektroenergetycznych możliwe jest negatywne oddziaływanie na awifaunę.

Minimalnie negatywny wpływ na obszary chronione, w tym Natura 2000, będą odgrywały kierunki działań związane z ograniczaniem skutków zjawisk ekstremalnych (3.1.4.) oraz zwiększaniem wykorzystania OZE (3.4.3.). Podjęcie działań polegających m.in. na realizacji inwestycji przeciwpowodziowych, szczególnie obiektów hydrotechnicznych, może mieć długoterminowy, bezpośredni negatywny wpływ na istniejące formy ochrony przyrody.

Oddziaływania negatywne na obszary chronione, w tym Natura 2000, będą miały głównie charakter bezpośredni, długoterminowy i stały. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie na ten komponent przewiduje się w przypadku realizacji celów operacyjnych służących: adaptacji do zmian klimatu i poprawie jakości zasobów środowiska (3.1.), zwiększaniu dostępności transportowej (3.3.) oraz zwiększaniu bezpieczeństwa energetycznego (3.4.).

Rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym

Do najważniejszych środków zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania na obszary chronione, w tym Natura 2000 należą:

- prowadzenie liniowych elementów infrastrukturalnych przez korytarze migracyjne, w tym doliny rzeczne w sposób ograniczający ilość ich przecięć z realizowaną inwestycją;
- unikanie lokalizacji liniowych elementów infrastrukturalnych wzdłuż korytarzy ekologicznych (preferowanie przecięcia dolin rzecznych w najwęższym ich miejscu);
- stosowanie przejść dla zwierząt w zależności od potrzeb, wybór optymalnych rozwiązań technicznych do występujących w sąsiedztwie danej inwestycji gatunków;
- przestrzeganie zasad ochrony (nienaruszania) elementów środowiska ważnych dla zachowania właściwego stanu korytarzy ekologicznych wzdłuż danego odcinka doliny cieku wodnego (zadrzewienia i zakrzaczenia, zbiorniki wodne, płyty roślinności szuwarowej, mokradła itp.);
- prowadzenie ewentualnej wycinki drzew poza okresem lęgowym ptaków;
- przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczych poprzedzających realizację inwestycji;
- wprowadzenie ograniczeń czasowych wykonywania prac związanych z potrzebami ochrony cennych gatunków flory i fauny (m.in. okres rozrodu płazów, lęgu ptaków).

Tab. 25. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym (negatywnym) na obszary chronione, w tym Natura 2000

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
3.1.1.	Poprawa jakości powietrza
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.2.2.	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.3.1.	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego

Źródło: opracowanie własne.

1.9. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI

Na podstawie analizy potencjalnego oddziaływania ustaleń Strategii na zabytki ocenia się, że wśród 45 kierunków działań, zakładanych dla realizacji zapisanych w dokumencie celów operacyjnych i horyzontalnych przeważają działania cechujące się brakiem wpływu - 32 (71,1%). Jedynie 6 (13,3%) może mieć wpływ zdecydowanie negatywny lub pozytywny na zabytki. W odniesieniu do 5 (11,1%) spośród wszystkich kierunków działań przewiduje się oddziaływanie pozytywne. W przypadku zaledwie 1 (2,2%) kierunku działań mogą się pojawić oddziaływania potencjalnie negatywne (3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego).

Zabytki – potencjalne oddziaływania pozytywne

Pozytywne oddziaływanie prognozuje się w całości dla ustaleń celu operacyjnego 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu dedykowanego konkretnie ochronie wartości dziedzictwa kulturowego i walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Działania planowane w ramach tego celu przyczynić się powinny, w większości długotrwale i stale, do zachowania kompletności i integralności zasobu, jako czynnika definiującego krajobraz kulturowy i tożsamość regionalną, ze szczególnym uwzględnieniem historycznych jednostek przestrzennych. Zakłada się, że poprzez rewitalizację obszarów zdegradowanych, wspieranie projektów rewitalizacji zabytków, rozszerzenie możliwości finansowania oraz zagospodarowanie obiektów zagrożonych i nieużytkowanych (m.in. na funkcje kulturalne, turystyczne i rekreacyjne), planowane działania przyczynią się do właściwego wykorzystania i poprawy stanu zachowania, zwłaszcza unikatowych komponentów dziedzictwa. Z kolei działania ukierunkowane na zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko (3.5.2.) ograniczą liczbę miejsc nielegalnego składowania odpadów utrudniających możliwości zagospodarowania obiektów i obszarów zabytkowych na cele użytkowe, a także zmniejszą liczbę zdegradowanych terenów przemysłowych, cennych z uwagi na unikatowe walory kulturowe.

Jednocześnie prognozuje się, że działania dotyczące tworzenia atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym (3.3.4.) służyć będą poprawie dostępności zabytków za pośrednictwem proekologicznego taboru autobusowego, tramwajowego i kolejowego, jednocześnie uwzględniającego potrzeby osób z niepełnosprawnościami i o ograniczonych możliwościach poruszania się, co powinno się przełożyć na promocję zabytków i wzrost zainteresowania ich zagospodarowaniem na cele związane z obsługą ruchu turystycznego. W synergii z mniejszym obciążeniem środowiska zanieczyszczeniami komunikacyjnymi, pośrednio działania te przyczynią się do długotrwałej poprawy warunków środowiskowych, a w konsekwencji do poprawy stanu zachowania materialnego dziedzictwa kulturowego. Niewątpliwie wsparciem w pozytywnym oddziaływaniu na zabytki będzie prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego, przypisanej do celu horyzontalnego: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region, w kierunku działań: Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego.

Zabytki – potencjalne oddziaływania negatywne

Ocenia się, że realizacja minimalnej części ustaleń Strategii może oddziaływać na zabytki zdecydowanie negatywnie. Oddziaływania te mogą mieć charakter potencjalnie bezpośredni, długotrwały i stały. Odnosi się to do działania zapisanego w celu operacyjnym 3.4. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego. Szczególnie negatywnie ocenić należy realizację działań dotyczących utrzymania produkcji energii w okręgu energetycznym w rejonie Bełchatowa, w tym zwłaszcza wspieranie uruchomienia wydobycia węgla brunatnego ze złoża Złoczew. Eksploatacja kopalni przyczynić się może do wywołania istotnych szkód w zasobie dziedzictwa archeologicznego, m.in. na skutek zniszczenia stanowisk archeologicznych, w tym także form zaznaczających się w terenie (kurhany). Ponadto dolegliwości i uciążliwości, często w granicach trudnych do przewidzenia w dłuższej perspektywie czasowej, skutkować mogą zakłóceniami stosunków wodnych (szczególnie groźnymi dla stanu zachowania zabytkowej zieleni), a także hałasem i zanieczyszczeniami wód i powietrza atmosferycznego. Minimalnie negatywne oddziaływanie i nie tak nieodwracalne w skutkach bezpośrednich, generuje również zwiększenie wykorzystania OZE (3.4.3.). Lokalizacja elektrowni wiatrowych przy zabytkach lub w ich sąsiedztwie wprowadzać może negatywne zmiany walorów krajobrazowych otoczenia oraz przyczynić się do ograniczenia

możliwości korzystania i zagospodarowania ich na cele użytkowe, głównie w związku z hałasem i emisją pola elektromagnetycznego.

Rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym

Do ograniczenia, bądź częściowego wyeliminowania, negatywnego oddziaływania na zabytki może przyczynić się zastosowanie określonych środków zaradczych, w przypadku zabytków najważniejszymi środkami minimalizującymi są:

- stosowanie się do zasad wynikających z przepisów szczególnych oraz indywidualnych wytycznych i zaleceń wkz;
- ograniczanie do niezbędnego minimum powierzchni przekształcanej w procesach inwestycyjnych;
- zachowywanie odpowiedniego dystansu od zabytków w celu ograniczenia oddziaływania np. hałasu i zanieczyszczeń oraz ingerencji w osie widokowe i strefy ekspozycyjne;
- inwentaryzacja i monitorowanie stanu zachowania cennych obszarów historycznie zakomponowanej zieleni, a w skrajnych przypadkach tworzenie systemów nawadniania i bieżące odtwarzanie;
- tworzenie dla dysharmonii krajobrazowych naturalnych przesłon widokowych, np. z odpowiednio zakomponowanej zieleni;
- w przypadku stanowisk archeologicznych pozostających w bezpośredniej kolizji przestrzennej z planowanymi inwestycjami, braku innych możliwości, poprzedzenie inwestycji wyprzedzającymi badaniami archeologicznymi, a także prowadzeniem nadzoru w trakcie realizacji inwestycji, co pozwoli na udokumentowanie ich formy i ochronę materialnej zawartości.

Tab. 26. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na zabytki

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
3.2.1.	Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego
3.2.2.	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
3.3.4.	Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego

Źródło: opracowanie własne.

1.10. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Przewidziane w Strategii działania ogólnie odznaczają się zróżnicowanym wpływem na krajobraz. Dominuje brak oddziaływania, stwierdzony w około 26 przypadków (58%). Oddziaływanie pozytywne będzie mieć około 11% kierunków działań. Negatywny wpływ prognozuje się dla 13% oddziaływań. Oddziaływania zmienne (4) oraz minimalnie negatywne (4) stanowią łącznie ok. 18% wszystkich oddziaływań.

Krajobraz – potencjalne oddziaływanie pozytywne

Spośród wszystkich celów operacyjnych i horyzontalnego zaproponowanych w Strategii pozytywny skutek dla krajobrazu przynoszą kierunki działań w ramach celu związanego z ochroną i kształtowaniem krajobrazu (3.2.). Oddziaływania pozytywne oraz zmienne (tj. negatywne na etapie realizacji i pozytywne w czasie funkcjonowania przedsięwzięć) przypisano kierunkom działań celu związanego z szeroko pojętą adaptacją do zmian klimatu i poprawą jakości zasobów środowiska (cel 3.1.). Zapisy celu horyzontalnego, szczególnie dotyczące prowadzenia zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego (lit. d), polegające m.in. na wspieraniu działań i inwestycji przyczyniających się do zagęszczania i uzupełniania zabudowy na obszarach o dobrej obsłudze komunikacyjnej i infrastrukturze technicznej, mimo iż wiążą się z niewielkim oddziaływaniem na środowisko na etapie realizacji, przewidują takie kreowanie przestrzeni, aby docelowo miały one pozytywny wpływ na krajobraz. Wynika to z faktu, iż jednym z elementów wizji Strategii jest stworzenie

atrakcyjnej przestrzeni, czyli ukształtowanej zgodnie z zasadą ładu przestrzennego oraz uwzględniającej ochronę obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo przed rozpraszaniem zabudowy.

Generalnie kierunki działań związane z ochroną walorów przyrodniczych i krajobrazowych (kierunek działań 3.2.2.) wpływać będą na krajobraz pozytywnie, zwłaszcza na krajobrazy przyrodnicze, ze względu na fakt, iż obejmują działania pozytywne lub zmienne wpływające na znaczącą część komponentów środowiska kształtujących wygląd krajobrazu, m.in. na ciągłość układów przyrodniczych, obszary chronione, w tym Natura 2000, a także na powierzchnię ziemi, gleby, wody powierzchniowe, roślinność, różnorodność biologiczną. Cel osiągnięty zostanie dzięki takim działaniom jak m.in. uspołnienie regionalnego systemu obszarów chronionych, czy ochrona, wzbogacanie i odtwarzanie bioróżnorodności.

Ważnym elementem krajobrazu jest dziedzictwo kulturowe (kierunek działań 3.2.1.), dlatego zarówno działania wpływające na krajobraz bezpośrednio poprzez zachowanie kompletności i integralności zasobów, jak i wykorzystujące potencjał dziedzictwa kulturowego w procesach rewitalizacyjnych, oddziaływać będą na krajobraz w sposób pozytywny.

Wszystkie działania zaproponowane w celach operacyjnych 3.1 i 3.2. Strategii będą mieć pozytywny wpływ na wiele komponentów, także na krajobraz. W sposób bezpośredni oraz długotrwały i stały służyć będą zarówno zachowaniu walorów krajobrazów przyrodniczych i kulturowych, jak i kształtowaniu ładu przestrzennego bezpośrednio przekładającego się na jakość krajobrazu.

Bezpośrednie pozytywne oddziaływanie dla zdegradowanego krajobrazu miejsc składowania odpadów wystąpi w ramach realizacji kierunku działań polegającego na rekultywacji składowisk odpadów oraz likwidacji nielegalnych miejsc składowania odpadów (3.5.2.).

Krajobraz – potencjalne oddziaływanie negatywne

Przewiduje się, że oddziaływania negatywne na krajobraz będą wykazywać te kierunki działań 3 celu strategicznego: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń, które związane są z zwiększeniem dostępności transportowej (cel operacyjny 3.3.), bezpieczeństwa energetycznego (cel operacyjny 3.4.), dostępności do usług teleinformatycznych (poprzez rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej – kierunek działania: 3.6.2.) oraz racjonalizacją gospodarki odpadami (cel operacyjny 3.3. z wyjątkiem kierunku działania: 3.5.2.). Zaznaczyć jednak należy, iż krajobraz regionu jest już mniej lub bardziej przekształcony oraz działania inwazyjne w stosunku do krajobrazu oddalone będą od obszarów o najwyższych walorach krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych.

Negatywne oddziaływanie na walory krajobrazowe będzie mieć miejsce w przypadku inwestycji infrastrukturalnych w otwartym krajobrazie przyrodniczym i przyrodniczo-kulturowym. W przypadku powstawania wysokościowych dominant, szczególnie takich jak farmy wiatrowe i fotowoltaiczne (kierunek działań 3.4.3.) w otwartym krajobrazie wiejskim, nieprzekształconym dotychczasowo, powodować będzie największą degradację walorów krajobrazowych. Negatywne oddziaływanie w krajobrazie będzie miał rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego, związanego z rozwojem agresywnej krajobrazowo napowietrznej infrastruktury (kierunek działań 3.4.1.). Negatywne zmiany w krajobrazie mogą zaistnieć w wyniku rozpoczęcia eksploatacji złoża węgla brunatnego „Złoczew”. Wywoła to istotne zmiany w krajobrazie, infrastrukturze, zabudowie. Zmiany spowodowane obniżeniem wód gruntowych w wyniku istnienia leja depresji będą skutkowały zmianą składu gatunkowego w ekosystemach, a ich odwracalność jest trudna do oszacowania. Dlatego obligatoryjnym wymogiem powinna być realizacja rekultywacji na każdym etapie eksploatacji.

Rozbudowywana sieć drogowa i kolejowa regionu będzie związana z inwestycjami zupełnie zmieniającymi charakter krajobrazu w miejscu ich przebiegu (kierunki działań 3.3.1. i 3.3.2.). Dodatkowo ze względu na zastosowanie ekranów dźwiękowych może dochodzić do ograniczenia ekspozycji krajobrazu z dróg. Inwestycje polegające na podnoszeniu standardów istniejących dróg, poprawie jakości publicznego transportu zbiorowego czy zwiększeniu intermodalności transportu towarowego i usług logistycznych częściowo znajdować się będą na terenach zurbanizowanych, terenach infrastruktury transportowej czy istniejącej zabudowy przemysłowej i magazynowej. Należy więc uznać, iż nie wpłyną w bardzo negatywny sposób na wizerunek krajobrazu kulturowego, a jedynie go przekształcą.

Biorąc pod uwagę czas i częstotliwość oddziaływania, bez względu na fakt czy kierunki działania okazały się pozytywne, czy też negatywne, większość kierunków działań będzie mieć charakter bezpośredni, długotrwały o stałych skutkach w krajobrazie.

Rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym

Minimalizację negatywnego oddziaływania na krajobraz można osiągnąć stosując pewne rozwiązania na etapie realizacji inwestycji tj.:

- ograniczanie do minimum przekształceń rzeźby terenu, np. poprzez maksymalne wykorzystanie naturalnych form terenu w fazie projektowania i planowania infrastruktury oraz podczas realizacji inwestycji (realizacja obiektów wkomponowanych w istniejący krajobraz);
- wybór lokalizacji dla nowych inwestycji poprzedzony analizą walorów krajobrazowych, zwłaszcza dla inwestycji infrastrukturalnych agresywnie wkraczających w tereny otwarte, cenne przyrodniczo i krajobrazowo; unikanie miejsc o największej ekspozycji widokowej, zwłaszcza dolin rzecznych oraz wyniesień terenu;
- zapobieganie chaotycznemu rozwojowi zabudowy w oderwaniu od istniejących skupisk osadniczych i rozprzestrzeniającej się w sposób pasmowy wzdłuż dróg;
- poszanowanie historycznej tkanki i układów przestrzennych;
- uwzględnianie na równi wymogów zarówno estetycznych, jak i ochrony środowiska;
- aranżacja przestrzeni inwestycyjnej z wykorzystaniem materiałów wysokiej jakości;
- stosowanie zieleni izolacyjnej w przypadku obiektów dominujących i agresywnych krajobrazowo, która pełnić może funkcje nie tylko przesłaniające i izolujące uciążliwe oddziaływanie, ale i przyczynić się do procesów oczyszczania powietrza, retencji opadowej i zwiększenia różnorodności biologicznej, itd.;
- stosowanie wzdłuż powstających dróg wielorzędowych pasów zieleni, ułatwiających wkomponowanie nowych dróg rozcinających krajobraz, a jednocześnie skutecznie tłumiących hałas i pochłaniających zanieczyszczenia pochodzące z transportu;
- utrzymanie zieleni wzdłuż istniejących dróg;
- realizowanie sukcesywnej rekultywacji, tak aby eksploatacja możliwie jak najmniej ingerowała w krajobraz zarówno w trakcie, jak i po zakończeniu użytkowania.

Tab. 27. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na krajobraz

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.2.1.	Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego
3.2.2.	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
3.3.1.	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
3.4.3.	Zwiększenie wykorzystania OZE
3.5.1.	Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
3.6.2.	Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej

Źródło: opracowanie własne.

1.11. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI I DOBRA MATERIALNE

W ramach realizacji celów i kierunków działań określonych dla Strategii na ogólną liczbę 45 kierunków działań przewiduje się imponującą przewagę istotnych pozytywnych oddziaływań – potencjalnie pozytywny wpływ na ludzi mieć może 41 (91,1%) kierunków działań, a na dobra materialne 44 (97,8%). W ocenie obu komponentów nie zidentyfikowano oddziaływań potencjalnie negatywnych. Oddziaływania o niskim poziomie istotności

dla jakości życia ludzi stanowić mogą zaledwie 4,4% ogółu planowanych kierunków działań (2). Zaledwie 1 kierunek działań (2,2%) powinien pozostać neutralnym dla dóbr materialnych.

Ludzie i dobra materialne – potencjalne oddziaływania pozytywne

Zdecydowana większość celów operacyjnych i celów horyzontalnych Strategii i przewidzianych w nich do realizacji kierunków działań sprzyjać będzie znaczącemu polepszeniu warunków życia mieszkańców regionu. Wszystkie działania prowadzone będą długoterminowo i wywoływać będą stałe skutki.

Oddziaływania na jakość życia i dobra materialne będą miały charakter bezpośredni lub, w konsekwencji aktywności ludzi związanych z wykorzystaniem pozostałych komponentów środowiska, pośredni. Pośrednie pozytywne oddziaływanie przewiduje się w przypadku realizacji wszystkich kierunków działań zawartych w celach operacyjnych służących zwiększaniu potencjału badawczego i innowacyjnego (Cel 1.1.), podnoszeniu jakości kapitału ludzkiego (cel operacyjny 1.2.), wsparciu rozwoju sektora MŚP i sektora rolnego (cel operacyjny 1.3) oraz wzmacnianiu gospodarczych przewag konkurencyjnych (cel operacyjny 1.4.). Z kolei w przypadku ochrony i kształtowania krajobrazu (cel operacyjny 3.2.) oraz zwiększania dostępności transportowej (cel operacyjny 3.3.) wszystkie działania będą miały charakter bezpośredni dla jakości życia i dóbr materialnych.

Rozwój strategicznego układu drogowego województwa i integracja infrastrukturalno-instytucjonalna systemu transportowego (3.3.) zapewnią komfortowe przemieszczanie się mieszkańców oraz przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa i płynności ruchu. Pozytywny wpływ na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń transportowych do środowiska będzie miało przesunięcie modalne na rzecz rozwoju nowoczesnych i przyjaznych środowisku środków transportu. Z kolei włączenie w system szybkich połączeń kolejowych (m.in. w związku z kształtowaniem tzw. „szprych” doprowadzających do Centralnego Portu Komunikacyjnego), przy jednoczesnym zwiększaniu dostępności lotniczej regionu podniesie wartość materialną nieruchomości w województwie łódzkim oraz poziom mobilności mieszkańców. Pozytywnym aspektem realizacji działań będzie również wzrost potencjału przedsiębiorczości gospodarki poprzez poprawę dostępności i rozbudowę połączeń drogowych wpływających zarówno na zwiększanie atrakcyjności poszczególnych lokalizacji, jak i dostępności dla potencjalnych pracowników. Odsunięcie źródeł komunikacyjnych zanieczyszczeń powietrza od obszarów zurbanizowanych wpłynie na poprawę stanu czystości atmosfery oraz przeciwdziałać będzie kształtowaniu oddziaływań skumulowanych z zanieczyszczeniami pochodzącymi z systemów grzewczych w tych obszarach. Efekt ten wzmocniony zostanie działaniami na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego (cel operacyjny 3.4.), poprzez rozwój strategicznego systemu gazowego (3.4.2.) i zwiększanie wykorzystania OZE (3.4.3.). Czystsze środowisko nie będzie wpływać na pogarszanie stanu zdrowia ludności, a jednocześnie stanowić będzie ważny czynnik lokalizacji istotnych instytucji finansowych czy przemysłów 4.0. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym (3.3.4.) przewiduje działania na rzecz wzmocnienia systemu połączeń i poprawy jakości infrastruktury publicznego transportu zbiorowego publicznym transportem zbiorowym (np. systemy Park&Ride, Bike&Ride), które obniżą emisyjność gospodarki i poprawią poziom bezpieczeństwa na drogach. Wpłyną również na zwiększanie mobilności wewnętrznej ludności, skrócenie czasów podróży, ułatwienie dostępu do usług i przestrzeni publicznych oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Planowana modernizacja i budowa nowych stacji i przystanków kolejowych zwiększy dostępność transportu kolejowego i częstotliwości kursowania, z kolei optymalizacja siatki połączeń transportem zbiorowym zmniejszy obciążenie środowiska.

Na polepszenie warunków życia i zdrowia ludzi pozytywny wpływ mieć będzie budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich (2.1.1.), promocja i wspieranie rozwoju wolontariatu w organizacjach pozarządowych i instytucjach publicznych, wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej (2.1.4.), czy podnoszenie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych oraz dostępności i jakości usług ochrony zdrowia (2.2.1., 2.2.2.). W konsekwencji nastąpi m.in. rozwój sektora organizacji pozarządowych i wolontariatu, poprawa współpracy i wydajności pracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego na poziomie lokalnym i regionalnym, poprawa jakości i dostępności do usług ochrony zdrowia, a tym samym wzrost długości trwania życia i poziomu życia mieszkańców.

Pozytywne oddziaływanie na warunki życia mieszkańców województwa łódzkiego będzie miała realizacja działań zawartych w celu operacyjnym zakładającym podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania negatywnym zmianom środowiska (Cel 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska). Przykładowo,

ograniczenie emisji, renaturyzacja rzek i zbiorników wodnych, rozwój systemów wodociągowych i kanalizacyjnych wpłyną na poprawę jakości powietrza i wód, ograniczą wpływ zjawiska suszy na środowisko życia człowieka.

Wiele korzyści w kontekście dóbr materialnych przyniosą działania na rzecz ochrony wartości dziedzictwa kulturowego (3.2.1.) i ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych (3.2.2.). Będą to działania zapewniające zachowanie kompletności i integralności zasobu a w konsekwencji umożliwią rozwój turystyki zrównoważonej i tworzenie atrakcyjnej infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej.

Pozytywnie istotne dla życia mieszkańców działania zawiera cel podkreślający potrzebę ograniczanie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego (cel operacyjny 2.3.). Służyć temu będzie rozwój i upowszechnienie środowiskowych form usług opiekuńczych, rozwój dziennych ośrodków wsparcia czy systemu wspierania rodziny w środowisku. Pożądanym efektem tych działań również możliwość skutecznego rozwiązywanie problemów społecznych na obszarach zdegradowanych i rewitalizowanych oraz wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem.

Tab. 28. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na ludzi

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
1.1.1.	Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji
1.1.2.	Intensyfikacja współpracy między B+R a przedsiębiorcami
1.2.1.	Poprawa atrakcyjności łódzkich uczelni
1.2.2.	Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego
1.2.3.	Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych
1.2.4.	Rozwój kompetencji kluczowych
1.3.1.	Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw
1.3.2.	Wspieranie usieciowienia MŚP
1.3.3.	Poprawa efektywności i sprawności działania IOB
1.3.4.	Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego
1.4.1.	Wykorzystanie istniejących i kształtujących się potencjałów stymulujących rozwój gospodarczy
1.4.2.	Rozwój inteligentnych specjalizacji regionalnych
2.1.1.	Budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich
2.1.2.	Rozwój sektora organizacji pozarządowych i wolontariatu
2.1.3.	Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, sportu, turystyki i rekreacji
2.1.4.	Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej
2.2.1.	Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych
2.2.2.	Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia
2.2.3.	Rozwój usług w zakresie opieki długoterminowej i psychiatrycznej
2.3.1.	Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem
2.3.2.	Rozwój usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług)
2.3.3.	Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej
3.1.1.	Poprawa jakości powietrza
3.1.2.	Poprawa jakości wód
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.1.4.	Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
3.2.1.	Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego
3.2.2.	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
3.3.1.	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.3.3.	Zwiększenie dostępności lotniczej regionu
3.3.4.	Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym
3.3.5.	Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych
3.4.2.	Rozwój strategicznego systemu gazowego
3.5.1.	Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
3.6.1.	Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej
a.	Podnoszenie wiedzy i umiejętności z zakresu planowania i zarządzania rozwojem pracowników administracji samorządowej wszystkich szczebli
b.	Upowszechnianie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu rozwojem
c.	Wzmacnianie współpracy i partnerstwa samorządów
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
Brak	

Tab. 29. Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na dobra materialne

Potencjalne oddziaływania pozytywne	
-------------------------------------	--

1.1.1.	Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji
1.1.2.	Intensyfikacja współpracy między B+R a przedsiębiorcami
1.2.1.	Poprawa atrakcyjności łódzkich uczelni
1.2.2.	Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego
1.2.3.	Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych
1.2.4.	Rozwój kompetencji kluczowych
1.3.1.	Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw
1.3.2.	Wspieranie usieciowienia MŚP
1.3.3.	Poprawa efektywności i sprawności działania IOB
1.3.4.	Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego
1.4.1.	Wykorzystanie istniejących i kształtujących się potencjałów stymulujących rozwój gospodarczy
1.4.2.	Rozwój inteligentnych specjalizacji regionalnych
2.1.1.	Budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich
2.1.2.	Rozwój sektora organizacji pozarządowych i wolontariatu
2.1.3.	Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, sportu, turystyki i rekreacji
2.1.4.	Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej
2.2.1.	Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych
2.2.2.	Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia
2.2.3.	Rozwój usług w zakresie opieki długoterminowej i psychiatrycznej
2.3.1.	Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem
2.3.2.	Rozwój usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług)
3.1.1.	Poprawa jakości powietrza
3.1.2.	Poprawa jakości wód
3.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
3.1.4.	Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
3.2.1.	Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego
3.2.2.	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
3.3.1.	Zwiększenie dostępności drogowej regionu
3.3.2.	Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
3.3.3.	Zwiększenie dostępności lotniczej regionu
3.3.4.	Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym
3.3.5.	Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych
3.4.1.	Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
3.4.2.	Rozwój strategicznego systemu gazowego
3.4.3.	Zwiększenie wykorzystania OZE
3.5.1.	Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
3.5.2.	Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
3.5.3.	Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu
3.6.1.	Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej
3.6.2.	Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej
a.	Podnoszenie wiedzy i umiejętności z zakresu planowania i zarządzania rozwojem pracowników administracji samorządowej wszystkich szczebli
b.	Upowszechnianie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu rozwojem
c.	Wzmacnianie współpracy i partnerstwa samorządów
d.	Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Potencjalne oddziaływania negatywne	
Brak	

Źródło: opracowanie własne.

2. ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA ZAPISÓW KIERUNKOWYCH WYNIKAJĄCYCH ZE STRATEGII NA CELE, PRZEDMIOT OCHRONY, INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000

Analiza oddziaływania kierunków działań wynikających ze Strategii na obszary NATURA 2000 została przeprowadzona z uwzględnieniem oceny ich wpływu na cele, przedmiot, integralność i spójność form ochrony. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż ustalenia dokumentu wynikające z celów strategicznych sfery gospodarczej i społecznej: nowoczesna i konkurencyjna oraz obywatelskie społeczeństwo równych szans nie mają charakteru przestrzennego. Natomiast cel strategiczny sfery przestrzennej: atrakcyjna i dostępna przestrzeń, mimo iż wskazuje przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym, to są one sformułowane w dużym stopniu ogólności, bez wskazania ich lokalizacji. Wyjątkiem są te przesądzenia lokalizacyjne, dla których ustalono orientacyjny przebieg, np. uruchomienie wydobywania węgla brunatnego w rejonie złoża Złoczew, realizacja systemu Kolei Dużych Prędkości, dopełnienie strategicznego układu drogowego (m.in. budowa i przebudowa autostrad i dróg ekspresowych, trasy S12 i S74) oraz rozwój usług logistycznych. Ich lokalizacja określona została z dużym prawdopodobieństwem. Natomiast pozostałe ustalenia celu strategicznego sfery przestrzennej ocenione zostały na zasadzie domniemania wystąpienia. Warto dodać, że precyzyjna analiza wpływu przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym została przeprowadzona również w „Prognozie oddziaływania na środowisko dla Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Planu zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi 2030+”.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) część analizowanych przedsięwzięć, będących następstwem wdrażania zapisów kierunkowych Strategii, prawdopodobnie zostanie zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla tych inwestycji przed rozpoczęciem realizacji wymagane będzie przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko, która da szczegółową odpowiedź w jakim zakresie i w odniesieniu do których z celów i przedmiotów ochrony wystąpi negatywne oddziaływanie. Wówczas możliwa będzie decyzja, czy i w jakim zakresie oraz pod jakimi warunkami i przy wykorzystaniu jakich działań kompensujących oraz minimalizujących negatywne oddziaływanie, dozwolona będzie realizacja poszczególnych inwestycji.

Wyniki oceny zostały zaprezentowane w formie matrycy, która znajduje się w Załączniku 3. Przyjęto następujące stopnie oceny:

- negatywne duże (N),
- negatywne minimalne (NM),
- zmienne, negatywne na etapie realizacji, a pozytywne na etapie eksploatacji inwestycji (NM/P),
- pozytywne (P),
- brak stwierdzonych oddziaływań (B).

Przewidziane w Strategii przedsięwzięcia zlokalizowane są na obszarze, bądź w bezpośrednim sąsiedztwie 41 obszarów Natura 2000. Spośród wszystkich prognozowanych dla poszczególnych grup inwestycji oddziaływań na obszary Natura 2000, **negatywne oddziaływania o największym natężeniu (N)** odnotowano w zaledwie **1%** wszystkich przedstawionych w tabeli oddziaływań. Są związane z taką inwestycją jak m.in. budowa Kolei Dużych Prędkości i koliduje ona z takimi obszarami natura 2000 jak: Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001, Pradolina Bzury-Neru PLH100006, Dolina Pilicy PLB140003, Dolina Rawki PLH100015 oraz Dolina Dolnej Pilicy PLH140016. Działanie polegające na uruchomieniu wydobywania węgla brunatnego w rejonie złoża Złoczew w ramach kierunku działań 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego nie znalazło się w zasięgu żadnego z obszarów Natura 2000, ani w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w związku z czym nie przewiduje się znaczącego oddziaływania tego przedsięwzięcia na formę ochrony przyrody jakim jest Natura 2000.

Oddziaływanie negatywne o minimalnym wpływie (NM), występujące w **23%** zdiagnozowanych oddziaływań, przypisano działaniom związanym z:

- realizacją inwestycji przeciwpowodziowych zawartych w kierunku działań 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
- dopełnieniem strategicznego układu drogowego oraz rozwojem i poprawą parametrów technicznych dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych, w ramach kierunku działań 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu

- utrzymaniem i rozbudową systemu elektroenergetycznego w ramach kierunku działań 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
- wspieraniem zwiększenia udziału instalacji produkujących energię z OZE (głównie fotowoltaika) w ramach kierunku działań 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE

Wpływ budowy dróg ekspresowych S12 i S74 oceniono (kierunek działań 3.3.1.) jako minimalnie negatywny (MN) ze względu na fakt, iż ich przybliżona lokalizacja znajdzie się w buforze 1 km od granic obszarów Dolina Środkowej Pilicy oraz Dolina Czarnej. W związku z tym prognozuje się, iż budowa tych inwestycji prawdopodobnie nie wpłynie w znaczący sposób na przedmioty ochrony, stan ochrony oraz integralność tych obszarów.

Zmienne oddziaływanie (MN/P), czyli skutkujące poprawą warunków środowiskowych, ale poprzedzone inwestycjami wymagającymi minimalnie negatywnego oddziaływania na etapie realizacji, przewidziano w **23%** przypadków. W ten sposób oceniono działania związane z kierunkami działań takimi jak: 3.1.1. Poprawa jakości powietrza, 3.1.2. Poprawa jakości wód, 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody, 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego. Długofalowym skutkiem wdrażania zapisów wynikających z ww. kierunków działań będzie polepszenie czystości wód i powietrza, zwiększenie zasobów wodnych w województwie oraz skuteczniejsza ochrona walorów przyrodniczych województwa.

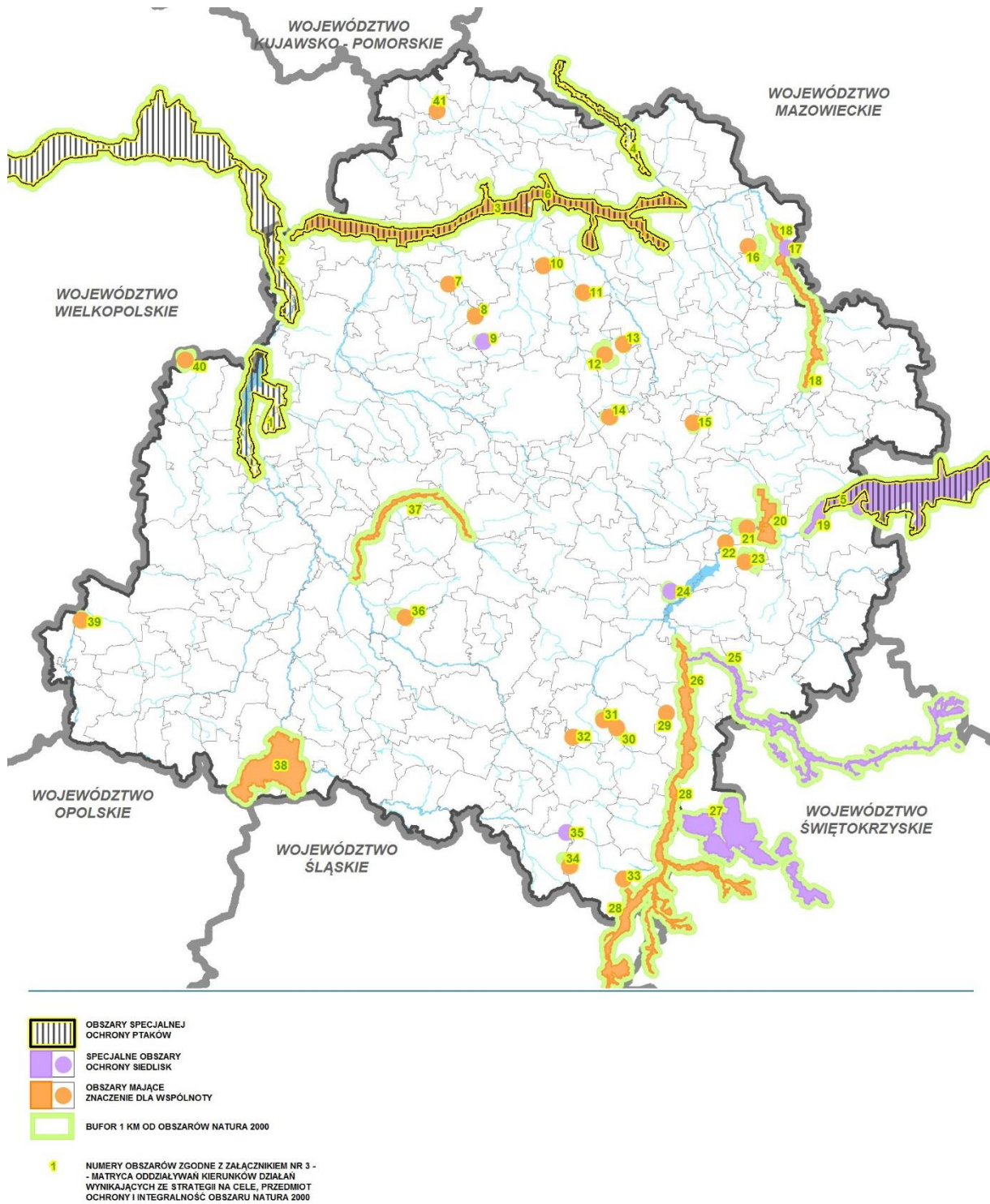
Pozytywny (P) wpływ stwierdzono w **12%** wszystkich oddziaływań i przypisywano go działaniom związanym z rekultywacją zamkniętych składowisk odpadów oraz likwidacją miejsc nielegalnego składowania odpadów, przewidzianych w ramach kierunku działań 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko. Niewątpliwie korzystne skutki dla walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a także obszarów Natura 2000, niesie ze sobą realizacja celu horyzontalnego: Efektywne i odpowiedzialnie zarządzany region, zwłaszcza jego ostatniego kierunku działań d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego. Przewiduje się, że ww. zapisy spowodują powstrzymanie chaotycznego procesu rozpraszania zabudowy, stymulując zrównoważony rozwój, zwłaszcza w sferze przestrzennej, oraz w oddaleniu od obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów Natura 2000.

Brak wpływu na przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 (B), przypisywany był przedsięwzięciom o charakterze przestrzennym i inwestycyjnym, ale o znikomym prawdopodobieństwie lokalizacji ich w granicach obszarów Natura 2000 (wynikającym z przepisów prawa) lub o szczególnym charakterze związanym np. z terenami zurbanizowanymi lub dziedzictwem kulturowym. Brak wpływu na przedmiot i stan ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 oszacowano w **42%** oddziaływań.

Odpowiedzią na zdiagnozowane potencjalne oddziaływania negatywne (N, MN i MN/P) są propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Są to zalecenia o charakterze uniwersalnym i bardzo ogólnym. Jest to uwarunkowane dużym stopniem ogólności ocenianego dokumentu, jakim jest Strategia. Dlatego też, uszczegółowienie zarówno charakteru oddziaływań, jak i propozycji działań minimalizujących oraz kompensujących, możliwe będzie po ustaleniu precyzyjnej lokalizacji inwestycji, a następnie wykonaniu szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej na etapie oceny oddziaływania na środowisko bądź na obszar Natura 2000 dla poszczególnych inwestycji.

Propozycje działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko można podzielić na zasady wykorzystywane na etapie projektowania danej inwestycji oraz na normy, których należy przestrzegać w trakcie wykonywania robót. Na przykład w miejscach kolizji inwestycji liniowych z obszarami cennymi przyrodniczo należy rozważać przebiegi alternatywne i wybierać warianty o najbardziej ograniczonym wpływie. Wszelkie przekształcenia powierzchni ziemi, zmiany stosunków wodnych, ingerencję w szatę roślinną, itp. należy ograniczyć do niezbędnego minimum. Organizacja prac i harmonogram robót winien uwzględniać normy ochrony środowiska m.in. poprzez dostosowanie do okresów lęgowych ptaków i okresów rozrodczych innych zwierząt, zapewnienie zwierzętom swobodnej migracji, lokalizację zaplecza budowlanego w bezpiecznym oddaleniu od miejsc występowania cennych siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt, itp. Ważną rolę w łagodzeniu negatywnego wpływu planowanych przedsięwzięć na środowisko odgrywać będzie edukacja mieszkańców regionu.

Rys. 36. Obszary Natura 2000 w województwie łódzkim



Źródło: opracowanie własne.

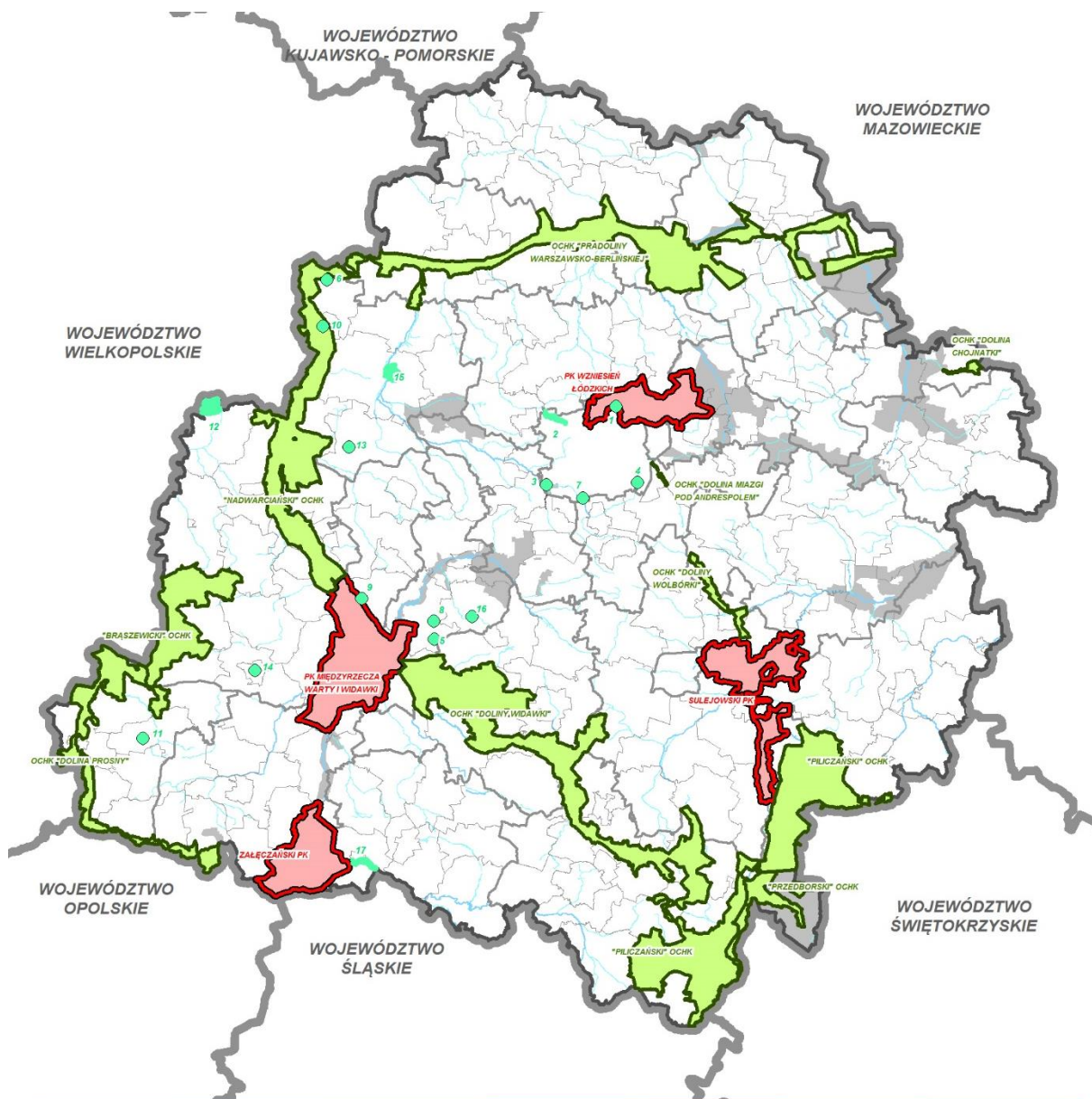
3. OCENA REALIZACJI ZAPISÓW STRATEGII NA FORMY OCHRONY PRZYRODY

Ocenę zapisów kierunkowych wynikających ze Strategii na cele, przedmioty i zakazy obowiązujące na obszarach objętych wielkopowierzchniowymi formami ochrony przyrody (tj. parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych) przeprowadzono dla obszarów posiadających aktualne podstawy prawne. Szczegółowa ocena została przeprowadzona na zasadzie porównawczej kierunków działań, których realizacja może potencjalnie negatywnie oddziaływać na obszar, z uwzględnieniem obowiązujących zakazów. Przyjęto również zasadę, że jeżeli kierunek działań kwalifikował się do odstępstw od zakazu, nie został wówczas wskazany. Wyjątek stanowiły kierunki działań, które mogą kwalifikować się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Szczegółowa analiza została jest wskazana w załączniku 4. Należy dodać, że nie poddano analizie zasięgów otulin parków krajobrazowych, ze względu na fakt, że zakazy, do których odnosi się ocena, obowiązują jedynie w granicach parków.

Prognoza oddziaływań na środowisko realizacji zapisów Strategii przewiduje potencjalne negatywne oddziaływanie na zakazy oraz cele ochrony parków krajobrazowych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Potencjalny negatywny wpływ zachodzić może podczas realizacji kierunków działań, zarówno na etapie realizacji inwestycji jak i późniejszego użytkowania, związanych z infrastrukturą transportową i techniczną, a także w odniesieniu do inwestycji z zakresu rozwoju rolnictwa oraz ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Wpływające negatywnie na środowisko mogą być działania obejmujące zwiększenie dostępności transportowej województwa, w tym dostępności transportem drogowym, włączenie regionu w system szybkich połączeń kolejowych oraz zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych, a także działania polegające na rozwoju strategicznego systemu elektroenergetycznego i gazowego, systemów kanalizacji, instalacji do produkcji energii z OZE i infrastruktury teleinformatycznej. W zakresie rozwoju rolnictwa negatywny wpływ mogą generować działania ukierunkowane na modernizację i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego, realizowane m.in. poprzez zwiększanie opłacalności produkcji rolniczej, tj. poprawę wydajności i efektywności gospodarowania. Kierunek działań obejmujący ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych został uwzględniony w ocenie zapisów projektu Strategii, ponieważ na etapie wdrażania działań możliwe jest negatywne oddziaływanie na zakazy obowiązujące w formach ochrony przyrody. Przewiduje się jednak, że będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, natomiast w perspektywie docelowej i w ogólnym rezultacie zakłada się wymiar pozytywny.

Należy podkreślić, że zapisy Strategii już na poziomie przyjętych celów operacyjnych i horyzontalnego zakładają wiele kierunków działań, które bezpośrednio równoważą, niwelują i kompensują negatywne oddziaływania wynikające z realizacji niektórych innych działań. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko i formy ochrony przyrody, do zapisów projektu Strategii wprowadzono szereg kierunków działań służących np. poprawie jakości wód i powietrza, przeciwdziałaniu skutkom suszy i zmniejszaniu niedoboru wód oraz ograniczaniu skutków zjawisk ekstremalnych. Przewiduje się również prowadzenie zintegrowanych działań w celu ochrony wartości dziedzictwa kulturowego, walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Istotne jest również przyjęcie założenia, że możliwość realizacji inwestycji w ramach działań uzależniona będzie od decyzji środowiskowych.

Rys. 34. Wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody poddane ocenie (tj. parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) posiadające aktualne podstawy prawne



- PARKI KRAJOBRAZOWE
- OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
- POZOSTAŁE WIELKOPOWIERZCHNIOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY, NIE POSIADAJĄCE AKTUALNYCH PODSTAW PRAWNYCH LUB DLA KTÓRYCH ZAKAZY UCHYLONO*

ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

- | | |
|----------------------------------|---|
| 1. SUCHA DOLINA W MOSKULACH | 9. STREFA KRAWIEDZIOWA DOLINY RZEKI WARTY |
| 2. DOLINA SOKOŁÓWKI | 10. UROCZYSKO ZIELEŃ |
| 3. MIĘDZYRZECZA NERU I DOBRZYŃKI | 11. PARK ZABYTKOWY W MIEJSCOWOŚCI SOKOLNIKI |
| 4. ŹRÓDŁA NERU | 12. LIPICKIE BŁOTA |
| 5. LUCIEJÓW | 13. PARK ZADZIM |
| 6. ZABYTKOWY PARK PODWORSKI | 14. PARKI ŻŁOCZEWSKIE |
| 7. RUDA WILLOWA | 15. PODDEBICKI |
| 8. SĘDJEWOWICE | 16. ZABYTKOWY PARK W BUCZKU W CZEPOWIE DOLNYM |
| | 17. RENESANSOWE ZAŁOŻENIE PALACOWO-PARKOWE W DZIAŁOSZYNIE |

* DLA PRZEDBORSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO ZAKAZY UCHYLONO, DLA BÓLMOWSKIEGO, SPALSKIEGO ZAKAZY UCHYLONO WYROKEM WSA Z DNIA 17 CZERWCA 2015 R.

Źródło: opracowanie własne.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE I ICH WPŁYW NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCE Z USTALEŃ STRATEGII

Strategia dostrzega potrzebę ochrony środowiska przyrodniczego, bezpośrednio lub pośrednio z nią związanych, w 6 z 13 celów operacyjnych, w 1 celu horyzontalnym oraz w 3 z 8 Zintegrowanych Przedsięwzięć Strategicznych (ZPS):

- cel operacyjny 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP i sektora rolnego (działanie: wspieranie tworzenia gospodarstw ekologicznych oraz promocja żywności wysokiej jakości: ekologicznej, tradycyjnej, regionalnej),
- cel operacyjny 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego (działanie: wspieranie poprawy standardu i wyposażenia infrastrukturalnego domów i mieszkań o złych warunkach sanitarno-bytowych),
- cel operacyjny 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska (działania: ograniczenie emisji powierzchniowej; ograniczenie emisji ze źródeł o charakterze liniowym, realizacja rozwiązań organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu zrównoważonego transportu, promocja ekomobilności i rozwój nowoczesnych form przemieszczania się, budowa systemów zasilania pojazdów zero emisyjnych; utrzymanie i tworzenie korytarzy przewietrzających, wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień wzdłuż arterii komunikacyjnych; rozwój systemów wodociągowych i kanalizacyjnych; ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych; poprawa zdolności retencyjnych; prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej; rozwój infrastruktury przeciwważeniowej; realizacja inwestycji przeciwpowodziowych; rozwój systemów błękitno-zielonej infrastruktury),
- cel operacyjny 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu (działania: utworzenie spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych; ochrona, wzbogacanie i odtwarzanie różnorodności biologicznej, utrzymanie istniejących form ochrony przyrody oraz powoływanie nowych, utrzymanie i kształtowanie ostoi najwyższej różnorodności biologicznej, renaturyzacja ekosystemów zdegradowanych, kontrola i ograniczanie rozwoju gatunków inwazyjnych, stworzenie kompleksowego monitoringu krajobrazowego; wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych na potrzeby turystyki zrównoważonej),
- cel operacyjny 3.4. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego (działanie: wspieranie utrzymania wysokiego udziału instalacji wiatrowych w produkcji energii z OZE; wspieranie zwiększania udziału pozostałych instalacji w produkcji energii z OZE),
- cel operacyjny 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami (działania: rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów komunalnych; likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów),
- cel horyzontalny Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region (działania: wspieranie gmin w procesach planowania przestrzennego i uświadamianie zagrożeń związanych z brakiem prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej; wsparcie działań i inwestycji podnoszących jakość i dbałość o ład przestrzenny; promowanie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, zakładającego ochronę terenów otwartych, rolniczych i leśnych przed zabudową),
- Zintegrowane Przedsięwzięcie Strategiczne 6. Minimalizacja zjawiska suszy oraz poprawa jakości wód powierzchniowych,
- Zintegrowane Przedsięwzięcie Strategiczne 7. Czyste powietrze,
- Zintegrowane Przedsięwzięcie Strategiczne 8. Zintegrowana gospodarka odpadami.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2e) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹⁰⁵ Prognoza określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym m.in. oddziaływania skumulowane, zapisów Strategii na cele i przedmiot obszaru Natura 2000, jego integralność oraz na poszczególne elementy środowiska.

Oddziaływania skumulowane są określane jako rodzaj zmiany w środowisku, wywołane wpływem danego rodzaju działań, w połączeniu z innymi działaniami, które wystąpiły w przeszłości, zachodzą obecnie lub wystąpią

¹⁰⁵ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 października 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2018, poz. 2081 z późn.zm.).

w przyszłości, i które powodować będą łączne efekty. Oddziaływanie skumulowane jest modyfikowane przez szereg czynników, m.in.: rodzaj i technologię, lokalizację oraz charakter działania wraz z czasem trwania.

W szczególnych przypadkach oddziaływanie skumulowane mogą być skutkiem nawarstwienia się działań, które dodane do siebie mogą powodować duże negatywne efekty i charakteryzować się większą intensywnością oddziaływania.

Na potrzeby niniejszej Prognozy dokonano analizy oddziaływań skumulowanych w odniesieniu do kierunków działań wynikających z celów operacyjnych Strategii, w zapisach której stwierdzono nakładanie się zarówno negatywnych, jak i pozytywnych oddziaływań.

Negatywne oddziaływania skumulowane prognozuje się w wyniku realizacji poniższych kierunków działań:

- 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu,
- 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych,
- 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych,
- 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego,
- 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE,
- 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu,
- 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej.

Pozytywne oddziaływania skumulowane prognozuje się w wyniku realizacji poniższych kierunków działań:

- 1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji,
- 1.1.2. Intensyfikacja współpracy między B+R a przedsiębiorcami,
- 1.2.1. Poprawa atrakcyjności łódzkich uczelni,
- 1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- 1.2.3. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych,
- 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych,
- 1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw,
- 1.3.2. Wspieranie usieciowienia MŚP,
- 1.3.3. Poprawa efektywności i sprawności działania IOB,
- 1.3.4. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego,
- 1.4.1. Wykorzystanie istniejących i kształtujących się potencjałów stymulujących rozwój gospodarczy,
- 1.4.2. Rozwój inteligentnych specjalizacji regionalnych,
- 2.1.1. Budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich,
- 2.1.2. Rozwój sektora organizacji pozarządowych i wolontariatu,
- 2.1.3. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, sportu, turystyki i rekreacji,
- 2.1.4. Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej,
- 2.2.1. Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych,
- 2.2.2. Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia,
- 2.2.3. Rozwój usług w zakresie opieki długoterminowej i psychiatrycznej,
- 2.3.1. Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem,
- 2.3.2. Rozwój usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług),
- 2.3.3. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej,
- 3.1.1. Poprawa jakości powietrza,
- 3.1.2. Poprawa jakości wód,
- 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody,
- 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych,
- 3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego,
- 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
- 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu,
- 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych,
- 3.3.3. Zwiększenie dostępności lotniczej regionu,
- 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym,

- 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych,
- 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego,
- 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego,
- 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE,
- 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko,
- 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu,
- 3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej,
- 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej,
- a. Podnoszenie wiedzy i umiejętności z zakresu planowania i zarządzania rozwojem pracowników administracji samorządowej wszystkich szczebli (kierunek działań w celu horyzontalnym),
- b. Upowszechnianie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu rozwojem (kierunek działań w celu horyzontalnym),
- c. Wzmacnianie współpracy i partnerstwa samorządów (kierunek działań w celu horyzontalnym),
- d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego (kierunek działań w celu horyzontalnym).

We wszystkich oddziaływaniach skumulowanych przeważają wpływy korzystne. Występowanie negatywnych oddziaływań skumulowanych na komponenty stwierdzono w przypadku 14 (spośród 16 – oprócz komponentów dobra materialne oraz ludzie), a pozytywne oddziaływania skumulowane odnotowano dla wszystkich komponentów środowiska.

Przewiduje się, że realizacja większości wskazanych w Strategii działań, w ujęciu globalnym i długoterminowym, będzie pozytywnie wpływała na środowisko przyrodnicze, zakładając, że adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska, ochrona i kształtowanie krajobrazu, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego oraz racjonalizacja gospodarki odpadami są warunkiem koniecznym do zapewnienia atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni. Niemniej jednak realizacja niektórych zapisów Strategii wiąże się ze zmianami w środowisku przyrodniczym, powodując, zwłaszcza lokalnie, negatywne oddziaływania. Wynika to z faktu, że przyjęte w Strategii zapisy kierunkowe zostały skonstruowane tak, aby niekorzystnie oddziaływać na środowisko w jak najmniejszym stopniu i możliwie najmniej ingerować w obszary cenne przyrodniczo, krajobrazowo oraz kulturowo. Zarówno w przypadku negatywnych oddziaływań skumulowanych, które mogą się pojawić w wyniku realizacji zapisów kierunkowych należy przyjąć konieczność minimalizacji i kompensacji przyrodniczej.

VII. ANALIZA ODPORNOŚCI USTALEŃ STRATEGII NA ZMIANĘ KLIMATU

Adaptacja do zmian klimatu stanowi jeden z kluczowych problemów rozwojowych zaakcentowanych w Strategii. Za jedno z istotnych wyzwań uznano wysokie zagrożenie występowania suszy oraz innych ekstremalnych zjawisk pogodowych i klimatycznych. Zasadniczymi problemami związanymi ze zmianą klimatu w kontekście realizacji założeń Strategii na obszarze województwa łódzkiego są:

- susze;
- stepowienie;
- niedobór wody;
- fale upałów (w tym „miejska wyspa ciepła”);
- deszcze nawalne;
- powodzie (podtopienia, w tym powodzie miejskie);
- huragany;
- emisja gazów cieplarnianych.

Odporność na zmiany klimatu stanowi w Strategii istotny element warunkujący zrównoważony rozwój regionu. Realizacja celów w ramach sfery przestrzennej – celu strategicznego: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń bezpośrednio wpłynie na możliwość adaptacji regionu do zmian klimatu oraz mitygacji skutków zjawisk ekstremalnych. Wśród kierunków działań bezpośrednio wpływających na odporność ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatyczne znalazły się w ramach:

- celu operacyjnego 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska: 3.1.1. Poprawa jakości powietrza, 3.1.2. Poprawa jakości wód, 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody, 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych;
- celu operacyjnego 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu: 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Ponadto, w sposób pośredni na uzyskanie odporności na zmiany klimatyczne będzie miała realizacja kierunków działań w ramach:

- celu operacyjnego 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej: 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych, 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym;
- celu operacyjnego 3.4. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego: 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE;
- celu operacyjnego 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami: 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
- celu horyzontalnego Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region: Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego.

Poprawa adaptacyjności regionu do zmian klimatycznych znajdzie również odzwierciedlenie w Zintegrowanych Przedsięwzięciach Strategicznych (ZPS), które są wyrazem operacjonalizacji celów Strategii oraz stosowanego na poziomie krajowym podejścia projektowego. Ich wdrożenie pozwoli na osiągnięcie efektu synergii w realizacji Strategii i dążeniu do zrównoważonego rozwoju województwa. Trzy z ośmiu przedsięwzięć odnosi się bezpośrednio do problematyki środowiska przyrodniczego:

- 6. Minimalizacja zjawiska suszy oraz poprawa jakości wód powierzchniowych,
- 7. Czyste powietrze,
- 8. Zintegrowana gospodarka odpadami.

Realizacja zapisów Strategii zarówno w sposób bezpośredni i pośredni przyczyni się do uzyskania lepszej odporności regionu na zmiany klimatyczne m.in. dzięki poprawie stosunków wodnych, zwiększeniu zdolności retencyjnych, ochronie różnorodności biologicznej, zwiększaniu powierzchni terenów zielonych (w tym kształtowania systemów błękitno-zielonej infrastruktury), prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, ograniczeniu emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu samochodowego oraz sektora bytowo-komunalnego. Ponadto rozwój infrastruktury przeciwwązowej, doposażenie służb usuwających skutki

zjawisk ekstremalnych oraz realizacja inwestycji przeciwpowodziowych zapewnią poprawę bezpieczeństwa regionu w przypadku wystąpienia skutków zjawisk ekstremalnych.

Przeprowadzona w ramach niniejszej Prognozy identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych zapisami Strategii uwzględnia także ich wpływ na klimat w zakresie: przeciwdziałania skutkom suszy, adaptacji do zmian klimatu, w tym zjawisk ekstremalnych oraz minimalizacji efektu cieplarnianego. Kolejnym komponentem środowiska poddanym podobnej analizie w kontekście nasilających się zmian klimatycznych są wody powierzchniowe, których sformułowane kryteria oceny objęły m.in. wpływ na: zmianę stosunków wodnych, zrównoważone wykorzystanie zasobów wodnych oraz zmniejszenie zagrożenia powodziowego.

VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI STRATEGII, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W Strategii sformułowano szereg celów, których osiągnięcie przyczyni się do zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju województwa, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, a także podnoszenia konkurencyjności gospodarki. Rezultatem realizacji przyjętych celów szczegółowych, operacyjnych, horyzontalnego i kierunków działań, będą różnego rodzaju oddziaływania na komponenty środowiska o zróżnicowanej i zmiennej skali natężenia oraz trwałości i zasięgu przestrzennym. Należy jednak podkreślić, że zapisy kierunkowe mają charakter ogólnych wytycznych i nie przesądzają o lokalizacji inwestycji z nich wynikających. Terytorializacja przedsięwzięć oraz sformułowanie konkretnych rozwiązań zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywny wpływ na środowisko będą możliwe dopiero na etapie ewentualnej procedury oceny oddziaływania na środowisko. Niżej prezentowane rozwiązania mogą stanowić jedynie podstawę do późniejszego określenia właściwych i dokładnych rozwiązań łagodzących negatywny wpływ.

Dla zdefiniowania rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ na środowisko, w tym obszary Natura 2000, kluczowe znaczenie ma wskazanie oddziaływań negatywnych oraz minimalnie niekorzystnych dla środowiska. Przeprowadzona ocena celów szczegółowych i kierunków działań Strategii wskazuje, że największe natężenie i skala negatywnych zmian w środowisku potencjalnie wiązać się będzie z działaniami realizowanymi w następujących celach operacyjnych, związanych ze sferą przestrzenną:

- 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej,
- 3.4. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego,
- 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami (przy czym kierunek działań 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko, wiązać się będzie z pozytywnymi dla środowiska działaniami, m.in. polegającymi na rekultywacji składowisk i likwidacji nielegalnych miejsc składowania odpadów).

Przyjąć należy, że podstawowym wyprzedzającym sposobem ograniczania niekorzystnych oddziaływań na środowisko powinno być odpowiednie i intencjonalne lokalizowanie poszczególnych inwestycji, poprzedzone rozpoznaniem środowiskowym (np. poprzez prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczych) obszarów przeznaczonych pod inwestycje komunikacyjne i infrastrukturalne, w celu wyboru najmniej uciążliwego dla środowiska wariantu oraz określenia negatywnych skutków i potencjalnych działań kompensacyjnych. Z przyczyn oczywistych fundamentalne znaczenie będzie mieć przestrzeganie przepisów prawa (np. z zakresu prawa ochrony środowiska) oraz stosowanie rozwiązań technicznych i procesów technologicznych skutecznie ograniczających np. emisję zanieczyszczeń.

W rozdziale V. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań strategii na środowisko oraz obszary Natura 2000 (podrozdziały 1.1. do 1.11.) Prognozy zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na wszystkie komponenty środowiska oraz minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym potencjalnych inwestycji. Największe znaczenie powinny mieć propozycje rozwiązań sugerujące konieczność ograniczania do niezbędnego minimum zakresu przekształceń rzeźby terenu (np. poprzez maksymalne wykorzystanie naturalnych form terenu w fazie projektowania i planowania infrastruktury oraz podczas realizacji inwestycji), ograniczanie powierzchni przekształcanej w procesach inwestycyjnych, zmniejszenie ingerencji w tereny nieprzekształcone, a także potrzebę odtwarzania np. struktur glebowych - w miarę możliwości do stanu z okresu poprzedzającego wprowadzenie negatywnych zmian. Ważnym aspektem będą ponadto wybory lokalizacji inwestycji o możliwie najmniejszym wpływie na obszary cenne przyrodniczo i obszary objęte ochroną przyrody, jak również na doliny rzeczne, obszary wodno-błotne i leśne. Sugeruje się także przeprowadzanie inwentaryzacji przyrodniczych poprzedzających realizację inwestycji pod kątem identyfikacji miejsc bytowania cennych gatunków zwierząt i lokalizacji stanowisk unikatowych gatunków flory oraz przestrzeganie zasad ochrony (nienaruszania) elementów środowiska ważnych dla np. zachowania właściwego stanu korytarzy ekologicznych wzdłuż danego

odcinka doliny cieku wodnego (zadrzewienia i zakrzaczenia, zbiorniki wodne, płaty roślinności szuwarowej, mokradła, itp.). Implementacja założeń gospodarki o obiegu zamkniętym, polegających m.in. na racjonalizacji eksploatacji surowców naturalnych i wykorzystania materiałów budowlanych, chronić będzie głównie powierzchnię ziemi, gleby, zasoby naturalne w przypadku realizacji kierunków działań sfery przestrzennej.

Należy podkreślić fakt, iż planowany w Strategii rozwój województwa będzie mieć charakter zrównoważony. Kierunki działań, w mniejszym bądź większym zakresie, z założenia wpisują się w zakres rozwiązań mających na celu zapobieganie degradacji środowiska regionu łódzkiego. Wynika to bezpośrednio z wizji Strategii, której jednym z podstawowych założeń jest region charakteryzujący się wysokimi walorami środowiska przyrodniczego i zwiększoną adaptacyjnością do zmian klimatu. Założeniem dokumentu jest osiągnięcie tzw. wysokiej efektywności środowiskowej celów strategicznych. W celu realizacji idei zrównoważonego rozwoju w dokumencie zapisano wiele działań mających pośrednio służyć zapobieganiu, minimalizowaniu oraz kompensacji przyrodniczej skutków presji antropogenicznej.

Duże znaczenie w minimalizacji i kompensacji negatywnych zjawisk spowodowanych wprowadzeniem w życie założeń kierunków działań celów 3.3., 3.4. i 2 kierunków działań z celu 3.5., przypisać można działaniom zawartym w celach 3.1. i 3.2, które uwzględniają rozwiązania łagodzące negatywny wpływ inwestycji infrastrukturalnych na środowisko, a także poprawiają jego jakość. Wśród nich wyróżnić należy:

- Poprawa jakości powietrza (w tym m.in. ograniczanie emisji powierzchniowej oraz ze źródeł o charakterze liniowym, utrzymanie i tworzenie korytarzy przewietrzających),
- Poprawa jakości wód (w tym m.in. rozwój systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, ograniczanie eutrofizacji wód powierzchniowych),
- Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody (np. poprawa zdolności retencyjnych, zalesienia, zadrzewienia, spowolnienie odpływu itd., a także prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, tworzenie ostoi bioróżnorodności),
- Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych (poprzez m.in. rozwój systemów błękitno-zielonej infrastruktury),
- Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez wykorzystanie potencjału dziedzictwa z uwzględnieniem walorów krajobrazowych,
- Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych (poprzez m.in. utworzenie spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych czy też ochronę, wzbogacanie i odtwarzanie różnorodności biologicznej).

Większość działań w celach 3.1. i 3.2 prezentuje czytelny, pozytywny kontekst pro-środowiskowy i w przeważającej mierze nie zawiera kierunków działań zdiagnozowanych jako mogące znacząco negatywnie wpływać na komponenty środowiska. W konsekwencji celom tym dedykowano stosunkowo wąską grupę rozwiązań kompensujących właściwie tylko oddziaływanie o charakterze minimalnie niekorzystnym, zwłaszcza na etapie realizacji. Przykładowym zaleceniem jest prowadzenie prac budowlanych z wykorzystaniem maszyn i urządzeń o wysokich normach emisji spalin oraz zraszanie materiałów pyłących. Innym rozwiązaniem będzie ograniczanie ingerencji w obszary nieprzekształcone, w tym również sąsiadujące z terenem budowy, zwłaszcza w obszary podlegające ochronie, służące neutralizacji potencjalnych szkód w siedliskach roślin i zwierząt.

Prognoza przewiduje również wystąpienie oddziaływań o charakterze zmiennym, ocenianych negatywnie jedynie na etapie realizacji działania, w konsekwencji wprowadzanych okresowo do środowiska uciążliwości. Ostatecznie działania te przynoszą zmiany określane jako korzystne. Oddziaływania negatywne w tej sytuacji wymagają interwencji i rozwiązań analogicznych jak w przypadku oddziaływań istotnie niekorzystnych i minimalnie negatywnych.

Równie ważne jest wskazanie rozwiązań przeciwdziałających negatywnym oddziaływaniom w odniesieniu do celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Co istotne oceniane zapisy kierunkowe nie posiadają konkretnych wskazań lokalizacji, z wyjątkiem przybliżonych lokalizacji strategicznych inwestycji drogowych i kolejowych. Z tego powodu przedsięwzięciom tym przypisano najszerzej zakrojone działania minimalizacyjne i kompensacyjne. Powinny być to takie czynności jak m.in. wybór lokalizacji inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk będących przedmiotem ochrony, uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, zwłaszcza dotyczących ochrony gatunkowej, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji, a także ograniczenie wycinki drzew. Działaniami minimalizującymi będzie wymagać realizacja kierunków działań 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE oraz 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego. Potencjalne

ryzyko wystąpienia inwestycji związanych z realizacją tych kierunków może wystąpić w niewielu obszarach, lub ich bezpośrednim sąsiedztwie, a działania minimalizujące ich minimalnie negatywne oddziaływanie na obszary Natura 2000, będą analogiczne jak w przypadku zaleceń ogólnych opisanych powyżej. Z niewielką presją wiąże się realizacja zapisów kierunku działań 3.2.2., w ramach którego zaplanowano działania polegające na wykorzystaniu walorów środowiska naturalnego na potrzeby turystyki zrównoważonej. W tym zakresie rekomenduje się przede wszystkim takie rozwiązania minimalizacyjno-kompensacyjne jak: organizacja ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami zwierząt będących przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność, dostosowanie ruchu kajakowego do wymogów ochrony środowiska, np. dotyczących okresów rozrodu szczególnie gatunków cennych, edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i uczestników ruchu turystycznego. Istotne będzie również rozpatrywanie alternatywnych przebiegów liniowych elementów infrastruktury transportowej i technicznej (głównie nowych realizacji odcinków dróg kołowych, linii kolejowych i obwodnic, linii energetycznych), omijających w miarę możliwości cenne ekosystemy.

IX. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W STRATEGII

Istotą procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, a w szczególności towarzyszącej jej Prognozy, było wyeliminowanie lub minimalizacja potencjalnych konfliktów środowiskowych w procesie tworzenia Strategii poprzez optymalizację wskazanych rozwiązań, ukierunkowaną na zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w tym ochronę wartości przyrodniczych, kulturowych, krajobrazowych i materialnych. Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że nie ma potrzeby określania rozwiązań alternatywnych w stosunku do założeń przyjętych w Strategii, ponieważ ustalenia dokumentu uwzględniają konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju, programując proces przemian społeczno-gospodarczych w sposób gwarantujący możliwości zaspokajania potrzeb społecznych zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń. Natomiast w odniesieniu do planowanej eksploatacji złoża węgla brunatnego Złoczew wskazanie rozwiązania alternatywnego w tej perspektywie czasowej nie jest możliwe.

Ze względu na duży poziom ogólności Strategii i brak terytorializacji inwestycji wynikających z zapisów kierunkowych pozwalających na przeprowadzenie skutecznej analizy wariantów wskazuje się, że rozwiązania alternatywne powinny zostać sprecyzowane na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej dla poszczególnych projektów.

X. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ STRATEGII ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Podstawowym punktem odniesienia w monitorowaniu realizacji Strategii jest zestaw wskaźników obrazujących oczekiwane rezultaty realizacji Strategii, odnoszących się do poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Wśród zaproponowanych wskaźników część dotyczy bezpośrednio lub pośrednio elementów środowiska przyrodniczego.

Głównym dokumentem w procesie monitoringu będzie okresowy Raport z realizacji SRWŁ 2030, przedkładany do zatwierdzenia Zarządowi Województwa Łódzkiego. Raport przygotowywany będzie nie rzadziej niż co dwa lata i będzie składał się z części poświęconej poziomowi realizacji celów Strategii oraz oceny sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej województwa. Prowadzony monitoring Strategii będzie podstawą do oceny stopnia i dynamiki postępu w realizacji przyjętych celów strategicznych i operacyjnych Strategii.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie procesu monitorowania realizacji SRWŁ 2030 jest Zarząd Województwa Łódzkiego, który realizować będzie ww. zadanie poprzez jednostki podległe: Departamenty UMWŁ, Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi oraz właściwe jednostki i instytucje odpowiedzialne za wdrażanie Strategii. Jednostką wyznaczoną do prowadzenia monitoringu i sporządzania Raportów z realizacji SRWŁ 2030 jest Regionalne Obserwatorium Terytorialne działające w strukturach Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi. Ponadto ocena skutków realizacji Strategii będzie możliwa dzięki prowadzonemu procesowi ewaluacji, zwłaszcza ewaluacji on-going (przeprowadzonej w połowie okresu obowiązywania Strategii) oraz ewaluacji ex-post (przeprowadzonej po zakończeniu realizacji Strategii).

Tab. 30. Wskaźniki do analizy skutków realizacji zapisów Strategii (w tym bezpośrednio i pośrednio związane ze środowiskiem przyrodniczym)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość w roku bazowym dla województwa łódzkiego	Wartość w roku bazowym dla Polski/średnia krajowa	Wartość docelowa dla województwa w 2030 r.	Źródła danych
1. SFERA GOSPODARCZA – CEL STRATEGICZNY: NOWOCZESNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA					
Cel operacyjny 1.1 Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego					
1.	Nakłady wewnętrzne na działalność B+R w relacji do PKB (ceny bieżące) [%]	0,62% (2016 r.)	0,96% (2016 r.)	1,00%	GUS
2.	Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw [%]	12,7% (2017 r.)	14,5% (2017 r.)	15,0%	GUS
Cel operacyjny 1.2 Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego					
3.	Współczynnik aktywności zawodowej ogółem [%]	57,5% (2018 r.)	56,3% (2018 r.)	59,5%	GUS
4.	Odsetek osób dorosłych w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu	4,6% (2018 r.)	5,7% (2018%)	średnia krajowa	GUS
Cel operacyjny 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP i sektora rolnego					
5.	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1 004 (2018 r.)	1 136 (2018 r.)	1165	GUS
6.	Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności	3,7 (2017 r.)	6,0 (2017 r.)	4,5	GUS
7.	Globalna produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych wg nowej definicji [zł]	8 147 zł (2017 r.)	7 231 zł (2017 r.)	10 000 zł	GUS
Cel operacyjny 1.4. Wzmacnianie gospodarczych przewag w sektorze wytwórczym i usługowym					
8.	Patenty udzielone przez UPRP na 1 mln mieszkańców	75,3 (2018 r.)	75,7 (2018 r.)	90,0	GUS
9.	Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca, Polska = 100% (ceny bieżące, ESA 2010)	93,3% (2016 r.)	100% (2016 r.)	95%	GUS
2. SFERA SPOŁECZNA – CEL STRATEGICZNY: OBYWATELSKIE SPOŁECZEŃSTWO RÓWNYCH SZANS					
Cel operacyjny 2.1 Rozwój kapitału społecznego					
10.	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców	33,9 (2018 r.)	36,8 (2018 r.)	Średnia krajowa	Obliczenia własne na podstawie GUS
11.	Liczba uczestników imprez organizowanych przez domy kultury, ośrodki kultury, kluby, świetlice na 1 000 mieszkańców	621 (2018 r.)	925 (2018 r.)	Średnia krajowa	GUS

Cel operacyjny 2.2 Poprawa stanu zdrowia mieszkańców					
12.	Przeciętne trwanie życia mężczyzn/kobiet	71,9/80,8 (2017 r.)	73,9/81,8 (2017 r.)	Średnia krajowa	GUS
13.	Liczba łóżek w hospicjach, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych i opiekuńczo-leczniczych na 100 tys. osób	76,5 (2017 r.)	90,9 (2017 r.)	Średnia krajowa	GUS
Cel operacyjny 2.3 Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego					
14.	Liczba osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (niesamodzielnych) objętych usługami opiekuńczymi na 1000 osób w wieku 65 lat i więcej	14,8 (2018 r.)	b.d.	20,0	Obliczenia własne na podstawie RCPS i GUS
15.	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców	341,5 (2018 r.)	339,7 (2018 r.)	250	GUS
16.	Odsetek mieszkań wyposażonych w podstawowe media (łazienkę) (miasto), (wieś)	90,3% – miasto 74,7% – wieś (2017 r.)	95,6% – miasto 82,8% – wieś (2017 r.)	99% – miasto 95% – wieś	GUS
3. SFERA PRZESTRZENNA – CEL STRATEGICZNY: ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
Cel operacyjny 3.1 Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska					
17.	Udział powierzchni terenów zieleni w miastach w powierzchni ogółem [%] ¹⁰⁶	3,65 (2018 r.)	3,78% (2018 r.)	więcej niż w roku bazowym	GUS
18.	Wielkość emisji powierzchniowej [t/rok]	266 389,9 (2017 r.)	b.d.	nie więcej niż w roku bazowym	WIOŚ
19.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności na wsi	25,2 (2017 r.)	40,8 (2017 r.)	śr. krajowa	GUS
20.	Lesistość [%]	21,5 (2018 r.)	29,6 (2018 r.)	więcej niż w roku bazowym	GUS
21.	Powierzchnia nawadniana [ha]	262 (2017 r.)	691 196 (2017 r.)	więcej niż w roku bazowym	GUS
Cel operacyjny 3.2 Ochrona i kształtowanie krajobrazu					
22.	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości województwa łódzkiego (wraz z informacją o liczbie wpisów i skreśleń) [szt.]	2 551 (2018 r.)	b.d.	więcej niż w roku bazowym	badanie własne na podstawie danych NID i ŁWKZ
23.	Udział systemu obszarów prawnie chronionych (SOCh) w powierzchni województwa ogółem [%]	16,2 (2018 r.)	b.d.	więcej niż w roku bazowym	badanie własne BPPWŁ
Cel operacyjny 3.3 Zwiększenie dostępności transportowej					
24.	Gęstość sieci autostrad i dróg ekspresowych w województwie [km/1000 km ²]	24,7 (2018 r.)	11,9 (2018 r.)	33,4	GUS
25.	Długość linii kolejowych dostosowanych do prędkości 100 km/h i więcej [km]	672 (2018 r.)	b.d.	1 110	badanie własne na podstawie PKP PLK S.A.
26.	Udział taboru komunikacji miejskiej przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych w taborze ogółem [%]	51,2 (2018 r.)	77,8 (2018 r.)	śr. krajowa	obliczenia własne na podstawie GUS
27.	Wielkość ładunków obsłużonych w terminalach intermodalnych (TEU)	515 374 (2018 r.)	b.d.	nie mniej niż w roku bazowym	badanie własne na podstawie danych operatorów terminali
Cel operacyjny 3.4 Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego					
28.	Produkcja energii elektrycznej (TWh)	38,45 (2017 r.)	170,47 (2017 r.)	nie mniej niż w roku bazowym	GUS
29.	Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	39,5 (2017 r.)	52,1 (2017 r.)	Średnia krajowa	GUS
30.	Udział produkcji energii elektrycznej z OZE w produkcji energii elektrycznej ogółem [%]	4,3 (2017 r.)	14,1 (2017 r.)	Średnia krajowa	GUS
Cel operacyjny 3.5 Racjonalizacja gospodarki odpadami					
31.	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku [%]	27,6 (2017 r.)	27,1 (2017 r.)	65%	GUS
Cel operacyjny 3.6 Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych					
32.	Udział gospodarstw domowych wyposażonych w urządzenie z dostępem do Internetu w liczbie gospodarstw domowych ogółem [%]	76,4 (2018 r.)	75,6 (2018 r.)	100	GUS
4.SFERA ZARZĄDZANIA ROZWOJEM – CEL STRATEGICZNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
33.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem [%]	32,8 (2018 r.)	30,8 (2018 r.)	50	GUS

Źródło: Strategia rozwoju województwa łódzkiego, BPPWŁ w Łodzi, 2019 r.

¹⁰⁶ Wskaźnik uwzględnia udział powierzchni terenów zieleni takich jak: parki, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej, zieleń uliczna, cmentarze, lasy gminne w ogólnej powierzchni miast.

Ze względu na konieczność pełnego uchwycenia zmian zachodzących w środowisku w Prognozie zaleca się prowadzenie ciągłego monitoringu wskaźników bezpośrednio związanych ze środowiskiem przyrodniczym w cyklu rocznym.

Oprócz wskazanych w Strategii wskaźników można uwzględnić wykaz mierników uzupełniających o charakterze czysto ekologicznym poszerzających analizę skutków realizacji postanowień Strategii w zakresie ich wpływu na środowisko.

Poniżej podano zestaw wskaźników uzupełniających wraz ze źródłem pozyskania danych:

- powierzchnia gruntów zabudowanych (GUS);
- grunty leśne wyłączone na cele nieleśne (GUS);
- pobór wód powierzchniowych i podziemnych przeznaczonych dla gospodarki wodno-ściekowej w przemyśle (WIOŚ);
- zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w: przemyśle rolnictwie i leśnictwie, eksploatacja sieci wodociągowej (BDL GUS);
- ścieki odprowadzone ogółem (GUS);
- ścieki zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego (GUS);
- ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania w hm³ (BDL GUS);
- dysproporcje pomiędzy długością sieci kanalizacyjnej i wodociągowej (BDL GUS);
- udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w miastach [%]
- liczba mieszkańców obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków (BDL GUS);
- liczba zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (WiOŚ);
- wielkość emisji liniowej [t/rok] (WIOŚ)
- liczba stacji pomiarowych powietrza na terenie województwa z podziałem na typy stacji (automatyczne, manualne, pasywne) (WiOŚ).
- niezrekultywowana powierzchnia składowisk odpadów (GUS);
- odpady komunalne odebrane, zebrane, odzyskane, unieszkodliwione (UM DOŚiR);
- odpady niebezpieczne wytworzone, odzyskane, unieszkodliwione (UM DOŚiR);
- odpady przemysłowe wytworzone, odzyskane, unieszkodliwione (UM DOŚiR);
- udział energii elektrycznej wytwarzanej z OZE, w tym z mikroźródeł w ogólnym jej zużyciu w województwie (GUS);
- liczba miast objętych monitoringiem hałasu i liczba punktów pomiarowych w stosunku do ogólnej liczby miast w województwie (WiOŚ);
- liczba punktów pomiarowych przekroczonym poziomem hałasu (WiOŚ);
- liczba zdarzeń z udziałem substancji niebezpiecznych (WKPSP);
- liczba zakładów dużego ZDR i zwiększonego ryzyka ZZR (WKPSP);
- predyspozycje gmin do rozwoju funkcji rolniczej (BPPWŁ na podstawie Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, BDOT);
- tereny zdegradowane i zdewastowane wymagające rekultywacji oraz tereny zrekultywowane [ha] (GUS);
- grunty zrekultywowane i zagospodarowane w województwie łódzkim w ciągu roku [ha] (GUS);
- udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w powierzchni ogółem w województwie łódzkim [%] (GUS);
- stan JCWP w województwie łódzkim (WiOŚ 2018);
- roczna suma opadów atmosferycznych w Polsce (IMGW);
- temperatura średnia w Polsce (IMGW);
- emisja zanieczyszczeń z emitorów punktowych [t/rok] (WiOŚ);
- emisja wybranych gazów cieplarnianych i ich prekursorów według województw (GUS);
- miasta o najwyższym stężeniu średniorocznym pyłu PM_{2,5} – powyżej normy 25 ug/m³ (GiOŚ);
- obszary przekroczeń dopuszczalnego poziomu stężenia pyłu zawieszonego oraz BaP (WiOŚ);
- wartości średnioroczne poziomu stężenia pyłu PM₁₀ odnotowane w stacjach pomiarowych (GiOŚ);
- wartości średnioroczne poziomu stężenia pyłu PM_{2,5} odnotowane w stacjach pomiarowych (WiOŚ);
- wartości średnioroczne poziomu stężenia BaP (w pyłe PM₁₀) w województwie łódzkim odnotowane w stacjach pomiarowych (GiOŚ);
- udział powierzchni obszarów chronionych w województwie łódzkim (%) (GUS).

Monitoring wskaźników powinien być powiązany również z analizami prowadzonymi przez instytucje branżowe związane z ochroną środowiska. Rokiem bazowym, będącym odniesieniem dla oceny efektów realizacji Strategii, jest rok 2018, z wyjątkiem składników, dla których dostępne dane były na lata 2016 - 2017. Mierzalne efekty będą odnoszone zarówno do roku bazowego, jako postęp, a także do roku 2030, jako stopień realizacji osiągnięcia założonych celów Strategii.

XI. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Konieczność oceny ewentualnego transgranicznego oddziaływania na środowisko reguluje art. 51 ust. 2, pkt 1d) oraz art. 104 ust. 1, pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wspomniane oddziaływanie jest oceniane w kontekście granic międzynarodowych. Województwo łódzkie nie leży w obszarze przygranicznym, zatem realizacja założeń przyjętych w „Strategii województwa łódzkiego 2030” nie powinna powodować skutków o charakterze transgranicznym.

XII. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Tab. 31. Wnioski i rekomendacje

Lp.	Elementy poddane analizie i ocenie w Strategii	Wnioski i rekomendacje
1.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia Strategii i sposób ich uwzględnienia w dokumencie	Ocena spójności celów projektu Strategii z celami ochrony środowiska, zawartymi w dokumentach międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych, potwierdza istnienie zbieżności jego zapisów z ustaleniami dokumentów wyższego szczebla.
2.	Stopień i sposób uwzględnienia zasady zrównoważonego rozwoju w badanym dokumencie, w tym założeń i wytycznych polityki ekologicznej polskiej i UE	Zasada zrównoważonego rozwoju została w pełni uwzględniona w zapisach projektu Strategii. Odnosi się głównie do sfer społecznej i gospodarczej oraz celu horyzontalnego. Sfera przestrzenna będzie realizowana zgodnie z przepisami odrębnymi, na podstawie których dopuszcza się do konkretnej lokalizacji inwestycji.
3.	Wskazanie potencjalnych zagrożeń i pól konfliktów ekologicznych związanych z realizacją Strategii, w tym identyfikacja znaczących negatywnych oddziaływań na obszary chronione, w tym Natura 2000	Według Prognozy część zamierzeń inwestycyjnych będących następstwem zapisów kierunkowych Strategii prawdopodobnie zostanie zaliczona do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla inwestycji tych przeprowadzona zostanie procedura oceny oddziaływania na środowisko. Na podstawie wykonanej oceny zostaną podjęte decyzje administracyjne o wariantach realizowanym oraz działaniach kompensujących i minimalizujących. Głównie dotyczyć to będzie inwestycji takich jak: budowa dróg ekspresowych, autostrad, kolei dużych prędkości, linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, gazociągów i stacji gazowych, rozbudowa dróg wojewódzkich, budowa terminali multimodalnych, budowa/przebudowa oczyszczalni ścieków, budowa/rozbudowa sieci kanalizacyjnych, eksploatacja złoża Złoczew.
4.	Istniejący stan środowiska i problemy z zakresu ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Strategii	W wyniku analizy istniejącego stanu poszczególnych komponentów środowiska, mając na uwadze realizację Strategii, stwierdzono istnienie problemów ochrony środowiska, które ze względu na rodzaj, charakter i zasięg prognozowanych oddziaływań mają kluczowy wpływ na jakość przestrzeni województwa, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • fragmentację środowiska przyrodniczego, w tym m.in. zmniejszenie bioróżnorodności, • postępująca presja urbanizacyjna, • degradację powierzchni ziemi w wyniku eksploatacji kopalin, • degradację krajobrazu, • wysokie zagrożenie suszą, pogłębiające proces stepowania oraz inne ekstremalne zjawiska pogodowe i klimatyczne, • zagrożenie i ryzyko powodziowe, • deficyt wód powierzchniowych, • zmiany klimatu, • niską jakość wód powierzchniowych, • niską jakość powietrza, • niekorzystny klimat akustyczny, • zagrożenia związane z gospodarką odpadami, • ryzyko wystąpienia poważnych awarii.
5.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku odstąpienia od realizacji Strategii	W Prognozie wskazano prawdopodobne zmiany środowiska przyrodniczego w przypadku odstąpienia od realizacji Strategii. Rezygnacja z wdrażania założeń Strategii będzie powodować m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • brak ciągłości systemu obszarów chronionych województwa oraz utrzymania jej z województwami sąsiednimi, • niewielka powierzchnia obszarów prawnie chronionych, • niewystarczająca ochrona walorów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej, • zmniejszenie drożności korytarzy przewietrzających, • zaburzanie i ograniczanie kształtowania stref ekotonowych, • zmniejszenie lesistości województwa, • pogłębianie procesu stepowania na skutek zmniejszenia powierzchni zadrzewień i zakrzewień, zwłaszcza na obszarach

		<p>o wysokim niedoborze wody w sezonie wegetacyjnym ekstremalnie i bardzo zagrożonych suszą rolniczą,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie liczby gatunków roślin i zwierząt, w tym rzadkich i zagrożonych wyginięciem oraz siedlisk przyrodniczych, w szczególności na obszarach objętych ochroną prawną, • ograniczenie powierzchni terenów biologicznie czynnych, w tym trwałych użytków zielonych, zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, • rozpraszanie zabudowy i brak ładu przestrzennego, • degradacja krajobrazu i utrata różnorodności biologicznej skutkująca fragmentacją oraz postępującą presją urbanizacyjną, szczególnie w rejonach obszarów o najwyższych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, • degradacja walorów przyrodniczo-krajobrazowych m.in. w wyniku potencjalnej eksploatacji węgla brunatnego w rejonie Żłoczewa, • zwiększona wrażliwość na skutki suszy, • pogłębiający się deficyt wód, • zwiększanie uciążliwości klimatycznych, szczególnie na obszarach zurbanizowanych (m.in. wyspa ciepła, zagrożenie lokalnymi podtopieniami, uciążliwe skutki długotrwałej suszy), • zahamowanie rozwoju systemów błękitno-zielonej infrastruktury, • spadek jakości gleb w wyniku nadmiernego nawożenia oraz stosowania środków ochrony roślin, • niewystarczająca poprawa zasobów wód powierzchniowych, • nasilenie eutrofizacji wód powierzchniowych, • powolna i niewystarczająca poprawa jakości wód powierzchniowych, • niewystarczająca poprawa zdolności retencyjnych zlewni, • nieracjonalna gospodarka wodno-ściekowa oraz gospodarka odpadami stwarzające zagrożenie dla zasobów i jakości wód podziemnych (szczególnie w strefach ONO i OWO), • niewystarczające niwelowanie zaburzonych warunków hydrologicznych w wyniku potencjalnej eksploatacji węgla brunatnego w rejonie Żłoczewa, • niewystarczająco rozbudowane systemy kanalizacji, • presja urbanizacyjna na tereny zagrożenia powodziowego, • powolna poprawa jakości powietrza, • kumulowanie się dużych ładunków szkodliwych substancji na niewielkiej przestrzeni, o dużej gęstości zaludnienia i niekorzystnych warunkach przewietrzania, sprzyjających powstawaniu zjawiska smogu, • zahamowanie rozwoju proekologicznego transportu, • zwiększanie uciążliwości akustycznych, • niesprawne systemy selektywnej zbiórki odpadów, • obciążanie środowiska odpadami komunalnymi, • niska skuteczność usuwania odpadów zawierających azbest, • zagrożenie związane ze składowaniem i transportem materiałów niebezpiecznych.
6.	<p>Wsparcie efektu synergii związanego z wykorzystaniem cech środowiska w procesie prowadzenia polityki regionalnej państwa w kontekście rozwoju zrównoważonego</p>	<p>Analiza przyjętych w Strategii kierunków działań, w odniesieniu do wszystkich aspektów, wskazuje na kompleksowe i komplementarne projektowanie rozwiązań rozwojowych w skali województwa, ukierunkowane na uzyskanie optymalnych rezultatów w procesie zrównoważonego rozwoju. Realizacja poszczególnych celów polityki przestrzennej regionu, z naciskiem na innowacyjność i proekologiczność zakładanych rozwiązań, będzie prowadzić do postępu w zakresie społeczno-gospodarczym, z jednoczesną dbałością o zachowanie równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.</p>

7.	Przewidywane znaczące oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska	W ocenie przyjęto założenie, że realizacja zapisów Strategii będzie przebiegała z poszanowaniem wymogów dotyczących ochrony środowiska, przy wykorzystaniu najefektywniejszych dostępnych technologii, w celu maksymalnego ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko. Tym niemniej część potencjalnych inwestycji będących następstwem wdrażania zapisów Strategii, zwłaszcza wśród zagadnień transportowych i infrastrukturalnych, będzie się zawierać w grupie przedsięwzięć o znaczącym oddziaływaniu - zawsze lub potencjalnie. Z uwagi na brak na tym etapie precyzyjnych rozstrzygnięć lokalizacyjnych dla znacznej części zamierzeń, szczegółowa ocena ich wpływu na środowisko powinna mieć miejsce w ramach procedury oceny oddziaływania zgodnie z przepisami odrębnymi.
8.	Możliwości występowania oddziaływań skumulowanych wywołanych realizacją dokumentu	W Prognozie oceniono oddziaływania skumulowane wynikające z przyjętych kierunków działań. Ze względu na brak dokładnych wskazań lokalizacyjnych dla wielu inwestycji trudno ocenić ich wpływ skumulowany. Generalnie stwierdzono, iż niekorzystnym wpływem skumulowanym odznaczają się kierunki działań o charakterze infrastrukturalnym (w tym drogowym), związane z eksploatacją surowców mineralnych oraz hydrotechnicznym. Pozytywny wpływ skumulowany zanotowano zwłaszcza przy działaniach dotyczących ochrony środowiska i krajobrazu.
9.	Rozwiązania mające na celu ograniczenie lub przyrodniczą kompensację negatywnych oddziaływań	Zakłada się, że wskazane w Prognozie możliwe negatywne i minimalnie niekorzystne oddziaływania na środowisko, mogą w znacznym stopniu być ograniczone lub w niektórych przypadkach wyeliminowane poprzez zastosowanie zaproponowanych rozwiązań minimalizujących i kompensujących. Jednocześnie w przypadku oddziaływań o zmiennym charakterze rozwiązania minimalizujące stanowią mogą immanentny atrybut realizacji poszczególnych działań, redukując uciążliwość. Należy jednak pamiętać, że zaproponowane działania minimalizujące i kompensujące negatywny wpływ stanowią ogólne założenia, które należy doprecyzować na etapie procedur administracyjnych związanych z realizacją przedsięwzięć.
10.	Możliwości i zasady ograniczenia potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko związanych z realizacją postanowień dokumentu	W Prognozie wskazuje się rozwiązania służące minimalizacji wpływu przedsięwzięć wynikających z realizacji zapisów Strategii na środowisko m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzanie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko szczegółowo i wnikliwie, z odpowiednią analizą wariantową, uwzględniając ochronę środowiska; • podejmowanie decyzji dotyczących inwestycji ze szczególnym uwzględnieniem zasad ochrony środowiska, tj. w sposób nieszkodliwy lub mało uciążliwy dla terenów przyrodniczo cennych, • skuteczną egzekucję zapisów decyzji administracyjnych i obowiązków wynikających z innych aktów prawnych, w zakresie działań kompensacyjnych; • prowadzenie wnikliwych inwentaryzacji przyrodniczych poprzedzających realizację inwestycji, • kierowanie się zasadą zrównoważonego rozwoju przy wyborze lokalizacji oraz wariantowania na etapie projektu inwestycji.
11.	Rozwiązania alternatywne do zawartych w Strategii	Brak możliwości sformułowania rozwiązań alternatywnych do zapisów kierunkowych Strategii, ze względu na duży stopień ogólności dokumentu oraz brak wytycznych co do lokalizacji i horyzontu czasowego realizacji i eksploatacji przedsięwzięć z nich wynikających.
12.	Monitoring skutków realizacji Strategii, w tym skutków środowiskowych i przestrzennych	W Prognozie zaproponowano metody analizy skutków realizacji postanowień Strategii przy użyciu 33 wskaźników monitorowania realizacji Strategii. Dodatkowo wskazano 37 mierników określających wpływ dokumentu na środowisko.
13.	Oddziaływania transgraniczne	Nie stwierdzono w Prognozie występowania oddziaływań transgranicznych.
14.	Odporność Strategii na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych	Strategia uwzględnia problematykę zmian klimatycznych. Realizacja zapisów kierunkowych przyczyni się do uzyskania lepszej odporności regionu na zjawiska ekstremalne i klęski żywiołowe spowodowane zmianami klimatycznymi.

Źródło: opracowanie własne.

XIII. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawy prawna, cel, zakres, metoda

Podstawą prawną opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko” (dalej: Prognoza) dla zapisów „Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030” (dalej: Strategia) jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2018 r., poz. 2081; ze zm.). Ponadto Prognoza jest zgodna z zakresem uzgodnionym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Głównym celem Prognozy jest określenie wystąpienia możliwych skutków w środowisku, które mogą powstać w wyniku realizacji zapisów Strategii.

Przy sporządzeniu Prognozy uwzględniono akty powszechnie obowiązującego prawa z zakresu środowiska i jego ochrony. Zgodnie z przepisami i uzgodnieniami opracowując Prognozę dokonano oceny oddziaływań celów operacyjnych i kierunków działań na 16 komponentów środowiska, tj. powierzchnia ziemi, gleby, zasoby naturalne, wody powierzchniowe, wody podziemne, klimat, powietrze, roślinność, zwierzęta, różnorodność biologiczna, ciągłość układów przyrodniczych, obszary chronione, w tym Natura 2000, zabytki, krajobraz, dobra materialne, ludzie. W ocenie wpływu zapisów Strategii uwzględniono sposób oddziaływań (pozytywny, negatywny, minimalny negatywny, zmienny, brak wpływu) oraz charakter oddziaływania (bezpośredniość, czas trwania, częstotliwość oddziaływania). Ocena uwzględniała zależności między elementami środowiska oraz oddziaływaniami na ww. komponenty.

Mocny akcent w zakresie oceny wpływu zapisów Strategii położono na analizę oddziaływań na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru NATURA 2000.

Informacja o „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030”

Podstawowym narzędziem do prowadzenia przez samorząd województwa polityki rozwoju na poziomie regionalnym jest strategia rozwoju województwa. Dokument wskazuje cele i kierunki działań, które podejmuje samorząd województwa oraz pozostali interesariusze strategii, a także pełni funkcję koordynacyjną dla pozostałych dokumentów programowych i planistycznych tworzonych na poziomie regionalnym. Stanowi również kompendium wiedzy o regionie. Strategia uwzględnia wszystkie kluczowe zagadnienia dla rozwoju regionu, określając w szczególności:

- ✓ wizję rozwoju województwa łódzkiego,
- ✓ cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań w wymiarach: gospodarczym, społecznym, przestrzennym,
- ✓ cel horyzontalny,
- ✓ zintegrowane przedsięwzięcia strategiczne,
- ✓ Obszary Strategicznej Interwencji,
- ✓ system realizacji Strategii wskazujący: podmioty, zasady, źródła finansowania, narzędzia, system monitorowania i ewaluacji realizacji Strategii.

Procedowany dokument co do istoty jest spójny z założeniami dokumentów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych w zakresie celów ochrony środowiska. Uwzględnia ustalenia opracowań strategicznych, planistycznych, programowych (w tym zamierzenia inwestycyjne podmiotów publicznych) poziomu krajowego i regionalnego, obowiązujących w sferze planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego w perspektywie średnio- i długookresowej. Projekt Strategii uwzględnia m.in. cele i kierunki rozwoju przestrzennego oraz zasady zagospodarowania i kształtowania przestrzeni określone w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi. Na poziomie krajowym dokument jest spójny z celami Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Na poziomie europejskim istotnym uwarunkowaniem, wpływającym na formułowanie celów i kierunków interwencji w Strategii, są cele Polityki Spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

Analiza i ocena stanu środowiska

Województwo łódzkie, położone centralnie, graniczy z województwami: mazowieckim, świętokrzyskim, śląskim, opolskim, wielkopolskim oraz kujawsko-pomorskim. Obejmuje terytorium o powierzchni 18 219 km², co stanowi 5,83% powierzchni kraju. Administracyjnie region dzieli się na 24 powiaty (21 ziemskich i 3 grodzkie) oraz 177 gmin. Liczba ludności na koniec 2018 r. wynosiła 2 466 322 osób (6,4% ludności kraju), przy wyraźnie zaznaczającym się trendzie spadkowym. Według stosowanej regionalizacji fizyczno-geograficznej województwo łódzkie usytuowane jest na pograniczu dwóch dużych jednostek geomorfologicznych: pasa nizin (Niż Środkowoeuropejski) oraz obszaru wyżyn (Wyżyny Polskie) i charakteryzuje się klimatem umiarkowanym ciepłym, przejściowym. O specyfice hydrograficznej obszaru decyduje jego położenie pomiędzy dorzeciami dwóch największych rzek: Wisły i Odry. Głównymi rzekami regionu są: Warta, Pilica i Bzura, a największymi zbiornikami retencyjnymi: Zbiornik Sulejowski oraz Zbiornik Jeziorsko. Województwo łódzkie jest zasobne w wody podziemne (8,4% zasobów kraju) - głównie II (53,2%) i III klasy czystości (19,3%). Region jest bogaty w surowce naturalne, zwłaszcza złoża kopalin energetycznych oraz piasków formierskich i surowców szklarskich, a także wody geotermalne. Jednocześnie łódzkie odznacza się niewielkim wskaźnikiem lesistości (21,5%) i glebami niskiej jakości o wysokim stopniu zakwaszenia.

W 2019 r. na terenie województwa występują w całości lub części następujące formy ochrony przyrody: 1 park narodowy – Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach, stanowiący część Kampinoskiego Parku Narodowego (72,4 ha¹⁰⁷), 87 rezerwatów przyrody (7 036,04 ha¹⁰⁸), 7 parków krajobrazowych (powierzchnia w granicach województwa łódzkiego 100 136,4 ha¹⁰⁹), 17 obszarów chronionego krajobrazu (244 238,8 ha)¹¹⁰, 41 obszarów Natura 2000 (5 Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków – 41 037,95 ha, 7 specjalnych obszarów ochrony siedlisk – 8 863,75 ha, 29 Obszarów Mających Znaczenie dla Wspólnoty – 55 467,51 ha; łącznie 105 369,21 ha)¹¹¹, 36 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (11 998,6 ha)¹¹², 4 stanowiska dokumentacyjne¹¹³, 886 użytków ekologicznych (o łącznej powierzchni 2 442,0 ha)¹¹⁴, 1 989 pomników przyrody¹¹⁵.

W Prognozie przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska (w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem) obejmującą najbardziej istotne zagadnienia z zakresu ochrony środowiska dla wybranych elementów, tj.: kopaliny, gleby, lasy, krajobraz, stan wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego oraz warunki klimatyczne. Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska, które ze względu na rodzaj, charakter i zasięg oddziaływania, mają kluczowy wpływ na rozwój województwa, zaliczono m.in. fragmentację środowiska przyrodniczego, postępującą presję urbanizacyjną, degradację powierzchni ziemi w wyniku eksploatacji kopalin, degradację krajobrazu, nadmierne zakwaszenie gleb, niską jakość wód powierzchniowych, występowanie suszy oraz ekstremalnych zjawisk pogodowych i klimatycznych, stopowienie, zagrożenie i ryzyko powodziowe, niską jakość powietrza, niekorzystny klimat akustyczny, zagrożenia związane z gospodarką odpadami oraz ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

W przypadku braku realizacji dokumentu obowiązywać będzie Strategia przyjęta Uchwałą Nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 26 lutego 2013 r. Zapewnienie optymalnych warunków środowiskowych

¹⁰⁷ <https://www.kampinoski-pn.gov.pl/edukacja/ohz-w-smardzewicach>

¹⁰⁸ Opracowanie własne na podstawie Rejestru form ochrony przyrody w województwie łódzkim (stan na 15.02.2019 r.) www.lodz.rdos.gov.pl

¹⁰⁹ Opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych.

¹¹⁰ Opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych (z wyjątkiem 3 OChK: Bolimowsko-Radziejowicki z doliną środkowej Rawki, Dolina Przysowy oraz Doliny Bzury ustanowionych rozporządzeniami byłych wojewodów, obecnie częściowo leżących na terenie sąsiednich województw, których powierzchnię oszacowano z wykorzystaniem narzędzi GIS).

¹¹¹ Powierzchnia zdublowana. Opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych, w tym: Uchwały nr 16 Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2019 r. ws. wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu „Lista zmian granic obszarów Natura 2000”; Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. ws. obszarów specjalnej ochrony ptaków; Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniającego rozporządzenie ws. obszarów specjalnej ochrony ptaków, <http://isap.sejm.gov.pl>; Decyzji Wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. ws. przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2013) 7358)-2013/741/UE (stan na 30.05.2019 r.)

¹¹² Opracowanie własne na podstawie Rejestru Form Ochrony Przyrody w województwie łódzkim (stan na 15.02.2019 r.) – www.lodz.rdos.gov.pl. Powierzchnię ZPK „Kolumna-Las” i „Parki Złoczewskie” oszacowano na podstawie narzędzi GIS.

¹¹³ J.w.

¹¹⁴ Opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (stan na 28.05.2019 r) <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

¹¹⁵ J.w.

w województwie jest możliwe przy uznaniu ochrony środowiska za jeden z kluczowych celów rozwojowych, któremu towarzyszyć będzie delegowanie odpowiednich środków finansowych. W sytuacji braku realizacji Strategii może nastąpić zaostrenie konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska a rozwojem regionu oraz zahamowanie korzystnych przemian dla środowiska, co może prowadzić do degradacji walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych. Prognoza, wśród szeregu negatywnych skutków braku realizacji Strategii, wskazuje na możliwe problemy, związane z koordynacją polityki przestrzennej na różnych szczeblach planowania przestrzennego.

Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań Strategii na środowisko oraz obszary NATURA 2000

Zgodnie z przyjętą metodyką dokonano oceny oddziaływań zapisów Strategii na środowisko oraz obszary NATURA 2000.

Z przeprowadzonej analizy i oceny oddziaływania zapisów kierunkowych Strategii wynika, że jej realizacja w większości pozostaje bez wpływu na komponenty środowiska. Dotyczy to głównie celów strategicznych: Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka oraz Obywatelskie społeczeństwo równych szans, a także celu horyzontalnego: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region. Wynika to w znacznej mierze z faktu, że Strategia jest dokumentem o charakterze ogólnym, a jej zapisom trudno przypisać wymiar przestrzenny. Jedynym celem strategicznym, dla którego analizy wykazały zróżnicowane oddziaływania, jest Atrakcyjna i dostępna przestrzeń. Większość oddziaływań diagnozowanych dla tego celu ma przede wszystkim charakter pozytywny (30%). Odnotowano również istotny udział oddziaływań o charakterze minimalnie negatywnym (23%), negatywnym (15%) i zmiennym (13%). Zróżnicowanym wpływem odznaczają się kierunki w ramach sfery przestrzennej, których realizacja będzie związana z rozwojem infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Najbardziej inwazyjne w stosunku do komponentów środowiska są kierunki działań zapisane w ramach celów operacyjnych: 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej oraz 3.4. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego oraz częściowo 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami.

W Prognozie dokonano również analizy i oceny oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć na cele, przedmioty ochrony oraz integralność 41 obszarów Natura 2000, dla których stwierdzono, że negatywne oddziaływania o największym natężeniu generowane będą przez inwestycje infrastruktury kolejowej. Oddziaływanie negatywne o minimalnym natężeniu przypisano kierunkom związanym z realizacją inwestycji przeciwpowodziowych, dopełnieniem strategicznego układu drogowego, utrzymaniem i rozbudową systemu elektroenergetycznego oraz ze wspieraniem udziału instalacji produkujących energię z OZE. Zmienne oddziaływanie, tj. o charakterze negatywnym na etapie realizacji i niosące pozytywny wpływ na środowisko i obszary Natura 2000 w trakcie eksploatacji inwestycji, przypisywano działaniom związanym z poprawą jakości środowiska, w szczególności wód i powietrza, przeciwdziałaniem deficytowi wód oraz ochroną walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Typowo pozytywne oddziaływanie będzie mieć zamykanie oraz rekultywowanie składowisk odpadów, również tych nielegalnych. Korzystnie oceniono wpływ części celu horyzontalnego Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region, związanej z prowadzeniem zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego, która zakłada zrównoważony rozwój w oddaleniu od obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

Przewidywane oddziaływania skumulowane i ich wpływ na środowisko wynikające z ustaleń Strategii

Na potrzeby niniejszej Prognozy dokonano analizy oddziaływań skumulowanych w odniesieniu do kierunków działań wynikających z celów operacyjnych Strategii, w zapisach której stwierdzono nakładanie się zarówno negatywnych, jak i pozytywnych oddziaływań.

We wszystkich oddziaływaniach skumulowanych przeważają wpływy korzystne. Występowanie negatywnych oddziaływań skumulowanych na komponenty stwierdzono w przypadku 14 (spośród 16 – oprócz komponentów dobra materialne oraz ludzie), a pozytywne oddziaływania skumulowane odnotowano dla wszystkich komponentów środowiska.

Przewiduje się, że realizacja większości wskazanych w Strategii działań, w ujęciu globalnym i długoterminowym, będzie pozytywnie wpływała na środowisko przyrodnicze, zakładając, że adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska, ochrona i kształtowanie krajobrazu, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego oraz racjonalizacja gospodarki odpadami są warunkiem koniecznym do zapewnienia atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni. Niemniej jednak realizacja niektórych zapisów Strategii wiąże się ze zmianami w środowisku przyrodniczym, ale zidentyfikowane potencjalne negatywne oddziaływania mają w przeważającej mierze wymiar lokalny. Wynika to z faktu, że przyjęte w Strategii zapisy kierunkowe zostały skonstruowane tak, aby niekorzystnie oddziaływać na środowisko w jak najmniejszym stopniu i możliwie jak najmniej ingerować w obszary cenne przyrodniczo, krajobrazowo oraz kulturowo. W przypadku negatywnych oddziaływań skumulowanych, które mogą się pojawić w wyniku realizacji zapisów kierunkowych należy przyjąć konieczność minimalizacji i działań na rzecz środowiska wyrównujących straty przyrodnicze.

Analiza odporności ustaleń strategii na zmianę klimatu

Realizacja zapisów Strategii zarówno w sposób bezpośredni i pośredni przyczyni się do uzyskania lepszej odporności regionu na zmiany klimatyczne m.in. dzięki poprawie stosunków wodnych, zwiększeniu zdolności retencyjnych, ochronie różnorodności biologicznej, zwiększaniu powierzchni terenów zielonych (w tym kształtowania systemów błękitno-zielonej infrastruktury), prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, ograniczeniu emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu samochodowego oraz sektora bytowo-komunalnego. Ponadto rozwój infrastruktury przeciwwązrożeń, wyposażenie służb usuwających skutki zjawisk ekstremalnych oraz realizacja inwestycji przeciwpowodziowych zapewnią poprawę bezpieczeństwa regionu w przypadku wystąpienia skutków zjawisk ekstremalnych.

Przeprowadzona w ramach niniejszej Prognozy identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych zapisami Strategii uwzględni także ich wpływ na klimat w zakresie: przeciwdziałania skutkom suszy, adaptacji do zmian klimatu, w tym zjawisk ekstremalnych oraz minimalizacji efektu cieplarnianego. Kolejnym komponentem środowiska poddanym podobnej analizie w kontekście nasilających się zmian klimatycznych są wody powierzchniowe, których sformułowane kryteria oceny objęły m.in. wpływ na: zmianę stosunków wodnych, zrównoważone wykorzystanie zasobów wodnych oraz zmniejszenie zagrożenia powodziowego.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru

Planowany w Strategii rozwój województwa będzie mieć charakter zrównoważony. Kierunki działań, w mniejszym bądź większym zakresie, z założenia wpisują się w zakres rozwiązań mających na celu zapobieganie degradacji środowiska regionu łódzkiego. Wynika to bezpośrednio z wizji Strategii, której podstawowym założeniem jest region charakteryzujący się wysokimi walorami środowiska przyrodniczego i zwiększoną adaptacyjnością do zmian klimatu. Założeniem dokumentu jest osiągnięcie tzw. wysokiej efektywności środowiskowej celów strategicznych. W celu realizacji idei zrównoważonego rozwoju w dokumencie zapisano wiele działań mających pośrednio służyć zapobieganiu, minimalizowaniu oraz działań na rzecz środowiska wyrównujących straty przyrodnicze będące skutkami intensywnej działalności człowieka.

W związku potencjalnymi negatywnymi oddziaływaniami zapisów kierunkowych Strategii związanych z potencjalnymi zamierzeniami inwestycyjnymi, w Prognozie rekomendowano szereg rozwiązań ograniczających niekorzystne procesy i efekty. Zasadnicze znaczenie mają propozycje dotyczące m.in.: lokalizowania inwestycji wynikających z zapisów Strategii poprzedzonego rozpoznaniem środowiskowym, stosowania rozwiązań gospodarki niskoemisyjnej, prowadzenia gospodarki cyrkulacyjnej oraz racjonalizacji eksploatacji zasobów, jak również zapobiegania fragmentacji środowiska przyrodniczego i zwiększania różnorodności biologicznej oraz redukcję ingerencji w tereny nieprzekształcone, cenne przyrodniczo i objęte ochroną przyrody.

Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Strategii

Cele operacyjne i kierunki działań zawarte w Strategii zostały sformułowane przy założeniu maksymalnego ograniczenia potencjalnych konfliktów środowiskowych.

Duży poziom ogólności Strategii nie pozwala na określenie dokładnej lokalizacji przedsięwzięć wynikających z jej zapisów. Ewentualne rozwiązania alternatywne powinny zostać sprecyzowane na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych projektów.

Metody analizy skutków realizacji postanowień Strategii oraz częstotliwości jej prowadzenia

Stopień realizacji Strategii będzie mierzony w drodze systematycznego monitoringu przeprowadzanego nie rzadziej niż raz na dwa lata. Narzędziem analizy skutków założeń Strategii będzie Raport z realizacji SRWŁ 2030. Monitoring realizacji Strategii będzie sporządzany przez Regionalne Obserwatorium Terytorialne, działające w strukturach Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska i innych instytucji oraz badania własne na podstawie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ze względu na konieczność pełnego uchwycenia zmian zachodzących w środowisku w Prognozie zaleca się prowadzenie ciągłego monitoringu wskaźników bezpośrednio związanych ze środowiskiem przyrodniczym w cyklu rocznym.

Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Województwo łódzkie nie jest położone w przygranicznym, zatem realizacja założeń przyjętych w Strategii nie powinna wywoływać skutków o charakterze transgranicznym.

XIV. SPIS TABEL

- Tab. 1.** Kryteria oceny komponentów środowiska uwzględniane przy analizie oddziaływania na skutek realizacji przyjętych celów i kierunków działań w Strategii
- Tab. 2.** Kategorie wpływu ze względu na sposób oddziaływania na komponenty środowiska uwzględnione w ramach oceny przeprowadzonej w Prognozie
- Tab. 3.** Kategorie wpływu ze względu na charakter oddziaływania na komponenty środowiska uwzględnione w ramach oceny przeprowadzonej w Prognozie
- Tab. 4.** Klasyfikacja ocen zastosowanych w analizie wpływu inwestycji wynikających ze Strategii na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000
- Tab. 5.** Wykaz konwencji i dokumentów strategicznych uwzględnionych w analizie powiązań Strategii z celami ochrony środowiska wynikającymi z konwencji wielostronnych (międzynarodowych) i dokumentów szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego
- Tab. 6.** Ocena wpływu kierunków działań w ramach celów operacyjnych Strategii na poszczególne wybrane komponenty środowiska wraz z łączną oceną wpływu sfery gospodarczej
- Tab. 7.** Ocena wpływu kierunków działań w ramach celów operacyjnych Strategii na poszczególne wybrane komponenty środowiska wraz z łączną oceną wpływu sfery społecznej
- Tab. 8.** Ocena wpływu kierunków działań w ramach celów operacyjnych Strategii na poszczególne wybrane komponenty środowiska wraz z łączną oceną wpływu sfery przestrzennej
- Tab. 9.** Ocena wpływu kierunków działań w ramach celu horyzontalnego: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region, na poszczególne wybrane komponenty środowiska
- Tab. 10.** Ocena wpływu na środowisko sfery gospodarczej, celów operacyjnych i kierunków działań Strategii
- Tab. 11.** Ocena wpływu na środowisko sfery społecznej, celów operacyjnych i kierunków działań Strategii
- Tab. 12.** Ocena wpływu na środowisko sfery przestrzennej, celów operacyjnych i kierunków działań Strategii
- Tab. 13.** Ocena wpływu na środowisko kierunków działań celu horyzontalnego Strategii
- Tab. 14.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na powierzchnię ziemi
- Tab. 15.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na glebę
- Tab. 16.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na zasoby naturalne
- Tab. 17.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na wody powierzchniowe
- Tab. 18.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na wody podziemne
- Tab. 19.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na klimat
- Tab. 20.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na powietrze
- Tab. 21.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na roślinność
- Tab. 22.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na zwierzęta
- Tab. 23.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na różnorodność biologiczną
- Tab. 24.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na ciągłość układów przyrodniczych
- Tab. 25.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym (negatywnym) na obszary chronione, w tym Natura 2000
- Tab. 26.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na zabytki
- Tab. 27.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na krajobraz
- Tab. 28.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na ludzi
- Tab. 29.** Wykaz kierunków działań zapisanych w Strategii o potencjalnym oddziaływaniu pozytywnym i negatywnym na dobra materialne
- Tab. 30.** Wskaźniki do analizy skutków realizacji zapisów Strategii (w tym bezpośrednio i pośrednio związane ze środowiskiem przyrodniczym)
- Tab. 31.** Wnioski i rekomendacje

XV. SPIS RYSUNKÓW

- Rys. 1.** Powiązania międzyregionalne - korytarze ekologiczne
- Rys. 2.** Istniejące wybrane formy ochrony przyrody w województwie łódzkim w 2019 r.
- Rys. 3.** Udokumentowane złoża kopalin w 2018 r.
- Rys. 4.** Klasyfikacja genetyczna gleb
- Rys. 5.** Lesistość w województwie w 2018 r.
- Rys. 6.** Typy krajobrazów w województwie łódzkim
- Rys. 7.** Udział form pokrycia terenu w powierzchni województwa w 2018 r.
- Rys. 8.** Wody podziemne w 2017 r.
- Rys. 9.** Strefy ochrony wód podziemnych
- Rys. 10.** Stan JCWP w województwie łódzkim w 2017 r.
- Rys. 11.** JCWP i JCWPd wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych
- Rys. 12.** Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2010 i 2017 r. [tys. t/rok]
- Rys. 13.** Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2010 i 2017 r. [tys. t/rok]
- Rys. 14.** Emisja wybranych gazów cieplarnianych i ich prekursorów według województw w 2016 r.
- Rys. 15.** Jakość powietrza na podstawie emisji zanieczyszczeń z emitorów punktowych w 2017 r. [t/rok]
- Rys. 16.** Miasta o najwyższym stężeniu średniorocznym pyłu PM10 - powyżej normy 40 ug/m³ w 2017 r.
- Rys. 17.** Miasta Polski o najwyższej liczbie dni ze stężeniem PM10 większym niż 50 ug/m³ w 2017 r. w skali kraju
- Rys. 18.** Miasta o najwyższym stężeniu średniorocznym BaP w pyłe PM10 (norma -1 ng/m³) w 2017 r.
- Rys. 19.** Miasta o najwyższym stężeniu średniorocznym BaP w pyłe PM10 (norma -1 ng/m³) w 2017 r.
- Rys. 20.** Miasta o najwyższym stężeniu średniorocznym pyłu PM2,5 - powyżej normy 25 ug/m³ w 2017 r.
- Rys. 21.** Wartości średnioroczne poziomu stężenia BaP (w pyłe PM10) w województwie łódzkim odnotowane w stacjach pomiarowych
- Rys. 22.** Wartości średnioroczne poziomu stężenia pyłu PM10 w województwie łódzkim odnotowane w stacjach pomiarowych
- Rys. 23.** Wartości średnioroczne poziomu stężenia pyłu PM2,5 w województwie łódzkim odnotowane w stacjach pomiarowych
- Rys. 24.** Obszary przekroczeń wartości poziomu dopuszczalnego lub docelowego stężenia pyłu zawieszonego oraz BaP w pyłe PM10 w województwie łódzkim w 2017 r.
- Rys. 25.** Deficyt wód w 2019 r.
- Rys. 26.** Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni miast w 2018 r.
- Rys. 27.** Powierzchnia terenów zieleni w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta w 2018 r.
- Rys. 28.** Ośrodki miejskie szczególnie podatne na zjawisko smogu na tle obszarów przekroczeń dopuszczalnego lub docelowego poziomu stężenia pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłe PM10
- Rys. 29.** Składowiska odpadów w województwie łódzkim w połowie 2019 r.
- Rys. 30.** Problemy środowiska wynikające z zagrożeń
- Rys. 31.** Udział poszczególnych rodzajów wpływu kierunków działań Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach sfer i celu horyzontalnego
- Rys. 32.** Rodzaj wpływu kierunków działań Strategii na wybrane komponenty środowiska
- Rys. 33.** Bezpośredniość oddziaływań na środowisko zapisów Strategii
- Rys. 34.** Czas trwania oddziaływań na środowisko zapisów Strategii
- Rys. 35.** Częstotliwość oddziaływań na środowisko ustaleń wg Strategii
- Rys. 36.** Obszary Natura 2000 w województwie łódzkim
- Rys. 37.** Wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody poddane ocenie (tj. parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) posiadające aktualne podstawy prawne

XVI. BIBLIOGRAFIA

1. Atlas Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1990, Red. Nauk A.S. Kleczkowski AGH, Kraków.
2. Atlas Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1990, Red. Nauk A.S. Kleczkowski AGH, Kraków.
3. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2007 r. Ministerstwo Środowiska. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2008.
4. Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Wojewódzkiego Programu Małej Retencji dla województwa łódzkiego z uwzględnieniem aneksu do tego programu, HYDEKO Sp. z o.o. 2008 (WZMiUW).
5. Województwo łódzkie. Podregiony, powiaty, gminy 2004 - 2008. Urząd Statystyczny w Łodzi.
6. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2014 r.
7. Dane z banku danych BPPWŁ w Łodzi.
8. Dane z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.
9. DYREKTYWA 2000/60/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.
10. DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy.
11. DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
12. DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (wersja przekształcona)
13. DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.
14. Identyfikacja i ocena krajobrazów – metodyka oraz główne założenia, IGiPZ PAN, Warszawa 2015 r.
15. Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich.
16. Koncepcja Przestrzennego zagospodarowania Kraju 2030 – dokument przyjęty Uchwałą Rady Ministrów nr 139 z dnia 13 grudnia 2011 r.
17. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017, przyjęty przez Radę Ministrów 31 lipca 2017 roku
18. Mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego – Projekt ISOK przygotowany przez KZGW, 2015 r.
19. Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, BPPWŁ w Łodzi, 2008 r.
20. Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016 – 2022 z uwzględnieniem lat 2023 – 2028 (projekt z dnia 31 sierpnia 2016 r.).
21. Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Łódzkiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego dnia 27 października 2015 r.
22. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci komunikacyjnej w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym – dokument przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 8 grudnia 2016 r.
23. Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry.
24. Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły.
25. Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Wisły.
26. Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Odry.
27. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.
28. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 r., przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr XXXI/415/16 z dnia 20 grudnia 2016 r.
29. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020,
30. Projekt Polityki Ekologicznej Państwa, Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
31. Projekt aktualizacji „Strategii rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+” - wersja z 25 stycznia 2018 r.)
32. Projekt Strategii Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+, Łódź 2017.
33. Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2016 r.
34. Raporty o stanie środowiska w województwie łódzkim, WIOŚ w Łodzi.
35. Roczniki GUS – Ochrona Środowiska, GUS w Warszawie.
36. Regionalna Polityka Miejska Województwa Łódzkiego 2030+, BPPWŁ, Łódź 2017 r.

37. Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020, zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej nr C(2014) 10171 z dnia 18 grudnia 2014 r.
38. Regionalny Plan Transportowy Województwa Łódzkiego spełniający kryteria warunku ex ante dla celu tematycznego 7 do RPO Wł na lata 2014 – 2020 (wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko), przyjęty przez Komisję Europejską dnia 29 września 2016 r.
39. Skarby przyrody i krajobrazu Polski, Olaczek R., Multico, Warszawa 2008 r.
40. Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+, uchwała Nr 2/2018 Rady Stowarzyszenia Łódzki Obszar Metropolitalny z dnia 12 lutego 2018 r.
41. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – dokument przyjęty Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.
42. Strategia Rozwoju Polski Centralnej do roku 2020 z perspektywą 2030, przyjęta przez RM dnia 14 lipca 2015 r.
43. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, Zarząd Województwa Łódzkiego, BPPWł w Łodzi, 2013 r.
44. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin województwa łódzkiego.
45. Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, RZGW w Warszawie, Małopolska Grupa Geodezyjno – Projektowa, Warszawa, 2005 r.
46. Studium granic bezpośredniego zagrożenia powodzią dla zlewni Warty, RZGW Poznań, 2002 r.
47. Unijna Strategia Ochrony Różnorodności Biologicznej do 2020 r.
48. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.
49. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu.
50. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.
51. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.
52. Wojewódzki Program Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego wraz z Aneksem, BIPROMEL, WZMiUW w Łodzi, BPPWł w Łodzi, 2010 r.
53. Wojewódzki programu opieki nad zabytkami dla województwa łódzkiego na lata 2016 – 2019, przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr XXV/319/16 z dnia 21 czerwca 2016 r.
54. Zintegrowana Strategia Rozwoju Warszawsko - Łódzkiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2030, Łódź 2015.

Materiały udostępnione na stronach internetowych:

- | | |
|---|--|
| • Główny Urząd Statystyczny | www.stat.gov.pl |
| • Baza danych GUS – Bank Danych Lokalnych | bdl.stat.gov.pl/ |
| • Ministerstwo Środowiska | www.mos.gov.pl |
| • Urząd Marszałkowski woj. łódzkiego | www.lodzkie.pl |
| • Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi | www.wios.lodz.pl |
| • Państwowy Instytut Geologiczny | www.pig.gov.pl |
| • Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie | www.kzgw.gov.pl |
| • Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi | www.straz.lodz.pl |

XVII. ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1. POWIĄZANIA „STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030” Z CELAMI ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU WYNIKAJĄCYMI Z AGENDY NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU 2030

ZAŁĄCZNIK 2. POWIĄZANIA „STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030” Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONY NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM

ZAŁĄCZNIK 3. ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ „STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030” NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA

ZAŁĄCZNIK 4. MATRYCA ODDZIAŁYWAŃ KIERUNKÓW DZIAŁAŃ WYNIKAJĄCYCH ZE „STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030” NA CELE, PRZEDMIOT OCHRONY, INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000

ZAŁĄCZNIK 5. OCENA REALIZACJI ZAPISÓW „STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030” NA CELE, PRZEDMIOTY I OBOWIĄZUJĄCE ZAKAZY W PARKACH KRAJOBRAZOWYCH, OBSZARACH CHRONIONEGO KRAJOBRAZU I ZESPOŁACH PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWYCH

ZAŁĄCZNIK 6. OŚWIADCZENIE AUTORA, A W PRZYPADKU GDY WYKONAWCĄ PROGNOZY JEST ZESPÓŁ AUTORÓW - KIERUJĄCEGO TYM ZESPOŁEM, O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST.2

ZAŁĄCZNIK 2.

Powiązania „Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030” z celami ochrony środowiska ustanowiony na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym

Tab. 1. Analiza powiązań zapisów Strategii z celami ochrony środowiska wynikającymi z konwencji wielostronnych

KONWENCJE WIELOSTRONNE	
Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w Strategii (kierunki działań)
Europejska Konwencja Krajobrazowa (sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.)	
Promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej	3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z dnia 16 listopada 1972 r.	
Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego o wyjątkowej powszechnej wartości, m.in. przez nadawanie międzynarodowego statusu ochrony, poprzez wpisanie na listę dziedzictwa światowego	3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r.)	
Ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
Konwencja o Dostępie do Informacji, Udziale Społeczeństwa w Podejmowaniu Decyzji oraz Dostępie do Sprawiedliwości w Sprawach Dotyczących Środowiska (sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.)	
Ochrona prawa każdej osoby, z obecnego oraz przyszłych pokoleń, do życia, w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia i pomyślności, każda ze Stron zagwarantuje, w sprawach dotyczących środowiska, uprawnienia do dostępu do informacji, udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów komunalnych na środowisko d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego
Konwencja o Obszarach Wodno-Błotnych Mających Znaczenie Międzynarodowe, zwłaszcza jako Środowisko Życiowe Ptactwa Wodnego, (sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r.)	
Ochroną i utrzymanie w niezmiennym stanie obszarów określanych jako "wodno-błotne"	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
Konwencja o Ochronie Wędrownych Gatunków Dzikich zwierząt (sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.)	
Ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
Konwencja o Różnorodności Biologicznej (sporządzone w Rio de Janeiro dnia 9 maja 1992 r.)	
Ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
Konwencja o Ochronie Dzikiej Fauny i Flory Europejskiej oraz ich Siedlisk Naturalnych (sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r.)	
Zachowanie dzikiej fauny i flory, która odgrywa pierwszorzędą rolę w utrzymaniu różnorodności biologicznej, która stanowi naturalne dziedzictwo o wartości przyrodniczej, estetycznej, naukowej, kulturowej, rekreacyjnej, gospodarczej	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
Program Działań z Nairobi w sprawie Oddziaływania, Wrażliwości i Adaptacji do Zmian Klimatu z 2006, przyjęty na Forum Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych ws. Zmian Klimatu (UNFCCC)	
Konieczność włączenia się krajów do oceny możliwego wpływu zmian klimatu na różne dziedziny życia i stworzenia strategii ograniczenia tego wpływu poprzez dostosowanie do tych zmian	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
Przekształcamy Nasz Świat: Agenda na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 (przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 25 września 2015 r.)	
Realizacja przyjętych 17 celów Zrównoważonego Rozwoju, spośród których 4 odnoszą się bezpośrednio do różnych aspektów ochrony środowiska, w tym: - zapewnienie wszystkim ludziom zdrowego życia oraz promowanie dobrobytu (Do 2030 roku znacząco obniżyć liczbę zgonów i chorób powodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby), - zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi, - podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom, ochrona, przywracanie oraz promowanie i zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustyńnienia, powstrzymanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej.	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów komunalnych na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

Konferencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Paryż 12 grudnia 2015)	
Redukcja emisji CO ₂ tak szybko jak to możliwe i utrzymanie światowego ocieplenia na poziomie znacząco niższym niż 2 °C.	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Tab. 2. Analiza powiązań zapisów Strategii z celami ochrony środowiska wynikającymi z celów polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego określone w art. 191 ust 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)

DOKUMENTY SZCZEBŁA UE	
Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w Strategii (kierunki działań)
Art. 191 ust 1 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)	
Zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego, ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych, ochrona zdrowia człowieka, promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów komunalnych na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu
Dyrektywa NEC, (ang. „National Emission Ceilings” – Dyrektywa o Krajowych Pułapach Emisji)	
Zbliżenie się Państw Członkowskich do osiągnięcia poziomów jakości powietrza, które nie wywołują znacznych negatywnych skutków i zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska,	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE
Ramowa Dyrektywa Wodna, Dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r.	
Osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód poprzez: - zaspokojenie zapotrzebowania na wodę ludności, rolnictwa i przemysłu, - promowanie zrównoważonego korzystania z wód, - ochronę wód i ekosystemów znajdujących się w dobrym stanie ekologicznym, - poprawę jakości wód i stanu ekosystemów zdegradowanych działalnością człowieka, - zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych, - zmniejszenie skutków powodzi i suszy.	3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszy powietrza dla Europy	
Unikanie, zapobieganie lub ograniczanie szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń pochodzących zwłaszcza z emisji punktowej na zdrowie ludzi i środowiska jako całość	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim	
Zmniejszenie ryzyka występowania powodzi, a także minimalizacji skutków ich występowania na terenie UE	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku	
Zapobieganie lub zmniejszanie szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.1.1. Poprawa jakości powietrza
Dyrektywa rady wspólnot europejskich 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych	
Ochrona środowiska przed niekorzystnymi skutkami odprowadzania ścieków poprzez wyposażenie wszystkich aglomeracji powyżej 2000 RLM w systemy zbierania, oczyszczania i odprowadzania ścieków komunalnych zgodnie z kryteriami w niej zawartymi.	3.1.2. Poprawa jakości wód
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów	
Poprawa efektywności wykorzystania zasobów i zapewnienie, aby odpady były cenione jako zasoby, w celu ułatwienia przejścia na bardziej zrównoważoną gospodarkę materiałami oraz model gospodarki o obiegu zamkniętym	3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu
Agenda Terytorialna Unii Europejskiej 2020	
Przedstawią 3 priorytety tj. wzrost inteligentny, wzrost zrównoważony oraz wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu. Jednym z celów w priorytecie 3 jest ZMNIJSZENIE EMISJI GAZÓW CIĘPARNIANYCH O 20%, w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%.	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE
Agenda Miejska dla Unii Europejskiej	
Katalog 12 priorytetowych tematów dla rozwoju obszarów miejskich tworzą: m.in. gospodarka o obiegu zamkniętym, adaptacja do zmian klimatycznych, przemiany energetyczne, zrównoważone użytkowanie gruntów i rozwiązania oparte na zasobach naturalnych	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów komunalnych na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu
Polityka Spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027	
CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa – wdrażająca porozumienie paryskie i inwestująca w transformację sektora energetycznego, w odnawialne źródła energii oraz walkę ze zmianą klimatu CP 3 – Lepiej połączona Europa ze strategiczną infrastrukturą transportową i sieciami cyfrowymi	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	
Priorytety Europy to wzrost inteligentny, wzrost zrównoważony oraz wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu. Jednym z celów w priorytecie 3 jest zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20%, w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE
Energia 2020 Unijna strategia na rzecz konkurencyjnego, zrównoważonego i bezpiecznego sektora energetycznego	
Wspieranie europejskich miast w zmniejszaniu emisji gazów cieplarnianych. Realizacja przyjętego przez UE celu w zakresie dekarbonizacji przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw energii i konkurencyjności	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE
Unijna Strategia Ochrony Różnorodności Biologicznej na okres do 2020 r.	
Powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i degradacji funkcji ekosystemów UE oraz przywrócenie ich w możliwie największym stopniu	3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
Europejska Strategia na rzecz mobilności niskoemisyjnej	
Spadek emisji gazów cieplarnianych z sektora transportu do poziomu niższego o co najmniej 60 % od poziomu w 1990 r. Dalsze konsekwentne ograniczanie aż do poziomu zerowego. Emisje szkodliwych dla zdrowia zanieczyszczeń powietrza pochodzące z transportu muszą niezwłocznie zostać drastycznie zmniejszone	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym
Nowa strategia dotycząca biogospodarki dla zrównoważonej Europy	
Stworzenie zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym	3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów komunalnych na środowisko
Strategia UE w Zakresie Przystosowania się do Zmiany Klimatu z dnia 16 kwietnia 2013 r. (COM(2013) 216	
Zwiększenie odporności Europy na zmiany klimatu, co oznacza zwiększenie gotowości i zdolności do reagowania na skutki zmiany klimatu na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym, opracowanie spójnego podejścia i poprawę koordynacji	3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
Pakiet energetyczno-klimatyczny UE 2030	
<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.), • zwiększenie do co najmniej 32 proc. udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii • zwiększenie o co najmniej 32,5 proc. efektywności energetycznej 	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE
Projekt Polityka energetyczna Polski do 2040 r.	
Celem polityki energetycznej państwa jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE
Pakiet Odpadów Gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ)	
Utrzymywanie wartości produktów i zasobów w gospodarce jak najdłużej, poprzez zwiększenie recyklingu i ponownego użycia oraz zmniejszenie ilości składowanych odpadów, co przynosić będzie korzyści zarówno środowisku, jak i gospodarce.	3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
Pakiet „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”	
Poprawa efektywności energetycznej do 2030 roku o 32,5%, oraz udział energii ze źródeł odnawialnych co najmniej 32% końcowego zużycia brutto w UE	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE
Globalne porozumienie klimatyczne – Porozumienie paryskie	
Ograniczenia globalnego ocieplenia na poziomie znacznie poniżej 2°C oraz stworzenie niskoemisyjnej i zrównoważonej gospodarki. Ma to na celu ograniczenie ryzyka znacznej zmiany klimatu na świecie	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
Biała Księga – Plan utworzenia jednolitego obszaru transportu	
Zapewnienie wzrostu sektora transportu i wspieranie mobilności przy jednoczesnym osiągnięciu celu obniżenia emisji gazów cieplarnianych o 60%	3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

Tab. 3 . Analiza powiązań zapisów Strategii z celami ochrony środowiska wynikającymi z dokumentów szczebla krajowego

DOKUMENTY SZCZEBŁA KRAJOWEGO	
Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w Strategii (kierunki działań)
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	
<p>Cel główny: Efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Cel szczegółowy 1: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5 Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego</p>
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju (z perspektywą do 2030 r.)	
<p>Cel główny: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym, m.in. poprzez: - racjonalne gospodarowanie zasobami wód ujmowanych na potrzeby zaopatrzenia ludności oraz dla rozwoju gospodarczego przy jednoczesnym rozwoju oczyszczania wód zużytych; - rozwijanie gospodarki odpadami będącej elementem o obiegu zamkniętym, poprzez ponowne wykorzystanie surowców i odzysk energii z odpadów, przy jednoczesnej likwidacji uciążliwości związanych ze składowaniem odpadów - modernizacja i rozwój energetyki (m.in. poprzez modernizację i budowę nowych linii oraz wprowadzenie inteligentnych sieci energetycznych, także w celu integracji OZE); - likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania</p>	<p>1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji 1.1.2. Intensyfikacja współpracy między B+R a przedsiębiorcami 1.2.1. Poprawa atrakcyjności łódzkich uczelni 1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego 1.2.3. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych 1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw 1.3.2. Wspieranie usociowienia MSP 1.3.3. Poprawa efektywności i sprawności działania IOB 1.3.4. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego 1.4.1. Wykorzystanie istniejących i kształtujących się potencjałów stymulujących rozwój gospodarczy 1.4.2. Rozwój inteligentnych specjalizacji regionalnych 2.2.2. Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia 2.3.1. Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem 2.3.2. Rozwój usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług) 2.3.3. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5 Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej a. Podnoszenie wiedzy i umiejętności z zakresu planowania i zarządzania rozwojem pracowników administracji samorządowej wszystkich szczebli c. Wzmacnianie partnerstwa i współpracy samorządów lokalnych</p>
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko	
<p>Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska. 1.1. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin. 1.2. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody. 1.3. Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna. 1.4. Uporządkowanie zarządzania przestrzenią. Cel 3. Poprawa stanu środowiska. 3.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki. 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne. 3.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki. 3.4. Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych. 3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do zielonych miejsc pracy.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego</p>
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020	
<p>Cel główny Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa i rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju kraju. Cel 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich. 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich. 5.2. Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego. 5.3. Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji). 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich. 5.5. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p>
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	
<p>Głównym celem jest wzrost dochodów mieszkańców obszarów wiejskich przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym polskiej wsi Cel szczegółowy II Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska Kierunki interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej II.3. Dostępność wysokiej jakości usług publicznych II.3. Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom</p>	<p>1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji 1.1.2. Intensyfikacja współpracy między B+R a przedsiębiorcami 1.3.4. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	<p>3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>
Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki	
<p>Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców. 3.1. Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. bardziej zieloną ścieżkę, zwłaszcza ograniczanie energii i materiałochłonności gospodarki. 3.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej. 3.1.2. Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu. 3.1.3. Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW). 3.1.4. Promowanie przedsiębiorczości typu „business&biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością. 3.2. Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia. 3.2.1. Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów. 3.2.2. Stosowanie zasad zrównoważonej architektury. 3.2.3. Odnowa etosu dawnych rzemiosł budowlanych.</p>	<p>1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji 1.1.2. Intensyfikacja współpracy między B+R a przedsiębiorcami 1.2.1. Poprawa atrakcyjności łódzkich uczelni 1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego 1.2.3. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw 1.3.2. Wspieranie usieciowienia MSP 1.3.3. Poprawa efektywności i sprawności działania IOB 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p>
Strategiczny Plan Adaptacji dla Sektorów i Obszarów Wrażliwych na Zmiany Klimatu do roku 2020 z Perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)	
<p>Cel główny Zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. - Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. - Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich. - Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu. - Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu. - Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. - Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Kierunek działań 1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu. Kierunek działań 1.4. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu. Kierunek działań 1.5. Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Kierunek działań 1.6. Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu. Kierunek działań 4.1. Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzeżenia i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie). Kierunek działań 5.2. Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Kierunek działań 6.1. Zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu.</p>	<p>2.2.1. Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych 2.2.2. Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego</p>
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	
<p>Celem SRT2030 jest zwiększenie dostępności transportowej przy jednoczesnej poprawie bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego, poprzez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Realizacja tego celu pozwoli na rozwijanie dogodnych warunków, sprzyjających stabilnemu rozwojowi gospodarczemu kraju, który jest funkcją dostępności. Zrealizowanie celu SRT2030, wymaga osiągnięcia m. In. następujących kierunków interwencji: 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych</p>
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	
<p>Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. 4.1. Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. 4.2. Przeciwdziałanie fragmentacji przyrodniczej. 4.3. Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. 4.4. Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego. 4.5. Wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów. 4.6. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby. 4.7. Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych. Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa. 5.1. Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie. 5.2. Zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.</p>	<p>1.3.4. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego 3.1.1. Poprawa jakości powietrza w miastach 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów komunalnych na środowisko d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego</p>
Krajowa Polityka Miejska 2023	
<p>Cel strategiczny polityki miejskiej Strategicznym celem polityki miejskiej jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców. Cel szczegółowy 2 Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji (miasto zwarte i zrównoważone). Cele działań ukierunkowanych na zrównoważony rozwój miast i otaczających je obszarów obejmują: 1. umożliwianie miastom jednoczesnego i skoordynowanego dążenia do ładu przestrzennego, przejścia do gospodarki niskoemisyjnej i budowanie miasta „zielonego”, zwiększenia efektywności energetycznej, ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu. 2. dążenia do realizacji koncepcji miasta zwanego. Przeciwdziałanie niekorzystnym procesom chaotycznej suburbanizacji i dezurbanizacji odbywać się będzie poprzez podnoszenie jakości i znaczenia planowania przestrzennego, wspieranie współpracy gmin w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych, wypracowanie mechanizmów naprawy nieefektywnie zaplanowanych obszarów oraz działania edukacyjne.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego</p>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>3. działania dotyczące ochrony środowiska, nakierowane w miejskich obszarach funkcjonalnych w pierwszej kolejności na ochronę powietrza, redukcję miejskiej wyspy ciepła i przeciwdziałanie zasklepieniu powierzchni. Działania te uzupełniane będą aktywnością miast w zakresie adaptacji do zmian klimatu.</p> <p>4. wspieranie zrównoważonych i efektywnych działań w sektorze transportu, dotyczy to zwłaszcza rozwijania efektywnych i niezawodnych sieci transportu w miejskich obszarach funkcjonalnych ze szczególnym naciskiem na upowszechnianie transportu zbiorowego oraz promowanie ruchu rowerowego i pieszego.</p>	
Polityka Surowcowa Państwa (projekt)	
<p>Nadrzędnym celem polityki surowcowej państwa jest zapewnienie dostępu do niezbędnych surowców w perspektywie wieloletniej, uwzględniającej potrzeby przyszłych pokoleń. Dostęp do surowców powinien stanowić stabilne zaplecze rozwoju gospodarczego i gwarantować bezpieczeństwo energetyczne w zakresie dostępności surowców, co zapewni także wysoki komfort życia obywateli i poprawi dostęp do towarów i usług. Celem polityki surowcowej będzie racjonalne gospodarowanie zasobami surowców i wyznaczenie kierunków inwestycji w tej dziedzinie, zgodne z obecnym stanem wiedzy i etapem rozwoju, równocześnie przyczyniające się do wzmocnienia pozycji naszego kraju na arenie międzynarodowej. Do osiągnięcia tego celu niezbędne są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zrównoważone i odpowiedzialne korzystanie z zasobów surowcowych, optymalizacja eksploatacji udokumentowanych zasobów surowcowych ze źródeł pierwotnych (złoże kopalin); - Minimalizacja szkód w środowisku naturalnym, eliminacja trwałej utraty gruntów rolnych, w szczególności tych o najlepszych klasach bonitacyjnych, eliminacja trwałej utraty gruntów leśnych, bezwzględna eliminacja trwałego szkodliwego oddziaływania na zasoby wód podziemnych i powierzchniowych; - Realizacja programów badawczych związanych z pozyskiwaniem surowców mineralnych oraz ich substytucją - opracowanie i wykorzystanie innowacyjnych technologii usprawniających poszukiwanie, wydobywanie i przetwarzanie kopalin, substytucję surowców, zmniejszanie materiałochłonności procesów itp. (w tym z zastosowaniem procesów mikrobiologicznych); - Wzrost poziomu recyklingu surowcowego w zgodzie z zasadami ochrony środowiska oraz postulatami gospodarki o obiegu zamkniętym; - 6) Planowanie przestrzenne uwzględniające gospodarowanie wnętrzem Ziemi i uwarunkowania środowiskowe, prowadzone we współpracy, dialogu i konsultacjach ze społeczeństwem, zwłaszcza na szczeblu lokalnym. 	<p>1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p>
Polityka Klimatyczna Polskiej Strategii Redukcji Emisji Gazów Ciężkich w Polsce do roku 2020	
<p>Cel strategiczny Włączenie się Polski do wysiłków społeczności międzynarodowej na rzecz ochrony klimatu globalnego poprzez wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza w zakresie poprawy wykorzystania energii, zwiększania zasobów leśnych i glebowych kraju, racjonalizacji wykorzystania surowców i produktów przemysłu oraz racjonalizacji zagospodarowania odpadów, w sposób zapewniający osiągnięcie maksymalnych, długoterminowych korzyści gospodarczych, społecznych i politycznych.</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p>
Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011–2023	
<p>Program uwzględnia cele przyjętej przez Radę Europejską w dniu 3 marca 2010 r. Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu „Europa 2020”, mającej zapewnić UE wyjście z kryzysu i przygotowanie europejskiej gospodarki na wyzwania następnego dziesięciolecia. Strategia Europa 2020 obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji; - rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej; - rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną. 	<p>1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji 1.1.2. Intensyfikacja współpracy między B+R a przedsiębiorcami 1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw 1.3.4. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego 1.4.2. Rozwój inteligentnych specjalizacji regionalnych 2.1.1. Budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich 2.1.2. Rozwój sektora organizacji pozarządowych i wolontariatu 2.1.4. Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej 2.3.3. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym c. Wzmacnianie współpracy i partnerstwa samorządów</p>
Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju	
<p>Głównym celem Programu wodno-środowiskowego kraju jest wskazanie działań zmierzających do osiągnięcia przez JCW celów środowiskowych określonych w RDW.</p> <p>Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju jest jednym z dokumentów planistycznych opracowywanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych wskazanych w artykule 4 RDW, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie pogarszanie stanu części wód, - osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, - spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych, (w tym m. in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), - zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzuć substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuć tych substancji. 	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>
Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015–2020	
<p>Cel główny: Poprawa stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społecznym i gospodarczym kraju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cel szczegółowy A: Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej. - Cel szczegółowy B: Doskonalenie systemu ochrony przyrody. - Cel szczegółowy C: Zachowanie i przywracanie siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych gatunków. - Cel szczegółowy D: Utrzymanie i odbudowa funkcji ekosystemów będących źródłem usług dla człowieka. - Cel szczegółowy E: Zwiększenie integracji działalności sektorów gospodarki z celami ochrony różnorodności biologicznej. - Cel szczegółowy F: Ograniczanie zagrożeń wynikających ze zmian klimatu oraz presji ze strony gatunków inwazyjnych. - Cel szczegółowy G: Zwiększenie udziału Polski na forum międzynarodowym w zakresie ochrony różnorodności biologicznej. 	<p>1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)	
<p>Celem głównym Krajowego Programu Ochrony Powietrza jest poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>Celami szczegółowymi Krajowego Programu Ochrony Powietrza są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu drobnego PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, - osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. 	
Krajowy Program Zwiększania Lesistości (Aktualizacja 2014 r.)	
<p>Zapewnienie warunków do zwiększania lesistości do 30%, ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz wykorzystanie ich do optymalnego rozmieszczenia zalesień, a także opracowanie odpowiednich instrumentów realizacyjnych.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>
Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych	
<p>Ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków oraz minimalizowanie osadów ściekowych na oczyszczalniach, a co za tym idzie ochrona środowiska przed ich niekorzystnymi skutkami. Cel zostanie osiągnięty przez realizację ujętych w Programie inwestycji w aglomeracjach o RLM powyżej 2000 na terenie województwa (oczyszczalnie ścieków i sieci kanalizacyjne).</p>	<p>3.1.2. Poprawa jakości wód 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p>
Mapa drogowa Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	
<p>Utrzymywanie wartości produktów i zasobów w gospodarce najdłużej, jak to jest możliwe, przy równoczesnym ograniczeniu odpadów do minimum (np. wprowadzanie lepszych gwarancji, propagowanie szerszych możliwości naprawy i modernizacji produktów, projektowanie z myślą o recyklingu oraz zwiększanie popytu na tworzywa sztuczne pochodzące z recyklingu)</p>	<p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p>
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	
<p>Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest. Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju. Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.</p>	<p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	
<p>I. oś priorytetowa - Zmniejszenie emisyjności gospodarki: II. oś priorytetowa - ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu: III. oś priorytetowa - rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego V. oś priorytetowa - rozwój transportu kolejowego w Polsce: VI. oś priorytetowa - rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach VII. oś priorytetowa - poprawa bezpieczeństwa energetycznego: VIII. oś priorytetowa - ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury: zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	
<p>P4: Odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie ekosystemów związanych z rolnictwem i leśnictwem: 4A) Odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie różnorodności biologicznej, w tym na obszarach Natura 2000 i obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, oraz rolnictwa o wysokiej wartości przyrodniczej, a także stanu europejskich krajobrazów, 4C) Zapobieganie erozji gleby i poprawa gospodarowania glebą. P5: Promowanie efektywnego gospodarowania zasobami i wspieranie przechodzenia w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu: 5C) Ułatwienie dostaw i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, produktów ubocznych, odpadów i pozostałości oraz innych surowców nieżywnościowych dla celów biogospodarki. 5D) Redukcja emisji gazów cieplarnianych i amoniaku z rolnictwa 5E) Promowanie ochrony pochłaniaczy dwutlenku węgla oraz pochłaniania dwutlenku węgla w rolnictwie i leśnictwie. 6B) Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko</p>
Program Rozwoju Turystyki do 2020 r.	
<p>Cel główny. Wzmocnienie rozwoju konkurencyjnej i innowacyjnej turystyki poprzez wspieranie przedsiębiorstw, organizacji i instytucji oraz inicjatyw sektora turystyki, z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Cel operacyjny 4. Zagospodarowanie i modernizacja przestrzeni dla rozwoju turystyki i infrastruktury turystycznej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i przepisów ochrony środowiska.</p>	<p>2.1.3. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług sektora instytucji kultury, sportu, turystyki i rekreacji 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>
Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (projekt)	
<p>2.1. Wymiar „obniżenie emisyjności” 2.1.1. Emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych 2.1.2. Energia ze źródeł odnawialnych (cel ramowy na rok 2030) 2.2. Wymiar „efektywność energetyczna” 2.3. Wymiar „bezpieczeństwo energetyczne” 2.4. Wymiar „wewnętrzny rynek energii” 2.4.1. Wzajemne połączenia elektroenergetyczne (cel ramowy na rok 2030) 2.4.2. Infrastruktura do przesyłu energii 2.4.3. Integracja rynku 2.4.4. Ubóstwo energetyczne 2.5. Wymiar „badania naukowe, innowacje i konkurencyjność”</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p>
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022	
<p>Doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami: zapobieganie powstawaniu odpadów, następnie zapewnić ich przygotowanie do ponownego użycia, recykling, w dalszej kolejności inne procesy odzysku, a w ostateczności unieszkodliwienie, w celu przerwania powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym, a wytwarzaniem odpadów mających wpływ na środowisko.</p>	<p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>
Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły	
<p>1. Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest osiągnięcie dobrego stanu wód (II klasa). Istotne jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego. W przypadku JCW monitorowanych, które zgodnie z wynikami oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu – a więc I klasy jakości wód. - Uszczegółowionym celem środowiskowym jest dobry stan lub potencjał</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>ekologiczny oraz możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekłu istotnego</p> <p>2. Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych.</p>	
Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry	
<p>1. W poszczególnych kategoriach JCWPd celem środowiskowym jest głównie osiągnięcie co najmniej dobrego lub dobrego stanu/potencjału ekologicznego i utrzymanie dobrego stanu chemicznego.</p> <p>2. Uszczegółowionym celem środowiskowym jest dobry stan lub potencjał ekologiczny oraz możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekłu istotnego</p> <p>3. Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza</p> <p>3.1.2. Poprawa jakości wód</p> <p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>
Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Wisły	
<p>1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego.</p> <p>2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego.</p> <p>3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.</p> <p>4. Budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza</p> <p>3.1.2. Poprawa jakości wód</p> <p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>
Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Odry	
<p>1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego.</p> <p>2. Minimalizacja istniejącego ryzyka powodziowego.</p> <p>3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.</p> <p>4. Budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia i ryzyka powodziowego.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza</p> <p>3.1.2. Poprawa jakości wód</p> <p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>
Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (projekt)	
<p>Cele szczegółowe precyzujące cel główny, jakim jest przeciwdziałanie skutkom suszy, wynikają bezpośrednio z konstrukcji zakresu określonego ustawowo w art. 184 ust. 2 ustawy Prawo wodne oraz obszarów ryzyka suszy.</p> <p>Do celów szczegółowych PPSS należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, - zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy, - edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, - formalizacja i finansowanie działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. 	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza</p> <p>3.1.2. Poprawa jakości wód</p> <p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>
Polityka Wodna Państwa 2030 (projekt)	
<p>1. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód oraz związanych z nimi ekosystemów</p> <p>2. Zapewnienie dostępu do zasobów wodnych dla zaspokojenia potrzeb ludności, środowiska naturalnego oraz społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki</p> <p>3. Ograniczenie negatywnych skutków powodzi i suszy oraz minimalizowanie ryzyka występowania sytuacji nadzwyczajnych</p> <p>4. Wdrożenie systemu zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi i gospodarowania wodami</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza</p> <p>3.1.2. Poprawa jakości wód</p> <p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>
Polityka Ekologiczna Państwa 2030	
<p>1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</p> <p>2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</p> <p>3. Środowisko i klimat. Mitygacja i adaptacja do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzyku kłesk żywiołowych</p> <p>4. Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa</p> <p>5. Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska</p>	<p>2.2.1. Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych</p> <p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza</p> <p>3.1.2. Poprawa jakości wód</p> <p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko</p>
Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej	
<p>Rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju. Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami skutkująca redukcją odpadów na składowiskach i zwiększeniem stopnia ich powtórnego wykorzystania.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko</p>
Narodowy Program Zdrowia na lata 2016–2020	
<p>Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020, zwanego dalej „NPZ”, jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu. Cele operacyjne obejmują:</p> <p>4. Ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu pracy, zamieszkania, rekreacji oraz nauki.</p>	<p>2.2.1. Podniesienie świadomości prozdrowotnej i wzmocnienie działań profilaktycznych</p> <p>2.2.2. Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia</p> <p>2.2.3. Rozwój usług w zakresie opieki długoterminowej i psychiatrycznej</p>
Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku (KPK)	
<p>Wzmocnienie roli transportu kolejowego w zintegrowanym systemie transportowym kraju poprzez stworzenie spójnej i nowoczesnej sieci linii kolejowych. Transport ma dążyć do ograniczania zużycia energii i lepiej korzystać z infrastruktury, ograniczając negatywny wpływ na środowisko.</p>	<p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym</p>
Program Budowy i Uruchomienia Przewozów Kolejami Dużych Prędkości w Polsce	
<p>Cel podstawowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (...) wpływ KDP na redukcję emisji CO₂ w transporcie pasażerskim, dzięki przejściu pracy przewozowej od środków transportu wysokoemisyjnych (samochód, samolot). 	<p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>
Program Polskiej Energetyki Jądrowej	
<p>Cel główny Wdrożenie w Polsce energetyki jądrowej, co przyczyni się do zapewnienia dostaw odpowiedniej ilości energii elektrycznej po akceptowalnych dla gospodarki i społeczeństwa cenach, przy równoczesnym zachowaniu wymagań ochrony środowiska.</p> <p>Cel szczegółowy 3. Wprowadzenie racjonalnego i efektywnego systemu postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, w tym budowa nowego składowiska odpadów nisko- i średnioaktywnych.</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p>
Polityka Energetyczna Polski do 2030	
<p>1. Poprawa efektywności energetycznej</p> <p>2. Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii</p> <p>4. Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw</p> <p>6. Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko</p>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku (PEP2040) (projekt)	
<p>Celem polityki energetycznej państwa jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.</p> <p>Kierunki Polityki energetycznej Polski do 2040 roku</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych 5. Wdrożenie energetyki jądrowej 6. Rozwój odnawialnych źródeł energii 7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji 8. Poprawa efektywności energetycznej gospodarki 	<ol style="list-style-type: none"> 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko

Tab. 4. Analiza powiązań zapisów Strategii z celami ochrony środowiska wynikającymi z dokumentów szczebla regionalnego

DOKUMENTY SZCZEBŁA REGIONALNEGO	
Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w Strategii (kierunki działań)
Kontrakt Terytorialny dla Województwa Łódzkiego	
<p>Cele rozwojowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wzmocnienie i rozwój powiązań transportowych o znaczeniu strategicznym dla regionu; <ol style="list-style-type: none"> d. – modernizacja oraz rehabilitacja połączeń kolejowych; - 3. zapobieganie negatywnym skutkom powodzi i susz. 	<ol style="list-style-type: none"> 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych
Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego 2016 na lata 2017-2020 z Perspektywą do 2024	
<p>Cel główny Dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.</p> <p>OKJP.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.</p> <p>ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim.</p> <p>PEM.I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.</p> <p>GW.I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.</p> <p>GW.II. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą.</p> <p>GWS.I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.</p> <p>ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.</p> <p>GL.I. Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych.</p> <p>GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego.</p> <p>ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej.</p> <p>ZP.II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.</p> <p>- PAP.I. Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu
Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028	
<p>Celem jest usprawnienie gospodarowania odpadami wraz z integracją sieci instalacji poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zmniejszenie ilości powstających odpadów, 2) zwiększanie świadomości społeczeństwa, przedsiębiorstw na temat właściwego gospodarowania odpadami, 3) doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, 4) zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie). 	<ol style="list-style-type: none"> 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi	
<p>OSADNICTWO CEL SZCZEGÓŁOWY I - REGION SPÓJNY, O ZRÓWNOWAŻONYM SYSTEMIE OSADNICZYM</p> <p>I.4. Rozwój wysokiej jakości Miejskich Obszarów Funkcjonalnych miast powiatowych - regionalnych, subregionalnych i ponadlokalnych biegunów wzrostu , m.in. poprzez:</p> <p>I.4.3. rozwój proekologicznych systemów transportu indywidualnego,</p> <p>I.4.4. rozwój proekologicznych systemów infrastrukturalnych i wprowadzanie rozwiązań energooszczędnych,</p> <p>I.5. Rozwój miast o znaczeniu lokalnym i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich, m.in. poprzez:</p> <p>I.5.3. rozwój funkcji środowiskowej obszarów wiejskich,</p> <p>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA CEL SZCZEGÓŁOWY III - REGION O WYSOKIEJ JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ</p> <p>III.2. Rozwój energetyk i wykorzystującej OZE , m.in. poprzez:</p> <p>III.2.1. budowę elektrowni wiatrowych, w tym m.in. budowę elektrowni wiatrowych w strefie, gdzie nie obowiązuje zakaz ich lokalizacji określony w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, rozwój energetyki prosumenckiej;</p> <p>III.2.2. budowę elektrowni słonecznych, w tym m.in. budowę elektrowni fotowoltaicznych na obszarach nie objętych ochroną prawną oraz cennych przyrodniczo i krajobrazowo, rozwój energetyki prosumenckiej;</p> <p>III.2.3. budowę elektrowni wodnych</p> <p>III.2.4. budowę, rozbudowę ciepłowni geotermalnych</p> <p>III.6. Rozwój systemów kanalizacyjnych , m.in. poprzez:</p> <p>III.6.1. budowę, rozbudowę zbiorczych systemów kanalizacji w wyznaczonych zasięgach aglomeracji oraz budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOSK),</p> <p>III.6.2. budowę, rozbudowę zbiorczych systemów kanalizacji oraz budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków poza zasięgami aglomeracjami w KPOSK, szczególnie na obszarach gdzie występują duże dysproporcje między długościami sieci wodociągowych a kanalizacyjnych,</p> <p>III.6.3. budowę zbiorczych systemów kanalizacji oraz budowę oczyszczalni ścieków poza aglomeracjami w KPOSK, szczególnie na obszarach, gdzie ich brak,</p> <p>III.6.4. budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, których objęcie zbiorowym systemem kanalizacji jest ekonomicznie nieuzasadnione,</p> <p>III.7. Racjonalizacja gospodarki odpadami,</p> <p>III.7.1. rozbudowę i modernizację Regionalnych Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), wyznaczonych do obsługi Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK),</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji 1.3.4. Modernizacja i zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>III.7.2. budowę RIPOK, III.7.3. pozabawienie statusu instalacji do zastępczej obsługi RGOK wybranych składowisk odpadów komunalnych, III.7.4. zmniejszenie udziału odpadów składowanych na składowiskach przemysłowych, zamykanie i rekultywację składowisk odpadów niespełniających wymogów ochrony środowiska oraz likwidację miejsc nielegalnego składowania odpadów, III.8. Poprawa efektywności oczyszczania województwa z azbestu, m.in. poprzez: III.8.1. rozbudowę składowisk do deponowania odpadów zawierających azbest III.8.2. budowę składowisk do deponowania odpadów zawierających azbest</p> <p>ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE CEL SZCZEGÓŁOWY IV - REGION O WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO</p> <p>IV.1. Racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, m.in. poprzez: IV.1.1. ochronę gleb IV.1.2. ochronę i racjonalne gospodarowanie złożami kopalni, IV.1.3. przywracanie wartości użytkowej gruntom zdewastowanym i zdegradowanym, IV.2. Zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych, m.in. poprzez: IV.2.1. ochronę zasobów wód powierzchniowych oraz poprawę zdolności retencyjnych zlewni, IV.2.2. poprawę jakości wód powierzchniowych, IV.2.3. ochronę zasobów i jakości wód podziemnych, IV.3. Poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez: IV.3.1. wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, IV.3.2. wdrażanie czystych technologii węglowych, IV.4. Kształtowanie zasobów leśnych, m.in. poprzez: IV.4.1. ochronę i wzbogacanie istniejących kompleksów leśnych i zadrzewień, IV.4.2. zwiększanie lesistości, IV.5. Zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej, m.in. poprzez: IV.5.1. ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej, IV.6. Zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez: IV.6.1. kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, IV.6.2. ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, IV.6.3. kształtowanie korytarzy ekologicznych, IV.7. Przeciwdziałanie zagrożeniom, m.in. poprzez: IV.7.1. poprawę klimatu akustycznego, IV.7.2. ograniczanie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, IV.7.3. ograniczanie zagrożenia awariami, IV.7.4. ograniczanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, IV.7.5. ograniczenie zagrożenia powodziowego, IV.7.6. przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu,</p> <p>PLAN MOF WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA CEL SZCZEGÓŁOWY III - MIEJSKI OBSZAR FUNKCJONALNY SPÓJNY WEWNĘTRZNI, O WYSOKIEJ JAKOŚCI PRZESTRZENI ŻYCIA, UKSZTAŁTOWANEJ Z POSZANOWANIEM HISTORYCZNYCH STRUKTUR INDUSTRIALNYCH I DBAŁOŚCIĄ O ZIELONĄ INFRASTRUKTURĘ</p> <p>III.2. Rozwój spójnego systemu zielonej infrastruktury m.in. poprzez: III.2.1. ochronę i zwiększanie udziału terenów zieleni w miastach, III.2.2. ochronę prawną najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, III.2.3. ochronę i zwiększanie zasobów wodnych,</p>	
Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (wersja zaakceptowana decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 grudnia 2014 roku ze zmianami z dnia 19 kwietnia 2017 roku)	
<p>- Oś priorytetowa III – Transport Zwiększone wykorzystanie transportu publicznego. Lepsza dostępność transportowa województwa w ruchu kolejowym. - Oś priorytetowa IV – Gospodarka niskoemisyjna Zwiększona produkcja energii ze źródeł odnawialnych. Lepsza jakość powietrza. - Oś priorytetowa V – Ochrona środowiska Zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe w regionie Ograniczone składowanie odpadów w regionie. Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych. Wzmocnione mechanizmy ochrony bioróżnorodności w regionie Cel tematyczny 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach. Cel tematyczny 5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem. Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami. Cel tematyczny 7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej.</p>	<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu.</p>
Wojewódzki Program Ochrony i Rozwoju Zasobów Wodnych dla Województwa Łódzkiego	
<p>Udrożnienie rzek województwa łódzkiego dla umożliwienia wędrówki ryb.</p>	<p>3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p>
Wojewódzki Program Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego	
<p>Poprawa bilansu zasobów wodnych województwa.</p>	<p>3.1.2. Poprawa jakości wód 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>

Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego – „LORIS 2030”	
<p>Priorytet 1: Specjalizacja regionalna, m.in. w branży energetycznej, w tym EE i OZE. Cele operacyjne: 1.1. Budowa świadomości w zakresie specjalizacji regionalnej. 1.2. Budowa potencjału intelektualnego w zakresie specjalizacji regionalnej. 1.3. Poprawa komunikacji w obszarze specjalizacji regionalnej. 1.4. Wspieranie projektów współpracy w ramach klastrów i obszarów specjalizacji. 1.5. Zapewnienie systemu finansowania projektów mających na celu specjalizację regionu. Priorytet 2: Rozwój potencjału innowacyjnego regionu poprzez wykorzystanie wewnętrznych potencjałów regionu dla poprawy innowacyjności gospodarki województwa łódzkiego. Cel operacyjny 2.2. Promocja wiedzy o innowacyjności i przedsiębiorczości.</p>	<p>1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji 1.1.2. Intensyfikacja współpracy między B+R a przedsiębiorcami 1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw 1.3.2. Wspieranie usieciowienia MŚP 1.3.3. Poprawa efektywności i sprawności działania IOB 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

Działanie 2.2.2. Promocja eko-innowacyjności.	
Program Ochrony Powietrza dla aglomeracji łódzkiej	
<p>Kierunki i zakres działań niezbędnych do przywrócenia standardu jakości powietrza, w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> ograniczenia emisji powierzchniowej pochodzącej z sektora komunalno-bytowego; ograniczenia emisji powierzchniowej pochodzącej z działalności gospodarczej; ograniczenia emisji liniowej (komunikacyjnej); ograniczenia emisji punktowej pochodzącej z działalności gospodarczej; gospodarowania zużyтыми oponami; gospodarowania odpadami komunalnymi; edukacji ekologicznej i reklamy; planowania przestrzennego; identyfikacji źródeł emisji oraz rozwoju narzędzi do zintegrowanego zarządzania jakością powietrza; finansowania realizacji programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
Program Ochrony Powietrza dla strefy łódzkiej	
<p>Przywrócenie standardu jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> ograniczenia emisji powierzchniowej pochodzącej z sektora komunalno-bytowego; ograniczenia emisji powierzchniowej pochodzącej z działalności gospodarczej; ograniczenia emisji liniowej (komunikacyjnej); ograniczenia emisji punktowej pochodzącej z działalności gospodarczej; gospodarowania zużyтыми oponami; gospodarowania odpadami komunalnymi; edukacji ekologicznej i reklamy; planowania przestrzennego; identyfikacji źródeł emisji oraz rozwoju narzędzi do zintegrowanego zarządzania jakością powietrza. 	<ol style="list-style-type: none"> 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Łodzi do 2030 roku	
<p>Cel nadrzędny: Skuteczna adaptacja miasta do zmian klimatu w celu utrzymania zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienia bezpieczeństwa jego mieszkańców.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi nagłych/miejskich. Zwiększenie odporności miasta na występowanie deszczy nawalnych. Zwiększenie odporności miasta na występowanie wyższych temperatur maksymalnych. Zwiększenie odporności miasta na występowanie fal upałów. Zwiększenie odporności miasta na występowanie zanieczyszczeń powietrza. Zwiększenie odporności miasta na występowanie smogu. Zwiększenie odporności miasta na występowanie burz (w tym burz z gradem). 	<ol style="list-style-type: none"> 3.1.1. Poprawa jakości powietrza 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.2. Włączenie w system atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym 3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
Strategia 5G dla Polski	
<p>Cel: Szybkie wdrożenie w pełnym wymiarze sieci 5G w Polsce. Cel szczegółowy: Przyjęcie spójnej polityki wdrożenia 5G w Polsce.</p> <p>Wybrane działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wzmocnienie uprawnień kontrolnych i monitoringu z zakresu oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku; Nowelizacja przepisów wykonawczych, dotyczących pomiarów pola elektromagnetycznego w środowisku, w zakresie odpowiadającym specyfice sieci 5G. <p>Regulacje w zakresie oddziaływania pola elektromagnetycznego są kluczowe dla planowania i użytkowania sieci mobilnych. W szczególności dotyczy to ustanowionych dopuszczalnych limitów pola elektromagnetycznego w środowisku. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska ochrona przed polami elektromagnetycznymi ma zapewnić najlepszy możliwy stan ochrony środowiska.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej
Narodowy Plan Szerokopasmowy do 2025 roku	
<p>Konieczność wprowadzenia zmiany do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów, poprzez ich dostosowanie do Zaleceń Rady 1999/519/EC z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej

ZAŁĄCZNIK. 3.

Analiza i ocena oddziaływania celów i kierunków działań „Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030” na komponenty środowiska

Tab. 1. Ocena wpływu kierunków działań sfery gospodarczej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 1.1.

SFERA GOSPODARCZA	CEL OPERACYJNY 1.1. ZWIĘKSZENIE POTENCJAŁU BADAWCZEGO I INNOWACYJNEGO									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Gleby	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Wody powierzchniowe	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Wody podziemne	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Klimat	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Powietrze	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Roślinność	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Zwierzęta	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Bioróżnorodność	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Krajobraz	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Dobra materialne	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	4	13	0	0	0	0	0	0	28	88

Tab. 2. Ocena wpływu kierunków działań sfery gospodarczej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 1.2.

SFERA GOSPODARCZA	CEL OPERACYJNY 1.2. PODNOSZENIE JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Gleby	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Wody powierzchniowe	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Wody podziemne	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Klimat	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Powietrze	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Roślinność	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Zwierzęta	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Bioróżnorodność	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Krajobraz	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Dobra materialne	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	8	13	0	0	0	0	0	0	56	88

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

Tab. 3. Ocena wpływu kierunków działań sfery gospodarczej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 1.3.

SFERA GOSPODARCZA	CEL OPERACYJNY 1.3. WSPARCIE ROZWOJU MŚP I SEKTORA ROLNEGO									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Gleby	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Wody powierzchniowe	0	0	0	0	1	25	0	0	3	75
Wody podziemne	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Klimat	0	0	0	0	1	25	0	0	3	75
Powietrze	0	0	0	0	1	25	0	0	3	75
Roślinność	0	0	0	0	1	25	0	0	3	75
Zwierzęta	0	0	0	0	1	25	0	0	3	75
Bioróżnorodność	0	0	0	0	1	25	0	0	3	75
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Krajobraz	0	0	0	0	1	25	0	0	3	75
Dobra materialne	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	8	13	0	0	7	11	0	0	49	77

Tab. 4. Ocena wpływu kierunków działań sfery gospodarczej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 1.4.

SFERA GOSPODARCZA	CEL OPERACYJNY 1.4. WZMACNIANIE GOSPODARCZYCH PRZEWAŻYŃ KONKURENCYJNYCH									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Gleby	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Wody powierzchniowe	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Wody podziemne	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Klimat	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Powietrze	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Roślinność	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Zwierzęta	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Bioróżnorodność	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Krajobraz	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Dobra materialne	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	4	13	0	0	0	0	0	0	28	88

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

Tab. 5. Ocena wpływu kierunków działań sfery społecznej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 2.1.

SFERA SPOŁECZNA	CEL OPERACYJNY 2.1. ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Gleby	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Wody powierzchniowe	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Wody podziemne	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Klimat	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Powietrze	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Roślinność	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Zwierzęta	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Bioróżnorodność	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Krajobraz	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Dobra materialne	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	8	13	0	0	0	0	0	0	56	88

Tab. 6. Ocena wpływu kierunków działań sfery społecznej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 2.2.

SFERA SPOŁECZNA	CEL OPERACYJNY 2.2. POPRAWA STANU ZDROWIA MIESZKAŃCÓW									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Gleby	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Wody powierzchniowe	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Wody podziemne	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Klimat	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Powietrze	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Roślinność	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Zwierzęta	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Bioróżnorodność	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Krajobraz	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Dobra materialne	3	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	3	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	6	13	0	0	0	0	0	0	42	88

Tab. 7. Ocena wpływu kierunków działań sfery społecznej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 2.3.

SFERA SPOŁECZNA	CEL OPERACYJNY 2.3. OGRANICZENIE SKALI UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Gleby	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Wody powierzchniowe	1	33	0	0	0	0	0	0	2	67
Wody podziemne	1	33	0	0	0	0	0	0	2	67
Klimat	1	33	0	0	0	0	0	0	2	67
Powietrze	1	33	0	0	0	0	0	0	2	67
Roślinność	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Zwierzęta	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Bioróżnorodność	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Krajobraz	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100
Dobra materialne	2	67	0	0	0	0	0	0	1	33
Ludzie	3	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	9	19	0	0	0	0	0	0	39	81

Tab. 8. Ocena wpływu kierunków działań sfery przestrzennej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 3.1.

SFERA PRZESTRZENNA	CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	1	25	0	0	1	25	2	50	0	0
Gleby	1	25	0	0	1	25	2	50	0	0
Zasoby naturalne	2	50	0	0	0	0	0	0	2	50
Wody powierzchniowe	3	75	0	0	0	0	0	0	1	25
Wody podziemne	3	75	0	0	0	0	0	0	1	25
Klimat	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Powietrze	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Roślinność	1	25	0	0	0	0	3	75	0	0
Zwierzęta	1	25	0	0	0	0	3	75	0	0
Bioróżnorodność	1	25	0	0	0	0	3	75	0	0
Ciągłość układów przyrodniczych	2	50	0	0	1	25	1	25	0	0
Obszary chronione, w tym Natura 2000	2	50	0	0	1	25	1	25	0	0
Zabytki	0	0	0	0	2	50	0	0	2	50
Krajobraz	1	25	0	0	0	0	3	75	0	0
Dobra materialne	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	34	53	0	0	6	9	18	28	6	9

Tab. 9. Ocena wpływu kierunków działań sfery przestrzennej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 3.2.

SFERA PRZESTRZENNA	CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	1	50	1	50	0	0
Gleby	0	0	0	0	1	50	1	50	0	0
Zasoby naturalne	0	0	0	0	1	50	0	0	1	50
Wody powierzchniowe	0	0	0	0	1	50	1	50	0	0
Wody podziemne	0	0	0	0	1	50	1	50	0	0
Klimat	1	50	0	0	0	0	0	0	1	50
Powietrze	1	50	0	0	0	0	0	0	1	50
Roślinność	0	0	0	0	0	0	2	100	0	0
Zwierzęta	0	0	0	0	0	0	2	100	0	0
Bioróżnorodność	0	0	0	0	0	0	2	100	0	0
Ciągłość układów przyrodniczych	1	50	0	0	0	0	0	0	1	50
Obszary chronione, w tym Natura 2000	1	50	0	0	0	0	0	0	1	50
Zabytki	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Krajobraz	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobra materialne	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	12	38	0	0	5	16	10	31	5	16

Tab. 8. Ocena wpływu kierunków działań sfery przestrzennej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 3.3.

SFERA PRZESTRZENNA	CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	3	60	1	20	0	0	1	20
Gleby	0	0	3	60	1	20	0	0	1	20
Zasoby naturalne	0	0	3	60	1	20	0	0	1	20
Wody powierzchniowe	0	0	0	0	4	80	0	0	1	20
Wody podziemne	0	0	0	0	4	80	0	0	1	20
Klimat	2	40	0	0	3	60	0	0	0	0
Powietrze	2	40	0	0	3	60	0	0	0	0
Roślinność	0	0	1	20	3	60	0	0	1	20
Zwierzęta	0	0	2	40	3	60	0	0	0	0
Bioróżnorodność	0	0	2	40	2	40	0	0	1	20
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	2	40	1	20	0	0	2	40
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	2	40	0	0	0	0	3	60
Zabytki	1	20	0	0	2	40	1	20	1	20
Krajobraz	0	0	2	40	2	40	0	0	1	20
Dobra materialne	5	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	5	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	15	19	20	25	30	38	1	1	14	18

Tab. 9. Ocena wpływu kierunków działań sfery przestrzennej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 3.4.

SFERA PRZESTRZENNA	CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	1	33	2	67	0	0	0	0
Gleby	0	0	1	33	2	67	0	0	0	0
Zasoby naturalne	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0
Wody powierzchniowe	0	0	1	33	1	33	0	0	1	33
Wody podziemne	0	0	1	33	1	33	0	0	1	33
Klimat	2	67	1	33	0	0	0	0	0	0
Powietrze	2	67	1	33	0	0	0	0	0	0
Roślinność	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
Zwierzęta	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
Bioróżnorodność	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
Zabytki	0	0	1	33	1	33	1	33	0	0
Krajobraz	0	0	2	67	0	0	1	33	0	0
Dobra materialne	3	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	1	33	0	0	1	33	1	33	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	9	19	15	31	14	29	8	17	2	4

Tab. 10. Ocena wpływu kierunków działań sfery przestrzennej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 3.5.

SFERA PRZESTRZENNA	CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	1	33	2	67	0	0	0	0	0	0
Gleby	1	33	2	67	0	0	0	0	0	0
Zasoby naturalne	1	33	0	0	2	67	0	0	0	0
Wody powierzchniowe	1	33	1	33	0	0	0	0	1	33
Wody podziemne	1	33	1	33	0	0	0	0	1	33
Klimat	1	33	1	33	0	0	0	0	1	33
Powietrze	1	33	1	33	0	0	0	0	1	33
Roślinność	1	33	0	0	2	67	0	0	0	0
Zwierzęta	1	33	0	0	2	67	0	0	0	0
Bioróżnorodność	1	33	0	0	2	67	0	0	0	0
Ciągłość układów przyrodniczych	1	33	0	0	2	67	0	0	0	0
Obszary chronione, w tym Natura 2000	1	33	0	0	0	0	0	0	2	67
Zabytki	1	33	0	0	0	0	0	0	2	67
Krajobraz	1	33	1	33	1	33	0	0	0	0
Dobra materialne	3	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	2	67	0	0	0	0	1	33	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	19	40	9	19	11	23	1	2	8	17

Tab. 11. Ocena wpływu kierunków działań sfery przestrzennej Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu operacyjnego 3.6.

SFERA PRZESTRZENNA	CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	2	100	0	0	0	0
Gleby	0	0	0	0	2	100	0	0	0	0
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Wody powierzchniowe	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Wody podziemne	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Klimat	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Powietrze	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Roślinność	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Zwierzęta	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Bioróżnorodność	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
Krajobraz	0	0	1	50	0	0	0	0	1	50
Dobra materialne	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	1	50	0	0	1	50	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	3	9	1	3	5	16	0	0	23	72

Tab. 12. Ocena wpływu kierunków działań Strategii na wybrane komponenty środowiska w ramach celu horizontalnego

CEL HORYZONTALNY	CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION									
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	1	25	3	75
Gleby	0	0	0	0	0	0	1	25	3	75
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Wody powierzchniowe	1	25	0	0	0	0	0	0	3	75
Wody podziemne	1	25	0	0	0	0	0	0	3	75
Klimat	1	25	0	0	0	0	0	0	3	75
Powietrze	1	25	0	0	0	0	0	0	3	75
Roślinność	1	25	0	0	0	0	0	0	3	75
Zwierzęta	1	25	0	0	0	0	0	0	3	75
Bioróżnorodność	1	25	0	0	0	0	0	0	3	75
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	0	0	0	0	0	0	4	100
Zabytki	1	25	0	0	0	0	0	0	3	75
Krajobraz	1	25	0	0	0	0	0	0	3	75
Dobra materialne	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączny wpływ celu na środowisko	17	27	0	0	0	0	2	3	45	70

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

ZAŁĄCZNIK 4.

Tab.1. Matryca oddziaływań kierunków działań wynikających ze Strategii na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000

1. ZBIORNIK JEZIORSKI PLB100002						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
A004 perkozek Tachybaptus ruficollis; A005 perkoz dwuczuby Podiceps cristatus; A391 kormoran Phalacrocorax carbo sinensis; A022 bączek Ixobrychus minutus; A027 czapla biała Egretta alba; A028 czapla siwa Ardea cinerea; A038 łabędź krzykliwy Cygnus Cygnus; A039 gęś zbożowa Anser fabalis; A041 gęś białoczelna Anser albifrons; A043 gęgawa Anser anser; A048 ohar Tadorna Adorna; A051 krakwa Anas strepera; A052 cyraneczka Anas crecca; A053 krzyżówka Anas platyrhynchos; A059 głowienka Aythya Felina; A127 żuraw Grus grus; A142 czajka Vanellus vanellus; A156 rycyk Limosa limosa; A160 kulik wielki Numenius arquata; A162 krwawodziób Tringa tetanus; A177 mewa mała Hydrocoloeus minutus (Larus minutus);	A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; F02.01 Rybołówstwo bierne; F02.03 Wędkarstwo; F03.01 Polowanie; G01.01.01 Motorowe sporty wodne; G01.01.02 Niemotorowe sporty wodne; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G05.04 Wandalizm; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe); K03.04 Drapieżnictwo	C03.03 Produkcja energii wiatrowej; E01.04 Inne typy zabudowy; F05.05 Odstrzał; G05.04 Wandalizm; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód 	
3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 				

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>A193 rybitwa rzcza Sterna hirundo; A196 rybitwa białowąsa Chlidonias hybrida (Chlidonias hybridus); A197 rybitwa czarna Chlidonias Niger; A249 brzegówka Riparia riparia; A336 remiz Remiz pendulinus.</p>			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>			
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>	
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działania w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>			
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>	
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO</p>			
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; •
			3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana poziomu piętrzenia zbiornika 	
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI</p>			
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	• likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNI Zarządzany region						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo	

**2. DOLINA ŚRODKOWEJ WARTY
PLB140003**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
A168 brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i> ; A229 zimorodek zwyczajny <i>Alcedo atthis</i> ; A055 cyranka <i>Anas querquedula</i> ; A051 krakwa <i>Anas strepera</i> ; A043 gęgawa <i>Anser anser</i> ; A255 świergotek polny <i>Anthus campestris</i> ; A089 orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i> ; A028 czapla siwa <i>Ardea cinerea</i> ; A222 uszatka błotna <i>Asio flammeus</i> ; A021 bąk zwyczajny <i>Botaurus stellaris</i> ; A224 lelek zwyczajny <i>Caprimulgus europaeus</i> ; A137 sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> ; A196 rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybridus</i> ; A198 rybitwa białoskrzydła <i>Chlidonias leucopterus</i> ; A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> ;		m.in.: D01.02 drogi, autostrady; D01.05 mosty, wiadukty; D02.01 linie elektryczne i telefoniczne; E01.03 zabudowa rozproszona; E04.01 obiekty, budynki rolnicze stanowiące elementy krajobrazu; G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji uprawiane w plenerze; J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych.	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza	• uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych	• uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zmiany stosunków wodnych; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód;	• zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.),	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>A031 bocian biały Ciconia ciconia; A030 bocian czarny Ciconia nigra; A081 błotniak stawowy Circus aeruginosus; A082 błotniak zbożowy Circus cyaneus; A084 błotniak łąkowy Circus pygargus; A122 derkacz Crex crex; A037 łabędź czarno dzioby Cygnus columbianus bewickii; A038 łabędź krzykliwy Cygnus Cygnus; A238 dzięcioł średni Dendrocopos medius; A236 dzięcioł czarny Dryocopus martius; A027 czapla biała Egretta alba; A379 ortolan Emberiza hortulana; A321 muchołówka białoszyja Ficedula albicollis; A320 muchołówka mała Ficedula parva; A153 bekas kszyc Gallinago Gallinago; A154 bekas dubelt Gallinago media; A127 żuraw zwyczajny Grus grus; A075 bielik zwyczajny Haliaeetus albicilla; A022 bączek zwyczajny Ixobrychus minutus; A338 gąsiorek Lanius collurio; A156 rycyk Limosa limosa; A246 lerka Lullula arborea; A272 podrózniczek Luscinia svecica; A068 bielaczek Mergus albellus; A073 kania czarna Milvus migrant; A074 kania ruda Milvus milvus; A160 kulik wielki Numenius arquata;</p>					<ul style="list-style-type: none"> niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych. 		
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>						
	3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego		B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych		NM/P		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, zwłaszcza ochrony gatunkowej, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 	
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>						
	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu		NM		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 	
	3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych		B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym		B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych		B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO</p>						
3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego		NM		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 		
3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego		NM/P		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury/inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; 		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

A023 ślepowron zwyczajny <i>Nycticorax nycticorax</i> ; A072 trzmielojad zwyczajny <i>Pernis apivorus</i> ; A151 batalion <i>Philomachus pugnax</i> ; A234 dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> ; A140 siewka złota <i>Pluvialis apricaria</i> ; A008 perkoz zausznik <i>Podiceps nigricollis</i> ; A120 zielonka Porzana parva; A119 kropiatka Porzana porzana; A195 rybitwa białoczarna <i>Sterna albifrons</i> ; A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> ; A307 jarzębka <i>Sylvia nisoria</i> ; A162 krwawodziób <i>Tringa tetanus</i> ; A232 dudek <i>Upupa epos</i> ; A142 czajka <i>Vanellus vanellus</i> .					<ul style="list-style-type: none"> • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 		
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;		
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
		d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 			

**3. PRADOLINA WARSZAWSKO-BERLIŃSKA
PLB100001**

Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
A004 perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i> ; A005 perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> ; A006 perkoz rdzawo szyi <i>Podiceps griseogena</i> ; A008 zausznik <i>Podiceps nigricollis</i> ; A021 bąk <i>Botaurus stellaris</i> ; A037 łabędź czarnodzioby <i>Cygnus columbianus bewickii</i> ; A039 gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i> ; A041 gęś białoczarna <i>Anser albifrons</i> ; A043 gęgawa <i>Anser anser</i> ;	A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; A03.03 Zaniechanie brak/ koszenia; F03.01 Polowania; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K03.04 Drapieżnictwo	C03.03 Produkcja energii wiatrowej; D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne; F03.01 Polowania; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>A051 krakwa <i>Anas strepera</i>; A055 cyranka <i>Anas querquedula</i>; A056 płaskonos <i>Anas clypeata</i>; A059 głowienka <i>Aythya felina</i>; A061 czernica <i>Aythya fuligula</i>; A075 bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>; A081 błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>; A084 błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>; A118 wodnik <i>Rallus aquaticus</i>; A119 kropiatka <i>Porzana porzana</i>; A120 zielonka <i>Porzana parva</i>; A122 derkacz <i>Crex crex</i>; A122 derkacz <i>Crex crex</i>; A123 kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>; A125 łyska <i>Fulica atra</i>; A140 siewka złota <i>Pluvialis apricaria</i>; A153 kszyc <i>Gallinago gallinago</i>; A156 rycyk <i>Limosa limosa</i>; A160 kulik wielki <i>Numenius arquata</i>; A162 krwawodziób <i>Tringa tetanus</i>; A196 rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i>; A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>; A198 rybitwa białoskrzydła <i>Chlidonias leucopterus</i>; A232 dudek <i>Upupa epos</i>; A272 podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>; A292 brzcęzka <i>Locustella luscinioides</i>; A294 wodniczka <i>Acrocephalus paludicola</i>; A323 wąsatka <i>Panurus biarmicus</i>; A336 remiz <i>Remiz pendulinus</i>; A338 gąsiorek <i>Lanius collurio</i>;</p>					<p>gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zmiany stosunków wodnych; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
	3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.); • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych. 			
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
	3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
	3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.); • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działania w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.); • wzrost hałasu i emisji spalin w wyniku zwiększenia natężenia ruchu samochodowego na autostradzie i obwodnicy; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew; 		
	3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	N	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem 			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

A371 dziwonia <i>Carpodacus erythrinus.</i>					ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), • wzrost hałasu w wyniku zwiększenia natężenia ruchu kolejowego; • zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej;		
	3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B			Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B			Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO						
	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM			• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.),	• wybór lokalizacji inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;	
	3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM			• Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
	3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B			Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P			likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;		
	3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B			Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
	3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B					
	3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B					
	CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
	d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P			• Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

4. DOLINY PRZYSOWY I SŁUDWI PLB100003						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
A041 gęś białoczelna <i>Anser albifrons</i> A039 gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i> A043 gęgawa <i>Anser anser</i> A122 derkacz <i>Crex crex</i> A156 rycyk <i>Limosa limosa</i> A162 krwawodziób <i>Tringa totanus</i> A140 siewka złota <i>Pluvialis apricaria</i> A272 podróżniczek <i>Luscinia svecica</i> A081 błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	J02S powodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych A03 Koszenie/ścianianie trawy	A02 Zmiany sposobu uprawy (zmiana zagospodarowania gruntów) A03.03 zaniechanie/brak koszenia J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska CO3.03 Produkcja energii wiatrowej	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU			
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.); wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew; 	
	3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 	
	3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI					
	3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;		
	3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH					
	3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
	d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

5. DOLINA PILICY PLB140003							
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
<p>A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i>; A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i>; A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i>; A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>; A122 Derkacz <i>Crex crex</i>; A136 Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>; A137 Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i>; A156 Rycyk <i>Limosa limosa</i>; A162 Krwawodziób <i>Tringa tetanus</i>; A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>; A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>; A195 Rybitwa białoczelna <i>Sterna albifrons</i>; A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>; A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>; A272 Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>; A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>; A151 Batalion <i>Philomachus pugnax</i>; A215 Puchacz <i>Bubo Bubo</i>.</p>	<p>A02 Zmiana sposobu uprawy; A03.01 Intensywne koszenie; G01.01.02 Niemotorowe sporty wodne; G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J02.04.02 Brak zalwania; K01.03 Wyschnięcie; K02.01 Zmiana składu gatunkowego sukcesja; J03.03 Zapobieganie, zmniejszanie, brak erozji.</p>	<p>B01 Zwiększenie obszarów leśnych, zalesianie; B02.01 Nasadzenia na obszarach leśnych po wycince; F02.03 Wędkarstwo; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; J02.01 Zасыpywanie i osuszanie starorzeczy, melioracje terenu; J02.01.03 Wypełnianie rowów, starorzeczy, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; K03.04 Drapieżnictwo.</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA</p>				
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 	
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; • ewentualne rozpatrywanie lokalizacji alternatywnej 	
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 		
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 		
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>				
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>		
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 				

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	N	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), wzrost hałasu w wyniku zwiększenia natężenia ruchu kolejowego; zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej; 	<ul style="list-style-type: none"> rozpatrywanie alternatywnych przebiegów nowych odcinków linii kolejowej, omijających ewentualne cenne siedliska; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie lęgów, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji
		3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI					
		3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
		3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH					
		3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo

6. PRADOLINA BZURY-NERU PLH100006						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
<p>3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>; *6120 Cieplolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)</p> <p>6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>);</p> <p>6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostyion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia epium</i>);</p> <p>6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherin elatioris</i>);</p> <p>7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>ScheuchzeriaCaricetea</i>);</p> <p>7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;</p> <p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>GallioCarpinetum Tilio Carpinetum</i>)</p> <p>*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albofragilis, Populetum albae, Alnenion</i>)</p>	<p>A02.01 Intensyfikacja rolnictwa;</p> <p>A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia;</p> <p>B02.01.01 Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime);</p> <p>B02.02 Wycinka lasu;</p> <p>B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew;</p> <p>D01.05 Mosty, wiadukty;</p> <p>E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych;</p> <p>G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku;</p> <p>H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem;</p> <p>I01 Obce gatunki inwazyjne;</p> <p>I02 Problematiczne gatunki rodzime;</p> <p>J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych;</p> <p>J02.01 Zasypanie terenu, melioracje i osuszanie;</p> <p>J02.01.03. Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek;</p>	<p>A02 Zmiana sposobu uprawy;</p> <p>A02.01 Intensyfikacja rolnictwa;</p> <p>A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja;</p> <p>A04.01 Intensywny wypas;</p> <p>A10.01 Usuwanie żywopłotów lub zagajników;</p> <p>B01.01 Zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime);</p> <p>B02.02 Wycinka lasu;</p> <p>B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew;</p> <p>B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew;</p> <p>D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe;</p> <p>D01.05 Mosty, wiadukty;</p> <p>E01.04 Inne typy zabudowy;</p> <p>E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych;</p> <p>F03.02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo;</p> <p>G01.03 Pojazdy zmotoryzowane;</p> <p>G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku;</p> <p>G05.04 Wandalizm;</p> <p>H01.03 Inne zanieczyszczenie wód</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ</p> <p>CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA</p>			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	
3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych; 				

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p><i>glutinosincanae</i>) i olsy źródłiskowe; 91F0 Łęgowe lasy dębowo wiązowo jesionowe (<i>FicarioUlmelum</i>) 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>; 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dis par</i>; 1903 lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>; 1149 koza <i>Cobitis taenia</i>; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; 5339 różanka <i>Rhodeus sericeus Marus</i>.</p>	<p>J02.02 Usuwanie osadów; J02.02.01 Bagrowanie/ usuwanie osadów limnicznych; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych; J02.04.02 Brak zalewania; J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy; K01.02 Zamulenie; K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja); K02.03 Eutrofizacja (naturalna); K04.01 Konkurencja</p>	<p>powierzchniowych ze źródeł punktowych; H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.01 Zasypanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; J02.03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; J03.02.03 Inne odpady; K01.03 Wyschnięcie; M01.02 Susze i zmniejszenie opadów</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>			
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>	
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>			
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	N	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • wzrost hałasu w wyniku zwiększenia natężenia ruchu kolejowego; • zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpatrywanie alternatywnych przebiegów nowych odcinków linii kolejowej, omijających ewentualne cenne siedliska; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>	
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>	
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO</p>			
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.4.2. Rozwój strategicznego systemu gazowego	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					<ul style="list-style-type: none"> przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	

7. SŁONE ŁĄKI W PEŁCZYSKACH ** PLH100029						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1340 śródłądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (Glauco-Puccinietalia)		m.in.: D01.02 drogi, autostrady, wszystkie drogi twarde/asfaltowe; E01.01 tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe, ciągła zabudowa miejska; J02.01.03 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych: wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; 	
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych; 		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU							
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.); wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ							
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew; 	
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO							
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					<ul style="list-style-type: none"> • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; 	
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	

**8. DĄBROWA GROTNICKA*
PLH100001**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
4068 dzwonecznik wonny <i>Adenophora lilifolia</i> ; 9110 ciepłolubna dąbrowa <i>Potentilla albae-Quercetum petraeae</i> ; 9170 grąd subkontynentalny <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i>	Duża antropopresja na rezerwat; Obecność obcych, inwazyjnych gatunków roślin; W odniesieniu do fitocenozy dąbrowy świetlistej – sukcesja w kierunku grądu		CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
		3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
		3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.); • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.)	
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI			
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	• likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH			
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION			
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	• Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo	

**9. GRĄDY NAD LINDĄ*
PLH100022**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
9170 grąd subkontynentalny <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i> ; 91E0 łęg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i> ; 91E0 ols źródłiskowy <i>Ribeso nigri - Alnetum chrysosplenietosum</i>	Duża antropopresja, związana z bliskością uczęszczanej drogi oraz rozwijającej się zabudowy mieszkalnej; Obecność gatunków roślin obcych, inwazyjnych	Zmiana stosunków wodnych w rejonie występowania źródeł	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; 	<ul style="list-style-type: none"> • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
		3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
		3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.); • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działania w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZENSTWA ENERGETYCZNEGO	
		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	<p>NM</p> <ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),
		3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	<p>B</p> <p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN			
CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI			
		3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	<p>B</p> <p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>
		3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	<p>P</p> <ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;
		3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<p>B</p> <p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN			
CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH			
		3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<p>B</p> <p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>
		3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<p>B</p> <p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION			
		d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	<p>P</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo

10. SILNE BŁOTA
PLH100032**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne 91D0 Bory i lasy bagienne 1355 wydra <i>Lutra lutra</i> 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>			CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;
		3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
		3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
		3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.); • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	

11. SZCZYPIORNIAK I KOWALIKI** PLH100033						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
91D0 Bory i lasy bagienne 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> 1355 wydra <i>Lutra lutra</i> 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>			CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU						
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ						
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew;
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO						
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	• likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	• Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo	

**12. BUCZYNA JANINOWSKA*
PLH 100017**

Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
9110 kwaśna buczyna <i>Luzulo-Fagenion</i>	Penetracja rezerwatu przez ludzi; Obecność gatunków roślin obcych, inwazyjnych; Niekorzystne zmiany wdrzewostanach sąsiadujących z rezerwatem		CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; 	<ul style="list-style-type: none"> • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
		3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
		3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI			
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	• likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH			
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION			
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	• Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo	

13. WOLA CYRUSOWA** PLH100034						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
91D0 bory i lasy bagienne; 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, <i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> ; 1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i> ; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> ; 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i> ; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>		m.in.: D01.01 ścieżki, szlaki piesze i rowerowe, w tym gruntowe drogi leśne; E01.03 zabudowa rozproszona; E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
		3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
		3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.); • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	

14. BUCZYNA GAŁKOWSKA* PLH 100016						
1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
9110 kwaśna buczyna niżowa <i>Luzulo pilosae</i> – <i>Fagetum</i>	Presja antropogeniczna	Niekorzystne zmiany w drzewostanach sąsiadujących z rezerwatem; Niekorzystna zmiana stosunków wodnych na terenie rezerwatu lub w jego sąsiedztwie	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie 	<ul style="list-style-type: none"> pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
		3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
		3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), przekształcanie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działania w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	NM	<ul style="list-style-type: none"> oddziaływanie na etapie inwestycji na siedliska (m.in. płoszenie zwierząt, zakłócanie lęgów), zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby oraz na powierzchnię ziemi; zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO			
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI			
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH			
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION			
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	

15. DĄBROWY ŚWIETLISTE KOŁO REDZENIA** PLH100019						
1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
9170 grąd środkowoeuropejski 9110 ciepłolubne dąbrowy 4068 dzwonecznik wonny <i>Adenophora lilliofolia</i>			CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU						
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.); wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ						
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew;
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO						
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	

16. POLANY PUSZCZY BOLIMOWSKIEJ
PLH100028**

Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i> ; 6430 ziółorośla górskie <i>Adenostylin alliariae</i> i ziółorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i> ; 6510 ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i> ; 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, <i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> ; 1617 starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i> ; 1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i> ; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> ;		m.in.: C01.01 wydobywanie piasku i żwiru; D01.01 ścieżki, szlaki piesze i rowerowe, w tym gruntowe drogi leśne; D01.02 drogi, autostrady, wszystkie drogi twarde/asfaltowe; G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotywowanych K02 ewolucja biocenotyczna, sukcesja.	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dis par</i>; 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i> 6179 modraszek nausitous <i>Maculinea (Phengaris) nausithous</i>; 6177 modraszek teleius <i>Maculinea (Phengaris) Telesiu</i>; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i></p>					<ul style="list-style-type: none"> • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; 	
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 		
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>						
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B			
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • przekształcanie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 	
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>						
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew; 	
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO</p>							
		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI			
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	• likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH			
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION			
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	• Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo	

17. GRABINKA
PLH140044**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galia-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K06 Inne lub mieszane formy międzygatunkowej konkurencji wśród roślin	I01 Obce gatunki inwazyjne; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; K01.01 Erozja; K02.04 Zakwaszenie (naturalne)	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; 	<ul style="list-style-type: none"> • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
		3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
		3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;
		3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI	
		3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
		3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;
		3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
		CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH	
		3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
		3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
		CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION	
		d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo

18. DOLINA RAWKI PLH100015						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i> ; 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri p.p.</i> i <i>Bidention p.p.</i> 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); 6430 ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>); 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>); *91E0 łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i	A02.01 Intensyfikacja rolnictwa; A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia; A04.02.05 Nieintensywny wypas zwierząt mieszanych; A05.01 Hodowla zwierząt; A08 Nawożenie/nawozy sztuczne; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.02 Drogi, autostrady; D01.04 Drogi kolejowe, w tym TGV; D01.05 Mosty, wiadukty; D05 Usprawniony dostęp do obszaru; E01.03 Zabudowa rozproszona; E03 Odpady, ścieki; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw	A02 Zmiana sposobu uprawy; A03.01 Intensywne koszenie; A04.01 Wypas intensywny; A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych Zagrożenie to wpływa na kondycję zwierząt i ich bazę pokarmową; B02.01.01 Odnawianie lasu po wycince – (drzewa rodzime); B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B03.04 Eksploatacja lasu bez odnawiania, czy naturalnego odrastania; C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru; D01.02 Drogi, autostrady; E01.03 Zabudowa rozproszona;	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>jesionowe (<i>Salicetum albofragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe; *91D0 bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>, <i>Pino mugo-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzozowosonowe bagienne lasy borealne; 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>); 1617 starodub łukowy <i>Angelica palustris</i> (= <i>Ostericum palustre</i>); 1337 bór europejski <i>Castor fiber</i>; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>; 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; 1149 koza pospolita <i>Cobitis taenia</i>; 1163 głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>; 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dis par</i>; 1903 lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>; 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>; 1149 koza pospolita <i>Cobitis taenia</i>; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; 5339 różanka <i>Rhodeus sericeus</i> Marus.</p>	<p>domowych/obiektów rekreacyjnych; E03.04 Inne odpady; F02.03 Wędkarstwo; F04.02 Zbieractwo grzybów, porostów, jagód, itp.; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna, jazda na pojazdach niezmotoryzowanych G01.02.03 Turystyka piesza, jazda konna, jazda na pojazdach niezmotoryzowanych G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; G05.04 Wandalizm; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych; H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.01 Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; J02.02 Usuwanie osadów; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy; J02.15 Inne spowodowane przez</p>	<p>E01.04 Inne typy zabudowy; E03.04 Inne odpady; F03.02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.08 Inne rodzaje aktywnego wypoczynku – kajakarstwo; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G05.04 Wandalizm; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.01 Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże - ogólnie; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; K01.02 Zamulenie; K01.03 Wyschnięcie; K02.03 Eutrofizacja; K04.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe); L08 Powódź (procesy naturalne); M01.02 Susze i zmniejszenie opadów; M01.03 Powódzie i zwiększenie opadów.</p>			<ul style="list-style-type: none"> niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; niszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych; 			
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>					
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 	
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>					
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew; 	
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	N		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), wzrost hałasu w wyniku zwiększenia natężenia ruchu kolejowego; zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej; 	<ul style="list-style-type: none"> rozpatrywanie alternatywnych przebiegów nowych odcinków linii kolejowej, omijających ewentualne cenne siedliska; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew; 	
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO</p>					
3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 				

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>człowieka zmiany stosunków wodnych; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; J05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K02.01 Zmiana składu gatunkowego, sukcesja; K02.03 Wychnięcie; K03.04 Międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt, drapieżnictwo.</p>				przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; 	
	3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM		<ul style="list-style-type: none"> • Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW 		
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI</p>					
	3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B			Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
	3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P			<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
	3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B			Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH</p>					
	3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B			Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
	3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B			Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
	<p>CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION</p>					
d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P			<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 		

**19. DOLINA DOLNEJ PILICY
PLH140016**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nymphaea</i> , <i>Potamogeton</i> ; 4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluna-Genista</i> , <i>Pohlia-Callunetum</i> , <i>Calluna-Arctostaphylos</i>); 6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Coelocoma glauca</i>); 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinia</i>); 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherum elatior</i>);	A03.03 Zaniechanie, brak koszenia; A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (rolnictwo); D05 Usprawniony dostęp do obszaru; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych; F01 Akwakultura słodkowodna; F02.03 Wędkarstwo; F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G05.04 Wandalizm; H01.03 Zanieczyszczenie	A02.01 Intensyfikacja rolnictwa; A07 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych; A08 Nawożenie/ nawozy sztuczne; B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo); E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych /obektów rekreacyjnych F01 Akwakultura słodkowodna; F01.01 Intensywna hodowla ryb; G01.01.01 Motorowe sporty wodne;	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>); 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carp-inetum, Tilio-Carpinetum</i>); 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albofragilis, Populetum albae, Alnion glutinosincanae</i>, olsy źródłiskowe); 91F0 Łęgowe lasy dębowowiązowojesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>); 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>); 1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1355 Wydra europejska <i>Lutra lutra</i>; 1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>; 1130 Boleń <i>Aspius as pius</i>; 1134 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>; 1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; 1146 Koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>; 1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>; 2503 Brzanka <i>Barbus peloponnesius</i>; 4056 Zatoczek łamliwy <i>Anisus vorticulus</i>.</p>	<p>wód ze źródeł punktowych; H01.04 Rozproszone zanieczyszczenia za pośrednictwem przelewów burzowych lub odprowadzenia ścieków komunalnych; H01.05 Rozproszone zanieczyszczenia wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenia wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; H05.01 Odpadki i odpady stałe; I01 Obce gatunki inwazyjne; I02 Problematiczne gatunki rodzime; J03.01 Zmniejszanie lub utrata określonych cech siedliska; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja); K02.03 Eutrofizacja (naturalna); K.03.04 Drapieżnictwo; K03.07 Inne formy międzygatunkowej konkurencji wśród zwierząt; L08 Powódź; M01.02 Susze i zmniejszenie opadów; M01.05 Zmiany przepływu wód.</p>	<p>G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenia wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; H05.01 Odpadki i odpady stałe; I02 Nierodzące gatunki zaborcze; J01.01 Wypalanie; J02.01.02 Osuszanie terenów bagiennych; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J02.01 Zasypanywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; J02.02 Usuwanie osadów (mułu); J02.02.01 Bagrowanie/ usuwanie osadów limnicznych; J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych; J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; K01.03 Wyschnięcie; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K02.03 Eutrofizacja (naturalna); K05.01 Zmniejszenie płodności/degresja genetyczna (inbredowa) u zwierząt; L08 Powódź (procesy naturalne); M01.02 Susze i zmniejszenie opadów; M02.04 Migracja gatunków.</p>	<p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p>	<p>NM</p>	<ul style="list-style-type: none"> pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych. 	<ul style="list-style-type: none"> umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; 			
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>						
						<p>3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego</p>	<p>B</p>	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>	
						<p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>	<p>NM/P</p>	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); przekształcanie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.); wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>						
			<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p>	<p>NM</p>	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew; 			
			<p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<p>N</p>	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); wzrost hałasu w wyniku zwiększenia natężenia ruchu kolejowego; zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej; 	<ul style="list-style-type: none"> rozpatrywanie alternatywnych przebiegów nowych odcinków linii kolejowej, omijających ewentualne cenne siedliska; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew; 			
			<p>3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym</p>	<p>B</p>	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>				

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI					
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH					
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo

**20. LASY SPALSKIE
PLH100003**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>); *9110 ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>); *91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albobfragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej; B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia); B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych /	A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo); B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej;	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p><i>glutinosoicanae</i>) i olsy źródłiskowe; 91T0 sosnowy bór chrobotkowi (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>); 91D0 bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>, <i>Pino mugo-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzozowososnowe bagienne lasy borealne; 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>; 1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>; 1323 nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteini</i>; 1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i></p>	<p>obiektów rekreacyjnych; E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem, etc.; G05.04 Wandalizm; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód ogólnie; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja); K03 Międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt; K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe); K04 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin</p>	<p>C03.03 Produkcja energii wiatrowej; E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem, etc.; F03.01.01 Szkody spowodowane przez zwierzęcą łowną (nadmierna gęstość populacji); J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; J02.01 Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie, J02.01.02 Osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych, M01.02 Susze i zmniejszenie opadów; K03 Międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt</p>			<ul style="list-style-type: none"> • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; 			
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 				
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych. 				
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>						
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>				
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działania w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 		<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 		
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>						
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 		<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew; 		
3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji 						

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej; • ograniczenie wycinki drzew;
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO		
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI		
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH		
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
			CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION		
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszony zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo

21. ŁĄKI CIEBŁOWICKIE PLH100035						
1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
3150 starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i> ; *91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albofragilis, Populetum</i>	A02 Zmiana sposobu uprawy; A02.01 Intensyfikacja rolnictwa; A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; A03.03 Zaniechanie/brak koszenia	A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (rolnictwo); A08 Nawożenie/nawozy sztuczne; B01 Zalesianie terenów otwartych;	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA 3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p><i>albae</i>, <i>Alnenion glutinosoincanae</i>) i olsy źródłiskowe; 6430 ziółorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziółorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>); 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>); 1337 bór europejski <i>Castor fiber</i>; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i>; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 5339 różanka <i>Rhedeus sericeus Marus</i>; 1037 trzepla zielona; 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dis par.</i></p>	<p>E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych F02.03 Wędkarstwo; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; G05.04 Wandalizm; H01 Zanieczyszczenia wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) H05.01 Odpadki i odpady stałe; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie; K01.02 Zamulenie; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K02.03 Eutrofizacja.</p>	<p>B02.02 Wycinka lasu; B07 Inne rodzaje praktyk leśnych nie wymienione powyżej; D01.02 Drogi, autostrady; F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo; G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji; H01 Zanieczyszczenia wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; J02.02 Usuwanie osadów (mułu...); J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie; K03.05 Antagonizm ze zwierzętami introdukowanymi.</p>	<p>3.1.2. Poprawa jakości wód</p>	<p>NM/P</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; 			
			<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p>	<p>NM/P</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 				
			<p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p>	<p>NM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych. 				
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>						
						<p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>	<p>NM/P</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działania w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>						
			<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p>	<p>NM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew; 			
			<p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<p>NM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej, w organizacji 			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej;	prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO						
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	• uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	• Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	• likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNIEM I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	• Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo	

22. NIEBIESKIE ŹRÓDŁA PLH10005						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nympeion, Potamion</i> ;	D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; 101 Obce gatunki inwazyjne; 102 Problematyczne gatunki rodzime;	D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych;	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące	• uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i> ; 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, <i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> ;	E03 Odpady; ścieki, K02.03 Eutrofizacja (naturalna); K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	K02.03 Eutrofizacja (naturalne); 102 Problematyczne gatunki rodzime; K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)			przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza			
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych;	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; 		
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	• zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód;			
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych.			
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej;	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 		
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 					

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	• ograniczenie wycinki drzew;
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO						
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	• uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	• likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	• Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo	

**23. LASY SMARDZEWICKIE
PLH100024**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
9170 grąd subkontynentalny <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i> ; 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-		m.in.: A05.01 hodowla zwierząt; D01.01 ścieżki, szlaki piesze i rowerowe, w tym gruntowe drogi leśne;	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA 3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	• uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

jesionowe <i>Ficario ulmetum</i> ; 91P0 jodłowy bór świętokrzyski; 1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>		D01.02 drogi, autostrady, wszystkie drogi twarde/asfaltowe; D01.04 parkingi samochodowe i miejsca postojowe			<ul style="list-style-type: none"> pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza 				
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; 			
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 				
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych. 				
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU						
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 			
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ						
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 						

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew; 	
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO				
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 	
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI				
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 		
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH				
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION				
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 		

**24. LUBIASZÓW W PUSZCZY PILICKIEJ*
PLH 100026**

Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
9170 grąd subkontynentalny <i>Tilio – Carpinetum</i> ; 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, <i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> ,	Ekspansja gatunków roślin obcych, inwazyjnych; Niekorzystne zmiany w drzewostanach sąsiadujących z rezerwatem		CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p><i>Alnion glutinoso-incanae</i>; 91P0 jodłowy bór świętokrzyski (wyzynny jodłowy bór mieszany) <i>Abietetum polonicum</i></p>					<ul style="list-style-type: none"> • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza 			
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; 		
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 			
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych. 			
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>					
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>			
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 		
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>					
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 					

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

					przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	• ograniczenie wycinki drzew;
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO						
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	• uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	• likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	• Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo	

**25. DOLINA CZARNEJ
PLH260015**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i> , <i>Agrostis</i>); 3150 starorzeczca	A02.03 usuwanie trawy pod grunty orne; A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia; A04.03 zarzucanie pasterstwa, brak wypasu;	B01.01 zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime), B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew;	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA 3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	• uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>; 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośniczników (<i>Ranuncion fluitantis</i>); 4030 suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Acrostaphylon</i>); *6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie); 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Schuechzerio-Caricetea</i>); 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporio</i>; 9110 kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>); *91D0 bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowososnowe bagienne lasy borealne; *91E0 łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albobragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe;</p>	<p>B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew; E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych; G05.01 wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; I01 obce gatunki inwazyjne; J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie ogólnie; J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; K01.02 Zamulenie; K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)</p>	<p>D01.02 drogi, autostrady; E01.03 zabudowa rozproszona; E06.02 odbudowa, remont budynków; F05.04 kłusownictwo; G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji; H01 zanieczyszczenia wód powierzchniowych; J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie ogólnie; J02.01.03 wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych; K01.03 wyschnięcie zbiornika; K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja); K02.03 eutrofizacja (naturalna)</p>				
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych. 	
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>			
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>						
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>91P0 wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>); 91T0 sosnowy bór chrobotkowi (<i>CladonioPinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>); 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>; 1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>; 6177 modraszka telejus <i>Maculinea (Phengaris) Telesiu</i>; 1060 czerwonończyk nieparek <i>Lycaena dis par</i>; 1065 przeplatka aurinia <i>Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia</i>; 1032 skójką gruboskorupowa <i>Unio Krassus</i>; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>; 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i>; 1098 minogi czarnomorskie <i>Eudontomyzon spp.</i>; 5339 różanka <i>Rhodeus sericeus Marus</i>; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; 1149 koza pospolita <i>Cobitis taenia</i>; 1163 głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>.</p>					przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;	
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	NM	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej;		
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO						
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	• chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),	• uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony	
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	• Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	• likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów;		
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION							
		d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	• Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

26. DOLINA ŚRODKOWEJ PILICY PLH100008								
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		
<p>2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus, Agrostis</i>); 3150 starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaion, Potamion</i>, 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodion rubri p.p.</i> i <i>Bidention p.p.</i>; 4030 suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlion-Callunion, Calluno-Arctostaphyilion</i>); 6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>); 6210 murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis</i>); *6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie); 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>); 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>); 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny</p>	<p>A03.03 Zaniechanie /brak koszenia; A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; A11 Inny rodzaj praktyk rolniczych; B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D05 Usprawniony dostęp do obszaru; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych; F02.03 Wędkarstwo; F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; G05.04 Wandalizm; H01.01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych z zakładów przemysłowych; H01.03 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; H01.04 Rozproszone zanieczyszczenia za pośrednictwem przelewów burzowych lub odprowadzenia ścieków komunalnych; H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych;</p>	<p>A02 Zmiana sposobu uprawy; A02.01 Intensyfikacja rolnictwa; A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; A04.01 Wypas intensywny; A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych; B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia); B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B03 Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania; C01.03 Wydobywanie torfu; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe Dodatkowym zagrożeniem dla muraw kserotermicznych na badanym obszarze jest ich wydeptywanie (ścieżki); E Urbanizacja, budownictwo mieszkaniowe i handlowe; E03 Odpady, ścieki; F02.01.02 Połowy siecią; F03.02.01 Kolekcjonowanie</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA</p>					
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 		
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; 		
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; 		
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych; 			
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>					
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 					

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>(Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum); *91D0 bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>, <i>Pino mugo-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowososnowe bagienne lasy borealne; *91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albobragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinosoincanae</i>) i olsy źródłiskowe; 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>); 1337 bór europejski <i>Castor fiber</i>; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i>; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>; 1163 głowacz białołętwy <i>Cottus gobio</i>; 1149 koza <i>Cobitis taenia</i>; 1032 skójką gruboskorupowa <i>Unio Krassus</i>; 1037 trzepla zielona <i>Opiogomphus cecillia</i></p>	<p>H05.01 Odpadki i odpady stałe; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K01.03 Wyschnięcie; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja); K02.04 Zakwaszenie; K.03.04 Drapieżnictwo; M01.02 Susze i zmniejszenie opadów; M01.05 Zmiany przepływu wód</p>	<p>(owadów, gadów, płazów; G01.01.01 Motorowe sporty wodne; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; H01 Zanieczyszczenia wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich, słonawych); H05.01 Odpadki i odpady stałe; J02.01 Zasypanywanie terenu, melioracje i osuszanie ogólnie; J02.02.01 Bagrowanie/ usuwanie osadów limnicznych; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie; J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże - ogólnie; L08 Powódź (procesy naturalne); M01.02 Susze i zmniejszenie opadów</p>			<ul style="list-style-type: none"> przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płośnieniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 		
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>					
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu		NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płośnienie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; wzrost hałasu i emisji spalin w wyniku zwiększenia natężenia ruchu samochodowego na autostradzie i obwodnicy; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew; 	
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO</p>					
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego		NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płośnienie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; 	
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE		NM	<ul style="list-style-type: none"> Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 		
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI</p>					
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko		P	<ul style="list-style-type: none"> likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 		
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH</p>					
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.					
<p>CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNIEM I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION</p>								

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	p	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	
--	--	--	--	---	--	--

27. OSTOJA PRZEDBORSKA PLH260004								
1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko		
6210 murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis</i> ; 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); *7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe); 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Schuechzerio-Caricetea</i>); 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i> ; 9110 kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>); 9130 żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>); 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>); *91D0 bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii</i> -	A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia, A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych; I01 Obce gatunki inwazyjne; I02 Problematyczne gatunki rodzime; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; C01.03 Wydobywanie torfu; F03.02.02 Chwytnie, trucie, kłusownictwo; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; G05.04 Wandalizm: Rozbieranie tam i żeremi; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; H.01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych; J01 Pożary i gaszenie pożarów; J01.01 Wypalanie łąk; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie; K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA		<p>3.1.1. Poprawa jakości powietrza</p> <p>3.1.2. Poprawa jakości wód</p> <p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p>	<p>NM/P</p> <p>NM/P</p> <p>NM/P</p> <p>NM</p>	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki zwierząt będących przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie zwierząt), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych. 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwe najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B				

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p><i>Piceetum</i>) i brzozowo sosnowe bagienne lasy borealne; *91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albobfragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinosoincanae</i>) i olsy źródłiskowe; 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>); *91I0 ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>); 91P0 wyżynny jodłowy bór mieszaný (<i>Abietetum polonicum</i>); 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dis par</i>; 4030 szlaczkoń szafraniec <i>Colias myrmidone</i>); 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1337 bór europejski <i>Castor fiber</i>; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i>; 1323 nocek bechsteina <i>Myotis bechsteini</i>.</p>						<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>						
				3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
				3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
				3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
				3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO</p>						
				3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony
				3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 	
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI</p>						
				3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
				3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
				3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH</p>						
				3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
				3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
	<p>CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNI ZARZĄDZANI REGION</p>						

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	p	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	
--	--	--	--	---	--	--

28. DOLINA GÓRNEJ PILICY** PLH260018							
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi; 3130 brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i> ; 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> ; 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculo fluitantis</i> ; 3270 zalewane muliste brzegi rzek; 4030 suche wrzosowiska <i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylian</i> ; 6230 bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie); 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i> ; 6430 ziołorośla górskie <i>Adenostylian alliariae</i> i ziołorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i> ; 6510 ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i> ; 7110 torfowiska wysokie			CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA				
				3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
				3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;
				3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
				3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych. 	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU				
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>z roślinnością torfotwórczą; 7120 torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji; 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuzeria-Caricetea nigrae</i>); 9170 grąd subkontynentalny <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i>; 91D0 bory i lasy bagienne; 91E0 łąg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i>; 91T0 sosnowy bór chrobotkowi; 4056 zatoczek łamiwy <i>Anisus vorticalus</i>; 1308 mopek <i>Barbastella Barbastellus</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1149 koza pospolita <i>Cobitis taenia</i>; 1163 głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>; 2484 minóg ukraiński <i>Eudontomyzon mariae</i>; 1082 kreślinek nizinny <i>Graphoderus bilineatus</i>; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i>; 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dis par</i>; 4038 czerwończyk fioletek <i>Lycaena Helle</i>; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>; 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> 1084 pachnica dębowa <i>Osmedema eremita</i>; 6179 modraszka <i>nausitus Maculinea (Phengaris) nausithous</i>;</p>			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcanie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 	
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN						
	CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ						
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew; 	
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN						
	CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO						
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony 	
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN						
	CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 		
	CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN						
	CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
		3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
		3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION							
		d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

6177 modraszek teleius <i>Maculinea (Phengaris) Telesiu</i> ; 1146 koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i> ; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> ; 1032 skójką gruboskorupowa <i>Unio Krassus</i> ; 1014 poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i> ; 1016 poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i>						
---	--	--	--	--	--	--

29. WIELKOPOLE JODŁY POD CZARTORIĄ* PLH 100031						
1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 91P0 Wyzynny jodłowy bór mieszany			CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	
3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 				

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych. 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU					
		3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
		3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI					
		3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
		3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH		
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
			CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION		
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo

**30. ŁĄKA W BĘCZKOWICACH
PLH100004**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i> 6410 Zmiennewilgotne łąki trzęślicowe 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 1903 lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie Roboty utrzymaniowe i roboty regulacyjne rzeki Łuciąży przed wykonaniem ekspertyzy hydrologicznej. K02.03 Eutrofizacja K01 Abiotyczne procesy naturalne K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja B03 Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania	A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (rolnictwo) W przypadku intensyfikacji rolnictwa na terenie ostoi może dojść do stosowania środków chemicznych obniżających różnorodność biologiczną. A08 Nawożenie (nawozy sztuczne) W przypadku intensyfikacji rolnictwa na tym terenie może dojść do stosowania nawozów i w efekcie eutrofizacji. H01 Zanieczyszczenia wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) W przypadku nadmiernego stosowania pestycydów, nawozów oraz niekontrolowanego zrzutu ścieków. H05.01 Odpadki i odpadstałe E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych W przypadku nadmiernego stosowania pestycydów, nawozów oraz niekontrolowanego zrzutu ścieków oraz pozbywania	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>się z gospodarstw domowych odpadów. A04.01 Wypas intensywny G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie Intensywny wypas może doprowadzić do wydeptywania. J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek W wyniku działań człowieka może dojść do zasypywania starorzeczy</p>			• zmiany stosunków wodnych;	
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU</p>			
	3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
	3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>			
	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
	3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
	3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B		
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO</p>			
	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony
	3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	<ul style="list-style-type: none"> • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 	
	<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI</p>			
	3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
	3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
	3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH</p>				
3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo

31.DĄBROWY W MARIANKU** PLH100027						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9190 pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy 9110 ciepłolubne dąbrowy			CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych. 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU	
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
		CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ	
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO	
3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI	
3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH	
3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNIEM I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	p	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	
--	--	--	--	---	--	--

32. LASY GORZKOWICKIE** PLH100020							
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe			CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA				<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 		
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 		
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 		
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych. 		
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU				
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; 						

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> • przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 		
3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI					
3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 			
3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH					
3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

33. LAS DĘBOWIEC** PLH100023							
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i> ; 9170 grąd subkontynentalny <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i> ; 91E0 łąg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i> ; 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe <i>Ficario ulmetum</i> .		m.in.: D01.01 ścieżki, szlaki piesze i rowerowe, w tym gruntowe drogi leśne; D01.02 drogi, autostrady, wszystkie drogi twarde/asfaltowe	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA				<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 		
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 		
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 		
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych; 		
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU				
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi 						

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 		<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew;
3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 		<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI					
3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P		<ul style="list-style-type: none"> likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 		
3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH					
3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNIEM I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P		<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

34. TORFOWISKA ŻYTNO-EWINA** PLH100030							
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
7120 torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji; 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>); 91D0 bory i lasy bagienne		m.in.: D01.01 ścieżki, szlaki piesze i rowerowe, w tym gruntowe drogi leśne; D01.02 drogi, autostrady, wszystkie drogi twarde/asfaltowe; G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych.	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA				<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 		
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 		
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 		
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych; 		
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU				
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; 					

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu		NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew; 	
3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego		NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 	
3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI					
3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko		P	<ul style="list-style-type: none"> likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 		
3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH					
3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej		B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNIEM I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego		P	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

35. CISY W JASIENIU* PLH100018							
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe			CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA				<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 		
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 		
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 		
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych. 		
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU				
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; 					

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 		<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew;
3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM		<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 		<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI					
3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P		<ul style="list-style-type: none"> likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 		
3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH					
3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B		Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.		
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNIEM I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P		<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

36. ŚWIĘTE ŁUGI** PLH100036						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą 7120 torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji 91D0 bory i lasy bagienne 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i> 1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> 1355 wydra <i>Lutra lutra</i> 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>			CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych. 	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU			
3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi 			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew; 		
3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; 		
3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI					
3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 			
3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ					
CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH					
3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNIEM I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

37. GRABIA PLH100021						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus, Agrostis</i>); 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i> ; 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); *91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albobragilis, Populetum albae, Alnion glutinosoincanae</i>) i olsy źródłiskowe; 1032 skójką gruboskorupowa <i>Unio Krassus</i> ; 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> ; 1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> ; 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dis par</i> ; 1098 minogi czarnomorskie <i>Eudontotomyzon spp.</i> ; 2484 minóg ukraiński <i>Eudontotomyzon mariae</i> ; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> ; 1146 koza złotawa <i>Sabanajewia aurata</i> ; 1149 koza <i>Cobitis taenia</i> ; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> ; 1337 bób europejski <i>Castor fiber</i> ; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i> .	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia; A04.01 Wypas intensywny; D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe; D01.02 Drogi, autostrady; E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem, etc.; E03 Odpady, ścieki; F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja; G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka; G05.01 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); H01.02 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych z przelewów burzowych; H01.04 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ścieków komunalnych, H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem leśnictwem;	A02 Zmiana sposobu uprawy; A03.03 Zaniechanie/ brak koszenia; A04.03 Brak wypasu; A05 Hodowla zwierząt (bez wypasu), A08 Nawożenie (nawozy sztuczne); B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 wycinka lasu (wycinka, usunięcie wszystkich drzew); B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew; B03 Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania; E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe; F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja; dot. fragmentu stanowiska; G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); H01.01 Zanieczyszczenia wód powierzchniowych z zakładów przemysłowych; H01.03 Inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych. 	
					CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU	
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	H01.06 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu transportu i infrastruktury niezwiązanych z kanałami / zamiatarkami; H01.09 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych, niewymienionych powyżej; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy; J02.06.05 Pobór wód powierzchniowych przez farmy rybne; K01.02 Zamulenie; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K01.03 Wyschnięcie; K02.03 Eutrofizacja (naturalna); K03.01 Międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt konkurencja.	i osuszanie – ogólnie; J02.02 Usuwanie osadów (mułu...); J02.02.01 Bagrowanie / usuwanie osadów limnicznych; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie; J02.06 Pobór wód z wód powierzchniowych; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja			<ul style="list-style-type: none"> przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) wzrost ruchu turystycznego skutkującego płośnieniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 			
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ						
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płośnienie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; ograniczenie wycinki drzew; 			
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	MN	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płośnienie, niszczenie, itp.), zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej; 				
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.				
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.				
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO						
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płośnienie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony 			
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 				
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.				
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 				
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.				
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.				
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.							
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION									

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	p	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	
--	--	--	--	---	--	--

38. ZAŁĘCZAŃSKI ŁUK WARTY PLH100007									
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.			
3150-1 starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i> ; *91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albobfragilis, Populetum albae, Alnenion glutinosoincanae</i>) i olsy źródłiskowe; 6210 murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis</i>); 9190 kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>) *9110 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescentipetraeae</i>); 8310 jaskinie nieudostępnione do zwiedzania; *6120 ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>); 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i> ; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i> ; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> ;	3150-1 starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i> ; *91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albobfragilis, Populetum albae, Alnenion glutinosoincanae</i>) i olsy źródłiskowe; 6210 murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis</i>); 9190 kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>) *9110 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescentipetraeae</i>); 8310 jaskinie nieudostępnione do zwiedzania; *6120 ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>); 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i> ; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i> ; 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra</i>	B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; F02.03 Wędkarstwo; F05.04 Kłusownictwo; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.04.02 Speleologia; G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; G05.04 Wandalizm; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych; H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych;	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA	NM/P	3.1.1. Poprawa jakości powietrza	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac; 			
			3.1.2. Poprawa jakości wód		NM/P		3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych				NM		
								CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU	B

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>; 4068 dzwonecznik wonny <i>Adenophora liliifolia</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1098 minogi czarnomorskie <i>Eudontotomyzon spp.</i>; 2484 minóg ukraiński <i>Eudontotomyzon mariae</i>); 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>; 5339 różanka <i>Rhodeus sericeus Marus</i>; 1146 koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>. 8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>; 1130 boleń <i>Aspius as pius</i>;</p>	<p><i>planeri</i>; 4068 dzwonecznik wonny <i>Adenophora liliifolia</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1098 minogi czarnomorskie <i>Eudontotomyzon spp.</i>; 2484 minóg ukraiński <i>Eudontotomyzon mariae</i>); 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>; 5339 różanka <i>Rhodeus sericeus Marus</i>; 1146 koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>. 8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>; 1130 boleń <i>Aspius as pius</i>;</p>	<p>J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszenie; J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy; J03.01 Zmniejszenie lub strata określonych cech siedliska; J03.02.01 Zmniejszenie migracji/bariery dla migracji; K01.03 Wyschnięcie; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K02.02 Nagromadzenie materii organicznej; K02.03 Eutrofizacja (naturalna); L08 Powódź (procesy naturalne); M.01.02 Susze i zmniejszenie opadów.</p>	<p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p>		<p>NM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 		
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>						
			<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p>		<p>NM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew; 		
			<p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>		<p>B</p>	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>			
			<p>3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym</p>		<p>B</p>	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>			
			<p>3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych</p>		<p>B</p>	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>			
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO</p>						
			<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p>		<p>NM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony 		
			<p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p>		<p>NM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 			
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI</p>						
			<p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p>		<p>B</p>	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>			
			<p>3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko</p>		<p>P</p>	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 			
			<p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>		<p>B</p>	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>			
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMACYCZNYCH</p>						
			<p>3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>		<p>B</p>	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>			
<p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>		<p>B</p>	<p>Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.</p>						

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION			
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	

**39. TORFOWISKA NAD PROSNĄ
PLH100037**

1. Przedmiot ochrony	2. Rodzaj zagrożenia istniejącego	3. Rodzaj zagrożenia potencjalnego	4. Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	5. Ocena	6. Opis potencjalnych oddziaływań	7. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA						
3150-1 starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympeion, Potamion</i> ; *91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albobfragillis, Populetum albae, Alnenion glutinosoincanae</i>) i olsy źródłiskowe; 6210 murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis</i>); 9190 kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>) *9110 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescentipetraeae</i> 8310 jaskinie nieudostępnione do zwiedzania; *6120 ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>); 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i> ; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i> ; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> ; 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> ; 4068	3150-1 starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympeion, Potamion</i> ; *91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albobfragillis, Populetum albae, Alnenion glutinosoincanae</i>) i olsy źródłiskowe; 6210 murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis</i>); 9190 kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>) *9110 Ciepłolubne dąbrowy <i>Quercetalia pubescentipetraeae</i> 8310 jaskinie nieudostępnione do zwiedzania; *6120 ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>); 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i> ; 1355 wydra <i>Lutra Lutra</i> ; 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> ; 4068	B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych; F02.03 Wędkarstwo; F05.04 Kłusownictwo; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.04.02 Speleologia; G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; G05.04 Wandalizm; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych; H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje	3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych. 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU						
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>dzwoniecznik wonny <i>Adenophora lilifolia</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1098 minogi czarnomorskie <i>Eudontotomys spp.</i>; 2484 minóg ukraiński <i>Eudontotomys mariae</i>); 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>; 5339 różanka <i>Rhedeus sericeus</i> Marus; 1146 koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>.</p>	<p>dzwoniecznik wonny <i>Adenophora lilifolia</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1098 minogi czarnomorskie <i>Eudontotomys spp.</i>; 2484 minóg ukraiński <i>Eudontotomys mariae</i>); 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>; 5339 różanka <i>Rhedeus sericeus</i> Marus; 1146 koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>. 8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>; 1130 boleń <i>Aspius as pius</i>;</p>	<p>i osuszenie; J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy; J03.01 Zmniejszenie lub strata określonych cech siedliska; J03.02.01 Zmniejszenie migracji/ bariery dla migracji; K01.03 Wyschnięcie; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K02.02 Nagromadzenie materii organicznej; K02.03 Eutrofizacja (naturalna); L08 Powódź (procesy naturalne); M.01.02 Susze i zmniejszenie opadów.</p>			<p>przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.),</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów; 		
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ</p>					
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew; 		
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
			3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO</p>					
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony 		
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Przegrodzenie rzeki w wyniku budowy MEW • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 			
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI</p>					
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 			
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
			<p>CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH</p>					
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.			
3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.						
<p>CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION</p>								

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	p	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	
--	--	--	--	---	--	--

40. LIPICKIE MOKRADŁA** PLH100025						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska 7210 torfowiska nakredowe 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe			CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.); niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); zmiany stosunków wodnych; 	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU			
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcenie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN						
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ						
			3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
			3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN						
CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO						
			3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja inwestycji w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony
			3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	NM	<ul style="list-style-type: none"> • Utrata siedlisk przyrodniczych w wyniku budowy farm fotowoltaicznych 	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN						
CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI						
			3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
			3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN						
CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH						
			3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNI I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION						
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej	P	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie wkraczaniu rozproszonej zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo 	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego		
--	--	--	--	--	--

41. DĄBROWA ŚWIETLISTA W PERNIE* PLH100002						
Przedmiot ochrony	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar NATURA 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
91I0 ciepłolubna dąbrowa <i>Potentillo albae-Quercetum petraeae</i> .	Brak odnowień dębowych; Zbyt duże zwarcie podszytu, zdominowanego przez gatunki grądowe (grab pospolity, lipa drobnolistna, klon zwyczajny, jesion wyniosły, paklon); Obecność gatunków roślin obcych, inwazyjnych: dębu czerwonego, robinii akacyjowej i czeremchy późnej; Ekspansja gatunków zacieśniających dno lasu i ograniczających występowanie termo- i heliofilnych składników flory; Antropopresja, związana z planowanym wprowadzeniem udostępniania turystycznego i dydaktycznego.	Możliwość doprowadzenia do długofalowych zmian siedliska w związku z występowaniem sosny zwyczajnej, gatunku powodującego zakwaszenie podłoża; Wpływ eksploatacji złoża Grodno III (kopalni kruszywa naturalnego). J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych;	CEL STRATEGICZNY 3 - ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
			3.1.1. Poprawa jakości powietrza	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • pośrednie oddziaływanie w zakresie poprawy jakości powietrza; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
			3.1.2. Poprawa jakości wód	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • negatywny wpływ na powierzchnię ziemi oraz zanieczyszczenie gleby; • pośrednie oddziaływanie w poprawy jakości wód powierzchniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • zachowanie możliwie najbardziej naturalnego charakteru rzek w miejscach, w których realizacja inwestycji nie ma realnych korzyści z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej ludzi i mienia; • pozostawienie w stanie nienaruszonym fragmentów rzeki będących schronieniem dla zwierząt w trakcie prac budowlanych; • umożliwienie zwierzętom migracji w trakcie prac;
			3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszenie niedoborów wody	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana stosunków wodnych, w tym powodująca potencjalne przyspieszenie zmian siedliskowych i gatunkowych w obszarze Natura 2000; • pośredni wpływ na zmniejszenie deficytu wód; 	
			3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • niszczenie siedlisk będących miejscem bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • zniszczenie miejsc gniazdowania, gniazd i żerowisk w wyniku zmian hydrologicznych (w wyniku zmiany poziomu piętrzenia, zwiększenia prędkości przepływu wody, itp.); • zmiany stosunków wodnych. 	
			CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN CEL OPERACYJNY 3.2. OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU			
			3.2.1. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
			3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

				<ul style="list-style-type: none"> • przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • przekształcanie brzegu rzeki na skutek budowy infrastruktury kajakowej; • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (miejsca postojowe, tablice informacyjne etc.) • wzrost ruchu turystycznego skutkującego płoszeniem zwierząt i niszczeniem siedlisk roślin i zwierząt, zaśmiecaniem; • pośrednie działanie w zakresie ochrony, wzbogacania i odtwarzania różnorodności biologicznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • kanalizowanie ruchu turystycznego w sposób niekolidujący z siedliskami ptaków będącymi przedmiotem ochrony i uwzględniający ich naturalną chłonność; • edukacja ekologiczna mieszkańców, organizatorów turystyki i turystów;
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.3. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ					
		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • ograniczenie wycinki drzew;
		3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), • zmniejszenie ruchu samochodowego w wyniku uruchomienia linii kolejowej; 	
		3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.4. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO					
		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki roślin, zwierząt oraz siedliska będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie, itp.), 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt oraz siedlisk, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji;
		3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.5. RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI					
		3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
		3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	P	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów; 	
		3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
CEL STRATEGICZNY 3 : ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEN					
CEL OPERACYJNY 3.6. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG TELEINFORMATYCZNYCH					
		3.6.1. Rozwój przewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	B	Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.
CEL HORYZONTALNY: EFEKTYWNIEM I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANY REGION					
			d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego	P	<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie wkraczaniu rozproszonych zabudowy w tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo

- **Stopnie zastosowanej oceny:** B – brak oddziaływania, NM – negatywne minimalne, N – negatywne duże, NM/P – negatywne minimalne w początkowej fazie (na etapie budowy), pozytywne w okresie użytkowania inwestycji, P – pozytywne oddziaływanie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie PZO dla obszarów Natura 2000; w przypadku obszarów Natura 2000 zawierających w swym zasięgu rezerwat przyrody, za źródło informacji na temat przedmiotów ochrony przyjęto zarządzenia w sprawie zadań ochronnych rezerwatu – obszary oznaczone (*); w przypadku braku PZO za źródło informacji na temat przedmiotów ochrony przyjęto aktualne SDFy – obszary oznaczone (**).

ZAŁĄCZNIK 5.

Tab. 1. Ocena realizacji zapisów Strategii na cele, przedmioty i obowiązujące zakazy w parkach krajobrazowych

Nazwa obszaru /obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie wpłynąć na złamanie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
1.	2.	3.	4.
<p>1. PARK KRAJOBRAZOWY WZNIESIEN ŁÓDZKICH</p> <p>1359 UCHWAŁA NR LV/1545/10 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 27 kwietnia 2010 r.</p>	<p>1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) (nie dotyczy: - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku krajobrazowego.)</p> <p>2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej zagospodarowaniu przestrzennym*</p> <p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych*</p> <p>4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*</p> <p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu teleinformatycznych 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p> <p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p> <p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p> <p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych - ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) - utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, - wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dysharmonijnych i deformujących krajobraz, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko; <p>Nie dotyczy</p> <p>Nie dotyczy</p> <p>Nie dotyczy</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, - zachowanie drożności systemów dolinnych, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	7. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	8. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. organizowania rajdów motorowych i samochodowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	<p>* zakazy <u>nie dotyczą</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony; 2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa; 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym; 4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym 		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>2. PARK KRAJOBRAZOWY MIĘDZYRZECZA WARTY I WIDAWKI</p> <p>ROZPORZĄDZENIE Nr 9/2006 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 11 stycznia 2006 r.</p> <p>ROZPORZĄDZENIE Nr 1/2008 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 11 stycznia 2008 r. (zmiana)</p>	<p>1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, ze zm.)⁽¹⁾, za wyjątkiem tych przedsięwzięć, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na walory przyrodnicze parku krajobrazowego*</p> <p>⁽¹⁾aktualnie w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2019 r. poz. 1396 ze zm.) art. 51 jest uchylony. Obowiązuje art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081; ze zm.).</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu teleinformatycznych</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p> <p><i>Działania zlokalizowane poza obszarem parku krajobrazowego i jego otuliny, o znacznym oddziaływaniu przestrzennym, zwłaszcza w zakresie istniejących i prognozowanych lejów depresyjnych:</i></p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, – wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dysharmonijnych i deformujących krajobraz, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko; – prowadzenie zintegrowanych działań w celu niwelowania zaburzonych warunków hydrologicznych w wyniku istniejącej i potencjalnej eksploatacji węgla brunatnego w rejonie Bełchatowa, Szczercowa i Złoczewa, – eksploatacja złóż ze szczególnym uwzględnieniem zasad ochrony innych zasobów środowiska (m.in.: wód podziemnych, obszarów cennych przyrodniczo, walorów krajobrazowych), – rozwój i wdrażanie niskoemisyjnych technologii węglowych, – rekultywacji terenów poeksploatacyjnych, w tym m.in. w kierunku leśnym, – ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania terenów eksploatacyjnych, szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych.
	<p>2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej*</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej, zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego, albo budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych*</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt*</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budowa, odbudowa, utrzymaniem, remontem lub naprawa urządzeń wodnych*</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			<ul style="list-style-type: none"> – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	7. budowa nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów następujących rzek: Warty, Widawki, Grabi, Niecieczy, Oleśnicy, za wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej oraz terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej z wyłączeniem strefy zagrożenia powodziowego (nie dotyczy przedsięwzięć realizowanych na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia).	3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.3. zwiększenie wykorzystania OZE	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą beźściółkową*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	11. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	13. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych *	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* zakazy nie dotyczą: 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony; 2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa; 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym; 4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)		
3. SULEJOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY UCHWAŁA Nr XLVII/614/18 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 27 lutego 2018 r.	1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu teleinformatycznych 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korzyarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, – wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dysharmonijnych i deformujących krajobraz, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego, lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy: 1) zadrzewień na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin; 2) usuwania drzew lub krzewów w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego)	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	5. wykonywania prac ziemnych trwałe zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych (nie dotyczy terenu położonego w miejscowości Barkowice Mokre w gminie Sulejów, obejmującego działki o nr ewid.: 1414/1, 1414/5, 1414/6, 1415/5, 1415/11,	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	1415/12, 1415/6, 1415/8, 1415/9, 1416/1, 1416/6, 1416/9, 1416/10 obręb Barkowice)		<ul style="list-style-type: none"> – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybactwej	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	7. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybactwej; Natomiast dla terenu: 1) położonego w miejscowości Barkowice w Gminie Sulejów, obejmującego działki o nr ewid.: 315/2, 344/1, 344/2, 343, 342, 341/1, 341/2, 341/3, 340/1, 340/3, 339/1, 339/3, 338/1, 338/3, 337/1, 337/3, 336/1, 336/3, 335/1, 335/3, 334/1, 334/3, 333/5, 333/9, 333/3, 333/7, 332/9, 332/6, 332/8, 332/10, 332/11, 332/5, 331/1, 331/3, 326/5, 329/1, 329/5, 329/6, 328/1, 328/5, 328/6, 327/10, 327/11, 327/8, 326/6, 327/6, 326/3, 324/3, 324/7, 324/6, 323/5, 323/6, 1482/5, 323/3, 322/3, 322/6, 322/7, 322/8, 322/9, 322/10, 321/2, 325/1, 325/2, 1482/6, 408/1, 1482/7 obręb Barkowice; 2) położonego w miejscowości Dąbrowa nad Czarną w Gminie Aleksandrów, obejmującego działki usytuowane po południowej stronie drogi gminnej – stanowiącej działkę o nr ewid. 65 obręb Dąbrowa nad Czarną; 3) położonego w miejscowości Ostrów w Gminie Aleksandrów, obejmującego działki usytuowane po północnej i południowej stronie drogi gminnej – stanowiącej działkę o nr ewid. 104 obręb Ostrów; 4) położonego w miejscowości Ostrów w Gminie Aleksandrów, obejmującego działki usytuowane po wschodniej i zachodniej stronie drogi gminnej – stanowiącej działkę o nr ewid. 119/2 obręb Ostrów; przyjmuje brzmienie: „budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 40 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu	3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.3. zwiększenie wykorzystania OZE	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej”.		
	8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	11. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu.	Nie dotyczy
	13. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych <u>(nie dotyczy:</u> 1) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego o mocy silnika do 4 kW na obszarze Zbiornika Sulejowskiego zawartym od linii łączącej cypel we wsi Lubiaszów i miejscowości Zarzęcin do linii wyznaczonej przez początek zwężenia Zbiornika Sulejowskiego na wysokości miejscowości Barkowice Mokre, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały; 2) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na obszarze Zbiornika Sulejowskiego zawartym od tamy w miejscowości Smardzewice do linii Bronisławów – cypel na wysokości wsi Lubiaszów – wieś Zarzęcin, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały; 3) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego należącego do Polskiego Związku Wędkarskiego podczas pełnienia obowiązków patrolowych i interwencyjnych na całym obszarze Zbiornika Sulejowskiego.)	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
<p>4. ZAŁĘCZAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY w granicach województwa łódzkiego</p> <p>ROZPORZĄDZENIE NR 45/2005 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 24 listopada 2005 r.</p> <p>ROZPORZĄDZENIE Nr 14/2008 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 4 czerwca 2008 r. (zmiana)</p>	<p>1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150)⁽¹⁾, za wyjątkiem tych przedsięwzięć dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na walory przyrodnicze parku krajobrazowego</p> <p>⁽¹⁾aktualnie w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2019 r. poz. 1396 ze zm.) art. 51 jest uchylony. Obowiązuje art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>teleinformatycznych</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, – wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081; ze zm.).		oraz obiektów dysharmonijnych i deformujących krajobraz, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt w granicach projektowanego obszaru Natura 2000 Załęczański Łuk Warty, kod obszaru PLH 100007	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	7. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegu rzeki Warty, za wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej, oraz obiektów zlokalizowanych na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej z wyłączeniem strefy zagrożenia powodziowego (nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego)	3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.3. zwiększenie wykorzystania OZE	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			– możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	11. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	13. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
BOLIMOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY UCHWAŁA NR LXI/1684/10 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 26 października 2010 r. w sprawie: powiększenia obszaru Bolimowskiego Parku Krajobrazowego znajdującego się w granicach województwa łódzkiego Zakazy uchylone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej nr sygn. akt IISA/ŁD265/15 z dnia 17 czerwca 2015 r.			
SPALSKI PARK KRAJOBRAZOWY ROZPORZĄDZENIE NR 26/2006 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 13 lipca 2006 r. w sprawie Spalskiego Parku Krajobrazowego Zakazy uchylone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej nr sygn. akt IISA/ŁD266/15 z dnia 17 czerwca 2015 r.			
PRZEDBORSKI PARK KRAJOBRAZOWY ROZPORZĄDZENIE Nr 9/2002 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie określenia granic Przedborskiego Parku Krajobrazowego i ustanowienia planu ochrony Przedborskiego Parku Krajobrazowego w województwie łódzkim oraz wyznaczenia Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu Zakazy nieaktualne			

Tab. 2. Ocena realizacji zapisów Strategii na cele, przedmioty i obowiązujące zakazy w obszarach chronionego krajobrazu

Nazwa obszaru /obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie wpływać na złamanie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
1.	2.	3.	4.
<p>1. BRĄSZEWICKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU</p> <p>UCHWAŁA NR XXVII/511/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 28 sierpnia 2012 r.</p>	<p>1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu teleinformatycznych 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych - ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) - utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, - wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dysharmonijnych i deformujących krajobraz, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych <u>(nie dotyczy:</u> - prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody; - wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane: na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego oraz poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu <u>(nie dotyczy:</u> - terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopaliny przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały; - terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały; - terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w uchwalonych po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dla których przeprowadzona procedura</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	<p>strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru)</p>		
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwszormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych (nie dotyczy: - terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały; - terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały; - terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w uchwalonych po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dla których przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru; - wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane: na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego oraz poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, - zachowanie drożności systemów dolinnych, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybactwa (nie dotyczy: - wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane: na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego oraz poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - zachowanie drożności systemów dolinnych, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, - ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, - ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>2. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINA CHOJNATKI</p> <p>UCHWAŁA NR XXXI/612/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 18 grudnia 2012 r.</p>	<p>1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>2. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>3. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>4. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybacką</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>6. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>3. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINA PROSNY</p> <p>UCHWAŁA NR XXX/398/16 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 29 listopada 2016 r.</p>	<p>1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i fowiecką</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu może być wymagane, realizowanych na terenie gminy i miasta Wieruszów)</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, – wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dyszarmicznych i deformujących krajobraz, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody)</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów*</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych*</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			<p>infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, - ochrona obszarów źródliskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	<p>8. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym wydawanym na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne: - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej; - w części Obszaru położonego na terenie Gminy Bolesławiec, zostaje rozszerzony o treść: "z wyłączeniem zakazu, co do nieruchomości zabudowanych znajdujących się w strefie"; - w części Obszaru położonego na terenie Gminy Łubnice, przyjmuje brzmienie: "lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 50 m od linii brzegowej rzeki Prośny i rzeki Pyszny, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej"; - w części Obszaru położonego na terenie Gminy Mokrsko, przyjmuje brzmienie: "lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 20 m od linii brzegowej rzeki Ożarki i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej"; - w części Obszaru położonego na terenie Gminy Skomlin, przyjmuje brzmienie: "lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 50 m od linii brzegowej rzeki Prośny, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej" (nie dotyczy: - lokalizacji obiektów na terenach określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wieruszów, przyjętym uchwałą nr XXV/191/2016 Rady Miejskiej w Wieruszowie z dnia 24 maja 2016 r., jako tereny pod zabudowę oraz tereny infrastruktury technicznej; - terenu położonego w miejscowości Mesznary w gminie Wieruszów, obejmującego działki o nr ewid.: 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 3267, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2994, 2995, 2996, 3348, 3000, 3001, 3002, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839 obręb Klatka;</p>	<p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.3. zwiększenie wykorzystania OZE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	- obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego)			
	* zakazy <u>nie dotyczą</u> : - terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały; - lokalizacji obiektów na terenach określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wieruszów, przyjętym uchwałą nr XXV/191/2016 Rady Miejskiej w Wieruszowie z dnia 24 maja 2016 r., jako tereny pod zabudowę oraz tereny infrastruktury technicznej; - terenu położonego w miejscowości Mesznary w gminie Wieruszów, obejmującego działki o nr ewid.: 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 3267, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2994, 2995, 2996, 3348, 3000, 3001, 3002, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839 obręb Klatka)			
<p>4. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINY WOLBÓRKI</p> <p>UCHWAŁA NR XXXI/613/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 18 grudnia 2012 r.</p>	1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy	
	2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej		<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych - ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) - utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, - wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dysharmonijnych i deformujących krajobraz, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (<u>nie dotyczy</u> prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody)	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu		Nie dotyczy
	4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (<u>nie dotyczy</u> terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia)	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu		Nie dotyczy
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu		<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, - zachowanie drożności systemów dolinnych,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			<ul style="list-style-type: none"> – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybacką	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-biotnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	8. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej (nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego)	3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.3. zwiększenie wykorzystania OZE	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
5. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINY WIDAWKI UCHWAŁA NR XIV/237/11 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 30 sierpnia 2011 r.	1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>(zmiany: UCHWAŁA NR XXII/422/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 27 marca 2012 r.; UCHWAŁA NR XXXI/661/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 18 grudnia 2012 r.)</p>	<p>środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (nie dotyczy Obszaru położonego na terenie gminy Widawa)</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu teleinformatycznych 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, – wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dyszarmicznych i deformujących krajobraz, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody)</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie dotyczy: - terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalni przed dniem wejścia w życie niniejszej Uchwały; - Obszaru położonego na terenie gmin Masłowice, Widawa, Wielgomłyny, Wola Krzysztoporska; - Obszaru położonego na działkach o nr ewid. 45/3, 45/4, 45/5, 45/8, 45/9, 45/10, obręb Bukowa, w gminie Bełchatów); - Obszaru położonego na terenie gminy Kluki, na działkach o nr ewid. 74, 75, 83 - obręb Kuźnica Kaszewska; 625, 626/1, 626/2, 627/1 - obręb Osina; 792/1, 792/2, 793, 794, 795, 796, 797/1, 797/2, 741/1, 741/2, 742, 743/1, 743/2, 801/1, 801/2, 802, 803/1, 803/2 - obręb Zarzecze; 364, 365, 359, 361, 1467 - obręb Trząs, w obrębie już wyznaczonych oraz nowo wyznaczanych obszarów górniczych.”</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych (nie dotyczy: - Obszaru położonego na terenie gminy Masłowice oraz Obszaru położonego na działkach o nr ewid. 45/3, 45/4, 45/5, 45/8, 45/9, 45/10, obręb Bukowa, w gminie Bełchatów.”; - Obszaru położonego na terenie gminy Kluki, na działkach o nr ewid. 74, 75, 83 - obręb Kuźnica Kaszewska; 625, 626/1, 626/2, 627/1 - obręb Osina; 792/1, 792/2, 793, 794, 795, 796, 797/1, 797/2, 741/1, 741/2, 742, 743/1, 743/2, 801/1, 801/2, 802, 803/1, 803/2 - obręb Zarzecze; 364, 365, 359, 361, 1467 - obręb Trząs, w obrębie już wyznaczonych oraz nowo wyznaczanych obszarów górniczych.”)</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			<ul style="list-style-type: none"> – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko; 	
	7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko 	
<p>6. NADWARCIANSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU</p> <p>UCHWAŁA NR XXXI/614/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 18 grudnia 2012 r.</p> <p>(zmiana: UCHWAŁA NR L/909/14 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 26 sierpnia 2014 r.)</p>	1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy	
	2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (nie dotyczy: - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu może być wymagane, na terenach już zainwestowanych w części Obszaru położonego w sąsiedztwie elektrowni wiatrowej w Siedlątkowie na terenie gminy Pęczniew; - części Obszaru położonego na zurbanizowanych i zainwestowanych terenach miasta Sieradz - dzielnicy Monice, terenów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz w rejonie Wzgórza Zamkowego)	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej		<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, – wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dysharmonijnych i deformujących krajobraz, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu		Nie dotyczy

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	(nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody)		
	4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie dotyczy terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalni przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały)	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybactwem (nie dotyczy części Obszaru, na których realizuje się przedsięwzięcia związane z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym miasta Sieradz)	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	8. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybactwiej; zakaz dotyczy również: 1) pasa o szerokości 10 m na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 14/2, położonej w obrębie geodezyjnym Uniejów; 2) pasa o szerokości 20 m na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi 74/2,	3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.4.3. zwiększenie wykorzystania OZE	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	<p>74/3, 75/1, 75/2, położonych w obrębie geodezyjnym Zielen;</p> <p>3) pasa o szerokości 40 m na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi 2146/8, 2146/21, 2146/23, położonych w obrębie geodezyjnym Uniejów.”</p> <p>(nie dotyczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; - lokalizacji obiektów związanych z obsługą ruchu tury-stycznego, takich jak budynki pensjonatowe, hotelowe, rekreacji sezonowej, usługowej, urzędzeń sportu i rekreacji oraz obiektów służb bezpieczeństwa, w części Obszaru położonego na terenie gminy Pęczniew; - części Obszaru położonego na zurbanizowanych i zainwestowanych terenach miasta Sieradz - dzielnicy Monice, terenów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz w rejonie Wzgórza Zamkowego; - nie dotyczy lokalizowania obiektów budowlanych na działkach oznaczonych następującymi numerami ewidencyjnymi: 5/9, 5/10, 6/1, 6/3, 6/5, 12/1, 12/2, 12/3, 12/4, 12/5, 12/6, 12/8, 12/9, 12/10, 12/11, 13, 14/3, 2146/25, 2146/27, 2146/29, 2146/30, 2146/31, położonych w obrębie geodezyjnym Uniejów) 		<p>ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
<p>7. PILICZANSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU</p> <p>UCHWAŁA NR XXII/407/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 27 marca 2012 r.</p>	<p>1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką</p> <p>(nie dotyczy wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane:</p> <p>1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego – 3 – Poz. 1472</p> <p>2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p> <p>2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</p> <p>(nie dotyczy realizacji przedsięwzięć, dla których nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko)</p> <p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych</p> <p>(nie dotyczy:</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p> <p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczenie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>teleinformatycznych</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p> <p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych - ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) - utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, - wprowadzanie zieleni o funkcji przestaniącej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dysharmonijnych i deformujących krajobraz, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko; <p>Nie dotyczy</p>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	<p>- prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody; - wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane: 1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego – 3 – Poz. 1472 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>		
	<p>4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie dotyczy: - terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalni przed dniem wejścia w życie niniejszej Uchwały; - Obszaru położonego na terenie działek o nr ewid.: 561, 560, 559/1, 559/2, 347, 348, 349, 350/1, 350/2, 351/1, 351/2, 352, 353, 354/1, 354/2, 355/1, 355/2, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 566, 574, 104, 579, 569 obręb Stara Kolonia oraz działek o nr ewid.: 177, 178, 179, 180, 181/1, 181/2, 182/1, 182/2, 183, 184, 185/1, 185/2, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196/1, 196/2, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207/1, 207/3, 207/4, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 254, 255, 256, 257, 258/1, 258/2, 259, 260/2, 260/3, 260/4, 261/1, 261/2, 262, 263, 264/1, 264/2, 265/1, 265/2, 265/3, 266, 267, 637, 268, 269, 270, 271, 272/1, 272/2, 273/1, 273/2, 273/3, 273/4, 274/1, 274/2, 275, 276, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286/1, 286/2, 287, 288/1, 288/2, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295/1, 295/2, 296, 297/1, 297/2, 298, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 395/1, 395/2, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 278, 199, 253, 299 obręb Wolica, na terenie sołectw Stara Kolonia oraz Wolica, w gminie Aleksandrów, powiat piotrkowski, w obrębie już wyznaczonych oraz nowo wyznaczanych obszarów górniczych, w odległości nie mniejszej niż 250 m od granicy rezerwatu Diabla Góra; - Obszaru położonego na terenie gminy Wielgomłyny; - terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej Uchwały; - terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w uchwalonych po dniu wejścia w życie niniejszej Uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dla których przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru)</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwałe zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych (nie dotyczy Obszaru położonego na terenie działek o nr ewid.: 561, 560, 559/1, 559/2, 347,</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych</p>	<p>- minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, - zachowanie drożności systemów dolinnych,</p>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	<p>348, 349, 350/1, 350/2, 351/1, 351/2, 352, 353, 354/1, 354/2, 355/1, 355/2, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 566, 574, 104, 579, 569 obręb Stara Kolonia oraz działek o nr ewid.: 177, 178, 179, 180, 181/1, 181/2, 182/1, 182/2, 183, 184, 185/1, 185/2, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196/1, 196/2, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207/1, 207/3, 207/4, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 254, 255, 256, 257, 258/1, 258/2, 259, 260/2, 260/3, 260/4, 261/1, 261/2, 262, 263, 264/1, 264/2, 265/1, 265/2, 265/3, 266, 267, 637, 268, 269, 270, 271, 272/1, 272/2, 273/1, 273/2, 273/3, 273/4, 274/1, 274/2, 275, 276, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286/1, 286/2, 287, 288/1, 288/2, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295/1, 295/2, 296, 297/1, 297/2, 298, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 395/1, 395/2, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 278, 199, 253, 299 obręb Wolica, na terenie sołectw Stara Kolonia oraz Wolica, w gminie Aleksandrów, powiat piotrkowski, w obrębie już wyznaczonych oraz nowo wyznaczanych obszarów górniczych, w odległości nie mniejszej niż 250 m od granicy rezerwatu Diabla Góra;</p> <p>- wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane:</p> <p>1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego – 3 – Poz. 1472</p> <p>2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka</p> <p>(nie dotyczy wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane:</p> <p>1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego – 3 – Poz. 1472</p> <p>2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-biotnych</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>8. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU PRADOLINY WARSZAWSKO – BERLIŃSKIEJ</p> <p>ROZPORZĄDZENIE NR 6/2009 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 24 marca 2009 r.</p>	<p>1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybactwem i łowiectwem*</p> <p>2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p> <ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni,
		<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p>	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, – wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dysharmonijnych i deformujących krajobraz, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub równoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybactwa*	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko	
	* zakazy nie dotyczą: 1) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa; 2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym; 3) realizacji inwestycji celu publicznego - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru			
9. PRZEDBORSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU UCHWAŁA NR XXVIII/510/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 28 sierpnia 2012 r.	1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy	
	2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczenie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu teleinformatycznych 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej		– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, – wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dyszarmicznych i deformujących krajobraz, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy: - prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody; - wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane: 1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego; 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy	
	4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie dotyczy:	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy	

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	<p>- terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały; - 1) terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały; 2) terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w uchwalonych po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dla których przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru)</p>		
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsłowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych (nie dotyczy: - terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały; - 1) terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały; 2) terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w uchwalonych po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dla których przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru - wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane: 1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego; 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, - zachowanie drożności systemów dolinnych, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybacką (nie dotyczy: wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane: 1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego; 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - zachowanie drożności systemów dolinnych, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, - ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, - możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji - ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			<p>infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,</p> <ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
<p>10. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINA MIAZGI POD ANDRESPOLEM</p> <p>UCHWAŁA NR XLIX/466/06 RADY GMINY ANDRESPOL z dnia 8 czerwca 2006 r. (zmiana: UCHWAŁA NR LI/496/06 RADY GMINY ANDRESPOL z dnia 3 sierpnia 2006 r.)</p>	<p>1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska*</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu teleinformatycznych 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych – ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej) – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych, – wprowadzanie zieleni o funkcji przestaniącej i izolującej dla funkcji uciążliwych dla środowiska oraz obiektów dysharmonijnych i deformujących krajobraz, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych*</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych*</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybacką*</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych*</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	<p>* nie dotyczy: 1. wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa), 2. prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym, 3. realizacji inwestycji celu publicznego.</p>		

Tab. 3. Ocena realizacji zapisów Strategii na cele, przedmioty i obowiązujące zakazy w zespołach przyrodniczo-krajobrazowych

Nazwa obszaru /obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Kierunki działań, których realizacja może potencjalnie wpływać na złamanie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
1.	2.	3.	4.
<p>1. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „SUCHA DOLINA W MOSKULACH”</p> <p>UCHWAŁA NR XCI/1599/10 RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI z dnia 7 lipca 2010 r.</p>	<p>1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	<p>2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>3. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby*</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	<p>4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			<ul style="list-style-type: none"> – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-blotnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych		<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradel oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
6. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu		Nie dotyczy
7. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej		<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu		Nie dotyczy
9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu		Nie dotyczy
10. umieszczania tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu		Nie dotyczy
* zakazy nie dotyczą: 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

<p>2. ZESPOŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „DOLINA SOKOŁÓWKI”</p> <p>UCHWAŁA NR XCI/1600/10 RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI z dnia 7 lipca 2010 r.</p>	<p>1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	<p>2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>3. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby*</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	<p>4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-blotnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	6. wylęwania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	7. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. umieszczania tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* zakazy nie dotyczą: 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,		–

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		
<p>3. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „MIĘDZYRZECZE NERU I DOBRZYŃKI”</p> <p>UCHWAŁA NR XCI/1602/10 RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI z dnia 7 lipca 2010 r.</p>	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłkowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	6. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	7. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. umieszczania tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	<p>* Zakazy nie dotyczą:</p> <p>1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,</p> <p>2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,</p> <p>3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa,</p> <p>4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.</p>		
<p>4. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „ŹRÓDŁA NERU”</p> <p>UCHWAŁA NR XCI/1603/10 RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI z dnia 7 lipca 2010 r.</p>	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby*	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		<p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybactwiej*	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	6. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	7. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	
	8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. umieszczania tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* nie dotyczy: 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		
<p>5. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY "LUCIEJÓW"</p> <p>UCHWAŁA NR XXVI/193/16 RADY GMINY SĘDZIEJOWICE z dnia 29 grudnia 2016 r.</p>	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszenie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszenie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	3. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			<p>terenów bagienno-torfowiskowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	6. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	7. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, lęgówisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
<p>6. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWY „ZABYTKOWY PARK PODWORSKI W CZEPOWIE DOLNYM”</p> <p>UCHWAŁA NR XXVIII/153/04 RADY MIEJSKIEJ W UNIEJOWIE z dnia 30 września 2004 r.</p>	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. uszkadzania i zanieczyszczenia gleby*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienny-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	5. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	6. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	7. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	8. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. umieszczania tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* nie dotyczy: 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		
<p>7. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „RUDA WILLOWA”</p> <p>UCHWAŁA NR XLV/1191/17 RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI z dnia 5 kwietnia 2017 r. (t.j.)</p>	1. niszczenia i uszkodzenia lub przekształcania obszaru*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	
4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*		3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
6. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*		Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
7. zmiany sposobu użytkowania ziemi*		3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu*		Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych z wyjątkiem wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*		Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
10. umieszczania tablic reklamowych*		Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
* nie dotyczy: 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,			

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	<p>2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych; - nie dotyczą wydzieli oznaczonych jako A, B, C, D i E – wskazanych na mapie stanowiącej załącznik Nr 1 do uchwały, z wyjątkiem gruntów leśnych ujawnionych w ewidencji gruntów i budynków.</p>		
<p>8. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „SĘDZIEJOWICE”</p> <p>UCHWAŁA NR XXVI/192/16 RADY GMINY SĘDZIEJOWICE z dnia 29 grudnia 2016 r.</p>	<p>1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	<p>2. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	<p>3. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwszorstwowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	6. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-biotnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	7. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, lęgówisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
<p>9. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „STREFA KRAWĘDZIOWA DOLINY RZEKI WARTY”</p> <p>UCHWAŁA NR XXVIII/199/13 RADY GMINY ZAPOLICE z dnia 27 lutego 2013 r.</p>	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obszaru	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			<p>infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,</p> <ul style="list-style-type: none"> – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. uszkadzania i zanieczyszczania gleby	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	5. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	6. zmiany sposobu użytkowania ziemi	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	7. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	8. umieszczania tablic reklamowych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, rybacką i łowiecką		
<p>10. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „UROCZYSKO ZIELEŃ”</p> <p>UCHWAŁA NR LIV/448/2017 RADY MIEJSKIEJ W UNIEJOWIE z dnia 20 października 2017 r.</p>	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	3. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradel oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			<ul style="list-style-type: none"> – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	6. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłkowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	7. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, lęgów zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
11. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY LIPICKIE BŁOTA RZPORZĄDZENIE NR 1/2005 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 3 lutego 2005 r.	1. niszczenia , uszkodzenia lub przekształcania obszaru zespołu*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. uszkodzenia i niszczenia gleby*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
	6. wylewania gnojownicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	7. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. umieszczania tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* nie dotyczy: 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		
<p>12. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY PARK ZABYTKOWY W MIEJSCOWOŚCI SOKOLNIKI</p> <p>UCHWAŁA NR XXI/136/05 RADY GMINY SOKOLNIKI z dnia 27 października 2005 r.</p>	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. uszkodzenia i niszczenia gleby*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	5. wylewania gnojownicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	6. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	7. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	8. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. umieszczenia tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* <u>nie dotyczy:</u> 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		
<p>13. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „PARK ZADZIM”</p> <p>UCHWAŁA NR XXXV/189/05 RADY GMINY ZADZIM z dnia 10 listopada 2005 r.</p>	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		<p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	
	<p>2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*</p>	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>3. uszkażenia i niszczenia gleby*</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	<p>4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybactwiej*</p>	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienny-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	<p>5. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*</p>	<p>Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>6. zmiany sposobu użytkowania ziemi*</p>	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	– ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	7. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	8. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. umieszczenia tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* nie dotyczy: 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		
14. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „PARKI ZŁOCZEWSKIE” UCHWAŁA NR XXIII/165/04 RADY MIEJSKIEJ W ZŁOCZEWIE z dnia 29 października 2004 r.	1. umieszczenia tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	3. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	4. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	6. uszkadzania i niszczenia gleby*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	* <u>nie dotyczy</u> : 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym Zespół, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym Zespół, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		
15. „PODDĘBICKI” ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY UCHWAŁA NR X/51/07 RADY MIEJSKIEJ W PODDĘBICACH z dnia 26 czerwca 2007 r.	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	3. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody*	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

			– możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	4. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	5. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, lęgówisk zwierzęcych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* <u>nie dotyczy</u> : 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		
<p>16. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „ZABYTKOWY PARK W BUCZKU”</p> <p>UCHWAŁA NR XXI/103/04 RADY GMINY BUCZEK z dnia 18 października 2004 r.</p>	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. uszkodzenia i niszczenia gleby*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

	<p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p> <p>3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	<p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	<p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko
6. wylewania gnojownicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
7. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	<p>3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody</p> <p>3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych</p> <p>3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych</p> <p>3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu</p> <p>3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych</p> <p>3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego</p> <p>3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	
	8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. umieszczenia tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* nie dotyczy: 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		
<p>17. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „RENESANSOWE ZAŁOŻENIE PAŁACOWO-PARKOWE W DZIAŁOSZYNIĘ”</p> <p>UCHWAŁA NR XXVIII/195/05 RADY MIEJSKIEJ W DZIAŁOSZYNIĘ z dnia 31 sierpnia 2005 r.</p>	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	3. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030**

		3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybactwiej*	3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz rewitalizacja terenów bagienno-torfowiskowych. – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin, – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych poprzedzonych oceną oddziaływania na środowisko;
	5. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych 3.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego 3.4.3. Zwiększenie wykorzystania OZE 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu 3.6.2. Rozwój bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – preferowanie najmniej konfliktowych lokalizacji, – ograniczanie lokalizacji wielkogabarytowych inwestycji infrastrukturalnych i obiektów inżynierskich we wnętrzach dolin,
	6. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	7. umieszczania tablic reklamowych*	Zapisy „Strategii...” nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* <u>nie dotyczy</u> : 1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 2. realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody, 3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, 4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		

ZAŁĄCZNIK 6.

Łódź, dnia 15 listopada 2019 r.

Dane podmiotu składającego oświadczenie:

**BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W ŁODZI**

Marta Pabich – Makoska

(kierownik Zespołu Środowiska i Krajobrazu)

.....
Imię i nazwisko / nazwa

ul. Piłsudskiego 12, 90-051 Łódź

.....
Adres siedziby

42 630-57-69 do 72

.....
Telefon kontaktowy

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

(w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem)

Dotyczy przedsięwzięcia pn.:

**„PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO STRATEGII ROZWOJU
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030”**

Oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081; ze zm.)

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

**KIEROWNIK
Zespołu Środowiska i Krajobrazu**

Marta Pabich-Makoska

Marta Pabich-Makoska

.....
Czytelny podpis składającego oświadczenie

Opracowanie wykonano

w Biurze Planowania Przestrzennego Województwa łódzkiego w Łodzi

Dyrektor Biura

Roman Sasin

Zastępca Dyrektora Biura

Mikołaj Siwiński

Główny Projektant

Marta Pabich–Makoska

Projektanci

Elżbieta Bąbka-Horbacz, Michał Grzelak, Joanna Jarominek, Małgorzata Kucharska, Renata Leśniak- Kordzińska, Piotr Rzeńca, Emilia Wcisło, Małgorzata Wrzosek

Współpraca

Patrycja Czarnecka, Alina Ditberner, Joanna Dytrych, Wioletta Izdebska, Katarzyna Kowalska, Sławomir Podkoński, Maksymilian Stanek, Anna Szymańska, Tomasz Walas, Barbara Zalega

Biurowo Planowania Przestrzennego
Województwa Łódzkiego w Łodzi
<http://bppwl.lodzkie.pl>

